ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA
ORAŞUL SOLCA
SECRETAR GENERAL
Nr.6519 din 31.10.2023

ANUNȚ

În conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică, republicată, vă aducem la cunoştinţă publică, astăzi, **31.10.2023**, a **Proiectului de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca, județul Suceava, înregistrat sub nr. 6518 din 31.10.2023.**

Eventualele propuneri, sugestii sau opinii cu valoare de recomandare, cu privire la proiectul de hotărâre sus-menţionat, se vor face în scris până cel târziu la data de **17 noiembrie 2023,** propuneri ce se vor înregistra la Registratura Primăriei oraşului Solca şi care pot fi luate în considerare de către comisiile de specialitate, respectiv de plenul Consiliului local al oraşului Solca, ce vor lua în dezbatere proiectul de hotărâre amintit.

Afişăm alăturat proiectul de hotărâre și referatul de aprobare a inițiatorului.

SECRETAR GENERAL,

Angelica BAHAN

ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA
ORAȘUL SOLCA
CONSILIUL LOCAL

- Proiect
Înregistrat sub nr. 6518 din 31.10.2023

HOTĂRÂRE
privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca, județul Suceava

Consiliul Local al orașului Solca, județul Suceava;
Având în vedere:

- Referatul de aprobare al domnului Cornel-Trifan ȚEHANIUC, primarul orașului Solca, înregistrat sub nr.6516 din 31.10.2023;
- Raportul de specialitate întocmit de secretarul general al orașului Solca, dra Angelica BAHAN, înregistrat sub nr. 6517 din 31.10.2023;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru programe de dezvoltare economico-socială, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al orașului, agricultură, gospodărie comunală, protecția mediului și turism din cadrul Consiliului Local al orașului Solca, înregistrat sub nr. ____din _____;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru administrația publică locală, juridică și de disciplină, apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor cetățenilor, amenajarea teritoriului și urbanism din cadrul Copnsiliului Local al orașului Solca, înregistrat sub nr. ____ din ____;
- Raportul de avizare al Comisiei pentru învățământ, sănătate și familie, muncă și protecție socială, activități social-culturale, culte, protecție copii, înregistrat sub nr. ___ din ____;
- HCL Solca nr. 67/30.12.2013 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare economică și socială a orașului Solca în perioada 2013 – 2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Documentul Cadru de Implementare a Dezvoltarii Urbane, pentru apelurile de strategii de dezvoltare teritorială (SDT) PR/NE/2023/DUI/1 și PR/NE/2023/DUI/2, lansat în data de 21 iulie 2023 de Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027;
- Decizia etapei de încadrare nr. ___ din ___ a Agenției pentru Protecția Mediului Suceava, înregistrată la Primăria orașului Solca sub nr. ____ din _____;

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art.129, alin (2) lit b), alin (4) lit e) și art.139 alin (1) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă Strategia de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca, județul Suceava, conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Primarul orașului Solca, prin aparatul de specialitate va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri, în vederea atingerii obiectivelor strategiei.

INIȚIATOR,
PRIMAR,
Cornel-Trifan ȚEHANIUC

AVIZAT PENTRU LEGALITATE,
SECRETAR GENERAL,
Angelica BAHAN

Solca, 31 octombrie 2023

ANEXĂ

La Proiectul de hotărâre

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ORAȘULUI SOLCA, JUDEȚUL SUCEAVA

ORIZONT 2021-2027

PREFAȚĂ

Stimaţi cetăţeni,

Dezvoltarea orașului Solca va depinde de măsurile pe care le luăm astăzi. Viziunea de dezvoltare cuprinde toate direcțiile strategice de a căror implementare depinde creșterea calității vieții în orașul Solca.

Această strategie reprezintă baza acțiunilor noastre în următorii ani. Elaborarea strategiei a reprezentat un efort comun la nivelul administrației locale. Credem cu tărie în scopul nostru de a îmbunătăți semnificativ orașul Solca și de a asigura facilitățile de bază.

La finalul implementării acestei strategii, orașul Solca va constitui un oraș modern, adaptat standardelor europene. Ne propunem ca orașul Solca să devină o alegere viabilă atât pentru locuitorii actuali cât și pentru persoane din alte zone care își doresc să se stabilească în localitatea noastră.

Cu devotament,
ŢEHANIUC CORNEL - TRIFAN – PRIMARUL ORAȘULUI SOLCA

CUPRINS

CAPITOLUL I . CONTEXTUL ELABORĂRII SDT SOLCA ORIZONT 2021-2027 11

I.1 Dezvoltarea urbană în contextul Uniunii Europene 11

I.2 Contextul strategic european, național, regional și județean 12

I.2.1 Contextul strategic european 12

I.2.2 Contextul strategic național 14

CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE 62

II.1 Mediul geografic 62

II.1.1 Așezarea geografică 62

II.1.2 Rețeaua hidrografică 63

II.1.3 Clima 63

II.1.4 Relieful 64

II.1.5 Resursele naturale 65

II.1.6 Solurile 65

II.1.7 Flora 66

II.1.8 Fauna 66

II.2 Profilul socio-demografic 67

II.2.1 Evoluția demografică 67

II.2.2 Cercetarea statistică privind nupțialitatea și divorțialitatea 71

II.3 Mediul spațial și funcțional 72

II.3.1 Fondul funciar 73

II.3.2 Analiza fondului de locuințe 74

II.4 Profilul cultural 75

II.4.1 Personalități de seamă 75

II.4.2 Infrastructura culturală 76

II.4.3 Analiza cadrului turistic 86

II.5 Mediul și schimbările climatice 90

II.6 Echiparea tehnico-edilitară 93

II.6.1 Alimentarea cu energie electrică 93

II.6.2 Alimentarea cu apă și canalizare 93

II.6.3 Alimentarea cu energie termică 94

II.6.4 Infrastructura de drumuri 94

II.7 Infrastructura de învățământ 95

II.8 Infrastructura de sănătate 99

II.9 Serviciile publice locale 99

II.10 Profilul economic 100

II.11 Analiza SWOT **107**

CAPITOLUL III. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI SOLCA 112

III.1 Direcții de dezvoltare a orașului Solca. Obiective strategice **112**

III.2 Obiective specifice pentru perioada 2021 – 2027 ..... **116**

III.3 Viziune de dezvoltare integrată privind abordarea fenomenelor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale **121**

III.4 Surse de finanțare 2021 – 2027 ..... **123**

III.5 Smart City **137**

III.6 Concluzii **143**

CAPITOLUL IV. PROCESUL DE CONSULTARE ȘI IMPLICARE A FACTORILOR INTERESAȚI 146

IV.1 Cercetarea sociologică și consultări tematice **146**

IV.1.1 Evaluarea gradului de dezvoltare a orașului Solca 146

IV.1.2 Viziunea proprie a cetățenilor privind dezvoltarea orașului Solca 169

IV.1.3 Calitatea vieții în orașul Solca – analiză comparativă la nivel local – național – european 171

CAPITOLUL V. DIRECȚII DE ACȚIUNE – PORTOFOLIUL DE PROIECTE 180

V.1 Lista proiectelor cu caracter integrat ale orașului Solca pentru perioada 2021 – 2027 ..... **182**

V.2 Lista proiectelor individuale din cadrul SDT a orașului Solca pentru perioada 2021 – 2027 ..... **183**

V.3 Lista scurtă a proiectelor din cadrul PMUD Solca – Plan de Mobilitate Urbană Durabilă **203**

CAPITOLUL VI. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI 206

VI.1 Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei **206**

VI.2 Măsuri de atenuare a probabilităților și impactului riscurilor **208**

VI.3 Indicatori pentru monitorizarea și implementarea strategiei **209**

LISTA TABELELOR

TABELUL II.1: ANALIZA POPULAȚIEI DUPĂ DOMICILIU (LA 1 IULIE) (SURSA: INS).....67
TABELUL II.2: NĂSCUȚII VII ÎN ANII 2011 ȘI 2020 (SURSA: INS) 67
TABELUL II.3: NĂSCUȚI VII ÎN PERIOADA 2011 – 2020 (SURSA: INS).....68
TABELUL II.4: SPORUL NATURAL AL POPULAȚIEI DIN ORAȘUL SOLCA, 2011 – 2020 (SURSA: INS).....68
TABELUL II.5: POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU PE GRUPE DE VÂRSTĂ LA 1 IULIE (2011 – 2021) (SURSA: INS) 70
TABELUL II.6: NUMĂRUL CĂSĂTORIILOR ÎN PERIOADA 2011 – 2020 (SURSA: INS).....71
TABELUL II.7: NUMĂRUL DIVORȚURILOR ÎN PERIOADA 2011 – 2020 (SURSA: INS) 71
TABELUL II.8: SUPRAFAȚA FONDULUI FUNCIAR A ORAȘULUI SOLCA (HA) (SURSA: INS).73
TABELUL II.9: NUMĂRUL LOCUINȚELOR EXISTENTE ÎN ORAȘUL SOLCA (SURSA: INS).....74
TABELUL II.10: NUMĂRUL AUTORIZAȚIILOR DE CONSTRUIRE ELIBERATE ÎN ORAȘUL SOLCA (SURSA: INS).....74
TABELUL II.11: NUMĂRUL VOLUMELOR EXISTENTE ÎN BIBLIOTECI (SURSA: INS).....85
TABELUL II.12: NUMĂRUL VOLUMELOR ELIBERATE (SURSA: INS).....85
TABELUL II.13: NUMĂRUL CITITORILOR ACTIVI (SURSA: INS).....85
TABELUL II.14: STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ (SURSA: INS) 86
TABELUL II.15: SOSIRI ȘI ÎNNOPTĂRI TURISTICE (SURSA: INS).....87
TABELUL II.16: PERSONAL DIDACTIC PE NIVELURI DE INSTRUIRE, ÎN PERIOADA 2011 – 2020 (LA NIVELUL ORAȘULUI SOLCA) (SURSA: INS) 95
TABELUL II.17: POPULAȚIA ȘCOLARĂ PE NIVELURI DE EDUCAȚIE (SURSA: INS) 95
TABELUL II.18: UNITĂȚILE MEDICALE PREZENTE ÎN ORAȘUL SOLCA (SURSA: INS).....99
TABELUL II.19: PERSONALUL MEDICO-SANITAR PE CATEGORII (SURSA: INS) 99
TABELUL II.20: FIRME ÎNFIINȚATE ÎN ORAȘUL SOLCA, ÎN PERIOADA 1990 – 2022 (SURSA: LISTAFIRME).....101
TABELUL II.21: FIRME ACTIVE PE DOMENII DE ACTIVITATE LA NIVELUL ANULUI 2022 (SURSA: LISTAFIRME).....102
TABELUL II.22: PRIMELE 10 FIRME (DOMENIUL DE ACTIVITATE) DIN ORAȘUL SOLCA, DUPĂ CIFRA DE AFACERI ÎN ANUL 2020 (SURSA: TOPFIRME) 102
TABELUL II.23: TOP 10 ÎNTREPRINDERI DIN ORAȘUL SOLCA ÎN ANUL 2020 DUPĂ CIFRA DE AFACERI (RON) (SURSA: MINISTERUL FINANȚELOR).....104

TABELUL II.24: RATA ŞOMAJULUI PE SEXE LA NIVELUL ORAŞULUI SOLCA (%) (SURSA: INS) 106
TABELUL II.25: NUMĂRUL MEDIU AL SALARIAŢILOR ÎN ORAŞUL SOLCA (SURSA: INS) .. 106
TABELUL II.26: ANALIZA SWOT A INFRASTRUCTURII ECONOMICE 107
TABELUL II.27: ANALIZA SWOT A CAPITALULUI UMAN 108
TABELUL II.28: ANALIZA SWOT A INFRASTRUCTURII EDILITARE 109
TABELUL II.29: ANALIZA SWOT A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 109
TABELUL II.30: ANALIZA SWOT A SISTEMULUI DE ÎNVĂŢĂMÂNT ŞI CULTURĂ 110
TABELUL II.31: ANALIZA SWOT A INFRASTRUCTURII MEDICALE 110
TABELUL II.32: ANALIZA SWOT A ASISTENŢEI SOCIALE 111

LISTA FIGURILOR

FIGURA IV.1: GRUPAREA RESPONDENȚILOR PE GRUPE DE VÂRSTĂ 147
FIGURA IV.2: GRUPAREA RESPONDENȚILOR DUPĂ ULTIMELE STUDII ABSOLVITE 147
FIGURA IV.3: GRUPAREA RESPONDENȚILOR DUPĂ CATEGORIA OCUPAȚIONALĂ 148
FIGURA IV.4: GRUPAREA RESPONDENȚILOR DUPĂ DOMENIUL DE ACTIVITATE 149
FIGURA IV.5: APRECIEREA SERVICIILOR DE TRANSPORT 150
FIGURA IV.6: APRECIEREA SERVICIILOR DE POȘTĂ ȘI CURIERAT 150
FIGURA IV.7: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE APĂ POTABILĂ 151
FIGURA IV.8: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE CANALIZARE 151
FIGURA IV.9: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE SALUBRITATE 152
FIGURA IV.10: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE ILUMINAT PUBLIC 152
FIGURA IV.11: APRECIEREA INFRASTRUCTURII RUTIERE 153
FIGURA IV.12: APRECIEREA SITUAȚIEI PRIVIND LOCURILE DE PARCARE 153
FIGURA IV.13: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL INDUSTRIE 154
FIGURA IV.14: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL CONSTRUCȚII 154
FIGURA IV.15: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL SERVICII 155
FIGURA IV.16: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL TRANSPORT 155
FIGURA IV.17: APRECIEREA ACTIVTĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII 156
FIGURA IV.18: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL COMERȚ 156
FIGURA IV.19: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL AGRICOL ȘI ZOOTEHNIC 157
FIGURA IV.20: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL ENERGIE 157
FIGURA IV.21: APRECIEREA ACTIVTIĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL TURISM 158
FIGURA IV.22: APRECIEREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL SILVICULTURĂ 158
FIGURA IV.23: APRECIEREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE: DOTAREA ȘCOLILOR 159
FIGURA IV.24: APRECIEREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE: DOTAREA GRĂDINIȚELOR 159
FIGURA IV.25: APRECIEREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE: DOTAREA BIBLIOTECILOR 160
FIGURA IV.26: APRECIEREA COMPETENȚEI CADRELOR DIDACTICE 160
FIGURA IV.27: APRECIEREA NIVELULUI DE DOTARE A BAZELOR SPORTIVE 161
FIGURA IV.28: APRECIEREA PERFORMANȚELOR ELEVILOR 161

FIGURA IV.29: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE NUMĂRUL MEDICILOR 162
FIGURA IV.30: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE COMPETENȚELE MEDICILOR 162
FIGURA IV.31: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE NUMĂRUL FARMACIILOR 163
FIGURA IV.32: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE APROVIZIONAREA FARMACIILOR 163
FIGURA IV.33: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE CONDIȚIILE CABINETELOR MEDICALE 164
FIGURA IV.34: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE CONDIȚIILE CABINETELOR STOMATOLOGICE 164
FIGURA IV.35: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE CONDIȚIILE CABINETELOR OFTALMOLOGICE 164
FIGURA IV.36: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE CONDIȚIILE CABINETELOR SPECIALIZATE 165
FIGURA IV.37: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU BĂTRÂNI 165
FIGURA IV.38: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU PERSOANELE CU HANDICAP 166
FIGURA IV.39: APRECIEREA INFRASTRUCTURII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PENTRU COPII 166
FIGURA IV.40: DOMENII DE INTERES ÎN VEDEREA REALIZĂRII UNEI INVESTIȚII 167
FIGURA IV.41: PRINCIPALELE PROBLEME ALE ORAȘULUI SOLCA 167
FIGURA IV.42: ACȚIUNI PROPUSE ÎN SONDAJ PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR 168
FIGURA IV.43: FENOMENE SOCIALE NEGATIVE CARE AFECTEAZĂ ORAȘUL SOLCA 168
FIGURA IV.44: ELEMENTE PE CARE SE POATE BAZA DEZVOLTAREA SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI SOLCA 169
FIGURA IV.45: APRECIEREA NIVELULUI DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI SOLCA 169
FIGURA IV.46: APRECIEREA NIVELULUI DE MULȚUMIRE FAȚĂ DE SITUAȚIA ACTUALĂ A ORAȘULUI SOLCA 170
FIGURA IV.47: VIZIUNEA PROPRIE PRIVIND ÎN DEZVOLTAREA ORAȘULUI SOLCA 170
FIGURA IV.48: APRECIEREA SATISFACȚIEI GENERALE A VIEȚII 171
FIGURA IV.49: APRECIEREA SATISFACȚIEI FINANCIARE 172
FIGURA IV.50: SATISFACȚIA PRIVIND CONDIȚIILE DE LOCUIT 172

FIGURA IV.51: RATA DE SUPRAAGLOMERARE A LOCUINȚE 173
FIGURA IV.52: NUMĂRUL DE ORE LUCRATE PE SĂPTĂMÂNĂ 174
FIGURA IV.53: APRECIEREA SATISFACȚIEI LOCULUI DE MUNCĂ 174
FIGURA IV.54: APRECIEREA SATISFACȚIEI UTILIZĂRII TIMPULUI 175
FIGURA IV.55: AUTOEVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE 175
FIGURA IV.56: APRECIEREA SPERANȚEI DE VIAȚĂ 176
FIGURA IV.57: APRECIEREA SATISFACȚIEI PRIVIND RELAȚIILE SOCIALE 177
FIGURA IV.58: RATA POPULAȚIEI CARE CONSIDERĂ CĂ ARE PE CINE SE BAZA LA NEVOIE 177
FIGURA IV.59: APRECIEREA SIGURANȚEI PUBLICE 178
FIGURA IV.60: APRECIEREA ÎNCREDERII ÎN SISTEMUL DE GUVERNARE 179
FIGURA IV.61: APRECIEREA SATISFACȚIEI PRIVIND MEDIUL ÎNCONJURĂTOR 179
FIGURA V.62: PIRAMIDA NEVOILOR CETĂȚENILOR 180
FIGURA V.63: PIRAMIDA NEVOILOR SECTORULUI PRIVAT 181
FIGURA V.64: PIRAMIDA NEVOILOR TURIȘTILOR 181
FIGURA VI.65: STRUCTURA DE IMPLEMENTARE SIDU SOLCA 207

LISTA IMAGINILOR

IMAGINEA I.1: ROMÂNIA INTEGRATĂ ŞI CONECTATĂ 15
IMAGINEA II.1: PIETRELE MUIERILOR 62
IMAGINEA II.2: VEDERE DIN SOLCA – DRUMUL SPRE SANATORIU 67
IMAGINEA II.3: SOLCA – VEDERE DE SUS 69
IMAGINEA II.4: BIBLIOTECA I.E. TOROUȚIU 76
IMAGINEA II.5: MĂNĂSTIREA SOLCA 81
IMAGINEA II.6: MĂNĂSTIREA SOLCA 81
IMAGINEA II.7: CASA MUZEU „SAVETA COTRUBAȘ" 82
IMAGINEA II.8: CASA MUZEU „SAVETA COTRUBAȘ„ – INTERIOR 83
IMAGINEA II.9: MONUMENTUL „HALBA DE BERE" DIN PARCUL CENTRAL 84
IMAGINEA II.10: TRASEUL MĂNĂSTIRILOR DIN BUCOVINA 88
IMAGINEA II:11: MASIVUL PIETRELE DOAMNEI 89
IMAGINEA II.12: HANUL SOLCA 90
IMAGINEA II.13: SOLCA – VEDERE DE SUS 91
IMAGINEA II.14: LICEUL TEHNOLOGIC „TOMȘA VODĂ" SOLCA 97

CAPITOLUL I . CONTEXTUL ELABORĂRII SDT SOLCA ORIZONT 2021-2027

Dezvoltarea orașului Solca este o sumă de factori precum: necesitățile curente, așteptările populației și sursele de finanțare existente și potențiale.

Strategia de Dezvoltare Teritorială (SDT) a orașului Solca în perioada 2021 – 2027 este de tip local. Zona geografică este reprezentată de teritoriul UAT Solca. În prezent, Solca este un oraș cu o populație de cca. 2600 de locuitori. La nivelul orașului Solca s-a înregistrat o creștere minoră a populației cu 1% în anul 2021, față de anul 2011. Pentru a crea o tendință crescătoare semnificativă a populației, orașul Solca își propune diminuarea fenomenului de migrare a populației către alte zone și atragerea de tineri în zonă.

Strategia reprezintă un document elaborat în conformitate cu obiectivele României și viziunea de dezvoltare propusă de Comisia Europeană. La nivelul național s-au făcut corelări cu planuri și strategii de dezvoltare integrate și sectoriale.

I.1 Dezvoltarea urbană în contextul Uniunii Europene

La nivelul Uniunii Europene (UE) zonele urbane sunt motoare ale economiei și catalizatori ai creativității și ai inovării. Acestea sunt casă pentru două treimi din populație, reprezintă circa 80% din consumul de energie și generează până la 85% din Produsul Intern Brut (PIB) al UE. [1]

Orașele se dezvoltă într-un ritm foarte alert, fapt ce are un impact ridicat asupra autorităților locale, care sunt nevoite să facă față schimbărilor. Creșterea populației poate însemna și expansiunea activităților economice și implicit a bunăstării, dar poate însemna în același timp și consumuri suplimentare de energie, apă, servicii de sănătate, servicii de transport și facilități de locuit. Toate acestea pun o presiune ridicată asupra mediului înconjurător și a schimbărilor climatice. Din acest motiv, UE a lansat un program cu o durată de trei ani (2016 – 2019) pentru promovarea cooperării urbane internaționale. Orașele Europei doresc să se conecteze, să construiască și să împărtășească cunoștințe și soluții cu alte orașe și regiuni. Acest demers s-a bazat pe succesul avut de proiectul *WORLDS CITIES,* proiect derulat de UE în perioada 2015 – 2018. Proiectul a facilitat schimbul de informații și bune practici pe probleme de politică de dezvoltare

[1] ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/themes/urban-development/

urbană și regională. Cooperarea s-a bazat pe identificarea regiunilor și orașelor pilot și pe dezvoltarea de acțiuni concrete, pentru implementare pe termen scurt, în domenii precum inovația urbană (oraș inteligent) și tehnologiile ecologice (eficiență energetică, dezvoltare cu emisii reduse de carbon).

Interesul pentru dezvoltarea urbană s-a manifestat și în Cadrul Financiar Multianual (CFM) 2014 – 2020, dimensiunea urbană fiind plasată în centrul politicii de coeziune. În perioada de programare 2014 – 2020 a fost alocată suma de 454 miliarde euro din Fondurile Structurale și de Investiții Europene (FSIE) pentru creșterea competitivității regiunilor din UE, accentul fiind pus pe regiunile mai puțin dezvoltate (cu un PIB pe cap de locuitor – Standard al Puterii de Cumpărare (SPC) – sub 75% din media de la nivelul UE) și pe regiunile în tranziție (cu un PIB pe cap de locuitor – SPC – între 75% și 90% din media UE). Cu toate acestea, nu toate regiunile din UE au fost capabile să valorifice din plin beneficiile din cauza efectelor crizei economice din 2008 și a problemelor structurale.

I.2 Contextul strategic european, național, regional și județean

I.2.1 Contextul strategic european

În anul 2016, prin Pactul de la Amsterdam a fost lansată Agenda Urbană a UE. Aceasta are scopul de a căuta soluții pentru problemele cu care se confruntă orașele prin crearea de parteneriate între Comisia Europeană (CE), organizațiile UE, guvernele naționale, autoritățile locale și părți interesate precum organizații neguvernamentale. Prin colaborarea continuă, aceste parteneriate elaborează planuri de acțiune, în vederea:

- **adoptării unor legi mai bune;**
- **implementării unor programe de finanțare;**
- **schimbului de cunoștințe.**[2]

La nivelul UE, în perioada 2014 – 2020, a continuat implementarea soluțiilor tehnologice care acoperă mai multe domenii politice în vederea sprijinirii orașelor să își reducă impactul asupra mediului și să le ofere cetățenilor o viață mai bună. Orașele și comunitățile inteligente au fost sprijinite prin diverse instrumente ale UE, cum ar fi fondurile structurale și de investiții europene,

[2] Agenda urbană a UE | Comisia Europeană (europa.eu)

Programul Orizont 2020 și Parteneriatul european pentru inovare privind orașele și comunitățile inteligente (EIP-SCC).[3]

Parteneriatul european pentru inovare adresat orașelor și comunităților inteligente este o inițiativă susținută de UE, care combină Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor (TIC), managementul energiei și managementul transporturilor în vederea identificării unor soluții pentru problemele de mediu și sănătate cu care se confruntă astăzi orașele europene.[4]

Pandemia COVID-19 a provocat un declin al economiei UE. Statele membre s-au aflat în situația de a-și dovedi solidaritatea luând măsuri imediate. Raportul general privind activitățile UE pentru anul 2020, arată faptul că pe parcursul anului 2020, au fost adoptate peste 1.350 de măsuri menite să combată criza, printre care aproape 400 de decizii referitoare la ajutoare de stat pentru întreprinderile europene. În același raport se arată faptul că pentru a contracara efectele crizei, UE și statele membre au mobilizat 4,2 mii de miliarde euro, ceea ce înseamnă peste 30% din PIB-ul Uniunii:

- măsurile naționale adoptate în temeiul flexibilității normelor bugetare ale UE (clauza derogatorie generală) – **575 miliarde euro;**
- Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency (SURE) – asistență financiară din partea UE pentru regimurile de lucru cu program redus – **100 miliarde euro**;
- sprijin direct din partea UE, inclusiv inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus – **70 miliarde euro**;
- măsuri naționale în materie de lichidități, inclusiv scheme aprobate în temeiul normelor flexibile temporare ale UE în materie de ajutoare de stat – **3.045 miliarde euro**;
- sprijin în contextul crizei provocate de pandemie, din cadrul Mecanismului Euopean de Sabilitate, destinat statelor membre – **240 miliarde euro**;
- finanțare pentru companii acordată de BEI – Grupul Băncii Europene de Investiții – **200 miliarde euro**.

În concluzie, pandemia COVID-19 a generat un declin puternic al economiilor statelor membre, prin urmare, au fost necesare măsuri ample pentru a acoperi daunele economice și sociale

---

[3] Inițiative pentru orașe | Comisia Europeană (europa.eu)
[4] Isabella MASCHIO , European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities, European Commission - DG JRC, Directorate C - Energy, Transport and Climate

cauzate de pandemie. Bugetul pe termen lung consolidat pentru perioada 2021 – 2027 și NextGenerationEU, planul temporar de redresare, formează împreună cel mai mare pachet de măsuri de stimulare finanțat vreodată din bugetul Uniunii Europene, în valoare de 1,8 mii de miliarde de euro. Aceste fonduri vor ajuta Uniunea să îi sprijine pe cetățeni, dar și companiile și regiunile, mai ales pe cele deosebit de afectate de criză. Pachetul va contribui la reconstruirea unei Europe post – COVID-19 care va fi mai verde, mai digitală și mai reziliență.[5]

I.2.2 Contextul strategic național

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

Obiectivul general al Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) a României este corelat în mod direct cu obiectivul general al Mecanismului de Redresare și Reziliență. Obiectivul general al mecanismului este să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială a UE prin îmbunătățirea rezilienței, a nivelului de pregătire pentru situații de criză, a capacității de adaptare și a potențialului de creștere al statelor membre, prin atenuarea impactului social și economic al crizei în cauză, în special asupra femeilor, prin contribuția la punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale, prin sprijinirea tranziției verzi, prin contribuția la realizarea obiectivelor privind clima ale Uniunii pentru 2030 stabilite la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și prin respectarea obiectivului UE de realizare a neutralității climatice până în anul 2050, precum și a tranziției digitale, contribuind astfel la convergența economică și socială ascendentă, restabilind și promovând creșterea durabilă și integrarea economiilor Uniunii, încurajând crearea de locuri de muncă de înaltă calitate, contribuind la autonomia strategică a Uniunii alături de o economie deschisă și creând valoare adăugată europeană.

[5] UE în 2020 — RAPORT GENERAL PRIVIND ACTIVITĂȚILE UNIUNII EUROPENE (europa.eu)

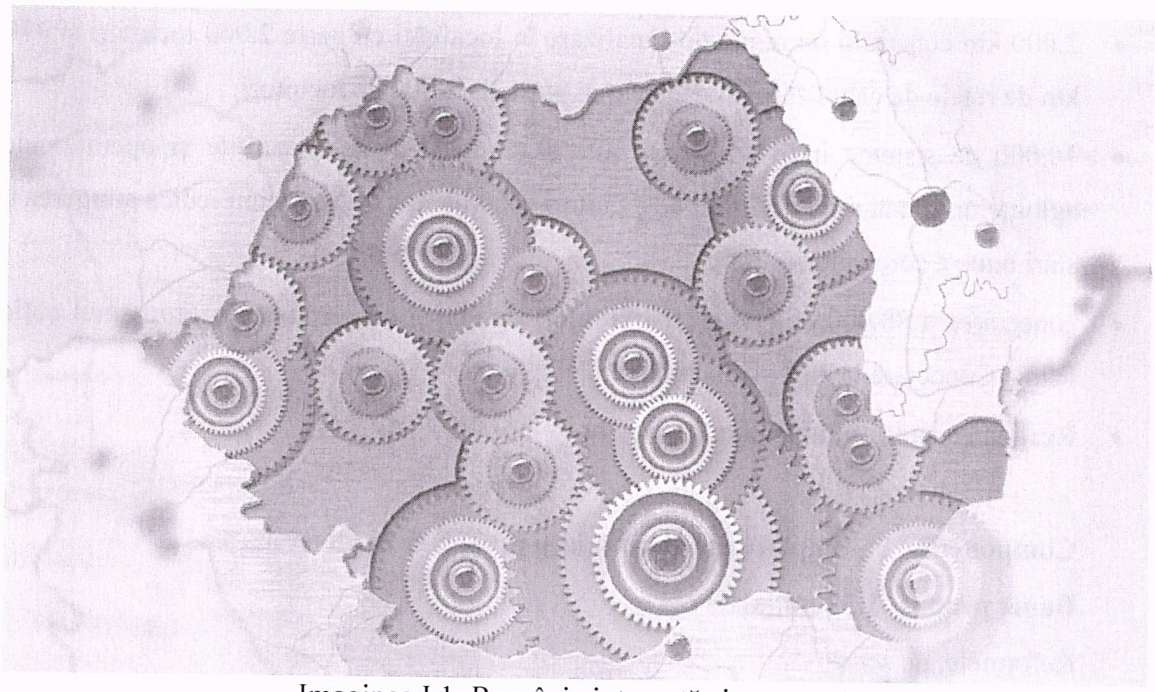

Imaginea I.1: România integrată și conectată

Pilonul I. Tranziția verde

Componenta 1 - Managementul sistemului de apă și canalizare

Alocare totală: 1,88 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene;

2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor precum și a implementării corespunzătoare a Directivei cadru Apă și a Directivei Inundații;

3. Consolidarea cadrului legislativ actual privind stabilirea pragurilor pentru avertizarea fenomenelor meteorologice periculoase și a fluxului de elaborare și transmitere a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice.

Ca urmare a investițiilor, se vor realiza, printre altele:

- 1.630 km construiți de rețele de apă – în localități cu peste 2.000 locuitori;

- 2.000 km construiți de rețele de canalizare în localități cu peste 2.000 locuitori și 470 de km de rețele de canalizare în cele cu mai puțin de 2.000 de locuitori;
- 10.000 de sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2.000 de locuitori echivalenți (l.e.) care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă;
- conectarea a 88.000 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima Conectare la Apă și Canalizare;
- Realizarea cadastrului apelor.

Componenta 2 – Împădurim România și protejăm biodiversitatea

Buget propus: 1,37 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma sistemului de management și a celui privind guvernanța în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii Forestiere Naționale și a legislației subsecvente (Codul Silvic și legislație forestieră secundară);

2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficace a Strategiei Europene privind biodiversitatea.

Reformele și investițiile vor aduce rezultate importante, între care cel mai amplu program de împăduriri, prin care vor fi plantate peste 45.000 de hectare de pădure, se vor actualiza planurile de management pentru 250 de arii naturale protejate, și se vor adopta actele normative necesare pentru implementarea Strategiei UE 2030.

De asemenea, se vor obține 10.000 hectare suprafață de pădure refăcută/ regenerată natural, afectată de incendii forestiere și diferite alte fenomene și 2.900 habitate de pajiști reconstruite ecologic.

Componenta 3 - Managementul deșeurilor

Buget total propus: 1,2 miliarde euro

Reforma, pe scurt:

Îmbunătățirea guvernanței în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară.

Măsurile includ modificări legislative pentru o practică unitară de gestionare a deșeurilor și dezvoltarea capacității de monitorizare și control a Gărzii de Mediu, inclusiv 553 echipamente de monitorizare a poluării aerului. În acestea sunt incluse următoarele echipamente:

- 300 stații de monitorizare a radioactivității;
- 240 stații de monitorizare a zgomotului.

Componenta 4 – Sectorul de transport

Buget propus: 7,62 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. „Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră" – Îmbunătățirea cadrului strategic, legal și procedural pentru tranziția către transport sustenabil;
2. „Viziune și management performant pentru transport de calitate" – Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanță corporativă.

În urma investițiilor vor fi obținute o serie de rezultate, spre exemplu:

Infrastructura rutieră:

- 434 de kilometri de autostradă construiți, cu Sistem Inteligent de Transport (ITS) instalat și cu sisteme moderne de monitorizare și informare a utilizatorilor infrastructurii;
- 52 de stații electrice construite (cu 264 de puncte de încărcare – o medie de 5 puncte de încărcare/ stație);
- 625 hectare de perdele forestiere liniare în lungul autostrăzilor nou construite;
- 45% din punctele negre eliminate; cele cu risc major pentru siguranța oamenilor;
- 18 parcări securizate implementate în lungul autostrăzilor nou construite;
- aplicarea unui nou sistem de taxare, în special pentru traficul greu din România, conform principiului „poluatorul plătește", inclusiv posibile stimulente pentru cei care dețin vehicule cu emisii zero/ reduse;
- strategia națională privind siguranța rutieră și pachetul legislativ aferent, precum și implementarea de măsuri pentru reducerea cu 45% a numărului de puncte negre;
- reducerea cu 20% a numărului de victime rezultate din accidente în trafic;
- creșterea cu 100% a cotei vehiculelor electrice/ hibride din totalul parcului auto până în anul 2026 (raportat la valorile din anul 2020);

- înnoirea a 200.000 de mașini din parcul auto până în anul 2026 (raportat la valorile din anul 2020).

Căile ferate:

- 311 km de cale ferată modernizată;
- 311 km de cale ferată cu implementarea Sistemului European de Management al Traficului Feroviar (ERTMS), nivel 2;
- 110 km de cale ferată electrificată;
- 206 km de cale ferată cu sistem modern de centralizare.

Metrou:

- 12,7 km de rețea nouă de metrou;
- 32 de trenuri noi de metrou.

Componenta 5 – Fondul pentru Valul renovării

Bugetul total propus: 2,2 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente;
2. Asigurarea cadrului strategic și de reglementare tehnică actualizat pentru proiectarea și realizarea de construcții verzi și reziliente.

Componenta 6 – Energie

Buget total propus: 1,62 miliarde euro

Reformele pe scurt:

1. Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile;
2. Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare;
3. Îmbunătățirea guvernanței corporative a companiilor de stat din sector;

4. Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie;
5. Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire – răcire;
6. Decarbonizarea sectorului de transporturi prin investiții în infrastructura de transport electric și crearea de stimulente pentru transportul verde.

Între rezultatele așteptate:

- creșterea capacității instalate de producție a energiei electrice din surse regenerabile (eolian și solar), de la 4.408 la 5.908 MW;
- contract de construcție a rețelei de gaz în combinație cu alți combustibili gazoși cu emisii scăzute de carbon;
- 400 km rețea de distribuție gaz metan și alte gaze cu emisii scăzute de carbon;
- finalizarea unor capacități de fabricare de baterii cu o capacitate de cel puțin 0,5 GW pe an;
- finalizarea punerii în funcțiune a cel puțin 100 MW (200 MWh) capacitate de stocare energie electrică cu scopul echilibrării sistemului de transmisie electricitate și integrării în rețea a capacităților solare și eoliene.

Pilonul II. Transformare digitală

Componenta 7 – Cloud guvernamental și sisteme publice digitale

Buget total propus: 1,89 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

- Dezvoltarea și implementarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental, a principalelor servicii livrate de către acesta, a componentelor sale de infrastructură și guvernanță, inclusiv proiectarea, implementarea și operarea acestui tip de sistem care să permită interconectarea sistemelor digitale din administrația publică printr-o abordare standardizată și livrarea de servicii digitale de înaltă calitate către cetățeni, firme și alte autorități publice;
- Alinierea strategiei naționale în domeniul conectivității digitale la legislația europeană prin măsuri specifice pentru atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate cu acoperire largă

națională, inclusiv în corelație cu rețelele de transport, respectiv zonele de interes mediu, prin eliminarea barierelor din cadrul normativ în vigoare;

- Creșterea arealului de protecție și asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice;
- Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni.

Investițiile vor duce la rezultate importante, astfel:

- cloud guvernamental – legarea tuturor ministerelor și a agențiilor guvernamentale într-o singură rețea și o singură bază de date interoperabilă;
- 8,5 milioane de cetățeni care vor avea cartea de identitate electronică;
- 30.000 de funcționari publici instruiți digital;
- 100.000 persoane beneficiare de training pentru competențe digitale în cadrul bibliotecilor, transformate în hub-uri de învățare;
- 65 structuri sprijinite în domeniul securității cibernetice;
- digitalizarea a 200 de unități sanitare publice;
- acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 790 de localități rurale (sate) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii.

Pilonul III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Componenta 8 – Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

Buget total propus: 482 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare;
2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice;
3. Consolidarea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile prin utilizarea de instrumente complexe de modelare economică;
4. Revizuirea cadrului fiscal;
5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare;

6. Reforma sistemului de pensii.

Rezultatele așteptate ale măsurilor în cadrul acestei componente vor fi de natură să ducă la finalul perioadei de implementare la îmbunătățirea principalilor indicatori de performanță în domeniul fiscal, respectiv:

- creșterea ponderii veniturilor colectate cu 3 părți procentuale (p.p.) din PIB raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;
- reducerea decalajului la TVA cu 5 p.p. raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;
- 600.000 case de marcat conectate la sistemul IT ANAF;
- 500.000 de contribuabili înrolați suplimentar în Spațiul Privat Virtual (SPV).

Componenta 9 – Sprijin pentru mediul de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovare

Buget total propus: 2,36 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri;
2. Reforma privind cercetarea dezvoltarea inovarea, inclusiv a carierei de cercetător.

În urma investițiilor propuse, vor fi obținute următoarele rezultate:

- cel puțin 3.000 de contracte de finanțare prin schema de ajutor de stat pentru digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și pentru transformarea digitală și tehnologică;
- cel puțin 280 de contracte de finanțare prin schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursă;
- 500 vouchere acordate în schema de suport pentru mediul de afaceri și Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI) – I.4.1 Program de mentorat Orizont Europa;
- Fondul de Fonduri de Capital de risc pentru Redresare, gestionat împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare;
- Garanție de portofoliu pentru Acțiune climatică înființată și operațională, gestionată împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare;
- Fondul de Fonduri pentru Digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, gestionat împreună cu BEI ca și partener de implementare;

- Instrumentul financiar pentru eficiență energetică, gestionat împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) ca și partener de implementare;
- 50 de cercetători primesc un grant pentru a realiza proiecte de cercetare din Orizont 2020 și Orizont Europa.

Printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 3 entități din România vor participa în consorții răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale.

Pilonul IV – Coeziune socială și teritorială

Componenta 10: Fond local pentru tranziția verde și digitală a Unităților Administrativ Teritoriale (UAT)

Buget total propus: 2,1 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Politica Urbană a României, cadru de politici pentru îmbunătățirea dezvoltării urbane;
2. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, cadru de politici pentru reducerea disparităților teritoriale.

Câteva dintre rezultatele așteptate:

- minim 140.000 mp construiți pentru locuințe sociale/ de necesitate, sau pentru tineri/ specialiști în mediul urban, minim 880.000 mp construiți de locuințe pentru specialiști în educație și sănătate în mediul rural;
- 420 autobuze electrice (împreună cu stații de încărcare rapide și lente)/ hidrogen/ și troleibuze cu baterii; 50 de tramvaie – în municipii reședințe de județ;
- 240 autobuze electrice/ hidrogen și 140 autobuze curate/ troleibuze cu baterii – în alte tipuri de orașe;
- stații noi de încărcare vehicule electrice în total, în toate categoriile de localități (Referitor la infrastructura pentru stații de încărcare a mașinilor electrice, și în cadrul componentei 6 – Energie sustenabilă se propune dublarea numărului până la finalul anului 2022. În prezent, România are doar 400 stații de încărcare pentru mașini electrice din cele cca. 200.000 la nivel european);
- 100 sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC realizate/ extinse;

- microbuze electrice/ hidrogen achiziționate pentru scopuri comunitare.

Alte rezultate așteptate:

- 3.000 km de piste pe trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo – Municipii, Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), parteneriate multi-nivel, iar legat de aceasta:
  - Constituirea Centrului Național de Coordonare Velo;
  - Studii specifice pentru traseele cicloturistice;
  - Rețea națională de piste velo și trasee cicloturistice, inclusiv traseele EuroVelo;
  - Platforma Națională E-Velo.

Componenta 11 – Turism și cultură

Buget total propus: 200 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Transformarea structurală socio-economică în zonele rurale și în zonele defavorizate prin dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și natural ca vector de dezvoltare teritorială;
2. Creșterea competitivității turismului românesc prin managementul participativ al destinațiilor turistice și operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației (OMD);
3. Modele de finanțare pentru tranziția digitală a sectoarelor culturale și creative.

Astfel, ca rezultate după implementare, vor exista:

- 12 rute (trasee) culturale dezvoltate și marcate, 30 castele, 95 biserici și mănăstiri, 15 cule, 20 curii, 20 fortificații romane, 20 de sate cu arhitectură tradițională, 30 obiective gastronomice și 30 de obiective viticole puse în valoare;
- 3 castele, 11 biserici și mănăstiri, 2 cule, 3 curii, 115 case, șure, etc. tradiționale, 3 fortificații romane restaurate;
- 15 destinații turistice verzi vor fi certificate;
- cu 50% mai mulți turiști români și străini vor vizita țara.

În ceea ce privește transformarea digitală a sectoarelor creative:

- 350 de specialiști calificați în domeniul utilizării mediului digital în audio-vizual;

- 10 prezentări naționale și internaționale de film românesc;
- 50 companii de producție/ distribuție finanțate;
- cartografie a nevoilor digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție;
- Un sistem național de monitorizare a distribuției de cărți și de creștere a capacității editurilor de realizare a cărților în format electronic (ebook), care va include: 50 edituri sprijinite pentru realizare ebook-uri.

Pilonul V - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză

Componenta 12 – Sănătate

Buget total propus: 2,45 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma gestionării fondurilor publice din sănătate;
2. Reforma managementului fondurilor destinate investițiilor în sănătate;
3. Reforma managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate.

Rezultatele pe care PNRR țintește să le obțină la final vor fi, între altele:

- 200 de centre comunitare construite sau renovate, care au dotări noi și personal;
- 3.000 de (asocieri de) cabinete de asistență medicală primară dotate/ dotate și renovate, prioritizându-se cabinetele din mediul rural;
- 26 compartimente/ secții de terapie intensivă nou-născuți dotate, inclusiv cu ambulanță transport nou-născuți (pentru centrele regionale);
- 30 de ambulatorii/ unități medicale publice/ alte structuri publice care furnizează asistență medicală ambulatorie reabilitate/ modernizate/ extinse/ dotate;
- 25 unități sanitare publice/ spitale publice care beneficiază de infrastructură nouă;
- 10 unități medicale mobile – pentru zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată;

- persoane care au beneficiat de programele de formare în managementul serviciilor de sănătate.

Componenta 13: Reforme în domeniul social

Buget total propus: 167 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Crearea unui nou cadru legal pentru oferirea de soluții adecvate sprijinirii familiilor care trăiesc în sărăcie, cu copii în întreținere, astfel încât aceștia să poată fi menținuți în familie;
2. Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități: intensificarea acțiunilor de creștere a rezilienței sociale în comunitate, având ca scop prevenirea instituționalizării și îmbunătățirea calității vieții persoanelor adulte cu dizabilități;
3. Implementarea Venitului Minim de Incluziune;
4. Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici;
5. Îmbunătățirea și modernizarea legislației privind economia socială.

În urma investițiilor vor fi obținute rezultate importante precum:

- rețea de centre de zi creată pentru copiii în situații de risc: aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor; este vizată menținerea a 4.500 de copii în familie;
- modernizarea și crearea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități: Operaționalizarea a 150 de servicii comunitare: locuințe protejate (LP) în comunitate, centre de zi și centre de recuperare neuro-motorie pentru persoane cu dizabilități, pentru 1.600 de persoane cu dizabilități, pe an;
- Introducerea Venitului Minim de Incluziune (VMI): adoptarea modificărilor legislative necesare; beneficiarii direcți vor fi cel puțin 30% din actualii beneficiari de Venit Minim Garantat (VMG) și Alocație pentru Susținerea Familiei (ASF);
- Cel puțin 30.000 beneficiari (care vor angaja lucrători casnici) prin intermediul tichetelor de muncă; Cel puțin 60.000 de lucrători casnici/ prestatori care vor presta servicii prin intermediul tichetelor de muncă;
- Minim 350 de structuri de economie socială nou înființate (din care 875 locuri de muncă verzi, 875 tineri NEETS (*Not in Education, Employment, or Training*), angajați) și

susținerea scale-up-ului pentru minim 50 de întreprinderi de economie socială cu minim 350 de locuri de muncă nou create.

Componenta 14: Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali

Bugetul total propus: 155 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației;
2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile;
3. Reforma funcției publice prin digitalizare și managementul parcursului de carieră;
4. Modificarea și modernizarea legislației privind sistemul de salarizare;
5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia;
6. Intensificarea luptei împotriva corupției;
7. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law);
8. Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții, în sensul identificării măsurilor de simplificare aferente, concomitent cu întărirea capacității administrative a autorităților/ entităților contractante, într-un cadrul legal flexibil și coerent;
9. Parteneriat și participare în dezvoltarea politicilor la nivel local și digitalizarea sectorului neguvernamental – Creșterea predictibilității, eficacității, coerenței și „inclusivității" proceselor de formulare a politicilor publice/ deciziei publice prin planificare, monitorizare și evaluare transparente și participative, cu consultarea și coordonarea permanentă cu actorii relevanți din comunitate;

10. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat.

În administrația publică, detaliile reformei vor include:

- Un sistem de recrutare pilot pe modelul european *The European Personnel Selection Office* (EPSO) pentru administrația centrală, în anul 2022, urmat de replicarea la nivel național pe baza lecțiilor învățate, începând cu anul 2023;
- Un sistem nou multi-anual de planificare pentru nevoile de recrutare din sectorul public;
- Introducerea unui sistem de recrutare nou pentru înalții funcționari publici care interzice politizarea funcțiilor;
- În domeniul justiției, sunt incluse în PNRR, pe lângă reformele asumate în cadrul MCV, o serie de măsuri, spre exemplu:
- Adoptarea noii Strategii Naționale Anticorupție și implementarea acesteia;
- Adoptarea strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022 – 2025;
- Adoptarea legii de modificare a competențelor Agenției Naționale a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI);
- Adoptarea „Legilor justiției" (statutul magistraților din România, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii);
- Creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI;
- Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții – un nou formular standard electronic va fi disponibil.

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

Componenta 15 – România Educată

Buget total propus: 3,6 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. **Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie pentru copii, de la naștere la 6 ani**, unitar, incluziv și de calitate, având la bază un mecanism eficient de cooperare

interinstituțională și de coordonare intersectorială, care să asigure beneficiarilor rate crescute de acces și participare;

2. Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar;
3. Constituirea unei rute profesionale complete, facilitată de un bacalaureat reformat, care să ofere elevilor oportunitatea unei rute deschise, cu acces la instituții de învățământ superior cu profil tehnic;
4. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației;
5. Modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul, în unitățile de învățământ preuniversitar și universitar;
6. Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului în condițiile unei autonomii sporite a școlilor.

La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum:

- creșterea cu cel puțin 10% a numărului elevilor înmatriculați în cadrul liceelor agricole (până la cel puțin 90.000 elevi);
- 50 de școli noi;
- 1.800 de microbuze verzi pentru transportul elevilor;
- 75.000 de săli de clasă dotate cu mobilier;
- 20.000 de locuri de recreere și lectură;
- 20.000 de locuri de cazare nou create în campusuri universitare;
- 1.175 *SMART Lab*-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal;
- 6.176 școli care au primit resurse tehnologice pentru dotarea laboratoarelor de informatică și pentru derularea învățării în format virtual;
- 140 de creșe înființate și operaționalizate și 412 servicii complementare (se înființează în spații oferite de comunitate/ diferiți furnizori publici și privați de educație, în localitățile izolate, dezavantajate unde nu se justifică construirea unei creșe/ grădinițe);
- 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă.

PLANUL NAȚIONAL INTEGRAT ÎN DOMENIUL ENERGIEI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE 2021 – 2030

România își propune să aducă o contribuție echitabilă la realizarea țintei de decarbonare a Uniunii Europene și va urma cele mai bune practici de protecție a mediului. Aplicarea schemei EU – ETS (*EU Emissions Trading System*) și respectarea țintelor anuale de emisii pentru sectoarele non-ETS reprezintă angajamentele principale pentru realizarea țintelor. Pentru sectoarele care fac obiectivul schemei EU – ETS, obiectivul general al României de reducere a emisiilor se ridică la aproximativ 44% până în 2030 față de anul 2005.[6]

Procesul de decarbonare va fi influențat și de îndeplinirea următoarelor obiective strategice aferente economiei circulare:

- Creșterea ratei de reutilizare și de reciclare a deșeurilor municipale la minimum 70% până în 2030 (minim 50% până la sfârșitul anului 2025);
- Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 35% din cantitatea de deșeuri biodegradabile municipale generată în anul 1995, până la sfârșitul anului 2020;
- Depozitarea până la finalul anului 2025 numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare;
- Creșterea ratei de reciclare a deșeurilor din ambalaje la 80% până în anul 2030, având ca obiective intermediare o rată de 60% până în 2020 și de 70% până în anul 2025;
- Interzicerea depozitării materialelor reciclabile precum mase plastice, metale, sticlă, hârtie și carton, precum și a deșeurilor biodegradabile până în anul 2025, eliminare completă a depozitării deșeurilor până în anul 2030;
- Dezvoltarea piețelor de materii prime secundare de înaltă calitate, inclusiv prin evaluarea valorii adăugate aduse de criteriile de stabilire a încetării statutului de deșeu aplicabile anumitor materiale;
- Creșterea gradului de valorificare energetică la minim 15% până la finalul anului 2025;

[6] Regulamentul nr. 2018/842/UE al Parlamentului European și al Consiliului privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului nr. 525/2013/UE

- Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile pe trei fracții (hârtie și carton, sticlă, plastic și metal) astfel încât să se atingă o rată minimă de capturare de 52% în fiecare județ și în municipiul București.

STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI 2020 – 2030, CU PERSPECTIVA ANULUI 2050

Strategia Energetică a României 2020 – 2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

Obiectivele Strategiei Energetice sunt:

1. Asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii;
2. Energie curată și eficiență energetică;
3. Modernizarea sistemului de guvernanță corporativă și a capacității instituționale de reglementare;
4. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice;
5. Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
6. Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane calificate;
7. România, furnizor regional de securitate energetică;
8. Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificarea resurselor energetice primare naționale.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE RENOVARE PE TERMEN LUNG PENTRU SPRIJINIREA PARCULUI NAȚIONAL DE CLĂDIRI REZIDENȚIALE ȘI NEREZIDENȚIALE, ATÂT PUBLICE CÂT ȘI PRIVATE ÎNTR-UN PARC MOBILIAR CU UN NIVEL RIDICAT DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI DECARBONAT PÂNĂ ÎN 2050

Conform Raportului „*EU Energy in Figures 2018*" publicat de Comisia Europeană, în perioada 2010 – 2016, consumul primar de energie a scăzut cu 8,9%, de la 34,33 Mtep la 31,26

Mtep (tonă echivalent petrol). Cu toate acestea, consumul final de energie a scăzut doar cu aproximativ 1,4%, de la 22,59 Mtep la 22,28 Mtep. Majoritatea sectoarelor de utilizare finală a energiei au înregistrat o scădere în perioada respectivă, cu excepția sectorului transporturilor, care a înregistrat o creștere semnificativă. În ceea ce privește sectorul rezidențial, consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep. În cazul sectorului serviciilor, care cuprinde sectorul public și sectorul comercial, consumul final de energie a scăzut cu 3,7%, de la 1,88 Mtep la 1,81 Mtep. Deși sectorul rezidențial și cel al serviciilor nu includ decât clădiri, aceste valori indică reducerea consumului de energie în sectorul clădirilor. Raportul privind progresul realizat în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică din anul 2018 al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) din România indică un progres relativ similar.[7]

Obiectivele principale ale strategiei sunt următoarele:

- Îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri;
- Crearea de beneficii suplimentare prin îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii (de exemplu, un confort mai bun, beneficii asociate cu sănătatea, siguranța și calitatea aerului), reducerea nivelului sărăciei energetice;
- Extinderea duratei de viață și îmbunătățirea siguranței fondului de clădiri.

PLANUL INVESTIȚIONAL PENTRU DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT PE PERIOADA 2020 – 2030

Investițiile în infrastructura de transport se realizează în corelare cu strategia de dezvoltare a sectorului.

Obiectivele strategice identificate pentru sectorul de transport rutier sunt următoarele:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a traficului aferent transportului de mărfuri în cadrul rețelei TEN-T de bază și a rețelei extinse, prin construcția unei rețele de autostrăzi și drumuri expres;

[7] ANRE, *Raport privind progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică*, 26 aprilie 2018, pag. 11.

- Asigurarea accesului pentru populație și pentru mediul de afaceri la rețeaua TEN-T de bază și la rețeaua extinsă, prin construcția coridoarelor de legătură națională;
- Asigurarea unei rețele de transport rutier sigure și operaționale, care să contribuie la reducerea numărului de accidente rutiere, precum și la reducerea timpilor de călătorie;
- Asigurarea accesului internațional prin intermediul legăturilor cu țările vecine;
- Asigurarea unei rețele de transport propice mediului înconjurător, prin implementarea proiectelor de variantă de ocolire.

Obiectivele generale de conectivitate rutieră

Obiectivele de conectivitate rutieră vizează rezolvarea a patru mari probleme ale transportului rutier, cum ar fi:

- timpi mari de întârziere în trafic;
- media zilnică anuală (MZA) ridicată;
- accesibilitatea redusă națională și internațională;
- rată mare de accidente rutiere.

Obiectivele generale de conectivitate rutieră răspund nevoilor de mobilitate rutieră pentru populație și pentru mediul de afaceri, asigurând tranzitul pasagerilor și a mărfurilor în și între regiunile României, dar și în conexiune cu țările vecine, în condiții sigure și operaționale și în armonie cu mediul înconjurător și în concordanță cu politicile europene împotriva schimbărilor climatice.

Astfel, au fost identificate patru obiective generale de conectivitate rutieră, care asigură conexiunea atât a provinciilor istorice, cât și a regiunilor de dezvoltare ale României și se extind natural spre rețelele rutiere din țările vecine:

Obiectivul general de conectivitate 1 (OC_1) – asigură mobilitatea populației și a mărfurilor pe direcția vest – est, între Europa Centrală și Marea Neagră, prin vestul și centrul țării, sudul și estul României. Reprezintă o veritabilă axă națională transcarpatică și transregională, de importanță europeană regională.

Obiectivul general de conectivitate 2 (OC_2) – asigură conexiunea între nordul și sudul României, reprezentând totodată și o axă între nordul și sudul continentului, în actualul context geopolitic.

Obiectivul general de conectivitate 3 (OC_3) – reprezintă la nivelul țării o legătură importantă între Moldova și Transilvania, dar și o axă de tranzit între țările aflate la est de România și Europa Centrală.

Obiectivul general de conectivitate 4 (OC_4) – realizează legătura între sudul și vestul țării, traversând Muntenia, Oltenia și Banat. La nivel european reprezintă o legătură facilă între sudul continentului și partea centrală și vestică a acestuia.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ (SNOFM) 2021 – 2027

În anul 2027 piața muncii din România va deveni dinamică, sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială. Forța de muncă va fi ocupată sustenabil și va fi înzestrată cu competențe necesare pentru a face față schimbărilor tehnologice, digitale și tendințelor globale. Piața muncii va asigura o competitivitate durabilă și cu sisteme de protecție socială flexibile adaptate și adecvate.

Obiectivul general al strategiei

Creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20 – 64 ani să fie de 75%.

Atingerea obiectivului general se va realiza prin măsuri de activare a persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor, în special a celor de lungă durată, a tinerilor, inclusiv NEETs, prin asigurarea unor tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru tinerii absolvenți, prin dezvoltarea resurselor umane, prin stimularea culturii și a inițiativei antreprenoriale și prin stimularea creării de noi oportunități și locuri de muncă.

Totodată, vor fi implementate măsuri de creștere a calității ocupării, promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, avându-se în vedere combaterea excluziunii sociale și promovarea dialogului social pentru a crește convergența și pentru a îmbunătăți reziliența, dar și pentru a reduce disparitățile la nivel teritorial.

Procesul de realizare a obiectivului general se va baza pe inovarea socială, respectiv idei, servicii și modele noi de servicii publice și private, inclusiv în cadrul oferit de parteneriate care să genereze soluții adaptate și să abordeze de o manieră cuprinzătoare complexitatea societală crescută a României contemporane.

Ținta generală: Rata de ocupare a populației 20 – 64 ani de 75% la orizontul anului 2027

Obiective specifice:

Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile;

Direcția de acțiune 1:

Promovarea de noi abordări în furnizarea măsurilor active pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea serviciilor oferite persoanelor inactive apte de muncă și identificarea celor mai adecvate modalități de încurajare a participării acestora pe piața muncii;
2. Facilitarea accesului pe piața muncii a persoanelor din grupurile dezavantajate apte de muncă, prin crearea de echipe mobile mixte cu rol în furnizarea de servicii integrate de identificare, îndrumare și sprijin, precum și prin adaptarea intervențiilor individualizate în cadrul managementului de caz;
3. Furnizarea de pachete de servicii și măsuri adaptate grupurilor dezavantajate, precum persoane inactive apte de muncă, persoane cu dizabilități, șomeri cu un nivel redus de competențe, șomeri de lungă durată, persoane cu vârsta de peste 50 de ani, persoane reîntoarse în țară, persoane beneficiare ale unei forme de protecție internațională (migranți) etc.;
4. Dezvoltarea de instrumente și metodologii care să permită debirocratizarea și digitalizarea activității ANOFM (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă), în vederea furnizării în mod integrat a serviciilor dedicate angajatorilor, precum și realizarea de adaptări necesare persoanelor cu dizabilități;
5. Stimularea furnizorilor de servicii de ocupare acreditați, în condiții de sustenabilitate, prin acordarea de mini granturi dimensionate în funcție de perioada pentru care persoana mediată rămâne ocupată pe piața muncii (pentru 6/ 12 luni de la împlinirea a 12 luni de încadrare în muncă);
6. Promovarea unor servicii dedicate persoanelor, inclusiv persoanelor cu dizabilități, care au un loc de muncă și doresc schimbarea acestuia;
7. Acordarea de granturi pentru formarea profesională a angajaților;

8. Realizarea unor evaluări aprofundate a șomajului, dar și a inactivității în vederea reducerii și prevenirii șomajului de lungă durată și a șomajului structural.

Direcția de acțiune 2:

Promovarea, dezvoltarea și consolidarea inițiativelor/ oportunităților de antreprenoriat și economie socială vizând crearea de locuri de muncă de calitate;

Măsuri / acțiuni:

1. Furnizarea unor programe de sprijin antreprenorial responsabil, adaptate la nevoile diferitelor grupuri țintă, cu accent pe persoanele dezavantajate, care să cuprindă măsuri de tip pre start-up și scheme de granturi pentru start-up-uri;
2. Dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/ participative, cu rol în monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România, promovarea, sensibilizarea și conștientizarea asupra antreprenoriatului social și economiei sociale, sprijinirea din punct de vedere organizațional și tehnic a entităților de economie socială;
3. Scheme de antreprenoriat social, care să combine sprijinul antreprenorial pre start-up și acordarea de granturi pentru start-up-uri de economie socială, în vederea activării potențialului de dezvoltare al sectorului economiei sociale;
4. Asistență/ consultanță în afaceri post înființare pentru depășirea dificultăților economice și sprijin pentru inovare și digitalizare al start-up-urilor sustenabile;
5. Scheme de sprijin, inclusiv financiar, în vederea îmbunătățirii perspectivelor de consolidare și dezvoltare sustenabilă a structurilor de economie socială, în special a celor cu rezultate dovedite de angajare a persoanelor din grupurile defavorizate;
6. Subvenționarea procesului de integrare socio-profesională a lucrătorilor defavorizați în cadrul întreprinderilor sociale de inserție – acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni, cu servicii de acompaniere socio – profesională și sociale;
7. Susținerea înființării de centre de inovație și antreprenoriat (de tipul incubatoarelor de afaceri, centrelor dedicate roboticii și inteligenței artificiale etc.).

Direcția de acțiune 3:

Dezvoltarea de măsuri pentru identificarea și reducerea deficitelor de forță de muncă, în special a celor de la nivel local/ regional;

Măsuri/ acțiuni:

1. Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, prin acordarea de granturi, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă, în special de la nivel local/ regional;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor de forță de muncă în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori etc.);
- acordarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor de forță de muncă în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori etc.).

2. Promovarea măsurilor de reducere a deficitelor de competențe;
3. Reducerea ocupării în agricultura de subzistență și facilitarea relocării acestei resurse umane către activitățile non-agricole;
4. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi;
5. Cartografierea ocupațiilor și competențelor, precum și asigurarea corespondenței între ocupații, calificări și conținutul lor de competențe.

Direcția de acțiune 4:

Reducerea disparității de gen privind ocuparea forței de muncă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Promovarea formelor atipice de ocupare a forței de muncă, care să permită asumarea responsabilităților de îngrijire a persoanelor dependente, cu respectarea echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
2. Furnizarea de servicii suport de integrare pe piața muncii a persoanelor care au calitatea de unici întreținători ai familiilor monoparentale și/ sau a persoanelor care au copii mai mici de 12 ani, în special a celor provenind din mediul rural;
3. Sprijin acordat angajatorilor/ consorțiilor de angajatori pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate.

Direcția de acțiune 5:

Furnizarea unor măsuri de sprijin pentru menținerea activității economice în contextul COVID-19 sau a altor situații excepționale;

Măsuri/ acțiuni:

1. Sprijin pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/ alertă (ex. pandemia COVID-19), inclusiv subvenții;
2. Sprijin pentru persoanele angajate în cadrul întreprinderilor a căror activitate este afectată direct/ indirect ca urmare a declarării situațiilor de urgență/ alertă (ex. pandemia COVID-19), inclusiv subvenții;
3. Subvenții acordate angajatorilor pentru plata unei părți din salariu, în vederea menținerii locurilor de muncă, pentru angajații care au beneficiat de șomaj tehnic;
4. Acordare servicii de preconcediere (servicii de ocupare și de formare profesională) pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate;
5. Sprijin acordat angajatorilor pentru desfășurarea activității în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu;

Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET).

Direcția de acțiune 1:

Creșterea ocupării tinerilor și promovarea unei ocupări durabile, inclusiv prin implementarea Garanției pentru Tineret consolidate;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea de sisteme de prevenție prin consolidarea parteneriatelor între instituții cu competențe în domeniul ocupării, educației și protecției sociale, precum și alte entități în vederea identificării tinerilor cu risc de a deveni tineri NEET;
2. Înființarea/ dezvoltarea de centre/ cluburi de tineret la nivel comunitar, cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor și susținerea activității de promovare a acestora;

3. Realizarea de către centrele/ cluburile de tineret publice sau private sau alte entități interesate a unor rețele de lucrători de tineret, identificați, selectați și activați din rândul tinerilor (în special NEETs);
4. Cartografierea, informarea, pregătirea și furnizarea ofertei propriu-zise (pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEETs – consiliere, inclusiv antreprenorială și de antreprenoriat social, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ ucenicii/ stagii/ *internship*-uri, evaluare de competențe, înscriere și susținere participare la programe de a doua șansă flexibile, inclusiv la module de pregătire profesională, furnizare servicii suport personalizate: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii – transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șoferi (pe diverse clase, în funcție de necesități), stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie);
5. Îmbunătățirea monitorizării situației tinerilor NEET după integrarea pe piața muncii sau în sistemul de educație sau de formare profesională;
6. Dezvoltarea voluntariatului în rândul tinerilor, inclusiv NEETs, în scopul familiarizării acestora cu cerințele locurilor de muncă, facilitării dobândirii de noi competențe și identificării unor potențiale parcursuri profesionale, inclusiv antreprenoriale;
7. Asigurarea dobândirii de către tineri, inclusiv NEETs, a competențelor transversale, cu accent pe competențe digitale de bază, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, precum și competențe de antreprenoriat social și verzi.

Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente.

Direcția de acțiune 1:

Reconcilierea flexibilității pieței muncii cu securitatea ocupării și coeziunea socială;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea unui cadru de reglementare stimulativ pentru noile forme de ocupare a forței de muncă, concomitent cu asigurarea echilibrului între flexibilizarea pieței muncii și securitatea lucrătorilor;

2. Măsuri de sporire a nivelului de informare și conștientizare a angajatorilor și angajaților cu privire la noile forme de ocupare;
3. Sprijinirea întreprinderilor pentru dezvoltarea şi implementarea de modele organizaţionale adecvate noilor forme de ocupare a forței de muncă, în condiții de debirocratizare și digitalizare;
4. Completarea/ modificarea cadrului legal privind munca pe platforme în sensul asigurării unei protecții sociale adecvate lucrătorilor, inclusiv a celor care desfășoară o activitate independentă;
5. Armonizarea legislației cu viziunea europeană privind salariul minim;
6. Stimularea negocierilor colective în vederea asigurării unor salarii echitabile pentru un nivel de trai decent în scopul asigurării convergenței cu celelalte state europene și contribuind astfel la reducerea impactului sărăciei în muncă;
7. Identificarea și stabilirea unor modalități de optimizare a sistemului de acordare a indemnizației de șomaj și a valorii acesteia;
8. Identificarea de instrumente/ mecanisme care să asigure un nivel adecvat de protecție socială pentru toți lucrătorii, în special în cazul lucrătorilor sezonieri/ pe perioadă determinată și ocazionali/ zilieri.

Direcția de acțiune 2:

Crearea unui sistem de monitorizare și evaluare a politicilor publice și de anticipare a modificărilor de pe piața muncii în vederea unei mai bune corelări între cerere și ofertă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Îmbunătățirea instrumentelor, proceselor și mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională, cu adăugarea de noi dezvoltări, care să includă previziuni periodice cu privire la dinamica cererii de forță de muncă pe sectoare de activitate, în profil regional și după mediu rezidențial, în vederea creșterii predictibilității alocărilor și realocărilor intra și inter sectoriale ale forței de muncă;

2. Creșterea capacității MMPS (Ministerul Muncii și Protecției Sociale) și ANOFM de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști (seminarii, instruire, formare continuă);
3. Creșterea capacității de evaluare și raportare a transpunerii/ implementării angajamentelor asumate de România în domeniul social și al pieței muncii.

Direcția de acțiune 3:

Consolidarea dialogului social în vederea îmbunătățirii implicării partenerilor sociali în elaborarea și implementarea politicilor cu impact pe piața muncii;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea parteneriatelor la nivel local cu scopul generării oportunităților de creștere a ocupării, prin implicarea tuturor entităților din comunități;
2. Includerea în dialogul social a problematicii NEETs în vederea identificării de soluții pentru reducerea numărului tinerilor care nu au loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ şi nu participă la activități de formare profesională;
3. Promovarea şi susţinerea negocierii colective în IMM-uri şi la nivel de sector de activitate;
4. Monitorizarea participării la dialogul social desfăşurat în diferite grupuri de lucru şi consolidarea implicării în procesul decizional în structurile de consultare tripartită pentru fundamentarea şi elaborarea politicilor publice în susţinerea reformelor de pe piaţa muncii, în acord cu dinamica pieţei muncii;
5. Consolidarea capacităţii structurale şi de acţiune a organizaţiilor partenerilor sociali pentru implicarea în dialogul social tripartit şi autonom în plan naţional şi european în susţinerea gestionării schimbărilor pe piaţa muncii, a elaborării şi implementării politicilor cu impact asupra muncii şi a furnizării adecvate de servicii de asistenţă, consiliere şi instruire în sprijinul organizaţiilor membre, a lucrătorilor şi a firmelor.

Direcția de acțiune 4:

Transformarea muncii nedeclarate în muncă declarată;

Măsuri/ acțiuni:

1. Intensificarea acțiunilor de control în vederea combaterii muncii nedeclarate;

2. Organizarea și desfășurarea de campanii de informare privind drepturile și obligațiile angajatorilor și salariaților;
3. Îmbunătățirea mecanismelor de identificare a cazurilor de muncă nedeclarată prin implicarea în pregătirea acțiunilor de identificare a cazurilor de muncă nedeclarată a partenerilor sociali prin furnizarea de către aceștia a unor informații privind angajatorii care utilizează munca nedeclarată;
4. Derularea unor campanii de conștientizare a riscurilor la care se expun lucrătorii prin acceptarea unui loc de muncă nedeclarat.

Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii;

Direcția de acțiune 1:

Promovarea formării profesionale pentru redresare economică;

Măsuri/ acțiuni:

1. Revizuirea cadrului de reglementare a formării profesionale a adulților și a uceniciei la locul de muncă, inclusiv a învățării la distanță, cu accent pe: identificarea de noi surse de finanțare sustenabile, crearea condițiilor necesare pentru asigurarea accesului la internet și la echipamentele necesare;
2. Elaborarea cadrului legislativ privind acordarea creditelor transferabile în sistemul de formare profesională a adulților;
3. Elaborarea cadrului legislativ privind alocarea nivelurilor de calificare pentru calificările de nivel 1-5 din Cadrul Național al Calificărilor (CNC);
4. Reglementarea și dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților;
5. Elaborarea și actualizarea standardelor ocupaționale în concordanță cu noile schimbări tehnologice și cu agenda digitală.

Direcția de acțiune 2:

Sprijinirea participării adulților la educație și formare profesională de calitate, favorabilă incluziunii, atractivă, mai flexibilă și adecvată erei digitale și tranziției ecologice;

Măsuri/ acțiuni:

1. Acoperirea costurilor legate de cazare, masă și transport pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în perioada participării la programe de formare profesională;
2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism național de finanțare a formării profesionale a salariaților prin constituirea unui fond de formare profesională;
3. Campanii de promovare și conștientizare cu privire la beneficiile participării la formarea profesională continuă;
4. Facilitarea accesului la recunoașterea experienței profesionale a lucrătorilor, conform Directivei 36/2005/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale;
5. Flexibilizarea rutelor de formare profesională pentru angajații proprii și dezvoltarea unor instrumente sectoriale de recunoaștere a competențelor acestora;
6. Organizarea de programe de formare profesională pentru angajați în vederea dezvoltării și diversificării competențelor, în contextul schimbărilor tehnologice și digitale de pe piața muncii;
7. Consolidarea cadrului de reglementare privind recunoașterea aptitudinilor și a competențelor dobândite în contexte formale, non-formale și informale, inclusiv prin experiență practică, mobilitate și voluntariat; crearea și dezvoltarea unor instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal.

Direcția de acțiune 3:

Implicarea entităților relevante pentru a oferi adulților oportunități de formare de calitate și pentru deblocarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe;

Măsuri /acțiuni:

1. Elaborarea, semnarea, implementarea și monitorizarea unui pact național pentru competențe pentru a oferi adulților oportunități de formare mai numeroase și de mai bună calitate, dar și pentru identificarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe;
2. Elaborarea, semnarea, implementarea și monitorizarea de pacte regionale/ sectoriale pentru competențe;

3. Elaborare de studii periodice privind nevoia de formare pentru regiunile care se confruntă cu deficit de forță de muncă calificată.

Direcția de acțiune 4:

Stimularea dobândirii de noi competențe în vederea ocupării unui loc de muncă și gestionarea cu succes a tranzițiilor profesionale;

Măsuri/ acțiuni:

1. Organizarea de programe de recalificare și perfecționare proactive pentru valorificarea beneficiilor tranziției ecologice – sprijinirea forței de muncă în vederea obținerii competențelor necesare pentru a realiza tranziția dinspre sectoarele în declin către sectoarele în creștere, în cadrul economiei verzi;
2. Implementarea programelor de actualizare a competențelor pentru adulții cu nivel scăzut de educație și calificare, inclusiv a programelor de ucenicie;
3. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate la nivelul angajatorilor, inclusiv prin programe de formare internaționale.

Rezultatele vizate ale acțiunilor SNOFM 2021 – 2027

Principalele rezultate vizate a fi obținute prin implementarea SNOFM 2021 – 2027 sunt următoarele:

- Îmbunătățirea sistemului de elaborare a politicilor publice în domeniul ocupării și formării profesionale prin implementarea unui mecanism de colectare sistematică a informațiilor din piața muncii, de anticipare și prognozare a nevoii de competențe pe sectoare de activitate, în profil regional și după mediu rezidențial, de evaluare, monitorizare și revizuire a măsurilor implementate;
- Reducerea deficitului de forță de muncă, prin stimularea potențialului de ocupare a forței de muncă disponibile, ca răspuns la provocările pe termen mediu și lung determinate de declinul demografic și de migrație;
- Îmbunătățirea accesului la ocupare al persoanelor din cadrul grupurilor dezavantajate – persoane inactive, șomeri, inclusiv șomeri de lungă durată, tineri, inclusiv NEETs, femei, persoane care au calitatea de unici întreținători a familiilor monoparentale și/ sau persoane

care au copii mai mici de 12 ani, persoane cu dizabilități, persoane din zone rurale, persoane eliberate din detenție, tineri post instituționalizați etc., prin reducerea/ eliminarea barierelor care le împiedică să intre sau să revină pe piața muncii, respectiv prin îmbunătățirea angajabilității acestora;

- Intensificarea/ sporirea intervențiilor de stimulare a ocupării, corelat cu creșterea nivelului de adaptabilitate a acestora, atât la nevoile diferitelor grupuri, cât și la cele individuale, prin implementarea de instrumente adecvate, bazate pe intervenții mai aproape de beneficiari, prin crearea de echipe mobile mixte, stabilirea de profiluri ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă şi evaluarea nevoilor acestora, inclusiv în ceea ce privește parcursurile antreprenoriale, pregătirea de pachete prestabilite de măsuri dedicate fiecărei categorii de persoane dezavantajate și implementarea managementului de caz;
- Creșterea relevanței și calității intervențiilor de formare profesională, prin punerea în aplicare a unor măsuri bazate pe anticiparea nevoilor de competențe, cu luarea în considerare a potențialelor transformări ale pieței muncii, determinate de fenomene precum: globalizarea, dezvoltarea tehnologică și tranziția la economia digitală;
- Eficientizarea măsurilor de activare a categoriilor sociale dezavantajate pe piața muncii prin evaluarea și monitorizarea atentă și constantă a nevoilor acestora în raport cu provocările pieței muncii;
- Sporirea gradului de acoperire, a diversității și a calității serviciilor de ocupare prin crearea unor parteneriate între instituțiile/ autoritățile publice responsabile, mediul privat, organizațiile non-guvernamentale relevante, inclusiv entitățile de economie socială și partenerii sociali, bazate pe o colaborare intens-participativă, precum și prin stimularea furnizorilor de servicii de ocupare acreditați și a întreprinderilor sociale de inserție, în condiții de sustenabilitate;
- Debirocratizarea, eficientizarea și flexibilizarea activității serviciului public de ocupare, prin implementarea unor instrumente digitale moderne și prin regândirea procedurilor de lucru, așa încât să se asigure interacțiunea facilă și rapidă atât cu angajatorii, cât și cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cu focus pe mediere;
- Îmbunătățirea ocupării tinerilor NEETs prin implementarea de măsuri de tipul Garanției pentru tineret consolidate, structurate în patru faze, respectiv cartografierea, informarea,

pregătirea și oferta propriu-zisă și organizate în conformitate cu circumstanțele naționale, regionale și locale, acordând atenție perspectivei de gen și diversității tinerilor care sunt vizați de aceste scheme;

- Întărirea rolului economiei sociale în ceea ce privește ocuparea persoanelor dezavantajate, prin implementarea unor măsuri care să sprijine inclusiv procesul de integrare socio-profesională a acestora în cadrul întreprinderilor sociale de inserție;
- Creșterea vizibilității sectorului economiei sociale pentru o mai mare recunoaștere din partea factorilor interesați din mediul public sau privat, la nivel național sau european, prin dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/ participative, cu rol de monitorizare, evaluare, promovare, sensibilizare, conștientizare, sprijinire din punct de vedere organizațional și tehnic a entităților din acest sector;
- Mai bună valorificare a potențialului antreprenorial, în special al persoanelor subreprezentate sau dezavantajate în ecosistemul antreprenorial din România, și creșterea masei critice a IMM-urilor, prin implementarea de scheme de antreprenoriat care să asigure atât premisele sustenabilității start-up-urilor (inclusiv de economie socială), cât și pe cele de depășire cu succes a potențialelor dificultăți economice și de dezvoltare ulterioară, prin inovare și digitalizare;
- Reducerea deficitelor de forță de muncă, prin pachete de măsuri adaptate nevoilor economice și sociale de la nivel local/ regional, identificate și fundamentate pe date statistice/ administrative robuste;
- Atenuarea efectelor negative determinate de pandemia COVID-19, în special a riscului de șomaj, prin măsuri de răspuns rapid, menite să sprijine păstrarea locurilor de muncă, tranzițiile dinspre inactivitate spre ocupare, precum și dezvoltarea competențelor și abilităților relevante pe piața muncii, a adaptabilității și rezilienței forței de muncă.

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD – EST 2021 – 2027

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 sunt avute în vedere următoarele elemente de ordin strategic:

Viziunea pentru anul 2030: Regiunea Nord – Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv unde oamenii își vor dori să locuiască, să lucreze și să investească.

Obiectiv general: Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Indicatori de monitorizare obiectiv general: PIB la nivel regional și județean; indicele de disparitate al PIB-ului pe cap de locuitor la nivel regional și județean; indicele de dezvoltare umană la nivel local.

Priorități tematice ale strategiei de dezvoltare regională:

Prioritate	Obiectiv specific	Măsura	Corelarea cu politicile comunitare și obiectivele de politică aferente 2021-2027
1. Dezvoltarea unei economii competitive	1.1 Stimularea capacităților de inovare – cercetare și promovarea adoptării tehnologiilor avansate	1.1.1 Dezvoltarea inovării și promovarea transferului tehnologic	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
		1.1.2 Sprijinirea cercetării private și publice pentru dezvoltarea și fructificarea de soluții integrate	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
	1.2 Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile, în domenii de interes local și regional	1.2.1 Sprijinirea tinerilor antreprenori și creșterea accesului firmelor înființate la servicii noi, de calitate	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
	1.3 Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată	1.3.1 Dezvoltarea domeniilor competitive, sistemelor productive integrate și internaționalizarea acestora	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
	1.4 Îmbunătățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicațiilor	1.4.1 Folosirea avantajelor tehnologiei informației și comunicațiilor în economie	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
	1.5 Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative	1.5.1 Sprijin acordat pentru dezvoltarea și promovarea industriilor culturale și creative	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă"
	1.6 Creșterea competitivității economice în mediul rural	1.6.1 Sprijinirea și dezvoltarea activităților economice alternative în mediul rural	Politica agricolă comună

	1.7 Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent	1.7.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovării potențialului turistic	Politica de coeziune OP 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale"
2. Dezvoltarea capitalului uman	2.1 Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor	2.1.1 Sprijinirea integrării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a tinerilor NEETs	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale"
	2.2 Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate	2.2.1 Creșterea participării la un învățământ de calitate, modern, corelat la cerințele pieții muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale"
	2.3 Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern	2.3.1 Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale"
	2.4 Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin	2.4.1 Sprijin adresat pentru integrarea socială și economică a comunităților marginalizate și defavorizate prin furnizarea de pachete integrate de servicii	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale"
3. Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	3.1 Sprijinirea și promovarea eficienței energetice	3.1.1 Creșterea eficienței energetice și a utilizării energiei din resurse regenerabile în sectorul rezidențial, infrastructura publică și firme	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.2 Promovarea managementului durabil al apei	3.2.1 Dezvoltarea integrată a sistemelor de apă și apă uzată	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.3 Promovarea tranziției către economia circulară	3.3.1 Dezvoltarea sistemelor de management integrat a deșeurilor și stimularea economiei circulare	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor

	3.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor	3.4.1 Adaptarea la schimbările climatice, managementul riscurilor legate de clima și reducerea poluării	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.5 Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării	3.5.1 Prezervarea biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	4.1 Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport	4.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviar, aerian și rutier	Politica de coeziune OP 3 „O Europă mai conectată – Mobilitate și conectivitatea regională a tehnologiei informației și comunicațiilor”
	4.2 Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză	4.2.1 Dezvoltarea infrastructurii de comunicații, în special în zonele rurale și comunitățile izolate	Politica de coeziune OP 3 „O Europă mai conectată – Mobilitate și conectivitatea regională a tehnologiei informației și comunicațiilor”
	4.3 Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană	4.3.1 Mobilitate urbană durabilă	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	4.4 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	4.4.1 Dezvoltarea durabilă a zonelor urbane funcționale 4.4.2 Sprijin pentru revitalizarea și regenerarea orașelor mici și mijlocii cu funcțiuni socio-economice reduce	OP1+OP2+OP3+OP4+OP5
	4.5 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	4.5.1 Dezvoltarea spațiului rural, inclusiv integrarea funcțională cu zonele urbane	Politica agricolă comună

Strategia propune o viziune a dezvoltării la nivel județean în perspectiva următorilor șapte ani care acoperă perioada de programare 2021 – 2027. Județul Suceava va deveni spațiul parteneriatelor durabile, un județ cu cetățeni activi și responsabili în contextul unei economii dinamice, competitive și inovative.

Județul Suceava are nevoie să fie pregătit să valorifice avantajele potențiale asociate schimbărilor. Există provocări importante în adaptarea sistemelor economice, sociale și instituționale, pentru a maximiza beneficiile acestor procese și pentru a gestiona schimbările și impactul inevitabil asupra cetățenilor.

Prin urmare, toate aspectele societății trebuie orientate către o creștere economică sustenabilă. În acest sens, strategia de dezvoltare a județului Suceava pune accent pe factorii catalizatori ai schimbării economice și sociale, în vederea promovării creșterii economice și în același timp, fiind destul de flexibilă pentru a se putea adapta șocurilor și proceselor de schimbare.

Creșterea economică va reprezenta cheia succesului transformării județului Suceava aducând:

- un nivel de trai superior;
- investiții în sectorul productiv;
- infrastructură și servicii publice de calitate (inclusiv pentru creșterea coeziunii și incluziunii);
- investiții pentru creșterea gradului de ocupare și a oportunităților capitalului uman.

În contextul unei economii naționale din ce în ce mai integrate, creșterea va rezulta din:

- productivitate mai mare, prin îmbunătățirea eficienței muncii, a managementului și a utilizării capitalului în producție;
- îmbunătățirea cunoștințelor de piață, strategii de succes pentru penetrarea pe piață și produse și servicii cu o valoare adăugată mai mare, printr-o bază antreprenorială dinamică;
- valorificarea efectivă a rezultatelor cercetării în procesul de inovare;
- investiții în infrastructură în vederea îmbunătățirii accesibilității și a condițiilor de viață;
- administrare eficientă, atât în domeniul public cât și în cel privat, pentru asigurarea unui mediu favorabil investițiilor și pentru o mai bună utilizare a resurselor publice, inclusiv a fondurilor nerambursabile;

- asumarea principiilor dezvoltării durabile pentru asigurarea unei administrări eficiente a resurselor, managementul mediului înconjurător, includerea tuturor grupurilor în dezoltarea societății, precum și o dezvoltare spațială echilibrată și complementară.

Prin Strategia de Devoltare a Județului Suceava se dorește realizarea a cinci obiective strategice:

Obiectiv strategic 1. Un județ mai inteligent, prin promovarea transformării economice inovatoare și inteligente

Prioritate de dezvoltare	Direcție de acțiune	Măsură/Acțiune
Inovarea potențialului economic județean: Județul Suceava competitiv	Îmbunătățirea ratelor de activitate și de ocupare a forței de muncă și adaptarea la nevoile pieței	Sprijinirea formării forței de muncă și (re)conversiei profesionale
	Creșterea competitivității economice județene și locale, propice dezvoltării mediului de afaceri, prin promovarea antreprenoriatului, a inovării și specializării inteligente	Dezvoltarea infrastructurilor de sprijin pentru mediul de afaceri și a celor de cercetare-dezoltare, inovare și transfer tehnologic
		Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor și a antreprenoriatului autohton, prin pachete de investiții/ susținere locală și oferirea de facilități
		Promovarea și sprijinirea inovării și cercetării în activitățile economice, inclusiv prin promovarea oportunităților de finanțare în domeniul inovării și cercetării pentru întreprinderi
		Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor existente în direcția eficientizării rezultatelor economice ale acestora
		Sprijinirea creării de noi companii inovative
		Investiții în infrastructură și echipamente, care să asigure diversificarea și actualizarea ofertei de cercetare-dezvoltare a regiunii cu evoluțiile actuale
		Creșterea investițiilor în tehnologii și echipamente nepoluante și implementarea mecanismelor economiei circulare în companii
	Creșterea nivelului investițiilor în teritoriu prin atragerea de noi investitori	Atragerea investițiilor străine directe în domenii prioritare SMART, corelate cu prioritățile de dezvoltare a județului
Promovarea produselor locale	Încurajarea/ promovarea dezvoltării biodiversității și standardizării	Măsuri în vederea certificării produselor agricole și non agricole și a calității acestora în

	produselor autohtone după normele europene	conformitate cu standardele europene
Creșterea accesibilității și atractivității județului Suceava pentru turiști	Promovarea turistică și integrarea județului în circuite turistice integrate	Dezvoltarea/ reabilitarea/ modernizarea infrastructurii turistice – investiții în facilități noi de cazare
		Dezvoltarea de produse și pachete turistice inovative
		Organizarea cu regularitate a campaniilor de promovare turistică a județului, prin participarea la târguri naționale și internaționale de turism, desfășurarea de evenimente de promovare a zonei prin implicarea actorilor cheie relevanți
		Susținerea inițiativelor de promovare online a județului, în vederea creșterii gradului de atractivitate a obiectivelor turistice din județ și pentru a include județul Suceava în circuite turistice integrate regionale și naționale
		Digitalizarea lanțului valoric de turism (aplicații, marketing, etc.)
	Implementarea de inițiative în domeniul turistic bazate pe parteneriat local	Crearea de rețele la nivel județean între mediul public și privat, care au rolul de a promova principalele obiective turistice ale județului, inclusiv crearea unor parteneriate cu operatorii turistici, în vederea includerii județului în circuitele turistice
		Valorificarea potențialului din toate zonele geografice ale regiunii, prin dezvoltarea de produse și pachete turistice inovative

Obiectiv strategic 2. Un județ mai verde, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

Prioritate de dezvoltare	Direcție de acțiune	Măsură/Acțiune
Îmbunătățirea condițiilor de mediu	Reducerea poluării atmosferice	Elaborarea unor analize pentru determinarea zonelor cu depășiri ale emisiilor poluanților atmosferici
		Identificarea potențialelor zone de împădurire
	Reucerea poluării apelor de suprafață	Ecologizarea apelor de suprafață și colaborarea cu instituții din

		domeniul protecției mediului pentru reducerea poluării
	Reducerea poluării solului și subsolului	Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme cu captarea metanului sau arderea cu flacără
	Dezvoltarea și implementarea de soluții de producere a energiei la locul de consum, prin valorificarea potențialului de resurse regenerabile de energie existente în regiune	Sprijinirea investițiilor în proiecte de energie din surse regenerabile de anvergură
Extinderea spațiilor verzi ș de agrement	Modernizaea parcurilor existente și crearea de noi spații verzi/ zone de agrement	Elaborarea unei analize specifice pentru determinarea zonelor/ cartierelor în care spațiul verde/ cap de locuitor este sub 50 m^2
		Identificarea potențialelor zone pentru crearea de noi spații verzi/ zone de agrement
Gestionarea deșeurilor – tranziția către o economie circulară	Valorificarea/ reciclarea deșeurilor	Colaborarea cu instituțiile din domeniul protecției mediului în vederea implementării sistemului integrat de colectare a deșeurilor
		Organizarea de campanii de conștientizare pentru cetățeni, în vederea colectării/ reciclării selective a deșeurilor

Obiectiv strategic 3. Un județ mai conectat, prin dezvoltaea mobilității, a conectivității TIC și a utilităților publice

Prioritate de dezvoltare	Direcție de acțiune	Măsură/Acțiune
Creșterea accesibilității și a mobilității în județui Suceava	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport	Continuarea reabilitării infrastructurii rutiere
		Creșterea conectivității prin extinderea rețelei stradale în zonele greu accesibile și în zonele nou construite
		Creșterea capacității de parcare, corelată cu adoptarea de politici de parcare, în sensul reducerii atractivității transportului privat
		Implementarea sistemului integrat de management al traficului
		Implementarea campaniilor de conștientizare pentru siguranța rutieră
		Promovarea utilizării autovehiculelor electrice. Construirea de stații de încărcare și/ sau schimb baterii pentru vehicule electrice

		Amplasarea indicatoarelor rutiere care să semnalizeze zonele cu risc ridicat de accident
	Extinderea și modernizarea traseelor pentru deplasări nemotorizare	Promovarea și dezvoltarea sistemelor de transport pietonale
		Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități
		Elaborarea și implementarea unei strategii de promovare a utilizării bicicletelor
		Promovarea și dezvoltarea sistemelor de transport cu bicicleta
		Implementarea unui sistem de bike-sharing
		Extinderea rețelei de piste de biciclete
Dezvoltarea transportului durabil și promovarea formelor nepoluante de transport	Modernizarea și dezvoltarea transportului public	Modernizrea și extinderea infrastructurii de transport public
		Creșterea nivelului de utilizare al transportului public prin achiziția de vehicule ecologice
		Construirea unor terminale de transport intermodal moderne, dimensionate în acord cu cererea actuală
		Dezvoltarea soluțiilor intermodale de transport
		Extinderea sistemului de autobuze școlare pentru transportul elevilor
Creșterea calității infrastructurii tehnico-edilitare	Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de distribuție a apei și canalizare	Continuarea rabilitării, modernizării și extinderii rețelei de apă și canalizare
		Conștientizarea, sensibilizarea și educarea populației în relație cu gestiunea durabilă a resurselor de apă
	Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de distribuție gaz și termoficare	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea sistemului de termoficare
		Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de gaze
	Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de electricitate	Desfășurarea continuă a programelor de modernizare, extidenre și mentenanță a rețelelor electrice
		Extinderea și modernizarea iluminatului public stradal
	Mornizarea și dezvoltarea rețelelor de telecomunicații	Modernizarea și extinderea rețelelor de telecomunicații
		Realizarea unei infrastructuri subternare cu rol de asigurare a traseelor subterane de cabluri de

		telecomunicații ale diverșilor operatori de telecomunicații, companii sau alte instituții locale
		Extinderea spațiului public cu acces la internet
	Modernizarea și dezvoltarea sistemului de gestionare a utilităților	Realizarea unui Sistem Informatic Geografic integrat pentru infrastructura tehnico-edilitară parte a Sistemului Informatic Geografic pentru județul Suceava

Obiectiv strategic 4. Un județ mai social, prin protecție și incluziune socială, condiții de muncă echitabile, egalitate de sanșse, dezvoltarea sistemului sanitar performant și acces pe piața forței de muncă

Prioritate de dezvoltare	Direcție de acțiune	Măsură/Acțiune
Abordarea/ combaterea provocărilor generate de fenomenele de îmbătrânire demografică și migrație	Reconcilierea vieții de familie cu cea profesională	Înființarea de structuri necesare creșterii copiilor: creșe/ servicii alternative pentru mamele tinere
		Dezvoltarea serviciilor educaționale din învățământul preșcolar, prin programe after-school
	Îmbunătățirea condițiilor de viață ale familiilor persoanelor emigrante și ale familiilor remigrate	Măsuri de sprijin/ reintegrare pentru familiile remigrate și pentru familiile cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate
Facilitarea procesului de îmbătrânire activă	Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice	Facilitarea plasării pe piața muncii a lucrătorilor/ șomerilor vârstnici în căutarea unui loc de muncă
		Promovarea unui stil de viață sănătos, cu accent pe desfășurarea de activități fizice și respectarea principiilor corecte de nutriție
	Creșterea nivelului de participare la viața socială, pentru persoanele vârstnice	Promovarea participării persoanelor vârstnice la activități sociale, culturale și recreaționale, inclusiv încurajarea implicării în activități de voluntariat
Creșterea calității serviciilor medicale și a infrastructurii în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației	Creșterea gradului de acoperire a populației cu servicii medicale	Construcția/ reabilitarea/ extinderea infrastructurii de sănătate
		Parteneriate cu instituțiile de învățământ superior din județul Suceava pentru înființarea unui Spital Clinic Județean
		Creșterea rezilienței instituțiilor și populației la situații de criză, în domeniul sănătății
		Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență medicală comunitară

		Înființarea de centre comunitare integrate, care furnizează servicii de bază integrate
		Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu
	Creșterea calității serviciilor medicale	Acordarea de facilități de atragere a tinerilor medici pentru ocuparre posturilor de medici de familie
		Dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului din domeniul serviciilor medicale
Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin programe de prevenire și promovare a unui stil de viață sănătos	Dezvoltarea serviciilor medicale cu caracter preventiv	Prevenirea bolilor cardiovasculare, inclusiv prin campanii de informare/ educare a populației privind soluțiile cu caracter preventiv
	Promovarea unui stil de viață sănătos, în special în rândul persoanelor vulnerabile	Promovarea unui stil de viață sănătos, cu accent pe desfășurarea de activități fizice și respectarea principiilor corecte de nutriție
Creșterea calității serviciilor și infrastructurii sociale	Creșterea gradului de acoperire a populației cu servicii sociale	Construcția/ reabilitarea/ extinderea infrastructurii sociale
		Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență socială comunitară
		Dezvoltarea de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice
		Consolidarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități
		Dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului din domeniul serviciilor sociale
	Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenție	Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenire a separării copilului de familie și a serviciilor destinate prevenirii violenței în familie
		Măsuri preventive destinate reducerii izolării și singurătății cu care se confruntă persoanele vârstince
	Creșterea gradului de implicare a comunității în viața socială	Stimularea voluntariatului în rândul populației și consolidarea legăturilor între generații
		Campanii împotriva discriminării
Creșterea calității serviciilor și infrastructurii în domeniul educațional	Dezvoltarea/ modernizarea infrastructurii educaționale și îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale	Reabilitarea și extinderea unităților educaționale din sistemul public de învățământ
		Extinderea dotării claselor din școli/ licee cu echipamente IT pentru modernizarea procesului educațional

		Dezvoltarea consorțiilor școlare și a învățământului dual
		Facilitarea stagiilor de practică în industrie și dezvoltarea activităților extrașcolare dedicate creativității și atitudini inovative
		Organizarea unor stagii de practică/ intership în întreprinderi inovative din sectoarele prioritate
		Creșterea calității activității cadrelor didactice
		Dezvoltarea aptitudinilor pedagogice în învățământul preuniversitar și universitar și familiarizarea cadrelor didactice cu noile trenduri și tehnologii relevante pentru domeniile SMART
		Îmbunătățirea securității și siguranței elevilor în școală și în zonele adiacente unităților de învățământ
	Fundamentarea ofertei educaționale pe baza nevoilor de dezvoltare a elevilor și armonizarea cu evoluția pieței muncii	Înființarea de centre de excelență
		Înființarea de centre de educație non-formală, inclusiv centre After School
		Organizarea de activități practice/ proiecte, de stimulare a activității elevilor și aplicare a cunoștințelor teoretice
		Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare profesională
		Dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul academic/ cercetare și mediul privat/ industrie
	Parteneriate pentru dezvoltare/ actualizare curricula educațională și sincronizarea ofertei de pregătire cu nivelul tehnologic actual din domeniile prioritate SMART	Dezvoltarea „parteneriatelor de curriculă" în vederea actualizării ofertei de specializări și a tematicii cursurilor predate în licee tehnice profesionale și duale, universități relevante pentru domeniile de specializare inteligentă
		Dezvoltarea de curricule multidisciplinare în universități, orientate spre crearea de aptitudini antreprenoriale pentru noi modele de afaceri, managementul inovării și al schimbării
		Parteneriate între universități și mediul privat pentru dezvoltarea de proiecte pentru toți actorii implicați
	Stimularea cuprinderii într-o formă de școlarizare și îmbunătățirea	Sporirea accesului și participării în învățământul ante și preșcolar,

Creşterea nivelului de acces la servicii de educaţie şi instruire	condiţiilor de educaţie a tuturor elevilor, inclusiv a celor care provin din grupuri marginalizate	primar şi secundar, inclusiv pentru copii din grupurile dezavantajate
		Promovarea activităţilor instructiv – educative ca alternativă pentru canalizarea energiei copiilor şi implicarea adulţilor în activităţile extraşcolare
		Prevenirea şi combaterea cazurilor de discriminare a elevilor care provin din medii defavorizate
		Dezvoltarea unor programe de educaţie tip „a doua şansă" şi de formare profesională

Obiectiv strategic 5. Un judeţ mai aproape de cetăţeni, prin promovarea dezvoltării urbane integrate, a capacităţii administrative şi a iniţiativelor locale

Prioritate de dezvoltare	Direcţie de acţiune	Măsură/Acţiune
Îmbunătăţirea capacităţii administrative a administraţiei publice locale	Îmbunătăţirea capacităţii instituţionale şi a eficienţei în administraţia publică locală	Îmbunătăţirea nivelului de pregătire/ competenţe şi evaluarea personalului angajat în administraţia publică locală
		Informatizarea/ digitalizarea sistemului de servicii publice
		Creşterea nivelului de transparenţă al actului administrativ
	Creşterea gradului de cooperare internă şi externă	Formarea de structuri parteneriale cu reprezentanţă ai mediului de afaceri, ONG-urilor, societăţii civile, etc.
		Dezvoltarea continuă a parteneriatelor externe
		Creşterea numărului de servicii furnizate pentru cetăţeni şi mediul de afaceri, în vederea îmbunătăţirii gradului de cooperare dintre aceştia
	Creşterea volumului investiţiilor publice realizate din fonduri nerambursabile	Dezvoltarea abilităţilor de bună guvernanţă şi leadership a funcţionarilor publici, în vederea creşterii absorbţiei fondurilor europene nerambursabile
Organizarea şi promovarea activităţilor şi evenimentelor culturale	Lărgirea spectrului de activităţi şi evenimente culturale	Elaborarea de studii/ consultări cu actori locali în vederea identificării activităţilor culturale de interes pentru populaţia din judeţul Suceava
		Încurajarea şi organizarea de activităţi şi evenimente culturale locale
		Crearea/ îmbunătăţirea unei platforme/ structuri online

	Promovarea activităților și evenimentelor culturale	specializate în cultură în scopul promovării evenimentelor culturale
		Colaborarea cu toate instituțiile de profil în vederea comunicării/ coordonării susținute și bunei promovări a activităților și evenimentelor culturale
Dezvoltarea infrastructurii culturale	Extinderea/ crearea de locuri noi pentru spectacole, expoziții și cinematografe	Elaborarea unui studiu privind necesitatea dezvoltării infrastructurii culturale
		Extinderea/ dezvoltarea/ modernizarea infrastructurii culturale
		Realizarea unor trasee culturale sau a altor tipuri de trasee turistice
	Conservarea resurselor de infrastructură culturală existente, modernizarea celor depășite din punct de vedere tehnologic și moral cât și dezvoltarea sau contruirea de noi elemente de infrastructură	Modernizarea infrastructurii culturale existente: Cetatea de Scaun a Sucevei; Casa de Cultură a Sindicatelor Suceava; zonă pentru activități publice în incinta Muzeului Satului Bucovinean; amenajarea perimetrului II la Muzeul Satului Bucovinean; finalizarea Centrului Cultural Bucovinean; amenajare parc Cetatea Șcheia – Zamca; înființarea și organizarea Muzeului Satului Bucovinean la Horodnic, etc.
Definirea unei imagini urbane generale coerente și de calitate la nivelul județului Suceava	Conservarea structurii urbanistice principale și a componentelor sale	Definirea și delimitarea clară a zonelor construite protejate ce necesită elaborare PUZCP pentru autorizarea intervențiilor
		Crearea unui regulament privind respectarea unui aspect unitar, respectiv reglementarea cromaticii urbane cu specificații pentru fiecare cartier sau zonă importantă
	Restaurarea cu prioritate a construcțiilor cu caracter de simbol/ referință	Inițierea unor programe de măsuri de urgență pentru oprirea degradării construcțiilor monument sau reparate ca având o valoare ambientală
		Reglementarea statutului juridic al unor construcții sau ansambluri construite părăsite sau aflate în litigiu
	Întreținerea corespunzătoare a clădirilor și monumentelor istorice și dezvoltarea adecvată a fondului construit	Reglementarea flexibilă prin regulamentul de urbanism a utilizării comerciale și personale a clădirilor și monumentelor istorice pentru reducerea riscului de abandon și/ sau degradare
		Asigurarea unor perspective favorabile, deschise asupra

		clădirilor istorice clasificate/ neclasificate valoroase, prin măsuri impuse prin regulamentul local de urbanism şi documentaţii de urbanism zonale şi/ sau de detaliu iniţiate de autorităţile publice locale, inclusiv prin măsuri de control al vegetaţiei
Revitalizarea unor zone urbane specifice inclusiv zona centrală cu activităţi comerciale şi culturale	Asigurarea unui spaţiu public de calitate	Iluminare stradală şi arhitecturală adecvată, semnalizări clare ale monumentelor istorice, reclame discrete, mobilier urban de calitate şi la scara spaţiilor
Reintegrarea zonelor industriale destructurate prin regenerare urbană	Implementarea proiectelor de regenerare urbană	Construirea uni Centru Multifuncţional pentru activităţi educative, culturale, recreative şi sociale
		Construirea de spaţii de agrement tematice
Implementarea unui portofoliu de proiecte care să contribuie la o dezvoltare socio-economică durabilă în condiţiile utilizării sustenabile a resurselor şi asigurării unui mediu propice locuirii şi dezvoltării	Asigurarea infrastructurii şi dotărilor adecvate pentru toţi locuitorii	Construirea Centrului de Comandă şi Control
		Re-sistematizarea infrastructurii de transport şi vederea creşterii atractivităţii şi accesibilităţii, inclusiv încurajarea deplasărilor cu mijloace de transport public, cu bicicleta şi/ sau pietonale
		Reabilitarea şi modernizarea/ extinderea bazelor sportive din judeţ
		Construire Sală Polivalentă în municipiul Suceava cu impact direct asupra dezvoltării domeniului sportului în regiunea Bucovinei
		Construire teren de fotbal la dimensiuni UEFA/ bază sportivă de tip 1, dotat cu pistă pentru atletism
		Construirea la nivelul municipiilor şi oraşelor a unei săli multifuncţionale, dotate obligatori cu tribune pentru spectatori
		Construirea la nivelul comunelor a unor săli de sport pentru practicarea atât a orelor de educaţie fizică cât şi a sportului recreativ sau de performanţă
		Construirea în mediu rural a unor terenuri de sport amenajate, dotate corespunzător din punct de vedere igienico-sanitar, îngrădite şi iluminate
		Finanţarea obiectivă a activităţilor şi programelor sportive în raport cu performanţa, importanţa, impactul

		acestora în rândul populației prin stabilirea unor criterii, obiective imparțiale și transparente
		Demararea lucrărilor de renovare a bazelor sportive existente pentru continuarea activităților sportive la nivel local
		Organizarea unor competiții internaționale pentru sporturi de iarnă dat fiind faptul că dispunem de infrastructura necesară în stațiunile montane din județ
		Finanțarea proiectelor stucturilor sportive pentru dezvoltarea sportului în județul Suceava
		Implementarea de soluții smart city/ smart village
	Asigurarea condițiilor optime de practicare a sportului	Crearea de trasee tematice în țesătura noilor zone de agrement în care utilizatorii să parcurgă ghidați trasee în care să învețe cum se practicau diferite obiceiuri
Implementarea de soluții de tip smart city	Soluții smart pentru dezvoltarea comunităților locale	Dezvoltarea de soluții de digitalizare, tehnici de avertizare și monitorizare accesibile publicului larg
		Interoperabilitatea serviciilor publice
		Dezvoltarea infrastructurii pentru Data și Cybersecurity
		Digitalizarea instituțiilor medicale și uniformizarea fluxurilor informaționale

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ A ORAŞULUI SOLCA ÎN PERIOADA 2013-2023

Din analiza efectuată asupra situaţiei existente şi a perspectivelor oraşului se evidenţiază multiple oportunităţi de dezvoltare durabilă a zonei Solca. Prin crearea zonei turistice Solca va creşte considerabil nivelul de trai al întregii comunităţi determinând modificări ale limitelor administrative şi creşterea importanţei oraşului în economia zonei. Reabilitarea unor obiective de utilitate publică precum infrastructura căilor rutiere şi echiparea edilitară publică trebuie realizată prin eforturi financiare şi umane importante. Aplicarea Planului strategic de dezvoltare a oraşului Solca pentru perioada 2013-2023 va genera o serie de efecte pozitive, după cum urmează: α creşterea rolului oraşului Solca în cadrul regiunii;

- ✓ modernizarea serviciilor publice şi structurarea lor corespunzătoare pentru a răspunde cerinţelor actuale şi viitoare ale comunităţii;
- ✓ dezvoltarea urbană prin îmbunătățirea infrastructurii edilitare orășenești;
- ✓ creşterea investiţiilor private în infrastructura turistică;
- ✓ creşterea gradului de atractivitate a zonei;
- ✓ creşterea calităţii infrastructurii de afaceri;
- ✓ atragerea investitorilor privaţi în zonă;
- ✓ dezvoltarea spiritului antreprenorial;
- ✓ dezvoltarea activităţilor agrozootehnice;
- ✓ conservarea şi protecţia patrimoniului natural;
- ✓ creşterea gradului de pregătire teoretică şi profesională a populației;
- ✓ creşterea capacităţilor de însănătoșire a populaţiei prin eforturi locale;
- ✓ îmbunătăţirea capacităţii de ocupare a forţei de muncă;
- ✓ schimbarea atitudinii şi comportamentului comunităţii privind problematica socială;
- ✓ îmbunătățirea calității serviciilor sociale oferite
- ✓ îmbunătățirea nivelului de trai

CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE

II.1 Mediul geografic

În ceea ce privește cadrul natural, orașul Solca se situează într-un teritoriu favorabil, parcurgând de-a lungul timpului mai multe etape de evoluție.

Imaginea II.1: Pietrele Muierilor

II.1.1 Așezarea geografică

Orașul Solca se află situat în marginea estică a Obcinilor Bucovinei (Obcina Mare), unde se intersectează la poalele Munţilor Carpaţi Paralela de 47°42' latitudine nordică şi meridianul 25°50' longitudine estică.

Solca este aşezată pe valea cursului mijlociu al râului Solca, afluent de dreapta al Sucevei, la o distanţă de 23 km de municipiul Rădăuţi, 32 km de oraşul Gura Humorului, 48 km de reşedinţa de județ Suceava şi 464 km de Bucureşti şi se învecinează cu localităţile Marginea şi Arbore la nord, Cacica la sud, Botoşana şi Cajvana la est, Mânăstirea Humorului şi Suceviţa la vest.

Principalele drumuri care traversează oraşul şi asigură legătura cu localităţile învecinate sunt:

- Drumul naţional DN 2E (Păltinoasa – Marginea) care traversează localitatea prin zona sa centrală şi face legătura între drumul european E576 cu traseul turistic rutier al obiectivelor religioase Putna – Moldoviţa;
- Drumul naţional DN 2K (Solca – Arbore – Milişăuţi) care leagă localitatea de conexiunea la drumul european E85.

Aşezarea în teritoriu şi condiţiile cadrului natural au imprimat oraşului un profil predominant agrar, dezvoltarea în viitor a localităţii fiind în strânsă corelaţie cu legăturile economice şi comerţul cu principalele oraşe din zonă.

Oraşul Solca ocupă o suprafaţă de 4.853 hectare.

II.1.2 Reţeaua hidrografică

Reţeaua hidrografică a localităţii Solca este formată din pârâul Solca şi afluenţii acestuia. Apele stătătoare sunt reprezentate sub forma unor acumulări de apă: trei în partea de nord a oraşului, cunoscute sub numele de „Trei Iazuri" şi una pe pârâul Solcuţa. Lacul de acumulare format în spatele barajului construit pe Solcuţa în anul 1978, constituie principala sursă de apă a oraşului, dar şi o potenţială sursă energetică.

Pârâul Solca îşi adună apele din pârâul Izvor şi pârâul Solcuţa străbătând în calea sa, de la vest la est, localitatea Solca, comuna Arbore şi satul Gura Solcii.

II.1.3 Clima

Datorită aşezării sale oraşul Solca, asemeni întregului judeţ Suceava, are o climă temperat-continentală, dar cu o nuanţă ce rezultă din sinteza climatului montan cu climatul de podiş.

Lipsa unor înregistrări meteorologice sistematice pe parcursul unor perioade mai lungi de timp nu oferă posibilitatea cunoaşterii mai profunde a evoluţiei climatului local. Datele care există astăzi pot caracteriza însă cu suficientă precizie aspectele generale actuale ale climei.

Astfel, în ceea ce priveşte temperaturile medii ale anului, acestea sunt: 6°C – temperatura medie a anului; 21°C – temperatura medie a verii; -8°C – temperatura medie a iernii.

Nu există o evidenţă a temperaturilor minime şi maxime înregistrate pe plan local, dar se poate spune că în timpul iernii se înregistrează şi temperaturi sub -25°C, iar vara temperaturile aerului depăşesc uneori 30°C. Această amplitudine dovedeşte caracterul continental relativ moderat al climatului oraşului Solca.

Fenomenul îngheţului apare cel mai devreme în lunile octombrie, iar cele din urmă zile de îngheţ se întâlnesc chiar şi pe la începutul lunii mai. La fel primele şi ultimile ninsori.

Precipitaţiile medii anuale sunt de 820 mm. Această cantitate ar fi îndestulătoare pentru trebuinţele agriculturii dacă ar fi răspândită egal pe teritoriul localităţii şi în cursul anului. În realitate lucrurile nu se petrec aşa, deoarece intervin o serie de factori, printre care, în primul rând, cei ce ţin de relief, provocând unele variaţii.

Vânturile sunt determinate de circulaţia generală a maselor de aer pe direcţia vest-est, cea mai mare frecvenţă având-o vânturile care bat dinspre vest. Intensitate lor depăşeşte rareori 60 km/h, iar furtunile sunt extrem de rare şi se produc de obicei vara. Remarcabile sunt brizele de munte care ziua contribuie la ridicarea ceţurilor, iar noaptea coboară aerul încărcat cu ioni şi miros plăcut de răşină răspândindu-l în întreaga depresiune. Calmul atmosferic acoperă o bună parte din an, cea mai plăcută perioadă fiind lunile iunie-octombrie.

II.1.4 Relieful

Localitatea Solca are un relief specific regiunii de contact dintre Podişul Sucevei şi Obcinele Bucovinei.

Teritoriul urban aparţine extremităţii vestice a Podişului Sucevei, unei zone care pătrunde între două culmi ale Obcinei Mari, căpătând în acest fel un aspect depresionar. Altitudinea de 520 m a depresiunii se ridică brusc spre vest, unde se găseşte un deal al cărui nume are o rezonanţă istorică – Dealul lui Vodă. Legenda spune că „Ştefan cel Mare, domnul Moldovei, în clipele sale de răgaz, s-ar fi suit deseori pe această culme". Tot spre vest, după mai multe culmi împădurite, întâlnim o grupare de stânci golaşe, intrate în tradiţia locului sub numele de Pietrele Muierilor. Aici găseau adăpost sigur femeile şi copiii locuitorilor din împrejurimi în timpul invaziilor tătarilor şi în vremurile mai noi, muierile tovarăşilor renumitului haiduc Ion Darie când acesta mergea la prădăciuni.

Spre sud se vede înălţându-se semeţ un alt pisc, Pinul Mare, din care se desprinde o culme care după ce coboară până aproape de nivelul depresiunii se înalţă din nou la marginea de est a localităţii într-un deal numit Dealul Lupului (507,5 m). Dealul Lupului îşi pierde domol înălţimea spre centrul comunei Poieni şi zona depresionară a Solcii şi brusc spre localitatea Arbore.

II.1.5 Resursele naturale

Cadrul natural în care se găseşte oraşul nostru dispune de resurse valoroase de păduri, păşuni, fâneţe, sol, ape de suprafaţă cu potenţial piscicol şi hidroenergetic, izvoare cu ape dulci, minerale şi slatini, roci de construcţie, fond cinegetic. Unele din aceste resurse precum sarea din slatini, lemnul, rocile de construcţie au fost exploatate încă din cele mai vechi timpuri. Nu întotdeauna însă valorificarea bogăţiilor din zonă s-a făcut în interesul localnicilor, ceea ce a contribuit alături de alţi factori la o anumită întârziere în dezvoltarea economică a aşezării.

În ce priveşte apele subterane şi izvoarele, zona localităţii Solca este extrem de bogată. Pânza freatică, aproape de suprafaţă a creat posibilitatea ca fiecare gospodărie sau grup de gospodării să-şi construiască propria fântână. De o importanţă deosebită pentru oamenii acestor locuri încă din timpuri străvechi au fost izvoarele, atât cele obişnuite cu apă limpede şi rece, cât şi cele clorurate sodice şi mineralizate. Cele mai căutate izvoare clorosodice se găsesc în locul numit Slatina Mare (650 m), iar pe versantul stâng al pârâului Solcuţa sub Muntele Cerbul există un izvor de apă minerală numit "Burcut".

Calitatea apei dulci a fost se pare unul din motivele care au dus la înfiinţarea în urmă cu peste 200 de ani a unei fabrici de bere la Solca, al cărei renume a crescut mereu făcând cunoscută şi localitatea, iar însuşirile terapeutice ale izvoarelor aveau să contribuie alături de alţi factori la transformarea Solcii într-o staţiune balneoclimaterică foarte căutată.

Prezenţa resurselor naturale variate, exploatarea mai mult sau mai puţin intensă a acestora, politicile economice locale şi centrale promovate în diferite perioade, au generat o anumită evoluţie economică a localităţii, anumite modificări în structura ocupaţională a populaţiei, precum şi în ponderea funcţiilor economice pe care le-a îndeplinit localitatea de-a lungul timpului.

II.1.6 Solurile

În teritoriu predomină solurile argiloiluviale brune şi podzolice (pe pantele dealurilor şi în zonele mai înalte), cernoziomurile levigate şi solurile erodate (de-a lungul reţelei hidrografice). În funcţie de specificul acestor soluri, de vegetaţie şi de alţi factori fizico-geografici în localitatea Solca s-a creat o economie agricolă complexă, zootehnică, cerealieră şi de plante tehnice.

În luncă se întâlnesc soluri aluvionare şi coluviale, formate pe substraturi de aluviuni, nisip şi pietriş, nisipoase sau în parte, pseudoglecizate, apte pentru cultura cerealelor, plantelor tehnice şi legumelor.

În zonele de S, SE şi SV, datorită defrişărilor masive ce au avut loc, există pericole de alunecări de teren şi surpări de maluri ale Pârâurilor.

II.1.7 Flora

Datorită condiţiilor de relief şi de climă în care este aşezată localitatea Solca, se întâlneşte o vegetaţie variată, începând cu cea de luncă, continuând cu pajişti stepizate joase şi înalte şi sfârşind cu o vegetaţie caracteristică regiunilor montane. Luncile apelor curgătoare pe anumite porţiuni au o vegetaţie formată din plante specifice locurilor mlăştinoase (pipirig, rogoz, papură etc.), precum şi arbori ca arinul, răchita, salcia etc.

Pe marginea străzilor oraşului Solca nu lipsesc castanul, mesteacănul, ulmul, paltinul, iar în locurile de agrement tisa, nucul şi chiar magnolia.

Obcina Mare este acoperită de pădure. Coniferele, care domină aceste păduri, coboară până la nivelul Depresiunii Solca şi urcă până pe culmile cele mai înalte făcând la apus orizontul, privit de pe Dealul Lupului, să se înalţe deasupra unei centuri verde-întunecate care merge sub forma unui arc, de la NV spre S şi apoi spre SE. Nuanţele de culoare diferite de restul pădurii pe care lumina o adaugă vârfurilor brazilor, sugerează conturul unor culmi care se prăbuşesc în valuri ameninţătoare spre albia îngustă a pârâului Solcuţa.

Din flora locală nu lipsesc nici plantele melifere, fapt ce explică prezenţa apiculturii ca îndeletnicire în unele familii din Solca şi împrejurimi.

Remarcabile sunt şi speciile extrem de diverse de ciuperci, care în anii favorabili pot fi întâlnite pe orice povârniş, tăpşan, viroagă ascunsă, ori desiş de pădure, culegerea, conservarea şi chiar comercializarea lor fiind o ocupaţie pentru unii localnici şi o atracţie pentru locuitorii aşezărilor vecine.

Existenţa unor suprafeţe destul de întinse de păşuni în zonele piemontane şi de contact cu pădurile, a făcut din oamenii localităţii Solca buni crescători de animale (cai, cornute mari, oi), iar pădurile au oferit dintotdeauna material de construcţie, combustibil şi, în timpurile moderne, locuri de muncă în industria exploatării şi prelucrării lemnului.

II.1.8 Fauna

Fauna locală este deosebit de diversă fiind reprezentată de iepuri, veveriţe, vulpi, lupi, urşi, mistreţi, căprioare, cerbi carpatini, precum şi multe specii de păsări (uliul, bufniţa, coţofana,

ciocănitoarea, cucul, ciocârlia, potârnichea, pitpalacul, piţigoiul, guguştiucul, vrabia, cioara, etc.). Peştii cei mai răspândiţi sunt carasul, crapul, linul (iazuri).

Potenţialul cinegetic cu importante fonduri de iepure, vulpe, lup, urs, mistreţ, căprior, cerb a făcut din vânătoare o pasiune şi pentru unii locuitori ai Solcii.

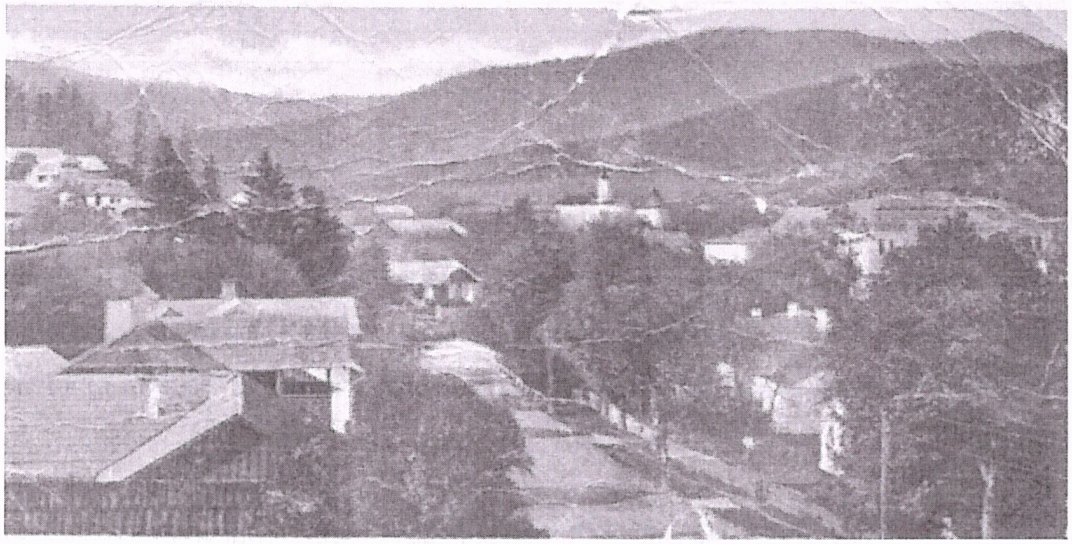

Imaginea II.2: Vedere din Solca – Drumul spre Sanatoriu

II.2 Profilul socio-demografic

II.2.1 Evoluția demografică

În anul 2011, conform rezultatelor finale ale Recensământului General al Populației și Locuințelor, orașul Solca avea o populație stabilă de 2.188 locuitori, fiind cel mai mic centru urban din județul Suceava și pe antepenultimul loc între orașele României, în ceea ce privește populația.

Tabelul II.1: Analiza populației după domiciliu (la 1 iulie) (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2021	Rata de evoluție (%)
Orașul Solca (număr de locuitori)	2.604	2.630	101

La nivelul orașului Solca s-a înregistrat o creștere minoră a populației cu 1% în anul 2021 față de anul 2011. Pentru a crea o tendință crescătoare semnificativă a populației, orașul Solca își propune diminuarea fenomenului de migrare a populației către alte zone și atragerea de tineri în zonă.

Tabelul II.2: Născuții vii în anii 2011 și 2020 (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2020	Rata de evoluție (%)
Orașul Broșteni	52	55	105,77

Orașul Cajvana	152	194	127,63
Orașul Dolhasca	120	131	109,17
Orașul Frasin	61	66	108,19
Orașul Gura Humorului	159	180	113,21
Orașul Liteni	115	120	104,35
Orașul Milișăuți	59	46	77,97
Orașul Salcea	136	172	126,47
Orașul Siret	70	82	117,14
Orașul Solca	23	31	134,78
Orașul Vicovu de Sus	253	284	112,25

În ceea ce privește numărul născuților vii, în anul 2020 față de anul 2011, toate orașele din județul Suceava cu excepția orașului Milișăuți (-22,03%) au înregistrat o creștere a numărului de nou născuți vii. Cea mai mare creștere procentuală o deține orașul Solca (34,78%) dar prezintă cel mai mic număr de nou născuți vii dintre orașele analizate. Orașul Solca trebuie să depună eforturi constante pentru crearea unor facilități de atragere a tinerilor în zonă și de stopare a fenomenului de migrare.

Tabelul II.3: Născuți vii în perioada 2011 – 2020 (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Țara: România	196.242	201.104	214.932	202.501	206.190	209.641	214.928	206.575	203.109	201.849
Regiunea: Nord – Est	36.401	38.457	44.541	39.231	40.396	40.136	41.506	39.257	39.506	39.822
Județul Suceava	7.876	8.189	9.380	8.316	8.423	8.783	8.921	9.288	8.550	8.795
Orașul Solca	23	27	33	21	36	24	34	41	29	31

A fost analizat numărul născuților vii în perioada 2010 – 2019 la nivel național, regional, județean și local. Astfel, se poate constata faptul că la nivelul orașului Solca, în anul 2020, s-a înregistrat o creștere față de anul 2011, an luat ca bază de referință. La nivel regional și județean se poate constata faptul că au fost înregistrate tendințe de creștere în timp ce la nivel național, numărul născuților vii s-a diminuat treptat după anul 2017.

Tabelul II.4: Sporul natural al populației din orașul Solca, 2011 – 2020 (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Născuți vii	23	27	33	21	36	24	34	41	29	31
Decedați	41	31	24	36	37	40	31	36	38	34
Sporul natural	-18	-4	9	-15	-1	-16	3	5	-9	-3

Sporul natural al populației se calculează ca diferență între numărul născuților vii și numărul persoanele decedate. Se constată faptul că la nivelul orașului Solca, sporul natural a

înregistrat valori negative în majoritatea anilor analizați. Sporul natural negativ, indică faptul că în orașul Solca populația se află în proces de îmbătrânire. Astfel, sunt necesare măsuri pentru atragerea tinerilor în orașul Solca prin crearea de facilități pentru aceștia.

Imaginea II.3: Solca – Vedere de sus

Tabelul II.5: Populația după domiciliu pe grupe de vârstă la 1 iulie (2011 – 2021) (Sursa: INS)

Populația pe grupe de vârstă	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	UM: Număr persoane										
Total	2.604	2.612	2.615	2.611	2.629	2.624	2.615	2.637	2.625	2.650	2.630
0 - 9 ani	297	294	299	297	300	294	275	303	305	325	312
% din total	11,41	11,26	11,43	11,37	11,41	11,20	10,52	11,49	11,62	12,26	11,86
10 - 19 ani	287	285	292	284	293	305	337	324	318	306	317
% din total	11,02	10,94	11,21	10,91	11,25	11,71	12,94	12,44	12,21	11,75	12,17
20-29 ani	408	401	396	397	393	385	346	336	326	318	311
% din total	15,67	15,40	15,21	15,25	15,09	14,78	13,29	12,90	12,52	12,21	11,94
30-39 ani	419	440	432	428	422	411	426	418	413	416	402
% din total	16,09	16,90	16,59	16,44	16,21	15,78	16,36	16,05	15,86	15,98	15,44
40-49 ani	351	345	350	363	371	390	402	390	393	407	414
% din total	13,48	13,25	13,44	13,94	14,25	14,98	15,44	14,98	15,09	15,63	15,90
50-59 ani	341	336	323	327	327	311	297	321	330	337	334
% din total	13,10	12,90	12,40	12,56	12,56	11,94	11,41	12,33	12,67	12,94	12,83
60-69 ani	240	256	267	264	277	285	293	306	305	286	290
% din total	9,22	9,83	10,25	10,14	10,64	10,94	11,25	11,75	11,71	10,98	11,14
70-79 ani	175	177	172	172	170	170	164	161	161	174	167
% din total	6,72	6,80	6,61	6,61	6,53	6,53	6,30	6,18	6,18	6,68	6,41
80 ani și peste	86	78	84	79	76	73	75	78	74	81	83
% din total	3,30	3,00	3,23	3,03	2,92	2,80	2,88	3,00	2,84	3,11	3,19

După structurarea populației pe grupe de vârstă în perioada 2011 – 2021 a rezultat faptul că cele mai ridicate ponderi sunt deținute de următoarele grupe de vârstă: 40 – 49 ani, 30 – 39 ani, 50 – 59 ani, 10 – 19 ani. Gruparea populației pe grupe de vârstă este necesară în elaborarea strategiei pentru a se determina grupul țintă și pentru a se lua măsuri care să răspundă nevoilor populației, indiferent de grupa de vârstă și să le asigure facilități în mod egal.

II.2.2 Cercetarea statistică privind nupțialitatea și divorțialitatea

Analiza numărului căsătoriilor, respectiv a divorțurilor dintr-un teritoriu prezintă o importanță majoră deoarece permite conturarea unor tendințe privind mișcarea naturală a populației.

Tabelul II.6: Numărul căsătoriilor în perioada 2011 – 2020 (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Județul Suceava	4.308	4.225	4.238	4.907	4.969	5.180	5.274	5.179	5.030	3.393
Orașul Solca	12	16	15	20	15	14	26	16	21	14

Căsătoria reprezintă uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, încheiată în condițiile legii.

Analizând comparativ numărul căsătoriilor la nivel județean și local se constată faptul că evoluția a fost una oscilatorie, cele mai ridicate valori fiind înregistrate în perioada 2016 – 2019.

Numărul căsătoriile a scăzut drastic în anul 2020 comparativ cu anul 2019 din cauza pandemiei COVID-19.

Tabelul II.7: Numărul divorțurilor în perioada 2011 – 2020 (Sursa: INS)

Nivel de agregare a datelor	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Județul Suceava	1.076	1.272	971	960	1.084	1.028	1.029	957	1.020	774
Orașul Solca	3	4	4	4	8	3	4	6	3	5

Divorțul reprezintă desfacerea unei căsătorii încheiate legal, printr-o hotărâre definitivă a instanței judecătorești, a ofițerului de stare civilă sau a unui notar public.

În ceea ce privește numărul divorțurilor înregistrate, se constată faptul că evoluția a fost una oscilatorie în perioada analizată (2011 – 2020). La nivel județean, cel mai mare număr de divorțuri a fost înregistrat în anul 2012, în timp ce la nivel local cele mai multe divorțuri au fost înregistrate în anul 2015.

Analiza datelor referitoare la populația, născuții vii, sporul natural, căsătorii și divorțuri în orașul Solca dezvăluie câteva tendințe și provocări importante pentru dezvoltarea viitoare a comunității.

1. **Creșterea Populației:** În perioada 2011-2021, orașul Solca a înregistrat o creștere minoră a populației, cu o rată de evoluție de 1%. Totuși, această creștere este sub nivelul ideal pentru susținerea dezvoltării sustenabile pe termen lung a comunității. Orașul Solca trebuie să se concentreze pe măsuri pentru atragerea de tineri și pentru oprirea migrației populației către alte zone.
2. **Născuți Vii și Spor Natural:** Deși orașul Solca a înregistrat cea mai mare creștere procentuală a numărului de nou-născuți vii în județul Suceava în perioada 2011-2020, numărul total de nou-născuți este încă redus. Sporul natural negativ (diferența între numărul născuților vii și numărul decedaților) indică o populație în proces de îmbătrânire. Orașul trebuie să implementeze măsuri menite să atragă tinerii și să faciliteze creșterea natalității.
3. **Structura pe Grupe de Vârstă:** Datele arată că orașul Solca are o proporție semnificativă a populației în grupa de vârstă de 40-49 de ani, indicând o populație îmbătrânită. Pentru a contracara această tendință și pentru a asigura dezvoltarea echilibrată a comunității, este esențial să se creeze facilități și oportunități pentru toate grupurile de vârstă, cu un accent special pe tineri și familiile tinere.
4. **Căsătorii și Divorțuri:** Numărul căsătoriilor a înregistrat oscilații în perioada analizată, cu cele mai mari valori între 2016 și 2019. În schimb, numărul divorțurilor a variat și el în aceeași perioadă. Este important de menționat că pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ asupra numărului de căsătorii în 2020. Aceste date arată că sprijinul pentru familii și promovarea relațiilor sănătoase ar putea juca un rol semnificativ în viitor.

În concluzie, orașul Solca se confruntă cu provocări demografice și sociale specifice, cum ar fi îmbătrânirea populației, scăderea natalității și migrația tinerilor către alte zone. Pentru a aborda aceste probleme, este esențial să se dezvolte politici și proiecte care să atragă tinerii, să susțină familiile, să promoveze educația și să creeze o comunitate mai atractivă pentru toate grupurile de vârstă. Planificarea urbană și strategiile de dezvoltare teritorială ar trebui să ia în considerare aceste aspecte pentru a asigura un viitor mai prosper pentru orașul Solca.

II.3 Mediul spațial și funcțional

Orașul Solca se află situat în marginea estică a Obcinilor Bucovinei (Obcina Mare), unde se intersectează la poalele Munților Carpați Paralela de 47°42' latitudine nordică și meridianul 25°50' longitudine estică.

Solca este aşezată pe valea cursului mijlociu al râului Solca, afluent de dreapta al Sucevei, la o distanţă de 23 km de municipiul Rădăuţi, 32 km de oraşul Gura Humorului, 48 km de reşedinţa de judeţ Suceava şi 464 km de Bucureşti şi se învecinează cu localităţile Marginea şi Arbore la nord, Cacica la sud, Botoşana şi Cajvana la est, Mânăstirea Humorului şi Suceviţa la vest.

II.3.1 Fondul funciar

Fondul funciar – suprafața țării – este format din teren arabil, pășuni și fânețe naturale, vii și livezi, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, construcții, drumuri și căi ferate, ape și bălți, alte suprafețe. Terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sunt deținute sau de domeniul public ori privat din care fac parte, constituie fondul funciar al României. Fondul funciar reprezintă totalitatea activităților desfășurate de instituțiile statului român în vederea acordării dreptului de proprietate public sau privat.

La nivelul orașului Solca, suprafețele principalelor categorii de folosință au rămas constate în perioada analizată (2010 – 2014).

Tabelul II.8: Suprafața fondului funciar a orașului Solca (ha) (Sursa: INS)

Modul de folosință	2010	2011	2012	2013	2014
TOTAL	4.853	4.853	4.853	4.853	4.853
Agricolă, din care:	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064
- Arabilă	664	664	664	664	664
- Pășuni	210	210	210	210	210
- Fânețe	165	165	165	165	165
- Livezi și pepiniere pomicole	25	25	25	25	25
Terenuri neagricole total, din care:	3.789	3.789	3.789	3.789	3.789
- Păduri și altă vegetație forestieră	3.582	3.582	3.582	3.582	3.582
- Suprafață ocupată cu ape, bălți	22	22	22	22	22
- Suprafață ocupată cu construcții	82	82	82	82	82
- Suprafață ocupată de căi de comunicații și căi ferate	58	58	58	58	58
- Suprafață ocupată de terenuri degradate și neproductive	45	45	45	45	45

În ceea ce priveşte suprafața fondului funciar după modul de folosință, în orașul Solca, pentru suprafața neagricolă se constată faptul că suprafața ocupată cu păduri, 3.582 ha, are o pondere de peste 90%, iar pentru suprafața agricolă, aproximativ 60% din aceasta este suprafață arabilă (664 ha).

II.3.2 Analiza fondului de locuințe

Locuința (apartamentul) este construcția formată din una sau mai multe camere de locuit situate la același nivel al clădirii sau la niveluri diferite, prevăzută în general cu dependințe (bucătărie, baie etc.) sau alte spații de deservire, independentă din punct de vedere funcțional, având intrare separată din casa scării, curte sau stradă și care a fost construită, transformată sau amenajată în scopul de a fi folosită, în principiu, de o singură gospodărie. Majorarea numărului de locuințe se realizează prin construirea de noi case, ansambluri rezidențiale (extinderea cartierelor existente sau înființarea unor cartiere noi) pentru a reduce gradul de supra – aglomerare al locuințelor din mediul urban și pentru atragerea persoanelor din mediul rural învecinat, în scopul creșterii natalității și întineririi orașului.

Locuirea: 70% din locuitori sunt proprietari de locuințe, iar chiriașii reprezintă 30%. Locuințele sunt în principal în proprietate privată.

Conform datelor disponibile la nivelul Institutului Național de Statistică (INS), la nivelul orașului Solca, în perioada 2010 – 2019, numărul locuințelor existente a înregistrat o tendință de creștere.

Tabelul II.9: Numărul locuințelor existente în orașul Solca (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Numărul locuințelor	1.046	1.057	1.061	1.072	1.080	1.079	1.085	1.087	1.094	1.101

Analizând datele din tabelul II.9, se constată faptul că în anul 2020 s-au înregistrat cu 5,26% mai multe locuințe decât în anul 2011.

Tabelul II.10: Numărul autorizațiilor de construire eliberate în orașul Solca (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Numărul autorizațiilor	15	21	13	16	21	26	13	26	20	9	40

Numărul autorizațiilor de construire prezintă o evoluție oscilatorie în perioada 2011 – 2021, cele mai multe autorizații fiind eliberate în anul 2021. Autorizațiile de construire denotă dezvoltare urbană, persoanele fiind dornice să-și construiască o locuință, clădire de birouri și/sau punct de lucru în orașul Solca.

II.4 Profilul cultural

Viaţa culturală a localităţii a cunoscut în decursul anilor multiple şi adânci prefaceri, constatându-se, în ultima perioadă, o înviorare semnificativă pe linia tradiţiilor culturale româneşti, descoperirii şi punerii în valoare a specificului naţional.

Primăria oraşului Solca în colaborare cu Liceul Tehnologic „Tomşa Vodă" din localitate şi cu sprijinul RELIANS a iniţiat şi derulat începând cu anul 2004, Proiectul ACTIV, Proiect realizat în cadrul Programului Moştenire Vie. Proiectul a dorit să reînvie tradiţiile satului românesc şi sentimentul de apartenenţă la comunitate prin încurajarea participării. Proiectul ACTIV (Acţiune Comunitate Tradiţii Implicare Valori Culturale) a fost finanţat de Fondul de Dezvoltare a Euroregiunii Carpatice România, Fundaţia pentru Parteneriat Miercurea Ciuc şi Fundaţia King Baudoin din Belgia, fiind o continuare firească a Proiectului INVOLVE.

Ambele proiecte au adus în conştiinţa comunităţii, tradiţiile şi obiceiurile locului şi doresc să facă din Parcul Balnear, un loc de importanţă majoră în viaţa locuitorilor din Solca şi împrejurimi. Ca atare au avut şi vor avea loc manifestări tradiţionale importante care pun în valoare cultura şi obiceiurile locale: 23 aprilie –Târgul Meşteşugarilor, a doua duminică din luna mai – Festivalul „Muguri de Brad", 29 iunie – Sărbătoarea oraşului, 14 octombrie – Ziua Recoltei şi în luna decembrie „Pluguşorul".

Activitatea culturală a oraşului este susţinută de către Primăria oraşului Solca şi Consiliul Local, în localitate existând două instituţii culturale: Casa de Cultură „Victor Vasilescu", Biblioteca orăşenească „I.E. Torouţiu" .

Fotografie imprimată în *Istoria Literaturii Române din Bucovina* de Constantin Loghin (1926).

II.4.1 Personalităţi de seamă

Din matca acestei aşezări, s-au ridicat mari personalităţi ale vieţii culturale şi literare precum: I.E Torouţiu (1888 – 1953) şi Victor Vasilescu (1851 – 1938).

I.E. Torouţiu a fost istoric literar editor, memorialist, traducător, pasionat al documentelor

literare şi a adunat în cele 13 tomuri de studii şi documente literare corespondenţa junimiştilor, apoi a semănătoriştilor, însoţite de explicaţii, traduceri şi indici. Lucrarea sa e indispensabilă istoriei literare. Cele 13 volume editate de el sunt un monument al culturii române „Hurmuzachele nostru cultural" cum zicea Leca Morariu. Alte scrieri ale sale sunt: Modernismul – 1926, Heinrich Heine şi Heinismul în literatura română – 1930, Pagini de istorie şi critică literară – 1936, etc.

Victor Vasilescu a fost avocat, muzician, compozitor şi dirijor. La Cernăuţi, în cadrul societăţii Arboroasa a dirijat corul societăţii alături de Ciprian Porumbescu. A activat apoi în cadrul societăţii ASTRA şi JUNIMEA în perioada 1877 – 1887 şi mai ales din anul 1881 în Societatea ARMONIA, al cărui membru fondator a fost alături de alţii. Aici a găsit mediul prielnic activitatea artistică a lui Victor Vasilescu, care a condus corul Societăţii, a compus, tradus şi adaptat piese muzicale din repertoriul clasicilor universali.

Prin creaţiile sale muzicale el a militat pentru ridicarea nivelului cultural al publicului, ţinând trează conştiinţa naţională în acest colţ de ţară.

În general viaţa culturală a oraşului este mereu vie, punându-se un mare accent pe punerea în valoare a tradiţiilor şi obiceiurilor populare.

II.4.2 Infrastructura culturală

Biblioteca orășenească „I. E. Torouțiu"

Biblioteca are o apreciabilă tradiţie, fiind legată de evoluţiile culturale ale oraşului. Semnându-şi actul de naştere în jurul anului 1953 sub numele de Biblioteca Solca, aceasta s-a format ca un mesager al transmiterii cunoştinţelor, de la o generaţie la alta, constituind întotdeauna o atentă preocupare pentru elevi, cadre didactice şi alte categorii de cititori.

Biblioteca oraşenească „I.E.Torouţiu" este partener de acţiuni culturale cu toate instituţiile locale dar şi cu toate instituţiile de învăţământ din oraşul Solca cât şi din comuna Poieni-Solca. În ceea ce priveşte activitate de promovare a cărţii şi bibliotecii, s-a urmărit, atât promovarea bibliotecii şi colecţiilor sale, cât şi realizarea unei oferte care să se adreseze utilizatorilor, dar şi nonutilizatorilor bibliotecii.

Imaginea II.4: Biblioteca I.E. Torouțiu

Se organizează, în sensul celor amintite, manifestări complexe la care participă numeroase persoane din comunitatea locală. Biblioteca publică reprezintă un nod important al comunicării informaţionale şi culturale în viaţa unei comunităţi. De aceea trebuie să conştientizăm că biblioteca este o instituţie bine ancorată în viaţa comunităţii prin numeroasele sale roluri, dintre care unul este acel de mediu de comunicare şi socializare. Pentru a se menţine în atenţia comunităţii şi a provoca interesul unor noi segmente de public instituţiile bibliotecare au nevoie de o promovare continuă şi eficientă. Rolul bibliotecii în activităţile de promovare a imaginii în comunitate este menţinerea şi îmbunătăţirea imaginii, informarea, convingerea, reamintirea utilizatorilor actuali şi potenţiali despre bibliotecă şi serviciile ei.

<u>Mănastirea Solca</u> cu biserica cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel"

Principalul obiectiv turistic al oraşului Solca este Mănăstirea Solca, ctitorită de Ştefan Tomşa al II –lea, la începutul sec. al XVII-lea, cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel", reînfiinţată după 236 de ani de la închiderea de către Imperiul Habsburgic.

Mănăstirea Solca, situată în regiunea Moldovei din România, a fost construită între anii 1612 și 1622, în timpul domniei lui Ștefan Tomșa al II-lea al Moldovei. Documentul de donație din 18 octombrie 1614 menționează că domnul a început și a construit biserica și mănăstirea cu binecuvântarea lui Dumnezeu, într-un loc indicat de Dumnezeu, care a fost numit Solca, în onoarea sfinților Apostoli Petru și Pavel. Biserica mănăstirii a fost începută în anul 1612 și sfințită în anul 1614, dar celelalte construcții, cum ar fi clădirea stăreției, chilii pentru călugări și zidurile de protecție cu cele patru turnuri, au fost finalizate în anul 1622, în timpul celei de-a doua domnii a lui Ștefan Tomșa.

Acesta a dotat mănăstirea cu odoare, veșminte și cărți de cult necesare pentru biserică, dar și cu proprietăți precum sate, mori și vii, pentru a asigura necesitățile economice ale mănăstirii.

Mănăstirea Solca a fost inițial fondată ca o mănăstire cu comunitate de călugări, avându-l ca prim stareț pe Pangratie (1615–1625). Biserica mănăstirii a fost construită în stil moldovenesc, prezentând elemente gotice și bizantine, cu un plan arhitectural de tip treflat, și a fost una dintre cele mai înalte mănăstiri din Moldova medievală, atingând o înălțime de 36 de metri până în vârful turlei, fiind depășită doar de Mănăstirea Dragomirna, care avea 42 de metri.

Ștefan Tomșa a conceput inițial biserica mănăstirii Solca drept o necropolă voievodală, un loc de odihnă veșnică pentru el și familia sa. Totuși, el nu a fost înmormântat aici, deoarece a fost

alungat din domnie în anul 1623 și a murit ulterior pe malurile Bosforului. Cu toate acestea, în biserica mănăstirii se găsesc pietrele de mormânt ale unor persoane notabile, cum ar fi Saftea, fiica unui mare boier (†1683), și Andrei Abaza, vornic (†1707), care au fost posibili binefăcători ai mănăstirii.

De-a lungul timpului, alți boieri și domnitori din Țara Moldovei au sprijinit și înzestrat Mănăstirea Solca cu donații și proprietăți. În anul 1635, logofătul Cârstian a construit un turn și un zid de piatră pentru mănăstire. Alte donații au fost făcute de domnii Miron Barnovschi (1626–1629) și Vasile Lupu (1634–1653).

Ultima perioadă de înflorire a Mănăstirii Solca a avut loc sub conducerea arhimandritului Vartolomei Mazereanu (1768–1774), care anterior fusese stareț la Mănăstirea Putna. Acesta a înzestrat mănăstirea cu Sfânta Evanghelie, cărți de cult și icoane. De asemenea, el a condus o școală duhovnicească pentru pregătirea monahilor și a preoților.

În anul 1775, Imperiul Habsburgic a ocupat Bucovina și a desființat majoritatea mănăstirilor din zonă, inclusiv Mănăstirea Solca, care a fost închisă la 29 aprilie 1785. Chiliile fostelor călugări au fost transformate în locuințe pentru angajații depozitului de sare, iar mănăstirea a suferit consecințele secularizării vieții religioase sub stăpânirea austriacă. Mai târziu, în 1810, o fabrică de bere a fost înființată în zona Solca, iar beciurile mănăstirii au fost folosite ca depozite pentru fabrică. Mănăstirea Solca a rămas închisă timp de mulți ani și a fost transformată în biserică parohială.

Mănăstirea Solca a trecut prin perioade de distrugere și refacere de-a lungul secolelor. În anul 1871, un incendiu a distrus trapeza și fostele chilii călugărești, iar stăreția a fost demolată în timpul Primului Război Mondial. Au existat și perioade de reparații și renovări, cu ultimele lucrări de reparații efectuate în anii 1985–1990.

La 18 noiembrie 2020, Mănăstirea Solca a fost redeschisă ca mănăstire cu comunitate de călugări, la inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Calinic al Sucevei și Rădăuților. Acesta a fost un efort de a reînființa mănăstirile din Bucovina care fuseseră desființate de Imperiul Habsburgic.

Mănăstirea Solca este inclusă pe lista monumentelor istorice de categoria A din județul Suceava, având diverse componente, cum ar fi Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel (construită între 1614–1622), ruinele fostelor chilii (1622), beciurile (1622), zidul de protecție (1622), turnurile (1622) și clopotnița (1622).

În data de 18 noiembrie 2020, Permanența Consiliului eparhial a aprobat redeschiderea mănăstirii, iar în ședința din 11 ianuarie 2021 Sinodul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a acordat binecuvântare pentru reînființare. În 23 februarie 2021, Permanența Consiliului eparhial a hotărât numirea ca stareț al mănăstirii a părintelui protosinghel Elefterie Ionesie, începând cu 1 martie.

Duminică, 7 martie 2021, după 236 de ani de la închiderea Mănăstirii Solca de către Imperiul Habsburgic, a fost instalat primul stareț al mănăstirii. Este al 25-lea stareț și primul după 236 de ani.

Biserica, situată în partea de vest a oraşului, este o construcţie de plan dreptunghiular, cu latura estică, aceea a absidei principale semicirculară şi compartimentată la început în patru încăperi: pridvor, pronaos, gropniță şi naos. De la prima vedere vizitatorul este uluit de masivitatea construcţiei, care îi creează impresia de dominare. Zidurile construcției, de o grosime exagerată, uneori de peste doi metri, masivitatea contraforţilor, lipsa oricărui ornament al faţadelor, dau o notă de austeritate bisericii.

La biserica mănăstirii Solca se păstrează, un mare pomelnic triptic. În ansamblul său ornamental şi structural, pomelnicul constituie prin armonia proporţiilor, prin frumuseţea motivelor sculpturale, armonios completate de pictură, o adevărată operă de artă. În pronaos se află pietrele de mormânt ale Saftei Abaza şi Andrei Abaza vornic. Inscripţiile marginale dau scurte informaţii privind cele două personaje.

Vizitatorul care va zăbovi câteva ceasuri în preajma bisericii fostei mănăstiri Solca va purta cu el amintirea unor vremuri apuse, în care un voievod ambiţios a vrut să dureze o copie a Dragomirnei sau poate chiar mai mult, dar n-a reuşit decât să dea o copie fidelă a celui care a fost el însuşi – Ştefan Tomşa al II-lea – căci, dincolo de piatra rece, cioplită şi aşezată într-un anume fel, trebuie să intuim idealuri şi simţăminte dintre cele mai fireşti omeneşti.

Mănăstirea Solca are un rol și o importanță semnificativă pentru comunitatea din Orașul Solca și localitățile înconjurătoare, datorită multiplelor funcții și contribuții pe care le aduce acestei regiuni.

1. **Centru religios și spiritual:** Mănăstirea Solca este un centru de spiritualitate ortodoxă și un loc de închinare pentru credincioși. Aici, locuitorii din Orasul Solca și din satele din apropiere se pot aduna pentru rugăciune, slujbe religioase și sărbători liturgice. Mănăstirea oferă un mediu liniștit și contemplativ pentru cei care caută refugiu spiritual.

2. **Educație și cultură:** Mănăstirea poate juca un rol important în promovarea educației și culturii. În trecut, arhimandritul Vartolomei Mazereanu a condus o școală duhovnicească aici, pregătind monahi și preoți. Această tradiție de educație religioasă și culturală poate fi revitalizată pentru a oferi oportunități educaționale comunității.
3. **Promovarea turismului:** Mănăstirea Solca este un important obiectiv turistic din regiune, datorită valorii sale istorice și arhitecturale. Atrage turiști și vizitatori care pot contribui la dezvoltarea economică locală prin cheltuieli în comunitate. Dezvoltarea infrastructurii turistice în zonă poate genera locuri de muncă și venituri suplimentare pentru locuitori.
4. **Conservarea Patrimoniului Cultural:** Mănăstirea Solca este un monument istoric valoros, cu o arhitectură remarcabilă. Contribuie la conservarea și promovarea patrimoniului cultural al regiunii. Prin restaurarea și conservarea sa, mănăstirea păstrează vie amintirea istoriei locale și a contribuției ei la dezvoltarea spirituală și culturală.
5. **Comunitatea religioasă:** Reînființarea mănăstirii ca o comunitate monahală aduce și o comunitate stabilă de călugări care pot oferi sprijin spiritual și social comunității locale. Ei pot desfășura activități filantropice, ajutând persoanele în dificultate și contribuind la coeziunea socială.
6. **Evenimente culturale și religioase:** Mănăstirea poate găzdui evenimente culturale și religioase importante, cum ar fi festivaluri, târguri tradiționale și sărbători religioase. Aceste evenimente aduc viață în comunitate și pot atrage vizitatori din afara regiunii.

   Evenimente în cadrul Mănăstirii Solca:

   - Sărbătorirea a 400 de ani de la sfințirea Mănăstirii Solca;
   - Jubileu Solca 400;
   - Primul hram al Mănăstirii Solca după redeschidere;
   - Vecernia din prima zi de Paști împreună cu obștea Mănăstirii Putna;
   - Redeschiderea Mănăstirii Solca și numirea primului stareț după 236 de ani.
7. **Turism religios:** Pentru cei care călătoresc în căutarea experiențelor religioase, Mănăstirea Solca poate deveni o destinație importantă. Acest tip de turism poate aduce beneficii economice comunității prin creșterea numărului de vizitatori și al cheltuielilor lor în zonă.

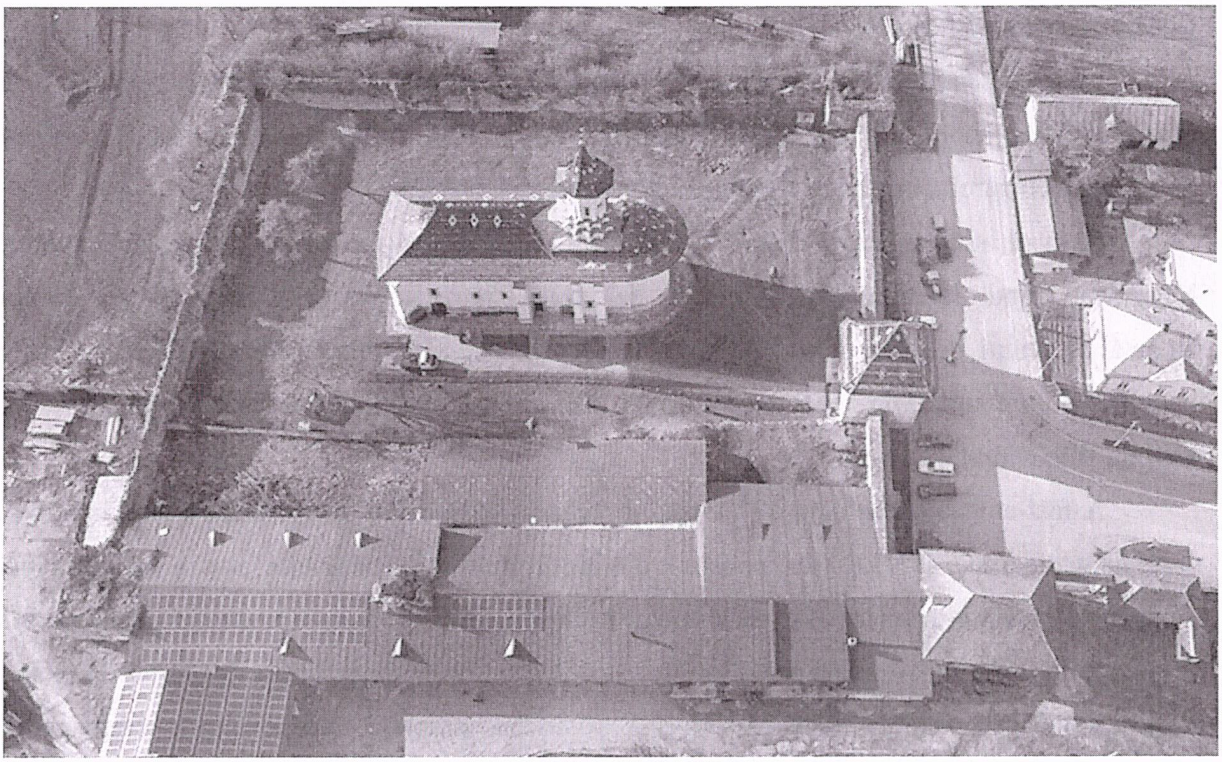

Imaginea II.5: Mănăstirea Solca

Imaginea II.6: Mănăstirea Solca

Casa Muzeu „Saveta Cotrubaș"

Casa-muzeu Solca (cunoscută și sub numele de Casa „Saveta Coturbaș" din Solca) este un muzeu cu profil etnografic din orașul Solca, județul Suceava, înființat în anul 1971 într-o casă tradițională construită în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

Casa se află pe Strada Tomșa Vodă nr. 111, la ieșirea din orașul Solca către comuna Marginea, fiind localizată pe drumul de acces între mănăstirile Arbore și Humor. Donată muzeului de către Elisabeta Coturbaș, casa a fost arondată Muzeului Raional Gura Humorului între anii 1965-1985 după care a trecut în custodia Muzeului Județean Suceava (azi Muzeul Bucovinei).

A fost amenajată în anul 1971, într-un autentic monument de arhitectură populară din a doua jumătate a sec. al XVII –lea, construit din bârne încheiate „româneşte", cu un acoperiş înalt de şindrilă. Acest aşezământ este un excelent exemplu de valorificare a tradiţiilor locale în arta construcţiilor în lemn, originală prin formulele constructive ingenioase găsite de meşterii populari. Cele trei încăperi – tinda, odaia şi chilerul, păstrează structura tradiţională de organizare a interiorului, piese originale de mobilier dispuse de jur împrejurul pereţilor, textile cu valori decorativ - ornamentale (scoarţe, lăicere, păretare, ştergare aşezate în frize colorate pe pereţi, pe pat şi pe laviţe), autenticul cuptor cu vatră şi o variată gamă de obiecte de uz gospodăresc (ceramică, ustensile, bucătărie din lemn şi metal, vase pentru depozitat tot felul de provizii).

Imaginea II.7: Casa Muzeu „Saveta Cotrubaș"

Conservată în situ este amenajată în interior după specificul caselor ţărăneşti bucovinene din această zonă. Pardoselile de lut, tavanele cu grinzi aparente şi toată gama de mobilier tradiţional: pat, laiţe, blidare, poliţe, lăzi de zestre sunt completate de țesăturile de interior care îmbogățesc inventarul casei. Bucătăria are un cuptor tradițional cu vatră și plită reconstituit după tipologia mijloacelor de încălzit din zonă, la fel și în casa cea mare. Situată pe drumul de acces spre mănăstirile Arbore și Humor, casa muzeu Solca este un monument reprezentativ în ceea ce privește arhitectura caselor de locuit și organizarea interiorului specific zonei.

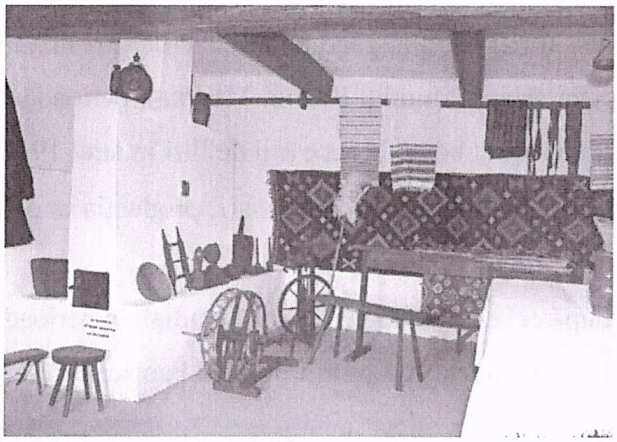

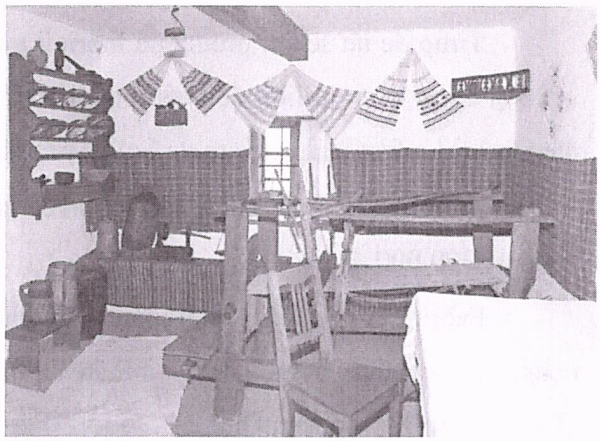

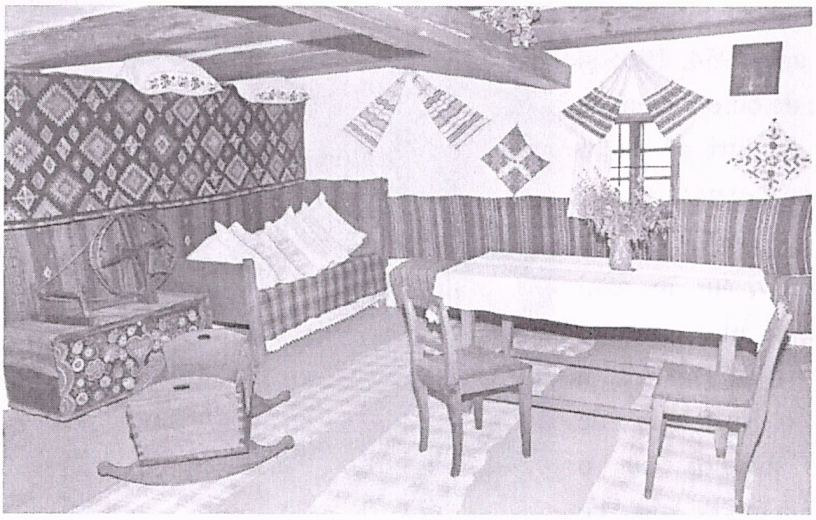

Imaginea II.8: Casa Muzeu „Saveta Cotrubaș„ – Interior

Fabrica de bere Solca

Una dintre cele mai vechi din ţară, fabrica de bere din oraşul Solca a fost inaugurată în anul 1810. În acea perioadă, nord-vestul Moldovei se afla sub ocupaţie austriacă, teritoriul fiind denumit Bucovina.

Producerea berii în Solca este însă mult mai veche, datând probabil de la începutul secolului al XVII-lea, când călugării de la mănăstire produceau deja bere. Depozitele fabricii utilizează beciurile mănăstirii, situată din imediata vecinătate. Fabrica a fost dată în administrarea Fondului Bisericesc greco-ortodox al Bucovinei, care a arendat-o diferitor comercianţi de-a lungul timpului.

Timp de un secol, producţia fabricii a crescut treptat, ajungând la 850.000 de litri în anul 1913 şi chiar la un milion de litri în anul 1915. Din cauza Primului Război Mondial, perioadă în care frontul a fost în apropiere de Solca, producţia a scăzut brusc la zece mii de litri în anul 1917.

În perioada interbelică, fabrica avea zece angajaţi şi patru funcţionari, producţia anuală fiind de 300.000 de litri.

Fabrica şi-a întrerupt activitatea imediat după cel de-al Doilea Război Mondial, în perioada ocupaţiei sovietice. În anul 1952, unitatea a fost naționalizată și a primit numele Fabrica de Bere „Constantin Dobrogeanu Gherea".

După mai multe etape de modernizare în anii 1954, 1965 şi 1966, producţia de bere a ajuns la patru milioane de litri pe an, o parte fiind destinată exportului.

În anul 1973 s-a construit un nou sediu administrativ, iar în anul 1983 s-a înfiinţat un mic muzeu al berii. În anul 1984 fabrica a beneficiat de o instalaţie de îmbuteliere a sticlelor cu o capacitate de nouă mii de sticle pe oră.

Imaginea II.9: Monumentul „Halba de Bere" din Parcul Central

În anii de glorie, fabrica a fost un punct de atracţie al turiştilor, mai ales pentru faptul că erau serviţi cu bere proaspătă. O berărie este deschisă în centrul oraşului iar în mijlocul parcului central este amenajat monumentul „Halba de bere", care devine un simbol al oraşului.

Tabelul II.11: Numărul volumelor existente în biblioteci (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Volume existente	55.952	48.690	48.709	44.644	44.644	44.644	44.644	44.763	45.025	45.025

Numărul volumelor existente în biblioteci reprezintă totalitatea cărților, broșurilor, colecțiilor de ziare și reviste cu minim 5 pagini și materialele audiovizuale (casete cu benzi magnetice, discuri, diafilme și alte materiale de bibliotecă: hărți, grafice, reproduceri artistice, etc.) înscrise în registrul de inventar al bibliotecii.

Numărul volumelor existente în bibliotecile din orașul Solca s-a diminuat în perioada 2011 – 2020, astfel în anul 2020 numărul acestora a scăzut cu 19,53% comparativ cu anul 2011.

Tabelul II.12: Numărul volumelor eliberate (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Volume eliberate	88.120	21.872	19.940	19.686	17.413	17.179	16.460	15.090	13.830	9.600

Volumele eliberate cuprind totalitatea cărților, broșurilor, colecțiilor de ziare și reviste, materiale audiovizuale împrumutate cititorilor (utilizatorilor), într-o perioadă calendaristică dată, în cursul anului de referință.

Numărul volumelor eliberate către cititori a scăzut treptat ajungând ca în anul 2020 să se elibereze doar 9.600 volume, cu aproximativ 90% mai puține comparativ cu numărul volumelor eliberate în anul 2011. Rezultă o pierdere a interesului de a folosi bibliotecile pentru a obține cărți, reviste și alte materiale de bibliotecă.

Tabelul II.13: Numărul cititorilor activi (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cititori activi	1.370	1.451	1.275	1.415	1.553	1.435	1.301	1.250	1.142	1.010

Cititor (utilizator) este persoana fizică care a împrumutat pentru acasă (sau a consultat în sediul bibliotecii) cel puțin o dată într-un an calendaristic o carte, broșură sau o altă publicație aparținând unei biblioteci.

Diminuarea numărului de volume eliberate se corelează cu cel al cititorilor activi, astfel că se observă o descreştere treptată din anul 2015 până în anul 2020, numărul cititorilor activi ajungând la 1.010, cu 26,28% mai puţini comparativ cu anul 2011.

II.4.3 Analiza cadrului turistic

Potenţialul turistic al oraşului Solca nu este exploatat la ora actuală.

În perioada interbelică, Solca a fost cunoscută ca o renumită staţiune balneo-climaterică. Aceasta dispunea de stabilimente de hidroterapie, băi de brad şi soare, 5 hoteluri, numeroase vile şi restaurante, fiind vizitată în anii de recesiune 1927 – 1933 de peste 15.000 de persoane anual.

Sanatoriul de tratament Regina Maria era destinat persoanelor bolnave de TBC şi anemii, iar refacerea în aer liber se desfăşura în Parcul de Sus.

Activităţile din parcul balnear se desfăşurau în perioada 1 iunie – 30 septembrie.

Vizitatorii îşi petreceau timpul liber în parc, în hamacuri şi şezlonguri, ascultând muzica, iar copiii localnicilor vindeau fructe de pădure şi ciuperci. Capacităţile de cazare în perioada interbelică erau de aproximativ 17.000 de paturi la sanatoriu, hoteluri şi vile particulare. În timpul verii studenţii din Iaşi erau cazaţi la Tuchfeld unde aveau asigurată cazarea iar masa era sub formă de grătar afară.

După cel de-al Doilea Război Mondial importanţa localităţii ca staţiune aproape că a dispărut.

Tabelul II.14: Structuri de primire turistică (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pensiuni turistice	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3
Capacitate de cazare	18	18	18	18	18	21	16	28	38	48	48

Pensiune turistică – structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 20 camere, totalizând maxim 60 de locuri, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădiri independente, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei.

Numărul pensiunilor turistice s-a triplat la finalul perioadei analizat față de anul 2011, înregistrându-se în anul 2021 conform datelor INS 3 pensiuni turistice cu un total de 48 de locuri de cazare.

Tabelul II.15: Sosiri şi înnoptări turistice (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sosiri turistice	77	93	94	195	246	303	216	280	445	289	101
Înnoptări turistice	135	207	166	299	336	631	293	421	707	442	136

Numărul sosirilor turistice a crescut treptat în perioada 2011 – 2016, urmând ca apoi numărul acestora să oscileze de la an la an, atingând cea mai mare valoare în anul 2019 de 445 sosiri turistice, un factor major pentru diminuarea sosirilor din anii 2020 şi 2021 a fost pandemia COVID-19.

Numărul înnoptărilor turistice se corelează cu cel al sosirilor, cele mai multe înnoptări având loc în anul 2019 (707 înnoptări). În anul 2019 media a fost de 1,59 nopţi/ turist, cea mai mare medie a fost înregistrată în anul 2012 de 2,22 nopţi/ turist, iar cea mai mică medie s-a înregistrat în anul 2021 de 1,34 nopţi/ turist.

Oraşul Solca îşi etalează principalele sale obiective turistice într-un cadru arhitectonic aparte, ceea ce a făcut ca Solca să capete faima unei aşezări urbane pitoreşti. Spre centru converg toate căile de acces din şi spre oraş, astfel încât, din orice direcţie s-ar ajunge la Solca, obiectivele turistice se află în calea vizitatorului.

Dintre monumentele naturii care merită să fie amintite, sunt în primul rând „Pietrele Muierilor", o grupare de stânci la o înălţime de 975 m, de pe vârful cărora se deschide o panoramă admirabilă. Obiectivul este amplasat la circa 9 km de localitate, din str. Gheorghe Doja, continuând drumul forestier şi poteca pe încă 3 km.

Oraşul Solca dispune de aproximativ 24 ha de spaţii verzi şi zone cu plantaţii arboricole speciale, cuprinzând parcuri, spaţii de agrement, grădini de vară, etc. Un loc principal de agrement sportiv îl constituie Stadionul Solca, situat pe strada Victor Vasilescu.

Parcul natural din Solca (Parcul Balnear), în suprafaţă de 12 ha, cu alei îmbelşugate cu verdeaţă, care se continua cu mantia verde a pădurilor de conifere, a fost foarte apreciat pentru originalitatea lui de localnici şi de turiştii străini, fiind un minunat loc de odihnă şi recreere.

În centru, privirea îţi este atrasă de frumosul parc – Parcul Central, care constituie o zonă de agrement, nu numai pentru localnici, ci şi pentru vizitatori. Aleile sale îngrijite, mărginite de arbori falnici, rondurile de flori, armonia culorilor şi liniştea sunt câteva din atributele parcului.

Condiţiile microclimatice, aerul curat lipsit de curenţi, variaţiile mici dintre temperaturile diurne şi nocturne, cerul aproape lipsit de nebulozităţi, senin şi însorit în majoritatea anului, izvoarele de apă minerală, poluarea industrială inexistentă, altitudinea potrivită pentru tratarea diverselor boli, favorizează localitatea Solca, oferindu-i calităţile unei staţiuni balneoclimaterice.

Oraşul Solca se află de asemenea pe **circuitul judeţean al renumitelor mănăstiri bucovinene**: Voroneţ, Humor, Moldoviţa, Suceviţa, Arbore, Putna. Acest fapt poate contribui la o dezvoltare intensivă a turismului religios în regiune, oraşul putând fi un centru de plecare în excursii de zi la toate mănăstirile din Bucovina.

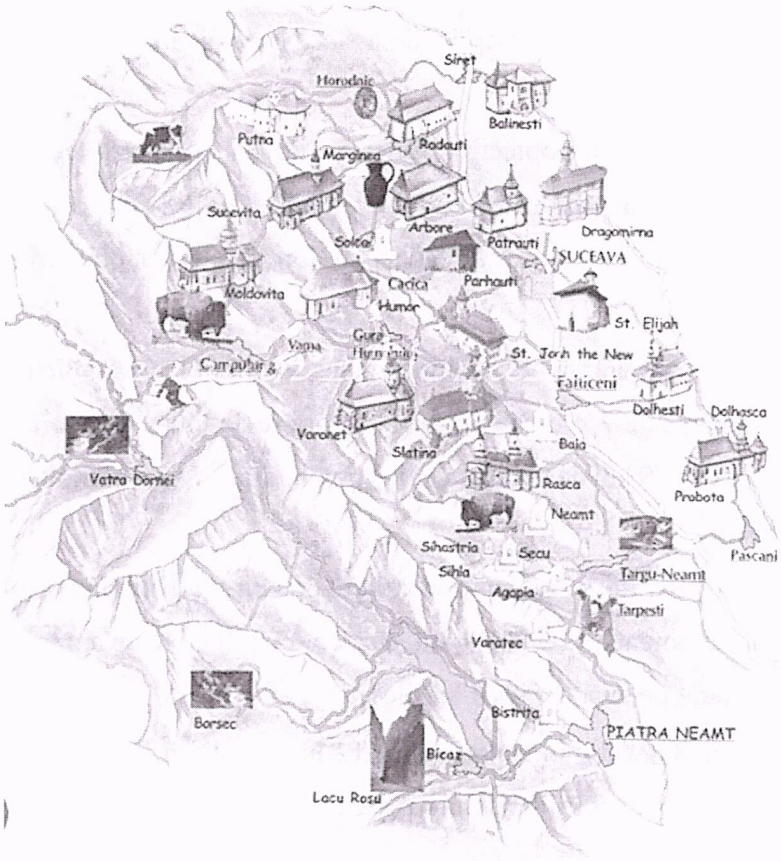

Imaginea II.10: Traseul mănăstirilor din Bucovina

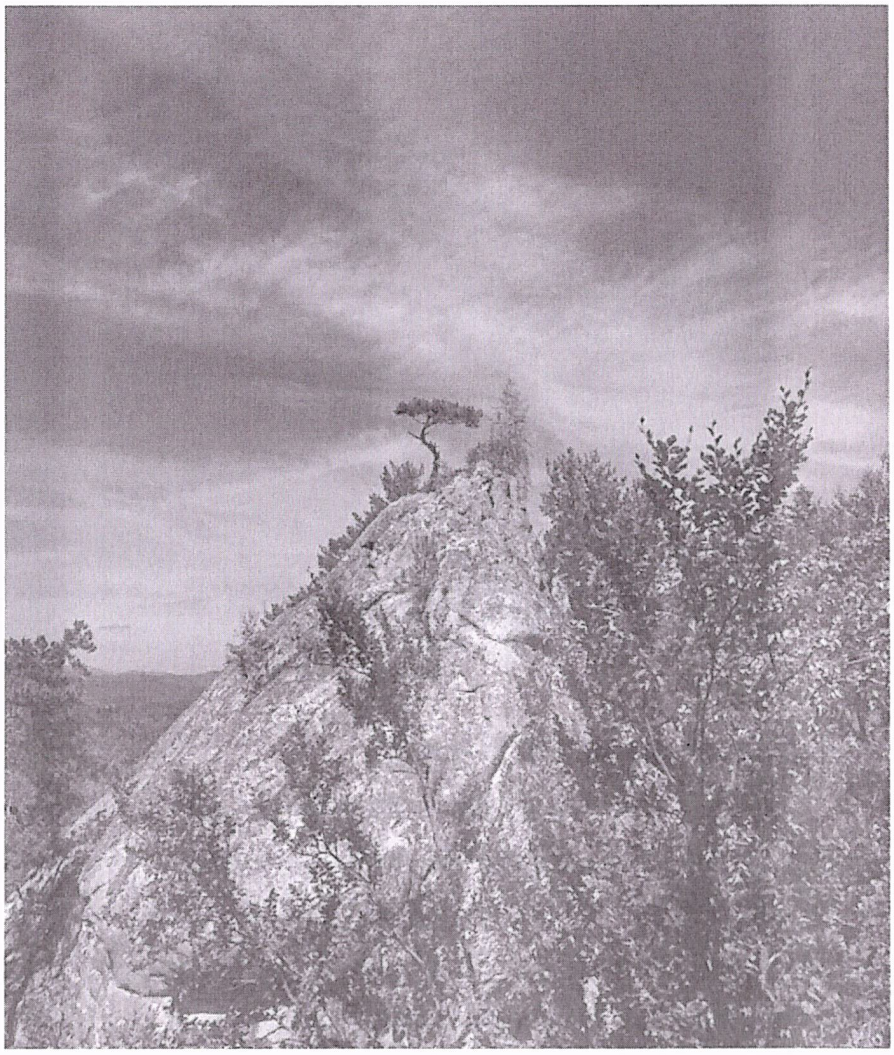

Imaginea II:11: Masivul Pietrele Doamnei

Hanul Solca este poziționat intr-o zona naturala excepționala. Unitatea de cazare oferă confort si ambianta primitoare, in stil modern. Personal calificat care se identifica prin profesionalism și atenție deosebita față de client.

La Hanul Solca te poți relaxa în bazinul cu apa sărata, care aduce reale beneficii terapeutice prin concentrația crescuta de sare din apă. Daca nu iți place sarea, atunci poți profita de piscina cu apa dulce, amenajată modern pentru cel mai bun mod de relaxare. Este o structura modernă cu vestiare, dușuri, grup sanitar. Mai mult decât atât, în sezonul cald poți profita de terasa pentru plaja, unde poți admira de pe șezlong râul Solcuta.

Imaginea II.12: Hanul Solca

II.5 Mediul şi schimbările climatice

Sistemul curent de gestionare a deşeurilor în oraşul Solca are în vedere următoarele tipuri de deşeuri: deşeuri menajere urbane (incluzând deşeurile menajere periculoase), deşeurile provenite de la echipamentele electrice şi electronice (DEEE-uri), deşeurile voluminoase, şi deşeurile similare (deşeurile provenite din parcuri şi grădini, deşeurile din pieţe, deşeurile stradale şi nămolurile provenite de la epurarea apelor uzate.

Sistemul curent de gestionare a deşeurilor solide nu protejează în mod adecvat mediul.

Colectarea deşeurilor este făcută o dată pe săptămână şi este asigurată de către primărie în parteneriat cu o societate comercială specializată.

Prin HCL Solca nr. 29/29.08.2008 s-a aprobat participarea oraşului Solca, judeţul Suceava ca membru asociat la înfiinţarea „Asociaţiei de Dezvoltare Intercomunitară de Gestionare a Deşeurilor în Judeţul Suceava".

Asociaţia, s-a constituit în conformitate cu prevederile Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, ale Legii serviciilor comunitare de utilităţi publice nr.51/2006, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale Ordonanţei Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr.246/2005, în scopul înfiinţării, organizării reglementării, finanţării,

exploatării, monitorizării şi gestionării în comun a serviciului de gestionare a deşeurilor pe raza de competenţă a unităţilor administrativ-teritoriale membre, precum şi realizarea în comun a unor proiecte de investiţii publice de interes zonal, regional.

Conform buletinelor de analiză aer, oraşul Solca beneficiază de un aer foarte curat, datorită amplasamentului în proximitatea zonei montane şi lipsei unei industrii poluatoare.

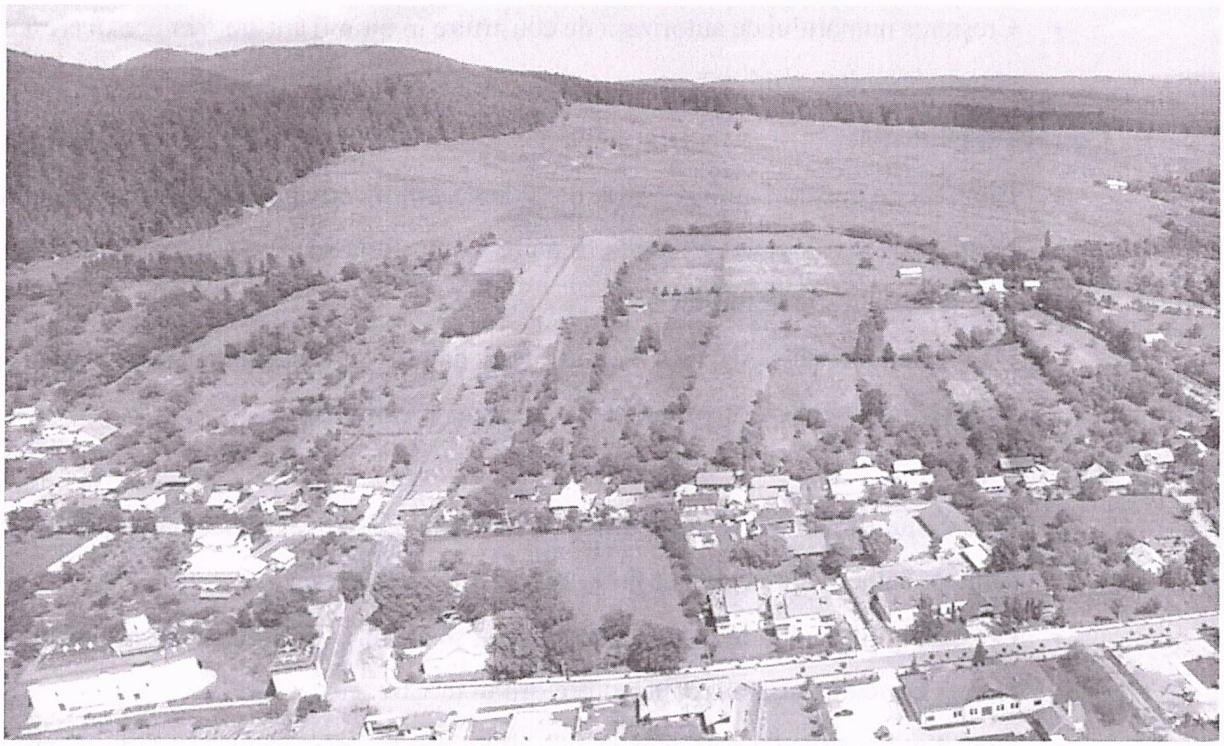

Imaginea II.13: Solca – vedere de sus

Analiza datelor prezentate ne oferă o imagine detaliată a orașului Solca din mai multe perspective, inclusiv cea a fondului funciar, a locuințelor, a sectorului turistic și a mediului înconjurător. Mai jos sunt concluziile și previziunile bazate pe aceste informații:

1. **Fondul funciar**:
    - Orașul Solca are un fond funciar diversificat, care include terenuri agricole, păduri, construcții, ape și altele.
    - Suprafața ocupată cu păduri reprezintă o parte semnificativă din fondul funciar, reflectând potențialul de dezvoltare a turismului ecologic și activităților în aer liber.

- Cea mai mare parte a fondului agricol este ocupată de terenuri arabile, ceea ce indică o tradiție agricolă puternică în zonă.

2. **Locuințe**:
   - Orașul Solca a înregistrat o creștere a numărului de locuințe în perioada analizată, ceea ce poate reflecta o dezvoltare demografică și economică pozitivă.
   - Proprietatea privată predomină în rândul locuințelor, sugerând o comunitate stabilă.
   - Creșterea numărului de autorizații de construire în ultimii ani arată interesul crescut pentru dezvoltarea urbană.
3. **Cultura și educația**:
   - Bibliotecile orașului au înregistrat o scădere semnificativă a numărului de volume existente și a volumelor eliberate, sugerând o posibilă scădere a interesului pentru lectură și educație în format fizic.
   - Numărul cititorilor activi a scăzut de-a lungul anilor, semnalând nevoia de revitalizare a serviciilor culturale și educative în comunitate.
4. **Turism**:
   - Potențialul turistic al orașului Solca rămâne subexploatat, cu toate că istoria sa ca stațiune balneo-climaterică ar putea reprezenta un avantaj.
   - Creșterea numărului de pensiuni turistice și sosiri turistice în ultimii ani indică un interes crescut pentru dezvoltarea sectorului turistic.
   - Orașul poate atrage turiști datorită peisajului natural, parcurilor, și a faptului că se află pe traseul mănăstirilor din Bucovina.
5. **Mediu și schimbările climatice**:
   - Mediul înconjurător din Solca este caracterizat de aer curat și absența poluării industriale, ceea ce îl face atractiv pentru cei interesați de un stil de viață sănătos și ecologic.
   - În ceea ce privește gestionarea deșeurilor, orașul face parte dintr-o asociație de gestionare intercomunitară, ceea ce poate duce la o gestionare mai eficientă a deșeurilor în viitor.

Previziuni pe baza acestor informații:

Este posibil ca dezvoltarea urbană să continue, odată cu creșterea numărului de autorizații de construire și a numărului de locuințe.

Sectorul turistic ar putea înflori în următorii ani, pe măsură ce Solca își revine ca destinație turistică, valorificând potențialul său natural și istoric.

Este esențial să se acorde atenție revitalizării serviciilor culturale și educative, pentru a inversa tendința de scădere a interesului pentru lectură și educație.

Cu gestionarea adecvată a deșeurilor și promovarea unui mediu curat, Solca ar putea atrage locuitori interesați de calitatea vieții și de sustenabilitate.

II.6 Echiparea tehnico-edilitară

Echiparea tehnico-edilitară reprezintă principalul aspect care contribuie la atragerea și menținerea populației într-un teritoriu. Astfel, orașul Solca trebuie să devină atractiv pentru populația tânără din localitățile limitrofe și nu numai.

O mare parte din oraș are acces la apă curentă și electricitate, dar rețelele de canalizare sunt subdezvoltate în unele zone.

II.6.1 Alimentarea cu energie electrică

Furnizorul de energie electrică din Sistemul Naţional satisface nevoile consumatorilor din oraş.

Oraşul este alimentat din reţeaua aeriană de distribuţie care trece pe lângă oraş, prin intermediul staţiei de transformare existente din perioada interbelică.

Peste 99% din locuinţele oraşului sunt racordate la reţeaua electrică.

Străzile au prevăzute pentru iluminatul public, lămpi cu vapori de mercur sau lămpi incandescente.

II.6.2 Alimentarea cu apă și canalizare

Lungimea reţelei de distribuţie a apei potabile este de 15 km.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în orașul Solca este de 720 m^3/zi.

În anul 2020 cantitatea de apă distribuită în orașul Solca a fost de 49.000 mc^3, din care pentru uz casnic s-au folosit 37.000 mc^3.

Lungimea reţelei de canalizare este de 4,9 km.

II.6.3 Alimentarea cu energie termică

Reţeaua termică a oraşului este nefuncţională de peste 25 de ani, întrucât se înregistrau mari cheltuieli ce nu puteau fi suportate de locuitori.

Pentru încălzirea apartamentelor locatarii s-au orientat către centrale de apartament şi sobe ce funcţionează pe bază de combustibil solid.

Pentru prepararea hranei calde se asigură aprovizionarea oraşului cu butelii de aragaz. În zonele periferice se utilizează încălzirea locuinţelor cu sobe cu combustibil solid (lemne şi cărbuni).

II.6.4 Infrastructura de drumuri

Căile de comunicaţie şi transport nu sunt suficient de dezvoltate în oraşul Solca, oraşul nebeneficiind de alte legături de comunicaţie decât rutiere. Lungimea totală a străzilor orășenești în anul 2020 este de 30 km dintre care 16 km prezintă îmbrăcăminți (asfalt, beton sau piatră fasonată).

Orașul este conectat la rețeaua națională de drumuri, dar este nevoie de îmbunătățiri semnificative ale infrastructurii rutiere locale. Mobilitatea este în principal asigurată de transportul cu autoturisme private.

Oraşul este deservit de două legături rutiere mai importante:

- DN 2E Păltinoasa – Marginea care traversează localitatea prin zona sa centrală şi face legătura între drumul european E576 cu traseul turistic rutier al obiectivelor religioase Putna – Moldoviţa;
- DN 2K Solca – Arbore – Milişăuţi care leagă localitatea de alt obiectiv de importanţă turistică religioasă (Mănăstirea Arbore) şi conexiunea la drumul european E85.

Toate locuinţele au acces direct la drum, majoritatea beneficiind de deschidere la DN 2E, DN 2K sau străzi orăşeneşti.

Configuraţia reţelei stradale a oraşului este de tip radial, ceea ce face ca toate drumurile importante să aibă trecerea prin zona centrală a oraşului. Din acest motiv este necesară construcţia unei şosele de centură pentru traficul greu.

II.7 Infrastructura de învățământ

Sistemul de educaţie este format din totalitatea instituţiilor, organizaţiilor (economice, politice, culturale), infrastructurilor şi comunităţilor social-umane (familie, anturaj) care contribuie la formarea şi dezvoltarea personalităţii umane prin exercitarea unor funcţii şi roluri pedagogice explicite sau implicite, în mod direct sau indirect. (Sorin Cristea, 2002, p. 337)

Într-o societate determinată istoric, sistemul de educaţie se materializează printr-o educaţie de tip formal, nonformal sau informal, incluzând toate dimensiunile (intelectuale, morale, estetice, tehnologice, fizice) implicate în cadrul acţiunilor educaţionale organizate, structurate şi planificate sau în contextul influenţelor incidentale de tip pedagogic provenite din câmpul psihosocial.

„Societatea educativă" sau „cetatea educativă" pentru care militează Paul Lengrand (1972) sau Edgar Faure (1974) este aceea în care există multiple şi variate surse de educaţie, cu deschidere către câmpul larg al influenţelor formativ – educative din afara şcolii, valorificabile din perspectiva educaţiei permanente şi auto-educaţiei. Această deschidere angajează responsabilităţi de tip pedagogic la nivelul mai multor instituţii/ organizaţii economice, culturale şi politice precum şi comunităţi social – umane (familia, naţiunea, grupurile profesionale, etnice sau locale).

Tabelul II.16: Personal didactic pe niveluri de instruire, în perioada 2011 – 2020 (la nivelul orașului Solca) (Sursa: INS)

Nivel de instruire	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	44	55	31	35	40	43	48	48	40	39
Învățământ preșcolar	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	15	7	2	14	16	10	17	17	17	16
Învățământ liceal	24	44	25	17	20	29	27	27	19	19

Conform datelor existente la nivelul INS se constată faptul că s-a înregistrat o tendință de scădere a numărului persoanelor care activează ca personal didactic. Tendința s-a înregistrat în special la nivelul învățământului liceal, unde în anul 2020 se înregistrau cu 5 de cadre didactice mai puțin față de anul 2011, învățământul preșcolar a menținut același număr de cadre didactice pe intervalul de timp 2012 – 2020.

Tabelul II.17: Populația școlară pe niveluri de educație (Sursa: INS)

Nivel de educație	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	914	865	821	741	714	728	702	610	566	552
Copii înscriși în grădinițe	93	60	75	86	87	95	82	79	75	80

Elevi înscrişi în învăţământul primar şi gimnazial (inclusiv învăţământul special)	233	269	256	249	248	240	252	249	248	243
Elevi înscrişi în învăţământul liceal	588	508	436	343	326	285	281	233	174	145

În ceea ce priveşte populaţia şcolară pe niveluri de educaţie, se poate constata faptul că s-a înregistrat o diminuare semnificativă a numărului de copii înscrişi la liceu, cu aproximativ 75% mai puţini elevi de liceu în anul 2020 comparativ cu anul 2011. Factori ai acestei diminuări fiind scăderea populaţiei tinere şi migrarea către alte centre urbane mai dezvoltate pentru a învăţa.

Liceul Tehnologic „Tomşa Vodă" Solca

Din punct de vedere geografic Liceul Tehnologic "Tomşa Vodă" Solca se află aproximativ în centrul judeţului Suceava, fapt ce a permis dezvoltarea regiunii respective, dar, în acelaşi timp, a ţinut departe comunitatea locală de tentaţiile marilor oraşe.

Actualul liceu este una dintre cele mai vechi instituţii de învăţământ din judeţ şi chiar din ţară, punctul de referinţă fiind anul 1820 când s-a înfiinţat prima formă de învăţământ în localitate, caracterul fiind germano-româno-occidental, cu predare preponderent în limba germană. 1962 este anul înfiinţării Liceului Teoretic din Solca, în 1997 denumirea se schimbă în Grup Şcolar, 2012 fiind anul în care instituţia primeşte numele de Liceu Tehnologic.

Liceul dispune de următoarele facilităţi/ servicii pentru a veni în ajutorul elevilor:

- Laboratoare moderne;
- Practica la agenţi economici parteneri;
- Bază sportivă modernă;
- Consiliere şi asistenţă psihopedagogică;
- Bibliotecă;
- Ansamblul folcloric „Tomşa Vodă";
- Activităţi educaţionale realizate prin proiectul ROSE;
- Participare la competiţii sportive;
- Colaborare cu Clubul de Tir Sportiv din Solca;
- Activităţi educaţionale extracurriculare;
- Oportunităţi de efectuare a practicii în unităţi de alimentaţie din Italia prin proiectul EUROPE 3000;
- Lecţii demonstrative realizate cu expert din domeniul HORECA;
- Posibilităţi de înscriere în echipa de fotbal ACS Viitorul Solca.

Elevii pot dispune de următoarele oportunităţi:

• Bani de liceu / Bursă profesională;

• Unitatea asigură, la cerere, angajarea absolvenților de școală profesională în domeniul alimentație/turism;

• Laborator modern de gastronomie și tehnici de servire a preparatelor.

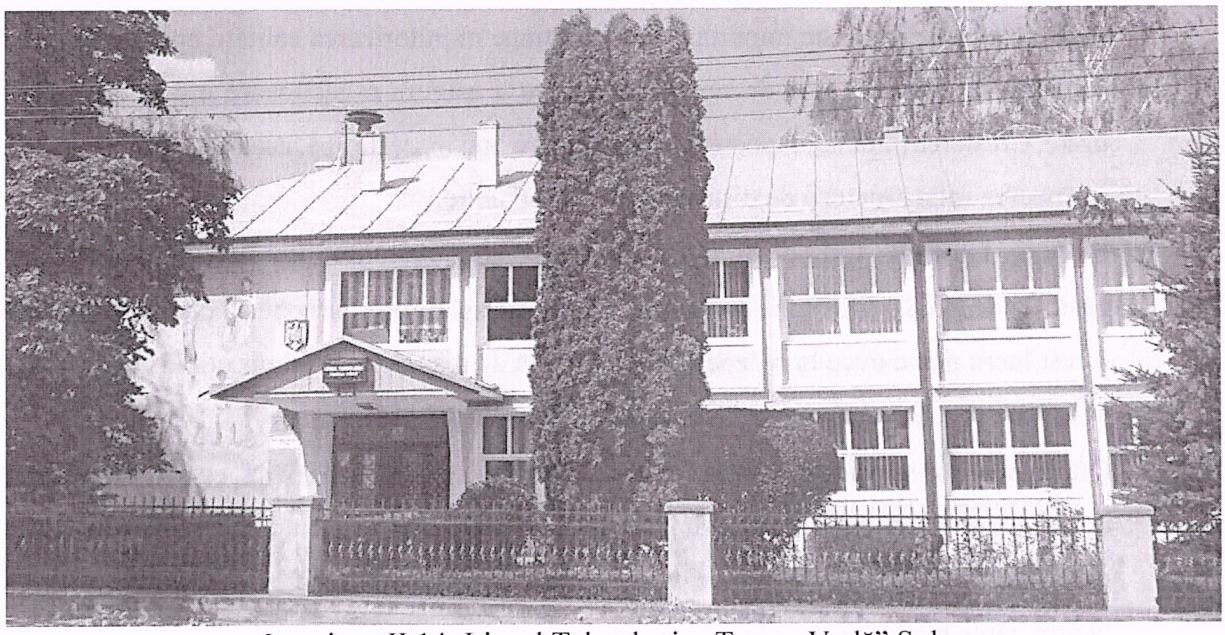

Imaginea II.14: Liceul Tehnologic „Tomșa Vodă" Solca

În prezent Liceul Tehnologic "Tomșa Vodă" se mândrește cu o tradiție de 196 de ani de învățământ, din care peste 50 de învățământ liceal. Unitatea reprezintă una din cele mai importante instituții ale orașului deoarece prin specificul activității sale implică un mare număr de resurse umane: peste 550 de elevi, 70 de cadre didactice, didactice auxiliare și nedidactice, personal asociat (medic, asistent, psihopedagog școlar), părinți și parteneri; este instituția cu cel mai mare număr de angajați de la nivelul localității; are rolul cel mai important în formarea resurselor umane din zonă.

În anul 2020 pentru elevii orașului Solca au fost disponibile 44 de săli de clasă, 7 laboratoare școlare, un teren de sport și 47 de PC-uri/ echipamente IT.

Din informațiile furnizate, se pot trage următoarele concluzii și previziuni:

1. **Energie Electrică:** Orașul Solca primește energie electrică de la un furnizor din Sistemul Național, iar peste 99% din locuințele orașului sunt racordate la rețeaua electrică. Cu toate acestea, alimentarea cu energie electrică pare să nu fie o problemă majoră în acest oraș.

2. **Apă și Canalizare:** Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile este suficientă, iar cantitatea de apă distribuită pare să fie adecvată pentru uzul casnic. Cu toate acestea, este important să se monitorizeze calitatea apei și să se asigure că infrastructura de canalizare rămâne funcțională pentru a preveni problemele legate de gestionarea apelor uzate.

   Apă și Canalizare: Este important să se continue monitorizarea calității apei și să se facă investiții în infrastructura de canalizare pentru a asigura o gestionare eficientă a apelor uzate. Creșterea populației poate duce la o cerere mai mare de apă, ceea ce ar putea necesita extinderea infrastructurii de distribuție a apei potabile.

3. **Energie Termică:** Infrastructura de alimentare cu energie termică este nefuncțională de peste 25 de ani, iar locuitorii utilizează centrale de apartament și sobe cu combustibil solid. Acest lucru poate duce la o dependență crescută de resursele de combustibil solid și poate avea impact asupra calității aerului și a mediului înconjurător.

   Orașul poate să se orienteze către soluții mai ecologice pentru încălzire, cum ar fi sistemele de încălzire cu energie regenerabilă sau tehnologii mai eficiente din punct de vedere energetic. Astfel, se poate reduce dependența de combustibilii solizi și se poate contribui la protejarea mediului.

4. **Infrastructura de Drumuri:** Orașul Solca este conectat la rețeaua națională de drumuri, dar există nevoi semnificative de îmbunătățire a infrastructurii rutiere locale. Construcția unei șosele de centură pentru traficul greu este necesară pentru a îmbunătăți mobilitatea și pentru a preveni traficul dens prin zona centrală a orașului.

   Este de așteptat ca orașul să investească în îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale, inclusiv construcția unei șosele de centură pentru traficul greu. Aceasta va ajuta la îmbunătățirea accesibilității și a mobilității în oraș.

5. **Infrastructura de Învățământ:** Numărul de cadre didactice a înregistrat o tendință de scădere, în special în învățământul liceal, iar numărul de elevi de liceu a scăzut semnificativ în perioada analizată. Aceasta ar putea fi o consecință a scăderii populației tinere și a migrației către centre urbane mai dezvoltate.

   Scăderea numărului de elevi la liceu ar putea continua pe măsură ce populația tinerei se reduce și mai mult. Orașul ar putea lua în considerare strategii pentru a atrage elevi și cadre

didactice, precum dezvoltarea unor programe educaționale atractive sau colaborări cu instituții de învățământ din orașele învecinate.

II.8 Infrastructura de sănătate

Infrastructura de sănătate reprezintă un reper important în analiza gradului de dezvoltare al unui oraș.

Tabelul II.18: Unitățile medicale prezente în orașul Solca (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cabinete medicale școlare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cabinete medicale de familie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Cabinete stomatologice	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2
Cabinete medicale de specialitate	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1
Farmacii	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Puncte farmaceutice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cabinete veterinare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

La nivelul orașului Solca în anul 2020 se regăsesc un cabinet medical în incinta liceului, două cabinete medicale de familie, două cabinete stomatologice, un cabinet medical de specialitate, o farmacie și un punct farmaceutic, precum și un cabinet veterinar.

Tabelul II.19: Personalul medico-sanitar pe categorii (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Medici	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3
din total medici: medici de familie	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Stomatologi	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Farmaciști	1	4	1	1	1	2	1	2	2	3
Personal mediu sanitar	5	6	8	6	3	6	6	6	18	18
Medic veterinar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

La nivelul orașului Solca în anul 2020 se regăsesc 3 medici din care 2 sunt medici de familie, 2 stomatologi, 3 farmaciști, 18 persoane ce aparțin personalului mediu sanitar, se observă o creștere semnificativă a acestora comparativ cu anul 2011, precum și un medic veterinar.

II.9 Serviciile publice locale

Serviciile publice locale ale UAT Solca sunt reprezentate de:

- Primăria orașului Solca;
- Poliția orașului Solca;

- Liceul Tehnologic „Tomșa Vodă";
- Biblioteca orășenească „ I. E. Torouțiu";
- Serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor;
- Dispensarul uman;
- Inspectoratul pentru situații de urgență (ISU);
- Centrul de plasament „Mihail și Gavril";
- Ocolul silvic;
- Serviciul județean de ambulanță – stația Solca;
- Căminul pentru persoane vârstnice.

II.10 Profilul economic

Pentru Regiunea de Dezvoltare Nord – Est, Comisia Națională de Strategie și Prognoză proiectează o creştere reală a PIB-ului în jurul valorii de 5% (2021 – 2024) pe întreg orizontul de prognoză, bazată în principal pe industrie, construcţii şi servicii. Dinamica relativ redusă și fluctuantă a Valorii Adăugate Brute (VAB) din agricultură reflectă evoluțiile imprevizibile ale condiţiilor climatice, insuficienta dotare și implementare a tehnologiilor agricole în contextul unui sistem de irigații precar. Ocuparea forţei de muncă se va poziţiona pe un trend ascendent, populaţia ocupată civilă ajungând în anul 2021 la o creştere apropiată de nivelul pre – pandemie. Rata şomajului la sfârşitul anului va ajunge la 4% în anul 2024 faţă de 4,3% în anul 2019. Câştigul salarial mediu net va înregistra creşteri peste media naţională în perioada 2020 – 2022, ajungând în anul 2024 la 3.696 lei. Referitor la PIB pe locuitor, pe judeţe şi regiune se consemnează faptul că nici un judeţ nu depăşeste valorile înregistrate la nivel național pe întreg orizontul de timp 2021 – 2024. Cele mai mari valori se înregistrează în județele Iași și Bacău, iar cele mai mici în judeţele Botoșani și Vaslui. Pentru județele Neamţ (9.570 euro/ locuitor, 2024) și **Suceava** (8.501,10 euro/locuitor, 2024) deși se estimează valori în creştere, acestea se vor situa sub pragul de 10.000 euro pe locuitor. Deşi pentru anul 2020 s-a estimat o scădere de 4,4%, se apreciază faptul că pentru perioada 2021 – 2024 se vor consemna majorări anuale, peste nivelul național, respectiv de 4,9% în 2021, 5,2% în 2022, 5,4% în 2023 și 5,3% în 2024, sub influenţa fluxurilor de investiţii din fondurile de coeziune, zona fiind mai puţin dezvoltată în prezent. Costul terenurilor și al imobilelor este scăzut, chiar pe fondul unor evoluţii imobiliare ascendente, eventualele investiții în regiune vor fi suficient de profitabile. Principalele riscuri: deși regiunea Nord – Est este regiunea cu cel

mai mare număr de locuitori din România, nivelul ridicat al emigrației, pe fondul scăderii continue a populației rezidente, ar putea afecta cererea de forță de muncă. Ponderea ridicată a populației ocupate civile în agricultură și scăzută în industrie exprimă unele din dezechilibrele istorice care au contribuit la crearea unor decalaje față de celelalte regiuni. Gradul redus de modernizare a drumurilor județene și comunale și ponderea ridicată a liniilor neelectrificate determină viteze scăzute pentru transportul de mărfuri și pasageri și creează totodată obstacole suplimentare în ceea ce privește potențialii investitori. Perspective favorabile: Disparitățile intraregionale privind ponderea populației ocupate din servicii (Bacău, Iași) și agricultură (Botoșani, Vaslui) indică un potențial nevalorificat și insuficient utilizat prin reconversie și recalificare în județele mai puțin dezvoltate ale regiunii. Datorită costului scăzut al forței de muncă (tendință ascendentă), Regiunea Nord – Est are un avantaj competitiv față de celelalte regiuni pentru atragerea investițiilor, ceea ce nu este pe deplin valorificat din cauza stării infrastructurii (situație care se va îmbunătăți prin noile programe guvernamentale de investiții în infrastructură).

Activitățile economice derulate în prezent în orașul Solca au o valoare adăugată scăzută, fiind depedente mai ales de costul redus al forței de muncă și al unor resurse naturale. Suprafața redusă a terenurilor agricole pe raza administrativă face ca această activitate să se desfășoare în principal doar pentru subzistența locuitorilor. Totodată sectorul terțiar (de servicii) al economiei locale este subdezvoltat, mai ales în domeniile cu valoare adăugată ridicată (tehnologia informației și comunicații, profesiuni liberale, consultanță, servicii financiare, outsourcing etc.).

Analiza domeniilor de activitate la nivelul orașului Solca

În perioada 1990 – 2022 în orașul Solca, numărul firmelor înființate a înregistrat o tendință ascendentă. Cel mai mare avânt antreprenorial s-a realizat în ultima perioadă (2020 – 2022) perioadă în care s-au înființat 21 de entități economice în doar 3 ani, iar în perioada 2016 – 2019 s-au înființat 24 de entități economice.

Tabelul II.20: Firme înființate în orașul Solca, în perioada 1990 – 2022 (Sursa: listafirme)

Anul	Nr. de firme înființate
2020 – 2022	21
2016 – 2019	24
2011 – 2015	8
2006 – 2010	4
2001 – 2005	4
1996 – 2000	3
1990 – 1995	5

Cumulat, în toată perioada analizată, la nivelul orașului Solca au fost înființate 69 firme, un număr relativ mic comparativ cu alte orașe ale României.

Tabelul II.21: Firme active pe domenii de activitate la nivelul anului 2022 (Sursa: listafirme)

Domenii de activitate – conform CAEN	Nr. firme active	%
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	4	5,80
C. Industria prelucrătoare	9	13,04
F. Construcții	6	8,70
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	19	27,54
H. Transport și depozitare	7	10,14
I. Hoteluri și restaurante	9	13,04
L. Tranzacții imobiliare	1	1,45
M. Activități profesionale științifice și tehnice	9	13,04
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4	5,80
R. Activități de spectacole culturale și recreative	1	1,45

La nivelul anului 2022 în orașul Solca 19 entități economice din totalul de 69 de firme active își desfășurau activitatea în domeniul *Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor.* Această secțiune include comerțul cu ridicata și cu amănuntul (adică vânzarea fără transformare) a oricărui tip de mărfuri și prestarea serviciilor auxiliare vânzării mărfurilor.

La polul opus se regăsesc domeniile *Tranzacții imobiliare* și *Activități de spectacole culturale și recreative.*

Tabelul II.22: Primele 10 firme (domeniul de activitate) din orașul Solca, după cifra de afaceri în anul 2020 (Sursa: topfirme)

Nr. Crt.	Domeniu	Cifra de afaceri (RON)
1	Alte transporturi terestre de călători n.c.a.	14.082.378
2	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare	4.777.472
3	Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate	990.951
4	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet	871.228
5	Transporturi rutiere de mărfuri	504.904
6	Exploatare forestieră	446.518
7	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	444.200
8	Tăierea și rindeluirea lemnului	430.238
9	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	426.523
10	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	409.937

În primele 10 firme (tabelul II.22), după cifra de afaceri în anul 2020 la nivelul orașului Solca, 3 firme activează în domeniul comerțului, 3 firme în domeniul construcțiilor, două firme în domeniul transportului și două firme în domeniul prelucrării lemnului.

Dintre acestea:

- trei firme activează în domeniul *Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale*;
- o firmă activează în domeniul *Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare*;
- o firmă activează în domeniul *Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate*;
- o firmă activează în domeniul *Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet*;
- o firmă activează în domeniul *Alte transporturi terestre de călători n.c.a.*;
- o firmă activează în domeniul *Transporturi rutiere de mărfuri*;
- o firmă activează în domeniul *Exploatare forestieră*;
- o firmă activează în domeniul *Tăierea și rindeluirea lemnului*.

Cea mai mare cifră de afaceri este realizată de firma din domeniul *Alte transporturi terestre de călători n.c.a.*, cu o valoare a cifrei de afaceri în anul 2020 de 14.083.378 RON.

Tabelul II.23: Top 10 întreprinderi din orașul Solca în anul 2020 după cifra de afaceri (RON) (Sursa: Ministerul Finanțelor)

Nr.	Nume	Cod	Cifra de afaceri	Profit net/ pierdere	Capitaluri total	Active imobilizate total	Active circulante total	Număr mediu angajați	Marja de profit
1	PANAP SRL	4939	14.082.378	2.093.456	9.055.133	10.258.846	12.089.959	54	14,86%
2	NOVA STEEL ROOFS SRL	4673	4.777.472	676.643	1.125.887	231.690	1.165.816	4	14,16%
3	BESTIAL SRL	4771	990.951	56.354	24.951	2.551	186.940	5	5,68%
4	WINNING PRODUCTS SRL	4791	871.228	364.954	365.154	0	467.016	1	41,88%
5	LPD TRANSPORT SRL	4941	504.904	159.224	159.424	0	173.921	3	31,53%
6	FARMASTEF CORA SRL	220	446.518	12.095	-9.549	32.176	333.910	2	2,71%
7	SOLCA EDILE SRL	4120	444.200	378.235	1.419.090	33.949	1.402.306	2	85,14%
8	RAMSOR COM SRL	1610	430.238	2.875	1.182.086	1.797.370	1.171.940	7	0,66%
9	GALES BAU SRL	4120	426.523	111.610	189.589	0	193.710	0	26,16%
10	ALUGLASS CONCEPT SRL	4120	409.937	277.188	281.285	0	295.642	0	67,61%

PANAP SRL este întreprinderea cu cea mai mare cifră de afaceri fiind de 14.082.378 lei ce activează în domeniul „Alte transporturi terestre de călători n.c.a.”. În anul 2020 societatea a realizat și cel mai ridicat profit net din topul celor 10 firme fiind de 2.093.456 lei rezultând o marjă a profitului de 14,86%, având și cea mai mare medie a numărului de angajați (54 angajați).

NOVA STEEL ROOFS SRL activează în domeniul „Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare", având în anul 2020 o cifră de afaceri de 4.777.472 lei. Socieatea a realizat un profit net de 676.643 lei cu o marjă a profitului de 14,16%, având o medie de 4 angajați.

BESTIAL SRL activează în domeniul „Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate" cu o cifră de afaceri de 990.951 lei în anul 2020. Societatea a realizat un profit net de 56.354 lei cu o marjă a profitului de 5,68%, prezintă o medie de 5 angajați.

WINNING PRODUCTS SRL activează în domeniul „Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet" cu o cifră de afaceri de 871.224 lei în anul 2020. Socieatea a realizat un profit net de 364.954 lei cu o marjă a profitului de 41,88%, având o medie de un angajat.

LPD TRANSPORT SRL activează în domeniul „Transporturi rutiere de mărfuri" cu o cifră de afaceri de 504.904 lei. Societatea a realizat în anul 2020 un profit net de 159.224 lei cu o marjă a profitului de 31,53% și având o medie de 3 angajați.

FARMASTEF CORA SRL activează în domeniul „Exploatare forestieră" cu o cifră de afaceri de 446.518 lei. Societatea a obținut în anul 2020 un profit net de 12.095 lei cu o marjă a profitului de 2,71%, având o medie de 2 angajați

SOLCA EDILE S.R.L. activează în domeniul „Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" cu o cifră de afaceri de 444.200 lei în anul 2020. Societatea a realizat un profit net de 378.235 lei cu o marjă a profitului de 85,14%, fiind cea mai ridicată marjă a profitului dintre firmele analizate, prezintă o medie de 2 angajați.

RAMSOR COM SRL activează în domeniul „Tăierea și rindeluirea lemnului" prezintă în anul 2020 o cifră de afaceri de 430.238 lei. Societatea a realizat un profit net de 2.875 lei cu o marjă a profitului de 0,66%, fiind cea mai mică marjă a profitului înregistrată în analiza primelor 10 firme din orașul Solca. Societatea înregistrează o medie de 7 angajați.

GALES BAU SRL activează în domeniul „Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" cu o cifră de afaceri de 426.523 lei în anul 2020. Societatea a realizat un profit net de 111.610 lei cu o marjă a profitului de 26,16%, prezintă o medie de zero angajați.

ALUGLASS CONCEPT S.R.L. activează în domeniul „Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale" cu o cifră de afaceri de 409.937 lei. Societatea a realizat în anul 2020 un profit net de 277.188 lei cu o marjă a profitului de 67,61%, având o medie de zero angajați.

Tabelul II.24: Rata șomajului pe sexe la nivelul orașului Solca (%) (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	4,4	3,4	4,4	4,5	4	4	3	2,2	2,5	1,8
Masculin	4,1	4,3	3,9	4,8	5,5	5,2	3,6	2,9	2,6	1,2
Feminin	4,6	2,5	5	4,1	2,5	2,7	2,3	1,5	2,5	2,3

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința, pot beneficia de o primă de încadrare, neimpozabilă pe o perioadă de 12 luni.

Analizând rata șomajului în perioada 2011 – 2020, s-a constatat faptul că la nivelul orașului Solca s-a înregistrat o diminuare semnificativă a ratei șomajului, astfel că până în anul 2020 aceasta a scăzut de la 4,4% la 1,8%.

Persoanele de sex masculin prezintă o rată a șomajului mai ridicată în majoritatea anilor din perioada de timp analizată.

Tabelul II.25: Numărul mediu al salariaților în orașul Solca (Sursa: INS)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Salariați	491	465	453	469	474	379	395	407	419	265

În efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu sunt cuprinse persoanele cu contract individual de muncă/ raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/ raport de serviciu nu a fost suspendat. În efectivul zilnic al salariaților luat în calculul numărului mediu se cuprind și salariații aflați în incapacitate temporară de lucru (concediu medical) pe perioada când aceștia sunt plătiți din fondul de salarii.

Numărul mediu al salariaților din orașul Solca prezintă valori oscilatorii în perioada analizată, astfel în anul 2020 se înregistrează cea mai mică medie a acestora, cu 46,03% mai redusă comparativ cu anul 2011.

Comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare, în Regiunea Nord – Est și în orașul Solca implicit, oportunitățile scăzute de angajare dar și câștigul salarial scăzut contribuie la migrația

forţei de muncă către localităţi mai dezvoltate. Astfel, firmele se confruntă şi cu deficit de forţă de muncă specializată din cauza fenomenului de migraţiune a populaţiei, marea majoritate a tinerilor cu studii universitare optând pentru o carieră în alte judeţe sau oraşe mai bine dezvoltate economic.

II.11 Analiza SWOT

Tabelul II.26: Analiza SWOT a infrastructurii economice

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
Sectorul primar (agricultură, zootehnie, silvicultură)			
1) Suprafaţă considerabilă de teren agricol; 2) Preponderenţa proprietăţii private în agricultură, zootehnie şi silvicultură; 3) Reorientarea populaţiei active disponibile spre activităţi agricole, zootehnice şi silvice; 4) Caracterul preponderent agricol al oraşului; 5) Existenţa unei zone împădurite extinse.	1) Parcelarea excesivă a terenurilor; 2) Dotare tehnică necorespunzătoare în agricultură şi zootehnie; 3) Lipsa unor asociaţii ce duce la imposibilitatea mecanizării lucrărilor; 4) Inexistenţa unui sistem de colectare şi distribuţie a produselor agricole; 5) Produsele agricole specifice zonei rurale ineficient prelucrate şi valorificate; 6) Piaţă agroalimentară neadecvată cerinţelor moderne de prezentare şi comercializare; 7) Inexistenţa centrelor de colectare şi desfacere a produselor agricole; 8) Existenţa unor zone de teren arabil sau împădurit afectate de alunecări de teren, inundaţii şi înmlăştinare; 10) Zona împădurită este vulnerabilă la doborâturile de vânt.	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Subvenţionarea agriculturii; 3) Existenţa legislaţiei privind amenajarea teritoriului; 4) Valorificarea fondului silvic; 5) Înfiinţarea unor asociaţii agricole şi zootehnice; 6) Promovarea produselor locale.	1) Concurenţa importului de produse agroalimentare; 2) Neclaritatea cadrului legal privind protejarea producţiei agricole interne.
Sectorul secundar (industrie, construcţii)			
1) Existenţa materiilor prime şi a materialelor de construcţie (lemn, piatră, argilă); 2) Existenţa spaţiilor de producţie neutilizate	1) Prezenţa slabă a segmentului industrial şi a investitorilor; 2) Închiderea Fabricii de bere Solca;	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Accesul la credite cu dobânzi reduse sau granturi;	1) Restructurarea industrială a altor zone din judeţul Suceava; 2) Zone mai atractive industrial şi uşor accesibile.

Intensificarea prelucrării lemnului; 3) Existenţa unor facilităţi pentru potenţiali investitori; 4) Existenţa specialiştilor în domeniul industriei uşoare, construcţii.	3) Insuficienta promovare a potenţialului investiţional; 4) Spirit antreprenorial redus; 5) Lipsa unui sistem de implementare şi certificare a calităţii.	3) Dezvoltarea IMM-urilor în zonă; 4) Dezvoltarea activităţilor legate de industria uşoară şi artizanat; 5) Disponibilitatea administraţiei locale de a concesiona terenurile disponibile.	
Sectorul terţiar (turism, servicii, comerţ)			
1) Aşezarea geografică favorabilă dezvoltării turismului religios, cultural, istoric, de agrement şi de pescuit; 2) Potenţial turistic semnificativ; 3) Existenţa unor importante resurse de subsol (sare); 4) Existenţa izvoarelor minerale; 5) Existenţa unor situri peisagistice de atracţie turistică încadrate în zone protejate; 6) Vechi tradiţii în activităţi turistice; 7) Infrastructură dezvoltată în domeniul comerţului şi alimentaţiei publice; 8) Conectarea la reţeaua de internet şi telecomunicaţii.	1) Insuficienta dezvoltare a agroturismului; 2) Insuficienta promovare şi dezvoltare a potenţialului turistic existent în zonă; 3) Nevalorificarea la un nivel corespunzător a potenţialului natural; 4) Inexistenţa continuităţii unor manifestări care să pună în evidenţă tradiţiile şi obiceiurile zonei; 5) Insuficienţa dotării turistice (inexistenţa unui hotel); 6) Calitatea slabă a serviciilor prestate populaţiei; 7) Lipsa infrastructurii de afaceri.	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Dezvoltarea turismului religios în zona Bucovinei; 3) Existenţa legislaţiei referitoare la cooperarea transfrontalieră; 4) Diversificarea activităţilor economice prin dezvoltarea serviciilor turismului la nivel naţional; 5) Dezvoltarea comerţului cu produse meşteşugăreşti şi de artizanat; 6) Acţiuni ce vizează creşterea ponderii turismului şi dezvoltarea potenţialului turistic dat de valoarea istorică a oraşului.	1) Insuficienţa capitalurilor; 2) Circulaţia redusă a informaţiilor economice şi acces redus la know-how în domeniul turismului; 3) Insuficienta pregătire a agenţilor economici din domeniul turismului privind activităţile ospitaliere.

Tabelul II.27: Analiza SWOT a capitalului uman

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
1) Existenţa unor instituţii de formare profesională; 2) Nivel ridicat al instruirii forţei de muncă; 3) Succese în realizarea unor programe de dezvoltare a resurselor umane; 4) Forţă de muncă ieftină şi calificată.	1) Rata crescută a migraţiei forţei de muncă; 2) Îmbătrânirea populaţiei; 3) Conservatorismul populaţiei; 4) Spirit antreprenorial redus necesar dezvoltării unei afaceri şi creării de noi locuri de muncă;	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Existenţa cadrului legislativ favorabil angajării şomerilor şi absolvenţilor de învăţământ mediu şi superior; 3) Forţă de muncă tânără; 4) Posibilitatea recalificării forţei de	1) Insuficienta comunicare între administraţia locală şi cetăţeni; 2) Riscul tensiunilor sociale; 3) Insuficienţa fondului locativ social şi pentru tineret; 4) Plecarea specialiştilor ca urmare a slabei dezvoltări a oraşului.

	5) Lipsa specialiştilor în elaborarea de programe de dezvoltare; 6) Nivelul scăzut al culturii civice.	muncă prin proiecte de dezvoltare a resurselor umane.	

Tabelul II.28: Analiza SWOT a infrastructurii edilitare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
1) Existenţa unei infrastructuri rutiere; 2) Traversarea centrului oraşului de către importante drumuri turistice (DN 2E, DN2K); 3) Infrastructura dezvoltată în domeniul telecomunicaţiilor; 4) Existenţa unui sistem de distribuţie a apei potabile; 5) Existenţa unui sistem de canalizare a apei pluviale; 6) Extinderea conectării la reţeaua de Internet şi cablu TV; 7) Implicarea administraţiei locale în dezvoltarea localităţii.	1) Inexistenţa accesului la reţeaua căii ferate; 2) Infrastructura rutieră nemodernizată; 3) Străzile periferice inadecvat iluminate; 4) Infrastructura de captare, alimentare şi canalizare insuficientă; 5) Degradarea reţelei de canalizare şi inexistenţa unei staţii de epurare; 6) Inexistenţa sistemului de distribuţie a gazelor naturale; 7) Fondul locativ social şi pentru tineret insuficient; 8) Infrastructură turistică deficitară; 9) Infrastructură destinată activităţilor recreative slab dezvoltată.	1) Sprijinul acordat de Uniunea Europeană şi alţi finanţatori prin intermediul unor programe specifice; 2) Identificarea unei noi surse de apă; 3) Reabilitarea reţelei de canalizare şi construirea unei staţii de epurare în cadrul oraşului; 4) Extinderea reţelei de distribuţie a apei potabile şi canalizare; 5) Existenţa cadrului legislativ orientat spre dezvoltarea durabilă; 6) Posibilitatea concesionării utilităţilor publice (apă, canal, gunoi) către o persoană juridică privată.	1) Cadrul legislativ instabil; 2) Insuficienţa fondurilor; 3) Comunicarea deficitară între administraţia locală şi cea centrală.

Tabelul II.29: Analiza SWOT a mediului înconjurător

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
1) Existenţa cadrului natural nepoluat; 2) Reţea hidrologică bine dezvoltată; 3) Existenţa unui izvor de apă minerală (Burcuţ); 4) Frumuseţea peisagistică a locurilor zonei (Pietrele Muierilor); 5) Existenţa a două parcuri (Parcul de Sus şi Parcul Central).	1) Lipsa unui sistem de dezvoltare a cunoştinţelor şi aptitudinilor corespunzătoare pentru protejarea şi conservarea mediului; 2) Lipsa educaţiei civice cetăţeneşti privind păstrarea cadrului natural; 3) Reciclarea şi valorificarea necorespunzătoare a materialelor refolosibile; 4) Un anumit grad de poluare a apei;	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Existenţa legislaţiei referitoare la cooperarea transfrontalieră privind problemele de mediu; 3) Existenţa cadrului legal orientat spre protecţia şi conservarea mediului; 4) Amenajarea Parcului de Sus prin plantare, reabilitare monumente şi alei de acces; 5) Evaluarea stării reale şi monitoring-ul factorilor de mediu în vederea	1) Insuficienţa fondurilor destinate protecţiei mediului; 2) Existenţa unor zone predispuse la dezastre naturale; 3) Insuficienta implicare a cetăţenilor în protejarea şi conservarea patrimoniului natural.

	5) Nivel scăzut al eficienţei energetice şi de izolare a clădirilor.	fundamentării unor scenarii şi strategii de dezvoltare pe termen scurt, mediu şi lung în domeniul mediului, al sănătăţii populaţiei şi în domeniul resurselor regenerabile şi neregenerabile	

Tabelul II.30: Analiza SWOT a sistemului de învăţământ şi cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
1) Existenţa unui sistem de învăţământ performant şi diversificat; 2) Nivel ridicat de pregătire profesională a cadrelor didactice; 3) Numărul mare al programelor educative şi extraşcolare derulate de Liceul Tehnologic „Tomşa Vodă" Solca, au ca efect o raportare pozitivă a elevilor la mediul social; 4) Rezultate foarte bune obţinute de elevi la concursuri şcolare şi extraşcolare, judeţene şi naţionale; 5) Preocupare permanentă din partea managerului instituţiei culturale din localitate pentru asigurarea unei agende cu evenimente culturale (Biblioteca orăşenească „I.E Torouţiu" Solca); 6) Fond de carte bogat; 7) Ofertă culturală diversificată: festivaluri, spectacole, concerte, expoziţii, obiceiuri şi tradiţii.	1) Sistemul educaţional al deprinderilor practice inexistent; 2) Încărcarea sălilor de clasă; 3) Uzura morală şi fizică, în parte, a clădirilor de învăţământ; 4) Dotare necorespunzătoare cu echipamente performante şi moderne de studiu; 5) Condiţii inadecvate desfăşurării activităţilor culturale (insuficientă/ lipsă sursă de încălzire).	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Existenţa unui proces de reformă în învăţământul naţional; 3) Existenţa a numeroase relaţii de colaborare în derularea de proiecte culturale şi de educaţie între instituţii comunitare şi instituţii de învăţământ naţionale; 4) Poziţionarea favorabilă pentru includerea în circuite cultural-turistice; 5) Încurajarea turismului cultural şi religios; 6) Restaurarea/ renovarea/ reabilitarea obiectivelor turistice aferente patrimoniului cultural-istoric şi valorificarea turistică a acestora 7) Existenţa programelor naţionale de reabilitare, modernizare şi dotare a aşezămintelor culturale din mediul mic urban.	1) Insuficienţa capitalurilor destinate îmbunătăţirii sistemului de învăţământ; 2) Resurse bugetare insuficiente pentru asigurarea funcţionării unităţii şcolare; 3) Abandonul şcolar şi frecvenţa redusă a elevilor din motive financiare şi din lipsa perspectivelor pe piaţa muncii; 4) Migraţia cadrelor didactice spre medii de viaţă mai avantajoase; 5) Scăderea alocaţiilor bugetare şi, implicit, a posibilităţilor de finanţare; 6) Interesul scăzut al mass-mediei pentru evenimentele culturale; 7) Tendinţa ca falsul istoric şi kitsch-ul să ia locul valorilor autentice.

Tabelul II.31: Analiza SWOT a infrastructurii medicale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI

1) Existenţa infrastructurii privind asistenţa medicală; 2) Existenţa personalului de specialitate.	1) Dotarea necorespunzătoare a cabinetelor medicale (echipamente medicale neperformante şi învechite).	1) Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile; 2) Sprijinul acordat de comunitatea europeană în dezvoltarea sistemului medical; 3) Posibilitatea revigorării instituţiilor spitaliceşti de tratament balnear; 4) Implementarea reformei naţionale privind asigurarea sănătăţii.	1) Insuficiente resurse financiare; 2) Nivel redus de informare şi educare a populaţiei în domeniul ocrotirii sănătăţii; 3) Degradarea şi închiderea unităţilor medicale din cauza lipsei fondurilor şi a managementului defectuos; 4) Insuficienta motivare financiară a personalului medical.

Tabelul II.32: Analiza SWOT a asistenţei sociale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
1) Existenţa unui centru de plasament pentru copii defavorizaţi; 2) Existenţa unui cămin pentru persoane vârstnice; 3) Personalul calificat în domeniul asistenţei sociale; 4) Evoluţia pozitivă a ratei şomajului.	1) Număr mare de familii aflate în situaţii de risc social; 2) Inexistenţa unor parteneriate între ONG-uri locale care să se implice în activităţi de asistenţă socială; 3) Existenţa unor persoane vârstnice aflate în situaţii de risc social ce necesită asistenţă; 4) Existenţa unor persoane cu handicap ce necesită protecţie socială; 5) Slaba dezvoltare a serviciilor de asistenţă socială pentru bătrâni şi copii.	1) Posibilitatea accederii la fonduri nerambursabile; 2) Sprijinul acordat de fundaţiile internaţionale activităţilor de protecţie socială; 3) Implementarea reformei de protecţie socială la nivel naţional; 4) Posibilitatea creării de parteneriate între autoritatea locală şi ONG-uri.	1) Insuficienta implicare a comunităţii în activităţi de asistenţă socială; 2) Insuficienţa resurselor financiare destinate asistenţei sociale.

Scopul final al analizei SWOT este de a putea realiza un plan de activităţi care să ofere comunităţii avantaje strategice în intenţia de atragere a fondurilor rezultând o dezvoltare economică durabilă.

CAPITOLUL III. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI SOLCA

III.1 Direcții de dezvoltare a orașului Solca. Obiective strategice

Dezvoltarea orașului Solca este o sumă de factori precum: necesitățile curente, așteptările populației și sursele de finanțare existente și potențiale.

În perioada de programare 2021 – 2027, orașul Solca își propune să atingă următoarele obiective strategice:

Obiectivul strategic 1: Creșterea vitalității culturale

Orașul Solca dispune de obiective culturale care pot atrage numeroși turiști în zonă. Promovarea evenimentelor locale poate contribui semnificativ la atingerea acestui obiectiv. Se va urmări atingerea următoarei priorități tematice: *Orașul Solca – identitate culturală*. În acest sens se urmărește realizarea următoarelor:

- Reabilitarea infrastructurii culturale;
- Promovarea evenimentelor locale;
- Susținerea tinerilor pasionați de cultură.

Obiectivul strategic 2: Excelență în educație

Excelența în educație va putea fi obținută prin investiții în infrastructura educațională și perfecționarea continuă a cadrelor didactice. Îndeplinirea acestui obiectiv se va realiza prin urmărirea realizării următoarelor acțiuni în cadrul priorității tematice *Orașul Solca – dezvoltare prin educație:*

- Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii educaționale;
- Sprijinirea evenimentelor educaționale și stimularea elevilor;
- Derularea de programe de dezvoltare personală a elevilor și a cadrelor didactice;

Obiectivul strategic 3: Susținerea antreprenorilor

Cheia dezvoltării unui teritoriu constă în crearea și menținerea unei infrastructuri de sprijin pentru afaceri. Acțiunile propuse a fi realizate pentru atingerea priorității tematice *Orașul Solca – antreprenoriat local,* constau în:

- Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri;

- Stimularea antreprenoriatului local;
- Creșterea gradului de pregătire profesională a forței de muncă.

Obiectivul strategic 4: Asigurarea măsurilor de protecție a mediului înconjurător

Menținerea curățeniei spațiilor publice și a acțiunilor de protecție a mediului înconjurător pe întreaga rază a orașului Solca. În acest sens se va urmări realizarea următoarelor acțiuni pentru atingerea prioritității tematice *Orașul Solca – mediu înconjurător curat:*

- Implementarea unor proiecte privind managementul deșeurilor;
- Reducerea poluării;
- Reconversia sit-urilor aflate în degradare;
- Extinderea spațiilor verzi;
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice şi a clădirilor rezidențiale;
- Consolidarea clădirilor cu risc seismic;

Obiectivul strategic 5: Asigurarea accesului populației la infrastructura de alimentare cu apă, canalizare, energie electrică și gaze

Este necesară extinderea rețelei tehnico – edilitare pentru acoperirea necesităților tuturor zonelor construite și preconizate a fi extinse în viitorul apropiat. În sensul atingerii prioritității tematice *Orașul Solca – facilitarea accesului la infrastructura de bază* se va urmări realizarea următoarelor:

- Reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere;
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de apă – apă uzată;
- Dezvoltarea infrastructurii de semaforizare și semnalizare rutieră;
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de energie electrică;
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu gaz;
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de canalizare;
- Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport în comun;
- Facilitarea accesului la obiective de interes local;
- Construirea unor noi infrastructuri de interes pentru populația locală;
- Extinderea zonelor rezidențiale;

- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de iluminat public.

Obiectivul strategic 6: Asigurarea accesului populației la infrastructura de sănătate

Investițiile în infrastructura de sănătate sunt prioritare și pot contribui la creșterea calității vieții în orașul Solca. În vederea atingerii priorității tematice *Orașul Solca – prioritizarea sănătății* se va urmări realizarea următoarelor:

- Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate;
- Digitalizarea unităților sanitare;
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate.

Obiectivul strategic 7: Asigurarea egalității de șanse

Asigurarea de facilități pentru cei aflați în nevoie. Îndeplinirea acestui obiectiv este în corelare cu atingerea priorității tematice *Orașul Solca – egalitate pentru toți,* în acest sens urmărindu-se realizarea următoarelor:

- Construirea/ reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale;
- Derularea unor proiecte pentru conștientizarea importanței ajutorului semenilor;
- Construire locuințe sociale;
- Programe de sprijin pentru populație;
- Îmbunătățirea serviciilor locale de intervenții, siguranță și protecție.

Obiectivul strategic 8: Adaptarea infrastructurii la măsuri inteligente pentru protecția mediului înconjurător

Dezvoltarea orașului Solca trebuie să se realizeze în corelare cu principiile de protecție a mediului. Accentul se va pune pe infrastructura velo și pietonală precum și pe tehnologii inteligente de reducere a emisiilor de carbon și purificare a aerului și tehnologii de colectare selectivă a deșeurilor. În acest sens, se propune atingerea priorității tematice *Orașul Solca – dezvoltare verde* prin urmărirea realizării următoarelor acțiuni:

- Dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale;
- Construire stații de încărcare pentru autovehicule electrice;

Obiectivul strategic 9: Implementarea unor acțiuni pentru eficientizarea mobilității urbane

Orașul Solca impune asigurarea unei mobilități urbane eficiente atât pentru locuitori cât și pentru persoanele aflate în tranzit. În vederea atingerii priorității tematice *Orașul Solca – SMART CITY* se va urmări realizarea următoarelor:

- Implementarea unor soluții integrate pentru interacțiunea cu cetățenii;
- Implementarea unor soluții e-learning pentru școli;
- Adoptarea de tehnologii integrate de monitorizare video pentru siguranța cetățenilor.

Obiectivul strategic 10: Implementarea de tehnologii SMART

Investițiile în componenta SMART CITY vor transforma orașul într-o alternativă de locuire care poate concura cu cele mai mari orașe din regiune. Astfel, pentru atingerea priorității tematice *Orașul Solca – conectare prin oameni,* se va urmări realizarea următoarelor:

- Amenajare parcuri;
- Construire, amenajare, dotare locuri de joacă pentru copii;
- Construire, amenajare, dotare săli și terenuri de sport pentru desfășurarea activității sportive;
- Amenajare infrastructuri de agrement;
- Construire, amenajare, dotare spațiu de desfășurare a activităților socio-educative.

Obiectivul strategic 11: Asigurarea unei comunicări eficiente cu populația

Mulțumirea populației se corelează direct cu viteza de răspuns a administrației la apariția unei situații problematice. Administrația locală își propune să răspundă rapid și eficient în soluționarea problemelor comunității. În acest sens, se propune atingerea priorității tematice *Orașul Solca – gestionarea rapidă a problemelor societății,* prin urmărirea realizării următoarelor acțiuni:

- Gestionarea câinilor fără stăpân;
- Facilitarea accesului la servicii;
- Creșterea nivelului de securitate personală;
- Combaterea sărăciei;

- Susținerea inițiativelor cetățenești.

III.2 Obiective specifice pentru perioada 2021 – 2027

Orașul Solca în perioada de finanțare 2021 – 2027 are oportunitatea de a promova dezvoltarea economica locala si regionala prin regenerare urbană, creșterea locurilor de muncă, dezvoltarea infrastructurii de tehnico – edilitare prin următoarele obiective specifice:

1. ***Stimularea capacităților de inovare*** – Orașul Solca poate prin programe de promovare a cercetării și adoptare a tehnologiilor avansate să sprijine dezvoltarea de produse și servicii inovatoare în regiune.

2. ***Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile*** - Susținerea start-up-urilor și a întreprinderilor noi în Solca, care să contribuie la dezvoltarea economică locală și regională prin furnizarea de servicii și produse competitive.

3. ***Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității*** - Sprijinirea firmelor pentru a crește eficiența proceselor de producție și a serviciilor, în special în sectoare cu valoare adăugată.

4. ***Îmbunătățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicării*** - Asigurarea că firmele au acces la tehnologii de informație și comunicații moderne pentru a spori eficiența și competitivitatea.

5. ***Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative*** – Orașul Solca dispune de industrii creative și culturale, de aceea dezvoltarea și promovarea acestor sectoare este necesară pentru a stimula inovația și dezvoltarea culturală.

6. ***Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent*** – Solca dispune de câteva unități turistice importante, cum ar fi: Mănăstirea Solca, Hanul Solca și totodată peisajul superb care înconjoară regiunea Solca, de asta promovarea dezvoltării turismului local și regional pentru a atrage vizitatori și pentru a crea o sursă de venituri pentru comunitățile din zonă este extrem de important.

7. ***Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor*** – Solca fiind o regiune într-un stadiu de declin ușor trebuie luate măsuri în dezvoltarea de programe și inițiative care facilitează accesul la locuri de muncă pentru grupurile defavorizate și tineri.

8. ***Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate*** – Populația școlară din Solca dispune de o unitate de învățământ modernă și calitativă, dar trebuie asigurat ca toți locuitorii au acces la educație și formare de calitate pentru a-și îmbunătăți perspectivele de angajare.

9. ***Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern*** - Asigurarea că serviciile medicale sunt accesibile și eficiente pentru toți locuitorii.

10. ***Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor urbane aflate în declin*** - Inițiative de revitalizare a zonelor defavorizate pentru a combate sărăcia și a promova incluziunea socială trebuie

11. ***Sprijinirea și promovarea eficienței energetice*** - Promovarea unui consum de energie mai eficient și reducerea emisiilor de carbon.

12. ***Promovarea managementului durabil al apei*** - Gestionarea durabilă a resurselor de apă pentru a asigura disponibilitatea pe termen lung.

13. ***Promovarea tranziției către economia circulară*** - Sprijinirea practicilor economice care reduc deșeurile și promovează reciclarea și refolosirea materialelor.

14. ***Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării*** - Inițiative pentru conservarea biodiversității și reducerea poluării mediului natural.

15. ***Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport*** - Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru a asigura conectivitate și siguranță în deplasări.

16. ***Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză*** - Dezvoltarea infrastructurii de comunicații pentru a facilita conectivitatea digitală.

17. ***Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană*** - Promovarea mobilității urbane sustenabile pentru a reduce emisiile de carbon.

18. ***Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală*** - Dezvoltarea infrastructurii urbane pentru a îmbunătăți calitatea vieții în orașe.

Aceste 18 obiective specifice preiau provocarea ce rezultă din armonizarea elementelor care conferă identitate Orașului Solca și completarea lor cu idei noi. Temele propuse urmăresc

capacitatea orașului de a se integra și răspunde provocărilor care se întâlnesc atât pe plan local, județean, regional și național:

- Tendința de scădere a populației, cu efecte directe în diminuarea volumului forței de muncă pe termen lung;
- Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și a consumului de energie;
- Creșterea populației la nivel regional, național și internațional cu privire la atractivitatea orașelor ca spații de locuit și spații economice, în special în condițiile crizei economice și financiare;
- Nevoia de conectivitate;
- Disparitățile cu privire la nivelul de trai al populației și nevoia regenerării zonelor marginalizate sau dezavantajate;
- Consolidarea rolului societății civile și a mediului de afaceri și nevoia acestora de a participa la dezvoltarea orașului.

Obiectivul general al acestei strategii este ca în următorii anii **orașul Solca să se transforme într-un mediu urban prosper și durabil, în care cultura și tradițiile locale sunt promovate, educația și sănătatea sunt prioritare, antreprenoriatul prosperă, mediul înconjurător este protejat, infrastructura de bază este extinsă și eficientă, iar cetățenii beneficiază de egalitate de șanse, cu o infrastructură modernă și tehnologii SMART integrate, facilitând comunicarea eficientă cu populația și contribuind la creșterea calității vieții.**

Obiective specifice aferente Programului Regional 2021 – 2027

1. ***Dezvoltarea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate***: Promovare cercetării și inovației pentru a aduce tehnologii avansate care să susțină creșterea economică. Orașul Solca poate implementa următoarele operațiuni:
   - Sprijinirea cu instrumente financiare a întreprinderilor cu capitalizare medie și întreprinderilor mici cu capitalizare medie;
   - Activități CDI în colaborare cu IMM și investiții în organizațiile CDI publice și universități;
   - Proiecte de CDI și investiții în IMM;

- Proiecte pentru transferul de cunoaștere de la organizații CDI&TT către IMM (vouchere de inovare);
- Proiecte demonstrative ale IMM proof-of-concept;
- Finanțarea proiectelor cu promotori privați din Regiunea Nord-Est, care primesc marca Seal of Excellence in Programul Orizont Europa (ex. EIC Accelerator);
- Dezvoltarea inovativă a clusterelor.

2. ***Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor***: Administrația publică Solca trebuie să sprijine întreprinderile mici și mijlocii pentru a stimula dezvoltarea economică și pentru a face regiunea mai competitivă la nivel regional și național. Orașul Solca poate înainta următoarele operațiuni:

- Investiții pentru modernizarea microîntreprinderilor;
- Investiții pentru creșterea durabila a IMM;
- Instrumente financiare pentru IMM;
- Proiecte ale start-up si spin-off pentru dezvoltarea, validarea si lansarea pe piata a unui produs minim viabil (MVP);
- Investiții pentru implementarea soluțiilor de specializare inteligent.

3. ***Dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziția industrială și antreprenorială***: Concentrare pe dezvoltarea competențelor necesare pentru a susține tranziția către industrii și economii inteligente și durabile ar trebuie să fie printre prioritățile administrației publice Solca prin:

- programe de formare, instruire și perfecționare relevante pentru tinerii absolvenți de liceu, dar și pentru populație generală;

4. ***Fructificarea avantajelor digitalizării***: Promovare utilizării tehnologiei digitale pentru a îmbunătăți serviciile publice, eficiența companiilor și calitatea vieții cetățenilor este foarte importantă. Primăria Solca ar trebuie să aibă în vedere următorele operațiuni:

- Transformarea digitală a IMM-urilor orientată către creșterea intensității digitale;
- Crearea de servicii publice digitale noi sau semnificativ îmbunătățite, orientate integrat atât către mediul privat cât și către cetățeni și comunitatea locală;

5. ***Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră***: Comunitatea din orașul Solca trebuie să lucreze pentru a reduce consumul de energie și emisiile de gaze cu efect de seră, contribuind astfel la combaterea schimbărilor climatice. Poate face asta prin:

- Investiții în clădirile rezidențiale multifamiliale în vederea creșterii eficienței energetice;

- Investiții în clădirile publice în vederea creșterii eficienței energetice;

6. ***Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii și reducerea poluării***: Angajarea în protejarea mediului înconjurător, conservarea biodiversității și reducerea poluării în toate formele ei trebuie să fie printre prioritățile orașului Solca: Măsuri/ operațiuni care pot fi dezvoltate și implementate:

- Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și care oferă servicii de tip ecosistem (menținerea temperaturilor scăzute, îmbunătățirea calității aerului, retenția apelor pluviale, etc.).

7. ***Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile***: Facilitarea unei mobilități urbane sustenabilă, care include diverse moduri de transport și contribuie la o economie cu emisii zero de dioxid de carbon ar trebui dezvoltată și implementată de administrația orașului Solca: Operațiuni sau acțiuni pentru acest obiectiv:

- Implementarea mobilității urbane durabile prin crearea, dezvoltarea transportului public în comun nepoluant;
- Implementarea mobilități urbane durabile prin crearea, dezvoltarea de moduri alternative de transport nepoluant;

8. ***Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile***: Solca trebuie să implementeze și să lucreze la crearea unui sistem de transport care să fie rezistent la schimbările climatice și să ofere acces facil la nivel național și regional. Poate face asta prin:

- Îmbunătățirea conectivității legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-;
- Dezvoltarea de soluții pentru descongestionarea/fluidizarea traficului;
- Acțiuni de creștere a siguranței rutiere;
- Acțiuni de asigurare a durabilității investiției;
- Acțiuni de digitalizare pentru asigurarea/creșterea siguranței rutiere:

9. ***Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții***: Solca trebuie să asigure accesul la educație și formare de calitate, inclusiv prin metode de învățare la distanță și online. Măsurile luate de Solca pentru acest obiectiv:

- Dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul timpuriu (antepreșcolar și preșcolar), primar, gimnazial, liceal filiera teoretică, vocațională, tehnologică, învățământul profesional, inclusiv dual,

10. ***Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului***: Solca trebuie să dezvolte comunitatea în mod echitabil, punând accent pe aspectele

sociale, economice și de mediu, precum și pe valorificarea patrimoniului cultural și a turismului sustenabil. Următoarele măsuri pot fi implementate și adoptate:

- (Re)amenajarea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea de spații publice, din centre (istorice), cartiere;
- Restaurarea/ consolidarea/ protecția/ conservarea/ dotarea/ digitalizarea patrimoniului cultura.

III.3 Viziune de dezvoltare integrată privind abordarea fenomenelor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale

Viziunea orașului Solca este de a deveni un centru regional important, promovând dezvoltarea industrială moderată și îmbunătățirea calității vieții pentru toți locuitorii.

Pentru a aborda în mod integrat provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale cu care se confruntă orașul Solca din județul Suceava, se recomandă un proces planificat și structurat, luând în considerare potențialele surse de finanțare din cadrul Fondurilor Europene:

Începând cu o analiză holistică a provocărilor orașului Solca, se va realiza o evaluare aprofundată a impactului economic, social, demografic și mediului înconjurător. Se vor identifica interdependențele dintre aceste provocări și se va dezvolta o perspectivă integrata. Această analiză va servi drept temelie pentru identificarea zonelor de intervenție prioritară conform cerințelor Regulamentului. În continuare implicarea comunității și părțile interesate locale în procesul de identificare a problemelor și de stabilire a priorităților este imperios. Trebuie apoi adunat și centralizat feedback-ul și propunerile pentru soluții.

Pe baza analizei, se vor identifica obiective specifice care să răspundă simultan provocărilor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale. Acestea ar trebui să reflecte prioritățile populației, asigurându-se că dezvoltarea este durabilă și echitabilă. Se va elabora un plan de acțiune integrat care să includă proiecte concrete și măsuri pentru fiecare domeniu identificat. Dezvoltarea unei agende urbane integrate care include proiecte și inițiative care să abordeze multiplele provocări identificate este important iar integrarea soluțiilor smart și tehnologii inovatoare pentru a optimiza resursele este la fel de necesar. Identificarea și evaluarea posibilităților de finanțare disponibile în cadrul Fondurilor Europene, în special în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1058.

Dezvoltarea de parteneriate și colaborarea cu întreprinderi locale pentru a dezvolta programe de formare și sprijinire a antreprenoriatului, susținând dezvoltarea sectorului privat și

generând noi oportunități de angajare. Promovarea colaborării între regiuni în ideea de a aborda provocările comune poate fi o soluție la provocările sociale, de mediu sau demografice.

În final, implementarea etapizată într-un proiect de renovare a clădirilor publice pentru a îmbunătăți eficiența energetică, monitorizând astfel impactul asupra consumului de energie și costurile asociate, asigurând adaptabilitatea la schimbările contextului. Trimestrial sau anual realizarea unui raport care să evidențieze progresele în atingerea obiectivelor este foarte necesar, acesta incluzând feedback-ul comunității și măsurile corective luate în cazul unor obstacole întâmpinate în timpul în timpul implementării proiectelor. Această raportare trebuie sa se facă într-un mod transparent către comunitate și parteneri, evidențiind beneficiile obținute și lecțiile învățate.

Analiza detaliată a situației orașului Solca oferă o imagine comprehensivă a nevoilor, provocărilor și potențialului său. În procesul de elaborare a proiectelor pentru fonduri europene, este crucial să corelăm aceste aspecte cu viziunea de dezvoltare și obiectivele stabilite pentru perioada 2021-2027.

Pentru a ajuta la **creșterea populației din orașul Solca** trebuie dezvoltate obiective de atragere a tinerilor și oprirea migrației. Acestea pot fi susținute prin proiecte care să ofere facilități pentru tineri, cum ar fi locuri de muncă, programe educaționale și locuințe accesibile.

Pentru a **crește sporul natural** proiectele ar trebui să vizeze îmbunătățirea condițiilor de viață pentru familii tinere, oferind sprijin pentru creșterea copiilor, inclusiv facilități de îngrijire a copiilor și programe de susținere a părinților.

În vederea **eliminării sau diminuării diferenței de vârstă dintre bătrâni și tineri** și pentru diminuarea îmbătrânirii populației trebuie dezvoltate facilități culturale, recreative și educaționale pentru toate grupurile de vârstă, cu accent special pe tineri, pentru a contribui la contracararea îmbătrânirii populației.

Proiectele cu temă socială ar trebui să susțină relațiile sănătoase și să ofere resurse pentru consiliere familială. Evenimente culturale și educaționale ar putea consolida legăturile comunitare și astfel **rata divorțurilor** ar fi mai scăzută.

Fondul funciar poate fi îmbunătățit prin **valorificarea turistică a terenurilor**, în special a pădurilor, și ar trebui să fie inclusă proiecte pentru promovarea turismului ecologic. Inițiative pentru sprijinirea agriculturii tradiționale ar putea contribui la diversificarea economică.

Continuarea **dezvoltării rezidențiale**, **promovarea construcției durabile** și facilitarea accesului la locuințe pentru diverse categorii de populație pot fi incluse în proiecte pentru a crește **numărul de locuințe** pentru comunitate.

În ceea ce privește cultura și educație, investițiile în infrastructură culturală, precum și programe de revitalizare a serviciilor culturale și educative, ar putea sprijini creșterea interesului comunității față de aceste domenii care sunt baza oricărei comunități.

Proiectele și măsurile pentru **promovarea turismului local**, inclusiv trasee turistice, evenimente culturale și facilități de cazare, ar putea valorifica potențialul turistic al orașului Solca.

Pentru a **diminua efectele schimbărilor climatice** și probleme de mediu, integrarea de tehnologii verzi, gestionarea durabilă a deșeurilor și extinderea zonelor verzi pot face parte din agenda primăriei, astfel protejându-se mediul care ajută la o viață sănătoasă.

Pentru a dezvolta și **moderniza infrastructura tehnico-edilitară**, proiecte pentru extinderea și modernizarea infrastructurii rutiere, energetice, de apă și canalizare, precum și a transportului în comun, sunt esențiale pentru a crea un oraș modern și dezvoltat.

Sănătatea este un factor foarte important pentru a crea o comunitate sănătoasă și fericită, de aceea investiții în infrastructura de sănătate, construirea de cabinete medicale noi, atragerea medicilor tineri prin oferirea de ajutor financiar, prin oferirea de locuințe și digitalizarea serviciilor și programe pentru sprijinirea personalului medical ar trebui incluse în proiecte de dezvoltare.

Integrarea tehnologiilor SMART și moderne, cum ar fi stațiile de încărcare pentru vehicule electrice și soluții inteligente pentru gestionarea eficientă a resurselor cum ar fi sisteme de iluminat public inteligent, sisteme de monitorizare a calității aerului, implementarea agriculturii inteligente poate contribui la **modernizarea orașului**.

Implementarea unor soluții pentru gestionarea rapidă a problemelor, digitalizarea serviciilor publice precum și facilitarea accesului la servicii și sprijin social pentru toți locuitorii, poate constitui factori importanți pentru ca cineva să dorească să locuiască în orașul Solca.

III.4 Surse de finanțare 2021 – 2027

În cadrul ACORDULUI DE PARTENERIAT PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2021 – 2027 sunt enumerate obiectivele de politică ale UE:

Obiectivul selectat	Programul	Fondul
	Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF)	FEDR

Obiectivul de Politică 1 – O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Programul Sănătate (PS)	FEDR
	Programul Regional București – Ilfov (PR BI)	FEDR
	Programul Regional Nord – Vest (PR NV)	FEDR
	Programul Regional Sud – Est (PR SE)	FEDR
	Programul Regional Sud – Muntenia (PR SM)	FEDR
	Programul Regional Sud – Vest Oltenia (PR SV)	FEDR
	Programul Regional Vest (PR V)	FEDR
	Programul Regional Centru (PR Centru)	FEDR
	Programul Regional Nord – Est (PR NE)	FEDR
Obiectivul de Politică 2 – O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Programul Dezvoltare Durabilă (PDD)	FEDR FC
	Programul Transport (PT)	FEDR FC
	Programul Regional București – Ilfov	FEDR
	Programul Regional Nord – Vest	FEDR
	Programul Regional Sud – Est	FEDR
	Programul Regional Sud – Muntenia	FEDR
	Programul Regional Sud – Vest Oltenia	FEDR
	Programul Regional Vest	FEDR
	Programul Regional Centru	FEDR
	Programul Regional Nord – Est	FEDR
	Programul Acvacultură și Pescuit (PAP)	FEPAM
Obiectivul de Politică 3 – O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Programul Transport	FEDR FC
	Programul Regional București – Ilfov	FEDR
	Programul Regional Nord – Vest	FEDR
	Programul Regional Sud – Est	FEDR
	Programul Regional Sud – Muntenia	FEDR
	Programul Regional Sud – Vest Oltenia	FEDR
	Programul Regional Vest	FEDR
	Programul Regional Centru	FEDR
	Programul Regional Nord-Est	FEDR
Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială prin implementarea pilonului european al drepturilor sociale	Programul Educație și Ocupare (PEO)	FSE
	Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS)	FSE FEDR
	Programul Sănătate	FSE FEDR
	Programul Regional București – Ilfov	FEDR
	Programul Regional Nord – Vest	FEDR
	Programul Regional Sud – Est	FEDR
	Programul Regional Sud – Muntenia	FEDR
	Programul Regional Sud – Vest Oltenia	FEDR
	Programul Regional Vest	FEDR
	Programul Regional Centru	FEDR
	Programul Regional Nord – Est	FEDR

Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale	Programul Regional București – Ilfov	FEDR
	Programul Regional Nord – Vest	FEDR
	Programul Regional Sud – Est	FEDR
	Programul Regional Sud – Muntenia	FEDR
	Programul Regional Sud – Vest Oltenia	FEDR
	Programul Regional Vest	FEDR
	Programul Regional Centru	FEDR
	Programul Regional Nord – Est	FEDR
	Programul Incluziune și Demnitate Socială	FEDR
	Programul Acvacultură și Pescuit	FEPAM

Obiectivul de Politică 1 – O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

Sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

Dezvoltarea capacităților de cercetare, dezvoltare și inovare atât în organizațiile de cercetare (institute de cercetare și institute de învățământ superior), cât și în întreprinderi:

- Creșterea capacității organizațiilor CDI românești de a se integra în Spațiul European de Cercetare, creșterea participării românești la programele europene, precum și parteneriate și proiecte de cooperare interregionale și internaționale, aliniate domeniilor RIS3;
- Crearea unui sistem atractiv de inovare în economie, pentru toate tipurile de inovare, prin creșterea gradului de colaborare dintre organizațiile CDI și întreprinderi la nivel național și regional, inclusiv prin investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI/ întreprinderilor din domenii de specializare inteligentă, pentru a dezvolta nișe de specializare inteligentă la nivel național;
- Îmbunătățirea procesului de transfer tehnologic de la organizațiile de CDI către IMM-uri prin consolidarea capacității CDI, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între Institutele Naționale CDI/ institute de învățământ superior și mediul de afaceri (pentru trecerea de la idee la piață), dar și între întreprinderile mari și IMM-uri, precum și prin crearea/ dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și a serviciilor;
- Continuarea dezvoltării și utilizării de infrastructuri mari CDI, de relevanță la nivel european și global, ca instrumente pentru transfer tehnologic;
- Dezvoltarea oportunităților de afaceri prin utilizarea rezultatelor din cercetare și creșterea numărului de întreprinderi inovatoare, creșterea numărului de cercetători și investiții pentru

trecerea de la concept la produs, sprijinirea dezvoltării și utilizării clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului de valoare;

- Creșterea succesului și performanței proiectelor prin identificarea mix-ului de intervenții, a necesarului de formare asociat specializărilor inteligente și dezvoltarea capacităților administrative;
- Susținerea implementării mecanismelor de economie circulară în companiile românești.

Utilizarea digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor şi al guvernelor:

- Creșterea gradului de digitalizare al proceselor, produselor și serviciilor publice prin continuarea digitalizării proceselor şi serviciilor publice aferente infrastructurilor critice (cum ar fi fiscalitate, pensii), evenimentelor de viaţă rămase neacoperite din perioada 2014 – 2020, asigurarea interoperabilității şi a securităţii cibernetice, precum şi prin creşterea gradului de digitalizare în domeniile educaţie, cultură și ocupare;
- Digitalizarea în educaţie prin creşterea gradului de digitalizare în domeniu atât în ceea ce priveşte evenimentele de viaţă aferente, cât şi în ceea ce priveşte utilizarea digitalizării ca instrument pentru învăţare şi creştere a gradului de cultură;
- Îmbunătăţirea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme şi soluţii informatice complexe prin ameliorarea cadrului de interoperabilitate la nivelul serviciilor publice;
- Digitalizarea administraţiei și serviciilor publice la nivel local (siguranţa publică, servicii şi utilităţi publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS (Sistem Informațional Geografic) – intervenţii de tip SMART – CITY);
- Transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc noi modele de afaceri, sprijin pentru dezvoltarea Hub – urilor Inovative Digitale (DIH);
- Digitalizarea în învăţământul preuniversitar, profesional și tehnic/ dual și universitar prin crearea şi dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date şi biblioteci virtuale pentru studenţi, live streaming, etc.

Impulsionarea creşterii şi competitivităţii IMM-urilor:

- Introducerea investiţiilor tehnologice (inclusiv tehnologii IT&C, IoT (Internet of Things), automatizare, robotică, inteligenţă artificială), a investiţiilor pentru servicii și echipamente

necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, precum şi susţinerea la nivel regional a Hub-urilor Inovative Digitale;

- Suport pentru dezvoltarea şi implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaţionalizare, sprijinirea clusterelor, sprijin pentru crearea de noi întreprinderi şi trecerea de la stadiul de start – up la cel de scale – up;
- Stimularea accesului la finanţare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare.

Intervenţii în cercetarea din domeniul medical:

- Acțiuni dedicate cercetării și/ sau utilizării clinice (spre exemplu: producţie de plasmă sau derivate, producţie de vaccinuri);
- Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile (spre exemplu: combaterea cancerului);
- Realizarea unei infrastructuri de cercetare – dezvoltare în domeniul genomicii.

Intervenţii pentru digitalizare în domeniul medical:

- Refacere şi modernizare sistem informatic (CNAS), observatorul naţional pentru date în sănătate, soluţii digitale în infrastructura din sănătate (spre exemplu: digitizare internă şi externă a instituţiilor medicale), uniformizarea fluxurilor informaţionale.

Obiectivul de Politică 2 – O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziţiei către o energie nepoluantă şi justă, a investiţiilor verzi şi albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice şi a prevenirii şi gestionării riscurilor

Sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

Eficienţă energetică:

- Sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM – urilor, în acţiunile de îmbunătăţire a eficienţei lor energetice, prin proiecte demonstrative şi de eficientă energetică în IMM – uri şi măsuri de sprijin adiacente şi proiecte de eficienţă energetică în întreprinderile mari şi măsuri de sprijin adiacente;
- Îmbunătăţirea eficienţei energetice în clădiri publice și rezidenţiale, inclusiv prin utilizarea unor surse alternative de energie, precum și consolidarea clădirilor, în funcţie de riscurile identificate;

- Îmbunătăţirea eficienţei energetice în domeniul încălzirii centralizate pe bază de combustibili alternativi/ SACET (Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică) de condominiu.

Sisteme şi reţele inteligente de energie:

- Promovarea utilizării de echipamente şi sisteme inteligente pentru asigurarea calităţii energiei electrice;
- Implementarea de soluţii digitale pentru localizarea/ izolarea defectelor şi realimentarea cu energie în mediul rural şi urban;
- Digitalizarea staţiilor de transformare şi soluţii privind controlul reţelei de la distanţă;
- Măsuri de creştere a adecvanţei SEN prin investiţii în soluţii de flexibilitate;
- Implementarea de soluţii privind stocarea energiei „behind the meter";
- Construirea şi reabilitarea reţelelor de canalizare şi construirea/ reabilitarea/ modernizare (treaptă terţiară) a staţiilor de apă şi apă uzată;
- Acţiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă şi apă uzată regionale, respectiv:
    - Epurare a apelor uzate care asigură colectarea şi epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., inclusiv soluţii pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanţate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluţii tehnice aplicate punctual şi justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii şi implementării cadrului legal şi metodologic de către autorităţile responsabile la nivel naţional;
    - Construirea şi reabilitarea de sisteme de captare şi aducţiune, staţii de tratare, reţele de transport şi distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă şi apă uzată;
    - Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor şi sustenabilitatea investiţiilor (automatizări, SCADA (Monitorizare, Control şi Achiziţii de Date/ Supervisory Control and Data Acquisition), GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.).
- Acţiuni de pregătirea şi gestionarea proiectelor de investiţii de apă si apă uzată;
- Acţiuni de consolidare a capacităţii actorilor implicaţi în sector.

Economia circulară:

- Îmbunătăţirea modului de gestionare a deşeurilor municipale în vederea asigurării tranziţiei spre economia circulară, respectiv:
    - Investiţii în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce priveşte colectarea din poartă în poartă a deşeurilor reciclabile şi a biodeşeurilor, dar şi colectarea deşeurilor textile şi deşeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, maşini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deşeurilor şi stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar);
    - Investiţii privind valorificarea materială a deşeurilor (staţii de sortare, staţii de compostare şi instalaţii de digestie anaerobă);
    - Investiţii privind instalaţii de tratare a deşeurilor reziduale, inclusiv îmbunătăţirea instalaţiilor TMB (tratare mecano – biologică) existente.
- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deşeuri neconforme;
- Întărirea capacităţii instituţionale a actorilor din sector (MMAP – Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor), ANPM – Agenția Națională pentru Protecția Mediului), UAT, ADI – uri – Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară, ANRSC – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară.

Biodiversitate:

- Îmbunătățirea accesului administratorilor/ custozilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea planurilor de management a siturilor Natura 2000/ planuri de acţiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediul marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură;
- Menținerea/ îmbunătățirea stării de conservare a speciilor şi habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000, planuri de acțiune pentru specii, şi după caz a ecosistemelor degradate şi a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate;

- Facilitarea accesului autorităţilor şi entităţilor cu rol în managementul biodiversităţii la servicii de asistenţă tehnică, cercetare şi echipamente pentru îmbunătăţirea nivelului de cunoaştere a biodiversităţii şi a ecosistemelor (spre exemplu: realizarea de studii ştiinţifice) și consolidarea capacităţii de management a reţelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate de interes național;
- Dotarea Reţelei Naţionale de Monitorizare a Calităţii Aerului cu echipamente noi, prin înlocuirea sau up – datarea echipamentelor existente de măsurare a poluanţilor, uzate din punct de vedere moral şi tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerinţele de asigurare şi controlul calităţii datelor şi de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene.

Managementul riscurilor:

- Amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor şi îmbunătăţiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivităţii laterale şi/ sau transversale a râului;
- Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare şi alarmare a fenomenelor hidro – meteorologice severe (inundaţii și secetă) pentru evaluarea şi gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activităţi în scopul conştientizării publice;
- Consolidarea capacităţii administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu;
- Continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere;
- Sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creşterea rezilienţei la nivel naţional şi adaptarea continuă la realitatea operaţională.

Situri contaminate:

- Sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară şi detaliată a siturilor potenţial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date şi a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă);

- Remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităţilor publice sau puse la dispoziţia acestora de către proprietar, asigurarea calităţii factorilor de mediu, în vederea protejării sănătăţii umane şi mediului, inclusiv monitorizare post remediere a acestora.

Regenerare urbană:

- Regenerarea spaţiilor urbane degradate prin investiţii în infrastructura verde în zonele urbane şi/ sau reconversia funcţională a acestora.

Mobilitate urbană:

- Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructura de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi);
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate;
- Realizarea infrastructurilor specifice pentru combustibili alternativi;
- Dezvoltarea şi modernizarea reţelei de transport public de metrou în regiunea Bucureşti-Ilfov;
- Dezvoltarea transportului metropolitan precum şi îmbunătăţirea calităţii serviciilor pe calea ferată prin asigurarea unor mijloace de transport ecologice pentru transportul călătorilor, precum şi infrastructură pentru transportul public, sisteme inteligente de transport pentru transport public, ciclism şi infrastructură de transport pietonal, dezvoltarea şi optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv: modernizarea, extinderea liniilor de tramvai, achiziţionare, modernizare material rulant (tramvaie), achiziţionare troleibuze, autobuze, modernizare, echipare depou, e-ticketing.

Pescuit şi acvacultură:

- Sprijinirea activităţilor de pescuit durabile din punct de vedere economic, social şi al mediului;
- Promovarea activităţilor sustenabile de acvacultură;
- Promovarea marketingului, calităţii şi valorii adăugate a produselor din pescuit şi din acvacultură, precum şi procesarea acestor produse.

Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată prin creşterea mobilităţii şi conectivitatea TIC regională

Sunt avute în vedere acţiuni referitoare la:

- Creşterea accesibilităţii regiunilor şi populaţiei prin construcţia/ modernizarea reţelei rutiere şi feroviare, la standarde europene, în special la nivelul reţelei TEN – T;
- Finalizarea tronsoanelor rutiere iniţiate anterior şi continuarea investiţiilor în dezvoltarea reţelei TEN – T centrale şi globale pentru asigurarea accesibilităţii la pieţele internaţionale;
- Reabilitarea și modernizarea drumurilor naţionale care asigură conectivitatea zonelor cu o accesibilitate redusă;
- Realizarea de legături rutiere secundare reabilitate și nou construite către reţeaua rutieră şi nodurile TEN – T (drumuri judeţene inclusiv de tip descărcări autostradă);
- Îmbunătăţirea sistemului de management al infrastructurii rutiere şi a condiţiilor de siguranţă;
- Finalizarea investiţiilor iniţiate pe tronsoanele feroviare care asigură conectivitatea cu pieţele internaţionale, în coordonare cu proiectele propuse spre finanţare în CEF (Connecting Europe Facility), îmbunătăţirea condiţiilor de management şi control al traficului feroviar; implementarea unui mixt de măsuri de reformă şi optimizare a serviciilor;
- Creşterea atractivităţii transportului naval prin îmbunătăţirea condiţiilor de navigaţie, prin investiţii în infrastructura portuară şi prin investiţii în căi navigabile;
- Creşterea atractivităţii transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri manipulat în terminale intermodale (inclusiv în porturi).

Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Sunt avute în vedere acţiuni referitoare la:

Educaţie:

- Investiţii pentru îmbunătăţirea accesibilităţii, calităţii şi caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, al educaţiei și îngrijirii copiilor preşcolari, inclusiv al infrastructurii aferente;
- Investiţii pentru a preveni abandonul şcolar timpuriu, prin introducerea: unei abordări centrate pe elev, pentru copiii expuşi acestui risc, a unor programe „A doua şansă", flexibile, dar şi a unor servicii relevante de consiliere şi orientare profesională, concomitent

cu îmbunătăţirea competenţelor cadrelor didactice, astfel încât să poată să acorde atenţia necesară copiilor din grupurile vulnerabile/ dezavantajate;

- Investiţii pentru a ameliora calitatea educaţiei şi formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluţiilor înregistrate pe piaţa forţei de muncă, inclusiv formările necesare şi furnizarea de echipamente specifice;
- Investiţii pentru a sprijini dezvoltarea unor metode şi tehnici de predare inovatoare şi eficace.

Infrastructura educaţională:

- Îmbunătățirea accesului la educație prin construire/ reabilitare/ modernizare/ dotare pentru toate tipurile de instituţii de educaţie (preşcolar, învăţământ primar, secundar, terţiar, centre de educaţie şi formare profesională/ învăţământ dual, etc.).

Acces pe piața muncii:

- Integrarea tinerilor pe piața muncii;
- Asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile, inclusiv creşterea ocupării femeilor;
- Dezvoltarea culturii antreprenoriale, sprijinirea antreprenoriatului şi a economiei sociale;
- Dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competenţelor şi de monitorizare a politicilor active de ocupare;
- Dezvoltarea dialogului social şi implicarea partenerilor sociali în implementarea politicilor de ocupare, inclusiv prin creşterea capacităţii acestora;
- Asigurarea unui mediu de lucru sigur și sănătos şi promovarea îmbătrânirii active;
- Creşterea participării la învăţare pe parcursul întregii vieți pentru asigurarea tranzițiilor pe piața muncii şi a mobilității profesionale a angajaților.

Sănătate:

- Investiții pentru construirea spitalelor regionale şi infrastructuri spitaliceşti noi cu impact teritorial, inclusiv: implementarea planului de tranziţie, acţiuni de instituționalizare/ bugetare a spitalelor regionale, acțiuni de operaționalizare a spitalelor regionale, elaborarea şi implementarea planului de formare a personalului;
- Dotarea și/ sau modernizarea infrastructurii: cabinetelor medicilor de familie, a centrelor/ compartimentelor unde se furnizează servicii de asistenţă medicală comunitară, în care se

furnizează servicii de asistenţă medicală şcolară, inclusiv servicii de asistenţă stomatologică;

- Dotarea/ extinderea/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii publice: a unităţilor sanitare/ altor structuri publice care desfăşoară activităţi medicale de tip ambulatoriu, a centrelor regionale de screening (spre exemplu: cancer mamar, cancer colorectal, cancer col uterin etc.);
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creşterea accesibilităţii şi eficacităţii serviciilor de asistenţă medicală primară şi integrarea cu serviciile de asistenţă medicală comunitară;
- Servicii de reabilitare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii;
- Investiţii în infrastructură şi servicii care vizează: unităţile sanitare dedicate serviciilor esenţiale pentru afecţiuni complexe; structurile sanitare care au atribuţii în prevenirea, controlul, diagnosticul şi supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul şi supravegherea infecţiilor asociate actului medical şi a celor implicate în sănătatea publică;
- Sistemul naţional de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui şi/ sau procesare a plasmei;
- Implementarea de programe de screening populaţional/ diagnosticare şi tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparţinând grupurilor vulnerabile;
- Măsuri privind diagnosticarea precoce şi/ sau tratament, precum şi creşterea capacităţii de îngrijire medicală a pacientului critic prenatal/ neonatal/ postneonatal;
- Măsuri destinate controlului infecţiilor asociate actului medical;
- Măsuri destinate creşterii eficacităţii serviciilor de laborator;
- Sprijinirea incluziunii şi promovarea dreptului la demnitate socială;
- Acoperirea nevoii de servicii sociale primare în mediul rural (reţele de asistenţi sociali, servicii sociale pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, reţea de asistenţă medicală comunitară);

- Extinderea reţelei de servicii de îngrijire de zi (inclusiv servicii de recuperare şi respiro pentru copiii cu dizabilităţi) pentru copiii aflaţi în risc de separare de familii şi pentru persoanele adulte cu dizabilităţi;
- Creşterea capacităţii serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu pentru mediul urban, centrelor de găzduire și de integrare pentru migranţi, serviciilor pentru victimele violenței domestice și ale traficului de persoane;
- Dezvoltarea unei reţele de suport pentru persoanele vârstnice izolate/ fără susţinători legali și dezvoltarea de programe de voluntariat la nivel local;
- Sprijinirea autorităţilor locale pentru clarificarea situaţiei juridice a aşezărilor informale, pentru diagnoza socială în cadrul comunitaţii și pentru nevoia de locuire în cazul calamităților și pentru punerea în aplicare a Strategiilor Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC);
- Dezvoltarea rețelei de servicii pentru persoanele cu adicţii şi persoanele fără adăpost, pentru sprijinirea persoanelor post – detenţie, de suport pentru încadrarea persoanelor cu dizabilităţi, de servicii mobile, de recuperare, pentru persoanele cu dizabilităţi;
- Crearea serviciilor de suport pentru asistarea deciziei pentru persoanele cu capacitate restrânsă de exerciţiu;
- Sprijinirea persoanelor cu dizabilităţi în accesarea echipamentelor și tehnologiilor asistive, a familiilor monoparentale, a participării copiilor şcolari în tabere de creaţie/ sportive;
- Consilierea şi orientarea tinerilor în proces de dezinstituţionalizare şi a copiilor cu probleme legate de comportament;
- Asigurarea de ajutor material sub formă de alimente, produse de igienă, pachet pentru copil și masă caldă pentru persoanele dezavantajate;
- Creşterea calităţii serviciilor sociale prin asigurarea specializării/ perfecţionării specialiştilor din domeniul social;
- Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale în mediul urban;
- Dezvoltarea infrastructurii de servicii de recuperare pentru veterani;
- Dezvoltarea infrastructurii specifice pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului și promovarea nondiscriminării.

Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetăţeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale

Sunt avute în vedere acţiuni referitoare la:

- Crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri şi servicii de consultanţă care vor creşte nivelul antreprenoriatului local şi vor contribui la diversificarea economică regională. Se are în vedere și creşterea numărului de angajaţi care urmează instruiri în abilităţi tehnice manageriale şi antreprenoriale şi creşterea numărului de întreprinderi care investesc în aceste abilităţi;
- Dezvoltarea mediului de cercetare și inovare, de promovare a transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători;
- Diversificare şi reconversie economică prin investiţii productive în IMM-uri și în alte întreprinderi, inclusiv în întreprinderile nou înfiinţate. Aceste investiții vor creşte productivitatea și rata de supravieţuire a întreprinderilor și vor facilita accesul IMM-urilor pe pieţele externe;
- Creşterea digitalizării și a competențelor digitale avansate în administrația publică și întreprinderi prin acţiuni menite să reducă sarcina administrativă pentru cetățeni și mediul de afaceri şi să crească gradul de digitalizare a întreprinderilor și deschiderea acestora către comerțul electronic;
- Dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată la preţuri accesibile;
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficienţei energetice şi producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru IMM-uri și întreprinderi mari. Aceste investiții sunt esențiale pentru tranziția către neutralitatea climatică și asigură stabilitatea economică a teritoriilor și menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă;
- Regenerarea și decontaminarea siturilor pentru a atenua impactul asupra mediului și asupra populației;
- Restaurarea și reconversia terenurilor poluate industrial care să contribuie la economia locală prin pregătirea terenurilor (în special cele aflate în proximitatea reţelelor de utilităţi) pentru a fi incluse în oferta de terenuri disponibile pentru potențiale investiţii;

- Îmbunătăţirea modului de gestionare a deşeurilor în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, prin colectare separată, investiţii privind valorificarea materială a deşeurilor sau investiții privind instalaţii de tratare a deşeurilor colectate în amestec;
- Perfecţionarea și recalificarea lucrătorilor;
- Asistență acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

III.5 Smart City

Există o serie de definiții a ceea ce face un oraș „inteligent", de exemplu, IBM (International Business Machines) definește un oraș inteligent ca fiind „unul care utilizează în mod optim toate informațiile interconectate disponibile astăzi pentru a înțelege și controla mai bine operațiunile sale și pentru a optimiza utilizarea resurse."

Cu toate acestea, pe scurt, un oraș inteligent folosește un cadru de tehnologii informaționale și comunicaționale pentru a crea, implementa și promova practici de dezvoltare pentru a aborda provocările urbane și pentru a crea o infrastructură unită, sustenabilă și abilitată tehnologic.

Tehnologiile Smart City

Orașele inteligente folosesc o varietate de software, interfețe de utilizator și rețele de comunicații alături de Internet of Things (IoT) pentru a oferi publicului soluții conectate. Dintre acestea, IoT este cel mai important. IoT este o rețea de dispozitive conectate care comunică și schimbă date. Aceasta poate include orice, de la vehicule la aparate electrocasnice și senzori de pe stradă. Datele colectate de pe aceste dispozitive sunt stocate în cloud sau pe servere pentru a permite îmbunătățirea eficienței atât în sectorul public, cât și în cel privat și pentru a oferi beneficii economice și îmbunătățiri vieții cetățenilor.

Multe dintre dispozitivele IoT folosesc edge computing, care asigură că numai cele mai relevante și importante date sunt livrate prin rețeaua de comunicații. În plus, este implementat un sistem de securitate pentru a proteja, monitoriza și controla transmiterea datelor din rețeaua orașului inteligent și pentru a preveni accesul neautorizat la rețeaua IoT a platformei de date a orașului.

Caracteristicile Smart City

Combinând automatizarea, învățarea automată și IoT permite adoptarea tehnologiilor orașelor inteligente pentru o varietate de aplicații. De exemplu, parcarea inteligentă poate ajuta șoferii să găsească un loc de parcare și, de asemenea, să permită plata digitală.

Un alt exemplu ar fi managementul inteligent al traficului pentru a monitoriza fluxurile de trafic și pentru a optimiza semafoarele pentru a reduce aglomerația, în timp ce serviciile de partajare pot fi gestionate și de o infrastructură a orașului inteligent.

Caracteristicile orașului inteligent pot include, de asemenea, conservarea energiei și eficiența mediului, cum ar fi luminile stradale care se estompează atunci când drumurile sunt goale. Astfel de tehnologii de rețea inteligentă pot îmbunătăți totul, de la operațiuni la întreținere și planificare până la sursele de energie.

Inițiativele de orașe inteligente pot fi, de asemenea, folosite pentru a combate schimbările climatice și poluarea aerului, precum și gestionarea deșeurilor și igienizarea prin colectarea deșeurilor, coșurile de gunoi și sistemele de management al flotei activate pe internet.

Pe lângă servicii, orașele inteligente permit furnizarea de măsuri de siguranță, cum ar fi monitorizarea zonelor cu criminalitate ridicată sau utilizarea senzorilor pentru a permite o avertizare timpurie pentru incidente precum inundații, alunecări de teren, uragane sau secete.

Clădirile inteligente pot oferi, de asemenea, managementul spațiului în timp real sau monitorizarea sănătății structurale și feedback pentru a determina când sunt necesare reparații. De asemenea, cetățenii pot accesa acest sistem pentru a notifica oficialii cu privire la orice probleme, cum ar fi gropile, în timp ce senzorii pot monitoriza și problemele de infrastructură, cum ar fi scurgerile în conductele de apă.

În plus, tehnologia orașului inteligent poate îmbunătăți eficiența producției, agriculturii urbane, utilizarea energiei și multe altele.

Orașele inteligente pot conecta toate tipurile de servicii pentru a oferi soluții comune pentru cetățeni.

Istoria Smart City

Conceptul de orașe inteligente a început încă din anii 1960 și 1970, când biroul de analiză comunitară din SUA a început să folosească baze de date, fotografii aeriene și analize de cluster

pentru a colecta date, a direcționa resurse și a emite rapoarte pentru a direcționa serviciile, a atenua dezastrele și a reduce sărăcia. Acest lucru a dus la crearea primei generații de orașe inteligente.

Prima generație de oraș inteligent a fost oferită de furnizorii de tehnologie pentru a înțelege implicațiile tehnologiei asupra vieții de zi cu zi. Acest lucru a condus la a doua generație de oraș inteligent, care a analizat modul în care tehnologiile inteligente și alte inovații ar putea crea soluții municipale unite. A treia generație de oraș inteligent a luat controlul furnizorilor de tehnologie și liderilor orașului, creând în schimb un model care a implicat publicul și a permis incluziunea socială și implicarea comunității.

Acest model de a treia generație a fost adoptat de Viena, care a creat un parteneriat cu compania locală Wien Energy, permițând cetățenilor să investească în centrale solare locale, precum și să lucreze cu publicul pentru a rezolva problemele legate de egalitatea de gen și de locuințe la prețuri accesibile. O astfel de adopție a continuat în întreaga lume, inclusiv în Vancouver, unde 30.000 de cetățeni au co-creat Planul de acțiune Vancouver Greenest City 2020.

Cum funcționează Smart City

Orașele inteligente urmează patru pași pentru a îmbunătăți calitatea vieții și pentru a permite creșterea economică printr-o rețea de dispozitive IoT conectate și alte tehnologii. Acești pași sunt după cum urmează:

1. Colectare – Senzorii inteligenți adună date în timp real;
2. Analiză – Datele sunt analizate pentru a obține informații despre funcționarea serviciilor și operațiunilor orașului;
3. Comunicare – Rezultatele analizei datelor sunt comunicate factorilor de decizie;
4. Acțiune – Se iau măsuri pentru îmbunătățirea operațiunilor, gestionarea activelor și îmbunătățirea calității vieții orașului pentru rezidenți;

Cadrul TIC reunește date în timp real de la activele, obiectele și mașinile conectate pentru a îmbunătăți procesul decizional. Cu toate acestea, în plus, cetățenii sunt capabili să se implice și să interacționeze cu ecosistemele orașelor inteligente prin intermediul dispozitivelor mobile și al vehiculelor și clădirilor conectate. Prin împerecherea dispozitivelor cu datele și cu infrastructura orașului, este posibilă reducerea costurilor, îmbunătățirea durabilității și eficientizarea factorilor precum distribuția energiei și colectarea deșeurilor, precum și reducerea congestionării traficului și îmbunătățirea calității aerului.

De ce Smart City este important

54% din populația lumii trăiește în orașe și se preconizează că aceasta va crește la 66% până în anul 2050, adăugând încă 2,5 miliarde de oameni la populația urbană în următoarele trei decenii. Odată cu această creștere a populației așteptată, apare necesitatea de a gestiona durabilitatea de mediu, socială și economică a resurselor.

Orașele inteligente le permit cetățenilor și autorităților guvernamentale locale să lucreze împreună pentru a lansa inițiative și pentru a utiliza tehnologii inteligente pentru a gestiona activele și resursele în mediul urban în creștere.

De ce avem nevoie de Smart City

Un oraș inteligent ar trebui să ofere un mediu urban care oferă o înaltă calitate a vieții rezidenților, generând totodată creștere economică. Aceasta înseamnă furnizarea unei suită de servicii combinate cetățenilor cu costuri reduse de infrastructură.

Acest lucru devine din ce în ce mai important în lumina viitoarei creșteri a populației în zonele urbane, unde va fi necesară o utilizare mai eficientă a infrastructurii și a activelor. Serviciile și aplicațiile Smart City vor permite aceste îmbunătățiri, ceea ce va duce la o calitate mai ridicată a vieții pentru cetățeni.

Îmbunătățirile orașelor inteligente oferă, de asemenea, valoare nouă din infrastructura existentă, creând în același timp noi fluxuri de venituri și eficiență operațională pentru a ajuta la economisirea de bani atât pentru guverne, cât și pentru cetățeni.

Este Smart City sustenabil?

Sustenabilitatea este un aspect important al orașelor inteligente, deoarece acestea încearcă să îmbunătățească eficiența în zonele urbane și să îmbunătățească bunăstarea cetățenilor. Orașele oferă multe avantaje de mediu, cum ar fi amprente geografice mai mici, dar au și unele impacturi negative, inclusiv utilizarea combustibililor fosili pentru a le alimenta. Cu toate acestea, tehnologiile inteligente ar putea ajuta la atenuarea acestor efecte negative, cum ar fi prin implementarea unui sistem de transport electric pentru reducerea emisiilor. Vehiculele electrice ar putea ajuta, de asemenea, la reglarea frecvenței rețelei electrice atunci când nu sunt utilizate.

Astfel de opțiuni de transport durabil ar trebui să înregistreze, de asemenea, o reducere a numărului de mașini în zonele urbane, deoarece vehiculele autonome ar trebui să reducă nevoia de deținere a mașinilor în rândul populației.

Crearea unor astfel de soluții durabile ar putea aduce beneficii pentru mediu și pentru societate.

Provocările Smart City

Pentru toate beneficiile oferite de orașele inteligente, există și provocări de depășit. Acestea includ oficiali guvernamentali care permit participarea pe scară largă a cetățenilor. De asemenea, este nevoie ca sectoarele privat și public să se alinieze cu rezidenții, astfel încât toată lumea să poată contribui pozitiv la comunitate.

Proiectele de orașe inteligente trebuie să fie transparente și disponibile pentru cetățeni printr-un portal de date deschise sau o aplicație mobilă. Acest lucru permite rezidenților să se implice cu datele și să îndeplinească sarcini personale, cum ar fi plata facturilor, găsirea de opțiuni eficiente de transport și evaluarea consumului de energie în casă.

Toate acestea necesită un sistem solid și sigur de colectare și stocare a datelor pentru a preveni piratarea sau utilizarea greșită. De asemenea, datele despre orașele inteligente trebuie să fie anonimizate pentru a preveni problemele de confidențialitate.

Cea mai mare provocare este probabil cea a conectivității, cu mii sau chiar milioane de dispozitive IoT care trebuie să se conecteze și să lucreze la unison. Acest lucru va permite unirea serviciilor și îmbunătățirile continue pe măsură ce cererea crește.

Pe lângă tehnologie, orașele inteligente trebuie să țină cont și de factorii sociali care oferă o țesătură culturală care este atractivă pentru rezidenți și oferă un sentiment de loc. Acest lucru este deosebit de important pentru acele orașe care sunt create de la zero și trebuie să atragă rezidenți.

Este Smart City sigur?

Orașele inteligente oferă o mulțime de beneficii pentru îmbunătățirea siguranței cetățenilor, cum ar fi sistemele de supraveghere conectate, drumurile inteligente și monitorizarea siguranței publice, dar cum rămâne cu protejarea orașelor inteligente în sine?

Este necesar să ne asigurăm că orașele inteligente sunt protejate de atacurile cibernetice, hacking și furtul de date, asigurându-ne totodată că datele raportate sunt exacte.

Pentru a gestiona securitatea oraşelor inteligente, este necesar să se implementeze măsuri precum seifuri de date fizice, soluții de gestionare rezistentă a autentificării și ID. Cetățenii trebuie să aibă încredere în securitatea oraşelor inteligente, ceea ce înseamnă că guvernul, întreprinderile din sectorul privat, dezvoltatorii de software, producătorii de dispozitive, furnizorii de energie și managerii de servicii de rețea trebuie să lucreze împreună pentru a oferi soluții integrate cu obiective de securitate de bază. Aceste obiective de securitate de bază pot fi defalcate după cum urmează:

1. Disponibilitate – Datele trebuie să fie disponibile în timp real cu acces fiabil pentru a se asigura că își îndeplinește funcția de monitorizare a diferitelor părți ale infrastructurii orașului inteligent;
2. Integritate – Datele nu trebuie doar să fie ușor disponibile, dar trebuie să fie și exacte. Aceasta înseamnă, de asemenea, protejarea împotriva manipulării din exterior;
3. Confidențialitate – Datele sensibile trebuie păstrate confidențiale și protejate împotriva accesului neautorizat. Aceasta poate însemna utilizarea de firewall-uri sau anonimizarea datelor;
4. Responsabilitate – Utilizatorii sistemului trebuie să fie responsabili pentru acțiunile lor și interacțiunea cu sistemele de date sensibile. Jurnalele utilizatorilor ar trebui să înregistreze cine accesează informațiile pentru a asigura responsabilitatea în cazul în care există probleme.

Legislația este deja pusă în aplicare în diferite țări, cum ar fi actul de îmbunătățire a securității cibernetice IoT din Statele Unite, pentru a ajuta la determinarea și stabilirea cerințelor minime de securitate pentru dispozitivele conectate din orașele inteligente.

Exemple

Orașele din întreaga lume se află în diferite etape de dezvoltare și implementare a tehnologiei inteligente. Cu toate acestea, există mai mulți care sunt în fața curbei, conducând calea spre crearea de orașe complet inteligente.

Orașul Singapore este considerat a fi unul dintre pionieri în cursa pentru crearea unor orașe complet inteligente, cu camere IoT care monitorizează curățenia spațiilor publice, densitatea mulțimilor și mișcarea vehiculelor înmatriculate. Singapore are, de asemenea, sisteme de monitorizare a consumului de energie, gestionarea deșeurilor și utilizarea apei în timp real. În plus,

există testarea vehiculelor autonome și un sistem de monitorizare pentru a asigura sănătatea și bunăstarea cetățenilor în vârstă.

În altă parte, Kansas City a introdus lumini stradale inteligente, chioșcuri interactive și peste 50 de blocuri de Wi-Fi gratuit. Detaliile spațiului de parcare, măsurarea fluxului de trafic și hotpot-urile pietonale sunt, de asemenea, disponibile pentru rezidenți prin intermediul aplicației de vizualizare a datelor a orașului.

San Diego, între timp, a instalat 3.200 de senzori inteligenți pentru a optimiza fluxul de trafic și parcarea, precum și pentru a spori siguranța publică și conștientizarea mediului. Vehiculele electrice sunt susținute de stații de încărcare solare-electrice și camerele conectate monitorizează problemele de trafic și criminalitatea.

Sisteme de monitorizare a traficului sunt, de asemenea, în vigoare în Dubai, care are soluții de telemedicină și asistență medicală inteligente, precum și clădiri inteligente, utilități, opțiuni de educație și turism.

Barcelona are, de asemenea, sisteme de transport inteligente cu stații de autobuz care oferă Wi-Fi gratuit și porturi de încărcare USB, împreună cu un program de partajare a bicicletelor și o aplicație de parcare inteligentă, care include opțiuni de plată online. Temperatura, poluarea și zgomotul sunt, de asemenea, măsurate cu ajutorul senzorilor care acoperă și umiditatea și precipitațiile.

III.6 Concluzii

Orașul Solca trebuie să urmeze un proces accelerat de dezvoltare. Pentru materializarea acestui fapt se vor utiliza resursele de care orașul Solca dispune sau pe care le poate atrage în contextul socio-economic actual și ca urmare a oportunității de absorbție a fondurilor nerambursabile. Antrenarea resurselor în circuitul economic se va face în măsura fezabilității realizării proiectelor propuse. Dezvoltarea, privită ca fenomen de extindere cantitativă, calitativă și structurală a unei economii, a fost gândită integrat plecând de la nevoile primare ale populației – infrastructură tehnico – edilitară și acces la servicii de bază.

Potențialul dezvoltării unui teritoriu este în strânsă corelare cu forța de atracție a populației. Cu cât numărul total de lucuitori dintr-un teritoriu va fi mai mare, cu atât potențialul de dezvoltare a teritoriului respectiv va crește. Planificarea direcțiilor de acțiune se face ținându-se cont de o serie de priorități tematice fiecare dintre acestea având în centru omul, respectiv cetățeanul

orașului Solca. Astfel, prin integrarea disponibilităților se evidențiază principalele puncte la nivelul cărora sunt necesare intervenții: infrastructura culturală, infrastructura de educație, mediul de afaceri, protecția mediului înconjurător, infractructura tehnico – edilitară, infrastructura de sănătate, facilități de digitalizare și inovare, facilități de petrecere a timpului liber și coeziune socială. Toate prioritățile tematice au un grad ridicat de importanță iar dezvoltarea integrată a orașului Solca presupune abordarea imediată a tuturor. Luând în calcul lipsa resurselor demararea acțiunilor se va face etapizat, în funcție de resursele disponibile și oportunitățile care apar. Dezvoltarea unui teritoriu nu presupune doar modernizarea/ extinderea construcțiilor, dezvoltarea presupune în egală măsură și facilitarea accesului populației la aceste infrastructuri. Situația actuală a orașului Solca impune necesitatea demarării unor acțiuni distincte de reabilitare/ modernizare/ extindere a infrastructurii tehnico – edilitare. În aceeași măsură sunt necesare intervenții de reabilitare/ modernizare/ extindere a infrastructurilor de educație și sănătate. Plecând de la asigurarea unei infrastructuri de bază adaptată standardelor europene este necesară abordarea investițiilor ce țin de dezvoltarea resursei umane și de protecția mediului înconjurător. Este necesară o abordare integrată a proiectelor pentru asigurarea unui management eficient și o utilizare optimă a resurselor. Orașul Solca trebuie să devină un oraș al familiei. Orașul Solca trebuie să devină un spațiu în care tinerii își vor dori să rămână și să se dezvolte, un oraș în care să li se oferă locuitorilor spații de agrement în vederea petrecerii timpului liber în mod plăcut. Acest deziderat presupune asigurarea unei infrastructuri de bază și facilitarea accesului la servicii publice de calitate. Având în vedere faptul că de cele mai multe ori tinerii aleg să părăsească teritoriul natal din nevoia găsirii unui loc de muncă specializat, primul pas necesar a fi făcut este reprezentat de susținerea activităților economice și crearea de noi oportunități pentru antreprenori. Îndelunga istorie a orașului Solca și potențialul cultural pe care acesta îl deține trebuie să se materializeze în acțiuni concrete de promovare a obiectivelor culturale locale.

Obiectivele propuse sunt concrete și adaptate nevoilor de dezvoltare a orașului Solca. Îndeplinirea acestor obiective este o funcție de interesul pus în misiunea dezvoltării orașului Solca, atât de administrația locală, de societatea civilă cât și de alte autorități cu impact asupra orașului Solca.

Crearea de sisteme inteligente conectate pentru zona Solca oferă o mulțime de beneficii cetățenilor, nu numai pentru a îmbunătăți calitatea vieții, ci și pentru a asigura durabilitatea și cea mai bună utilizare posibilă a resurselor.

Aceste soluții depind de o abordare unificată din partea guvernului, precum și a sectorului privat și a rezidenților înșiși. Cu sprijinul și infrastructura corectă, totuși, orașele inteligente pot folosi progrese precum Internet of Things (IoT) pentru a îmbunătăți viața rezidenților și pentru a crea soluții de viață unite pentru cetățenii urbani.

CAPITOLUL IV. PROCESUL DE CONSULTARE ȘI IMPLICARE A FACTORILOR INTERESAȚI

IV.1 Cercetarea sociologică și consultări tematice

Strategia de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca a fost realizată de firma de consultanță YXS AVALANA cu ajutorul personalului administrativ din cadrul primăriei Solca. Procesul de realizare a strategiei a reprezentant o concentrare a eforturilor membrilor Primăriei orașului Solca și a reprezentanților principalelor instituții publice și private din orașul Solca. Implementarea SDT se va realiza în strânsa colaborare dintre Primăria orașului Solca și reprezentanții instituțiilor beneficiare a proiectelor propuse.

Au fost organizate întâlniri cu mediul de afaceri, atât actori privați, cât și publici din Solca. Au fost discuții cu personalități cheie din oraș, inclusiv reprezentanții ai mediului de afaceri, ai mediului academic, ONG-uri, lideri de la nivelul religios, cultural și politic, dar și localnici pentru a asigura o reprezentare cuprinzătoare a diverselor perspective din comunitate.

Elaborarea planului de acțiune pentru dezvoltarea orașului Solca pleacă de la nevoile reale ale comunității. Astfel, din cadrul anchetei sociologice realizate au reieșit principale necesități și așteptările populației orașului Solca.

Informarea și consultarea publică s-a realizat prin publicarea de comunicate pe site-ul primăriei orașului Solca și pe pagina de Facebook, organizarea de dezbateri publice, anchete sociale și lansare de chestionare în mediul online.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a fost realizată pe parcursul anului 2022, cu modificări în anul 2023, pentru a puncta obiectivele Programului Regional 2021-2027. Strategia a fost realizată cu ocazia perioadei de finanțare 2021-2027.

IV.1.1 Evaluarea gradului de dezvoltare a orașului Solca

Elaborarea strategiei a vizat consultarea cetățenilor orașului Solca pentru a evidenția percepția populației privind direcțiile de dezvoltare.

Au fost întocmite trei chestionare, care ulterior au fost trimise către locuitorii orașului Solca, fiind înregistrate 57 răspunsuri.

Metodologie

Activități:

- concepere chestionare;
- distribuire către primăria orașului Solca spre verificare și publicare online;
- monitorizare răspunsuri;
- elaborare concluzii pe baza situației întocmite.

Public țintă: populația orașului Solca.

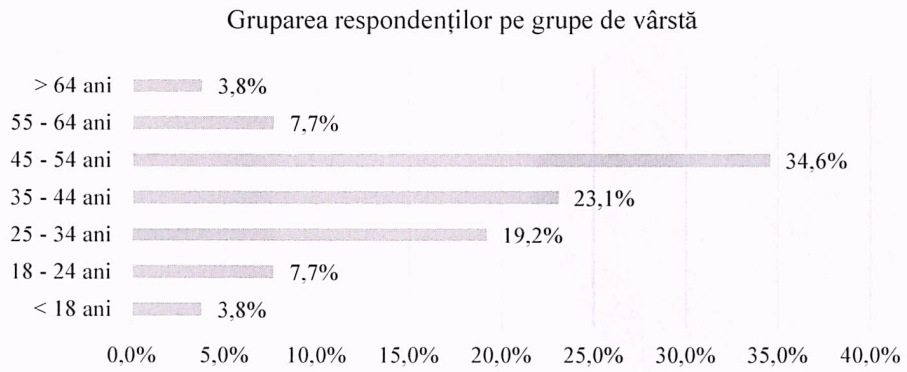

Figura IV.1: Gruparea respondenților pe grupe de vârstă

Din totalul de 87 respondenți, cea mai mare pondere se încadrează în grupele de vârstă *45 – 54 ani* (34,6% din respondenți) și *35 – 44 ani* (23,1% din respondenți). Ponderile semnificative înregistrate pentru fiecare grupă de vârstă arată dorința de implicare a populației orașului Solca și dorința de schimbare a situației existente.

Gruparea respondenților după ultimele studii absolvite

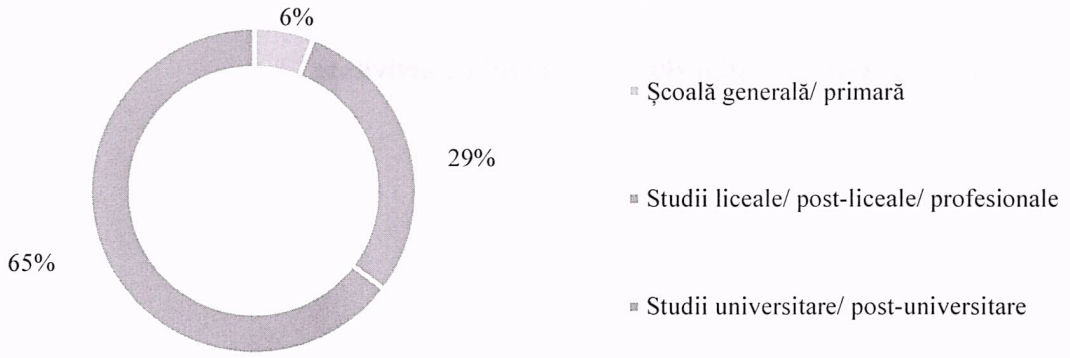

Figura IV.2: Gruparea respondenților după ultimele studii absolvite

În ceea ce privește gruparea respondenților după ultimele studii absolvite, se poate observa faptul că 65% dintre aceștia au absolvit studii universitare și post-universitare. Rezultatele arată faptul că peste 90% dintre respondenți au absolvit cel puțin studii liceale. Ponderea însemnată a respondenților cu studii superioare, justifică importanța ridicată pe care au acordat-o locuitorii orașului Solca anchetei sociologice derulate.

Gruparea respondenților după categoria ocupațională

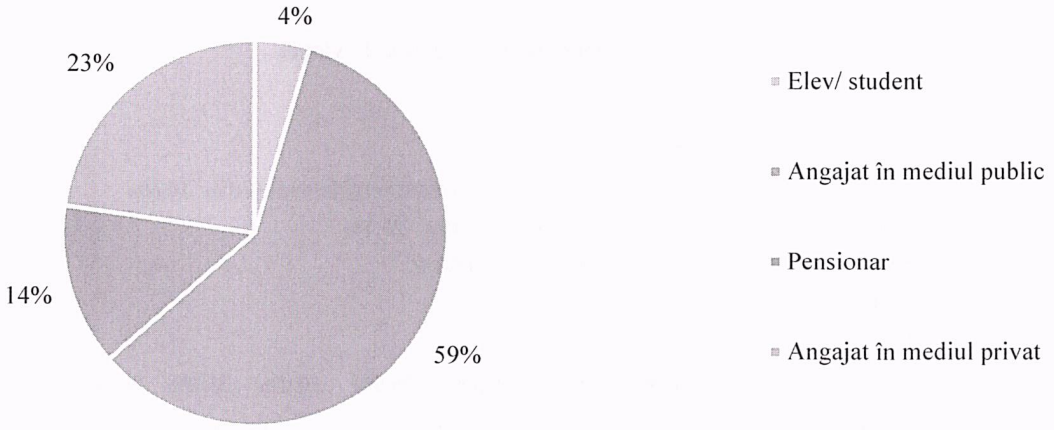

Figura IV.3: Gruparea respondenților după categoria ocupațională

În ceea ce privește categoria ocupațională, cea mai mare parte a respondenților (59%) s-au încadrat în categoria de răspuns *angajat în mediul public.* O pondere semnificativă (23% dintre respondenți) s-au încadrat în categoria *angajat în mediul privat.* Se constată faptul că cea mai mare parte a respondenților s-au încadrat în categoria *angajat în mediu public,* fapt ce scoate în evidență dorința de implicare a persoanelor din instituțiile publice locale.

Gruparea respondenților după domeniul de activitate

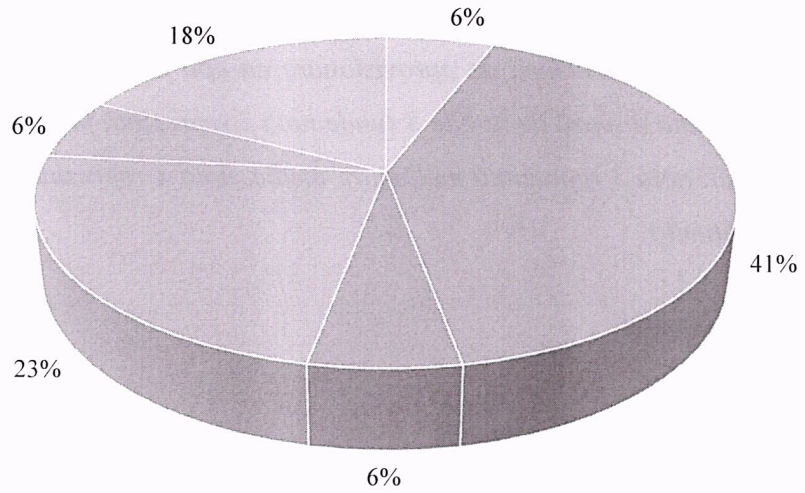

Silvicultură · Educație · Pensionar · Administrație publică · Industrie non - alimentară · Servicii diverse

Figura IV.4: Gruparea respondenților după domeniul de activitate

În ceea ce privește gruparea respondenților după domeniul de activitate, cea mai mare parte a respondenților (41%) au ales varianta de răspuns *educație*. O pondere semnificativă (23% dintre respondenți) activează în domeniul administrației publice, urmând ca 18% dintre respondenți să activeze în *servicii diverse*. Analizând răspunsurile respondenților din orașul Solca se constată faptul că domeniile de activitate sunt diverse fapt ce scoate în evidență implicarea membrilor comunității locale dintr-un număr mare de activități, evidențiindu-se în același timp și relevanța problemelor ridicate.

A fost evaluat gradul de mulțumire al populației față de seviciile de transport, a serviciilor de poștă și curierat, a infrastructurii de aprovizionare cu apă potabilă și a infrastructurii de canalizare. A fost utilizată o scară de la 1 la 5 (unde nota 1 reprezintă foarte nemulțumit, nota 2 reprezintă nemulțumit, nota 3 reprezintă mulțumire medie, nota 4 reprezintă mulțumit și nota 5 reprezintă foarte mulțumit).

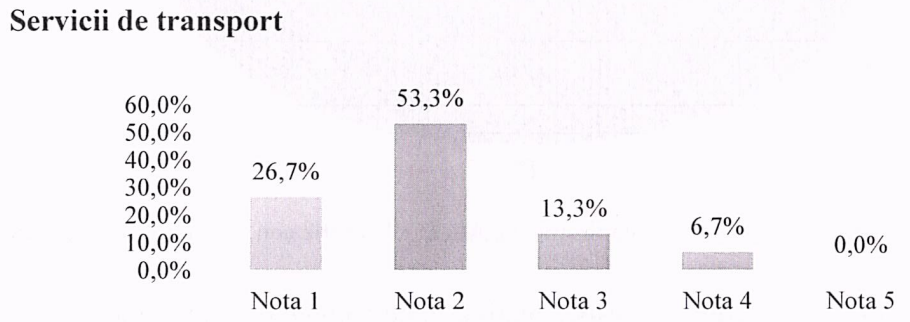

Figura IV.5: Aprecierea serviciilor de transport

La capitolul transport, din analiza efectuată reiese faptul că sunt necesare măsuri urgente. Peste 75% dintre respondenți au acordat note sub medie fapt ce justifică necesitatea unui proiect integrat pentru asigurarea facilităților de transport în orașul Solca.

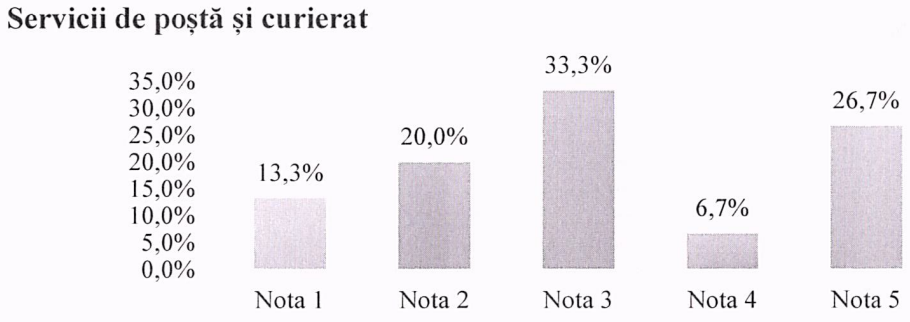

Figura IV.6: Aprecierea serviciilor de poștă și curierat

Peste 30% dintre respondenți au notat serviciile de poștă și curierat cu nota 3, fapt ce scoate în evidență un nivel mediu de mulțumire, în timp ce peste 30% au acordat notele 4 și 5, fapt ce scoate în evidență un nivel ridicat de mulțumire. La nivelul orașului Solca, populația este mulțumită de serviciile de poștă și curierat însă pot fi luate măsuri de îmbunătățire a acestui aspect.

Rețeaua de apă potabilă

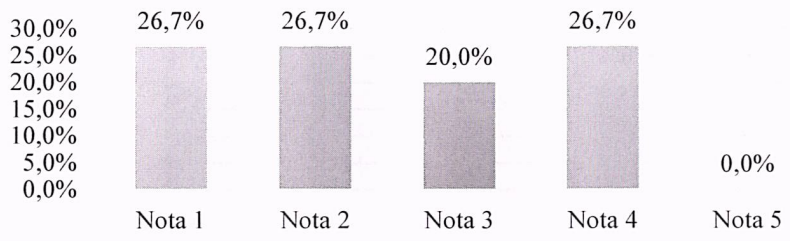

Figura IV.7: Aprecierea infrastructurii de apă potabilă

În ceea ce privește infrastructura de apă potabiă, analiza efectuată scoate în evidență faptul că aproximativ 50% din populația respondentă a acordat note sub medie în timp ce aproximativ 20% dintre respondenți înregistrează un nivel mediu de mulțumire. Rezultatele acestei analize scot în evidență necesitatea realizării unor investiții în reabilitarea, extinderea sau înlocuirea rețelelor uzate și/ sau subdimensionate de apă potabilă și dezvoltarea acestora în zonele în care lipsesc cu desăvârșire.

Rețeaua de canalizare

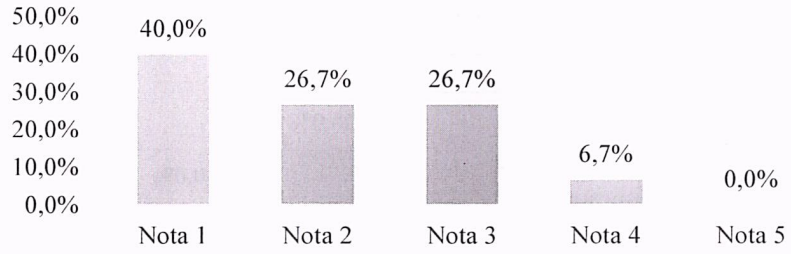

Figura IV.8: Aprecierea infrastructurii de canalizare

În ceea ce privește infrastructura de canalizare, analiza efectuată scoate în evidență un grad ridicat de nemulțumire a populației. Astfel, aproape 60% dintre respondenți au acordat note sub medie (40% dintre respondenți au acordat nota 1 și 26,7% dintre respondenți au acordat nota 2). Rezultă faptul că sunt necesare investiții urgente pentru reabilitarea rețelelor de canalizare uzate fizic și/sau moral, înlocuirea rețelelor subdimensionate și extinderea acestora în zonele în care lipsesc cu desăvârșire.

Salubritate

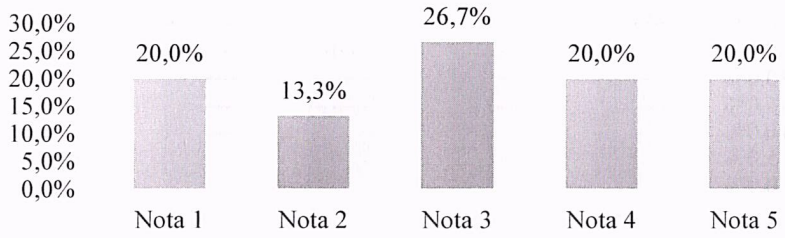

Figura IV.9: Aprecierea infrastructurii de salubritate

Referitor la infrastructura de salubritate, analiza efectuată scoate în evidență un grad ridicat de mulțumire a populației din orașul Solca. Astfel, 40% au acordat note peste medie, în timp ce 26,7% au o satisfacție medie. Rezultatele analizei justifică necesitatea unor intervenții pentru a crește gradul de satisfacție, achiziționarea de containere pentru colectare selectivă, utilaje pentru ridicarea deșeurilor, promovarea reciclării și a colectării selective precum și alte investiții specifice.

Iluminat public

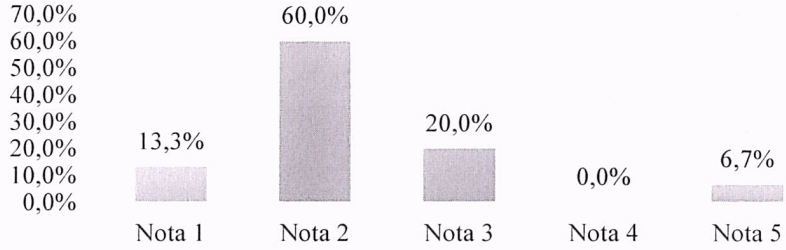

Figura IV.10: Aprecierea infrastructurii de iluminat public

În ceea ce privește infrastructura de iluminat public din orașul Solca, analiza efectuată a scos în evidență un grad de satisfacție scăzut, 60% dintre respondenți au acordat nota 2, 20% au acordat nota 3 și 13,3% au acordat nota 1. Sunt necesare măsuri pentru modernizarea rețelei de iluminat public și extinderea acesteia în zonele în care este subdimensionată sau lipsește cu desăvârșire.

Starea drumurilor

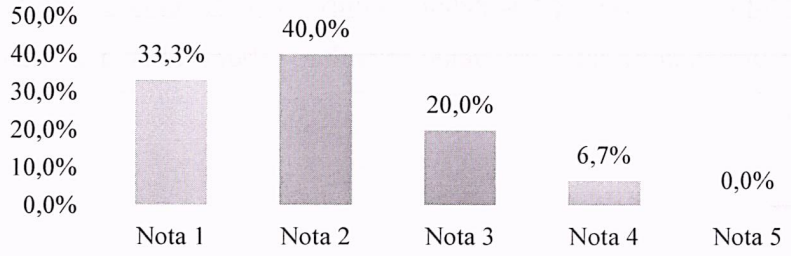

Figura IV.11: Aprecierea infrastructurii rutiere

În ceea ce privește starea drumurilor din orașul Solca, din analiza efectuată a reieșit faptul că peste 70% dintre respondenți au acordat note sub medie fapt ce evidențiază necesitatea luării unor măsuri urgente. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere sunt primordiale și constituie un pilon important în dezvoltarea orașului Solca.

Locuri de parcare

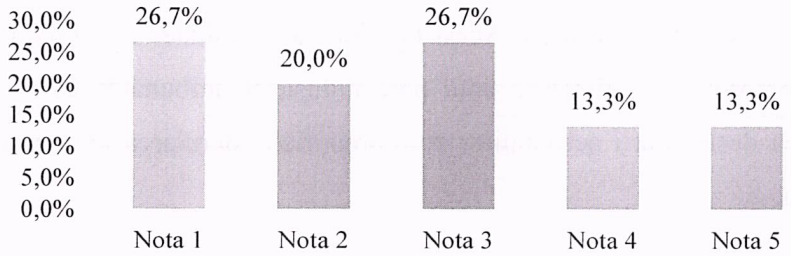

Figura IV.12: Aprecierea situației privind locurile de parcare

Situația actuală a locurilor de parcare din orașul Solca generează o nemulțumire locuitorilor. Acest lucru reiese din analiza efectuată, în care peste 45% dintre respondenți au acordat note sub medie. În concluzie, este necesară modernizarea locurilor de parcare existente, amenajarea de noi locuri de parcare, precum și realizarea de parcări subterane și supraterane.

Caracterizarea economiei orașului Solca:

Respondenții au apreciat principalele ramuri ale economiei în orașul Solca, încadrând fiecare ramură în următoarele categorii: deloc dezvoltat, subdezvoltat, dezvoltare medie, dezvoltat și foarte dezvoltat.

Industrie

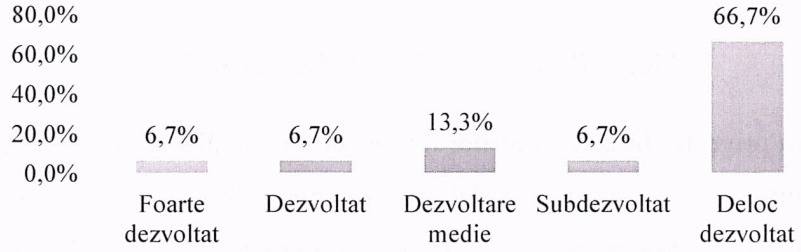

Figura IV.13: Aprecierea activității economice în sectorul industrie

Respondenții au afișat un grad ridicat de nemulțumire față de dezvoltarea acestui sector al economiei la nivelul orașului Solca. Astfel, peste 65% dintre respondenți au apreciat acest sector al economiei ca fiind deloc dezvoltat. Acest fapt indică necesitatea luării unor măsuri urgente de revitalizare a sectorului – înființarea unui parc industrial, îmbunătățirea infrastructurii rutiere pentru facilitarea desfășurării activităților antreprenoriale, derularea unor programe de formare profesională, ș.a.

Construcții

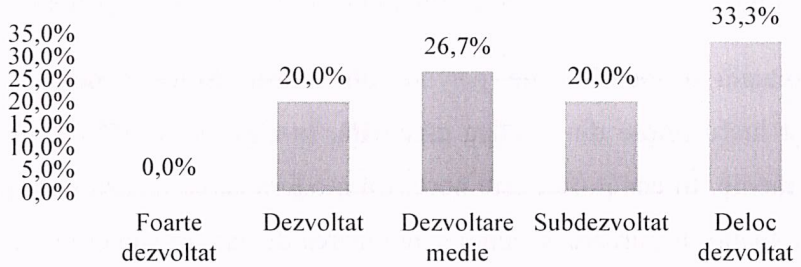

Figura IV.14: Aprecierea activității economice în sectorul construcții

Referitor la activitatea în sectorul construcții, cea mai mare pondere este pentru un sector deloc dezvoltat (33,3%) și 26,7% dintre respondenți consideră acest sector ca având o dezvoltare

medie. Pentru o bună dezvoltare urbană prin realizarea de clădiri de locuințe, clădiri de birouri, clădiri administrative, etc., este necesar ca acest sector să se dezvolte.

Servicii

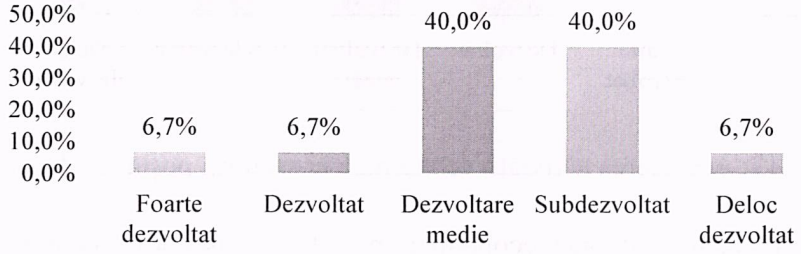

Figura IV.15: Aprecierea activității economice în sectorul servicii

În ceea ce privește aprecierea activității economice în sectorul servicii, 40% dintre respondenți au considerat faptul că acest sector este subdezvoltat, în timp ce același procent de 40% consideră faptul că sectorul prezintă o dezvoltare medie.

Transport

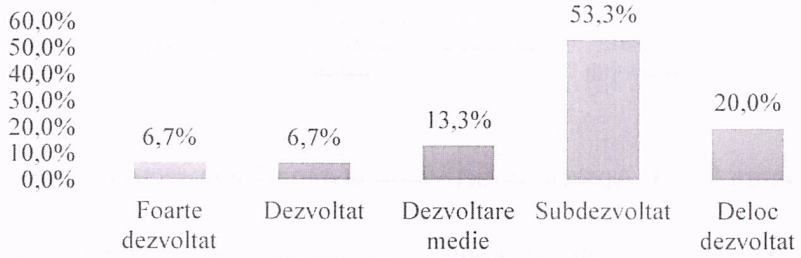

Figura IV.16: Aprecierea activității economice în sectorul transport

În ceea ce privește activitatea economică în domeniul transportului, peste 50% dintre respondenți au ales categoria subdezvoltat, în timp ce peste 20% au ales categoria deloc dezvoltat. Astfel, din analiza efectuată reiese faptul că în orașul Solca activitatea de transport întâmpină dificultăți din cauza infrastructurii precare, sau inexistenței infrastructurii de transport din unele cartiere.

Poștă și telecomunicații

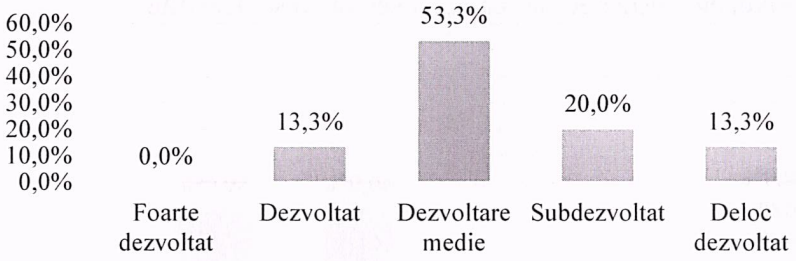

Figura IV.17: Aprecierea activtății economice în sectorul poștă și telecomunicații

În ceea ce privește activitatea economică în sectorul poștă și telecomunicații, din analiza efectuată reiese faptul că 53,3% dintre respondenți au ales categoria dezvoltare medie, în timp ce 20% au apreciat acest sector ca fiind subdezvoltat.

Comerț

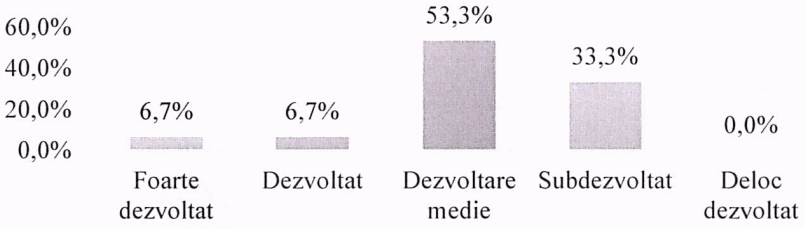

Figura IV.18: Aprecierea activității economice în sectorul comerț

În ceea ce privește activitatea de comerț, din analiza efectuată reiese faptul că majoritatea respondenților consideră faptul că acest sector prezintă o dezvoltare medie (53,3%) și 33,3% îl consideră subdezvoltat.

Agricultură și zootehnie

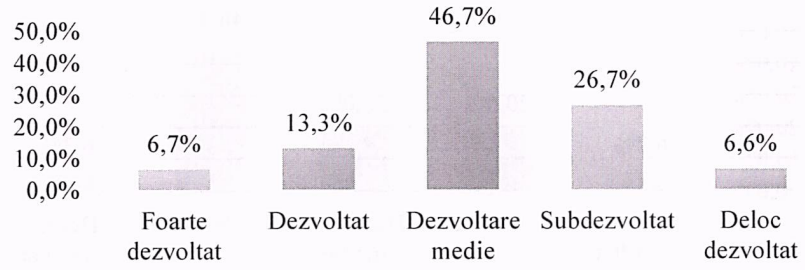

Figura IV.19: Aprecierea activității economice în sectorul agricol și zootehnic

În ceea ce privește agricultura și zootehnia, aproximativ 46% dintre respondenți au apreciat faptul că aceste sectoare prezintă o dezvoltare medie, iar 26,7% dintre respondenți au apreciat aceste sectoare ca fiind subdezvoltate. În corelare cu aceste domenii, este necesară precizarea faptului că a fost semnalată de către respondenți necesitatea construirii unei piețe agroalimentare. În cadrul acestei piețe agroalimentare vor fi comercializate majoritar produse provenite din ferme/ gospodării din localitățile limitrofe. Sunt necesare măsuri de susținere a producătorilor locali.

Energie

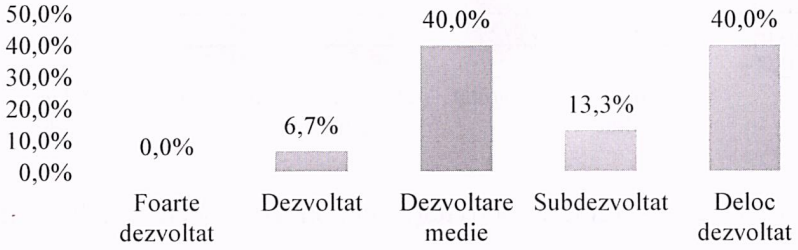

Figura IV.20: Aprecierea activității economice în sectorul energie

În ceea ce privește acest sector, 40% dintre respondenți au afirmat faptul că prezintă o dezvoltare medie, în timp ce aceeași valoare de 40% au apreciat acest sector ca fiind deloc dezvoltat.

Turism

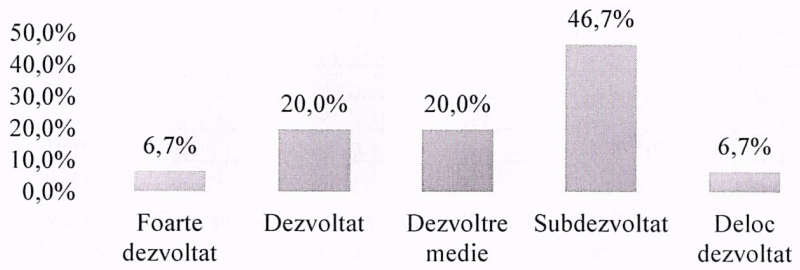

Figura IV.21: Aprecierea activtiății economice în sectorul turism

În ceea ce privește sectorul turismului, peste 50% dintre respondenți consideră acest sector ca fiind deloc dezvoltat și subdezvoltat. Având în vedere numeroasele obiective turistice existente în orașul Solca și în apropierea acestuia, așteptările populației sunt de valorificare a infrastructurii culturale și de intensificare a activității de turism.

Silvicultură

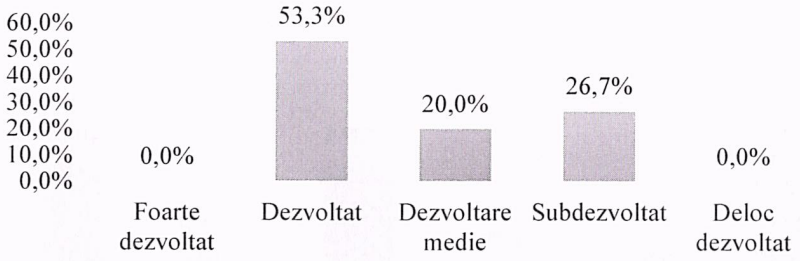

Figura IV.22: Aprecierea activității economice în sectorul silvicultură

Referitor la activitatea silvică, majoritatea respondenților consideră acest sector ca fiind dezvoltat (53,3%), urmând ca 26,7% dintre aceștia să afirme faptul că este un sector subdezvoltat și 20% fiind de părere că se prezintă o dezvoltare medie. Exploatarea lemnului prezintă cea mai dezvoltată ramură economică a orașului Solca.

Aprecierea aspectelor privind educația în orașul Solca

Infrastructura educațională poate constitui fundamentul dezvoltării orașului Solca. Având în vedere potențialul de dezvoltare existent, sunt necesare investiții permanente pentru a asigura accesul la o infrastructură dotată, adaptată standardelor europene.

Dotarea școlilor

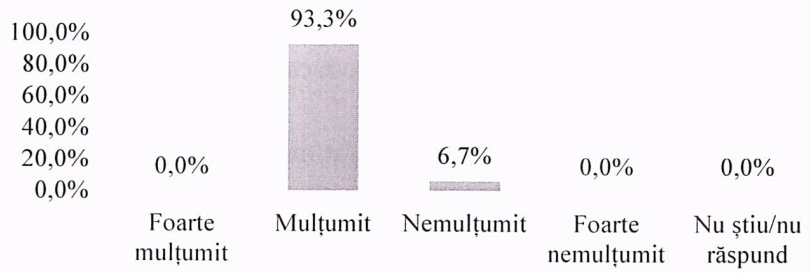

Figura IV.23: Aprecierea infrastructurii educaționale: dotarea școlilor

În urma analizei efectuate a reieșit faptul că peste 90% din populația respondentă este mulțumită de dotarea școlilor. Cu toate acestea un procent de 6,7% din populația respondentă s-a declarat nemulțumită față de acest aspect.

Dotarea grădinițelor

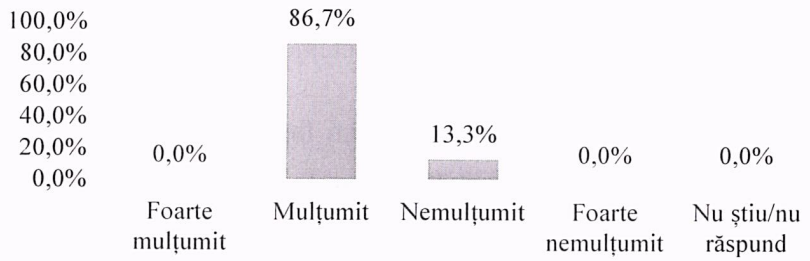

Figura IV.24: Aprecierea infrastructurii educaționale: dotarea grădinițelor

Rezultatele analizei privind dotarea grădinițelor sunt asemănătoare cu rezultatele obținute în analiza școlilor. Totuși, gradul de nemulțumire privind gradul de dotare al grădinițelor este mai redus comparativ cu cel al școlilor, astfel 13,3% dintre respondenți se declară nemulțumiți de acest aspect.

Dotarea bibliotecilor

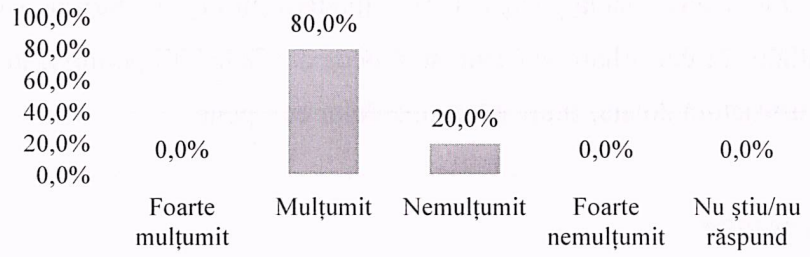

Figura IV.25: Aprecierea infrastructurii educaționale: dotarea bibliotecilor

Majoritatea respondenților (80%) s-au declarat mulțumiți de dotarea bibliotecilor, în timp 20% s-au declarat nemulțumiți. Sunt necesare măsuri pentru soluționarea acestui aspect și pentru creșterea satisfacției populației față de această componentă.

Competența cadrelor didactice

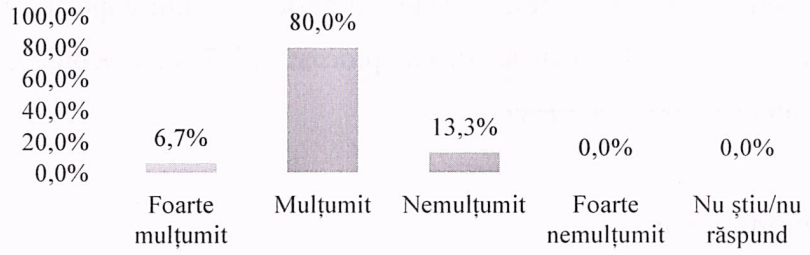

Figura IV.26: Aprecierea competenței cadrelor didactice

Față de aspectele privind educația, constatăm faptul că răspunsurile se corelează, astfel populația respondentă prezintă același nivel de mulțumire față de dotarea școlilor, a grădinițelor și a bibliotecilor precum și competența cadrelor didactice. Pot fi luate măsuri pentru îmbunătățirea acestor aspecte și implicit atingerea unor performanțe ridicate de către elevi și cadrele didactice.

Dotarea bazelor sportive

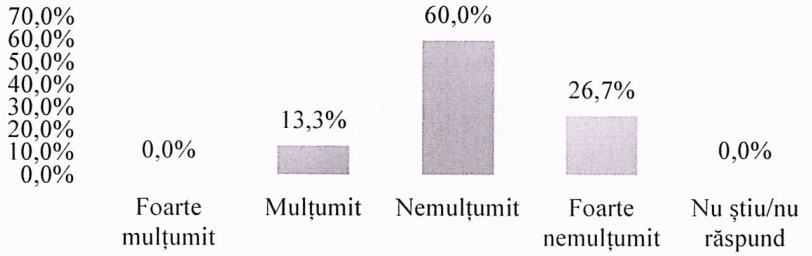

Figura IV.27: Aprecierea nivelului de dotare a bazelor sportive

În ceea ce privește dotarea bazelor sportive, se constată faptul că populația respondentă este nemulțumită și foarte nemulțumită. Astfel, 60% dintre respondenți au declarat că sunt nemulțumiți, în timp ce aproximativ 27% s-au declarat foarte nemulțumiți. Dintre respondenți doar 13,3% s-au simțit mulțumiți de dotarea bazelor sportive. Cu toate acestea este necesară menționarea faptului că sunt necesare măsuri pentru îmbunătățirea acestei componente.

Performanțele elevilor

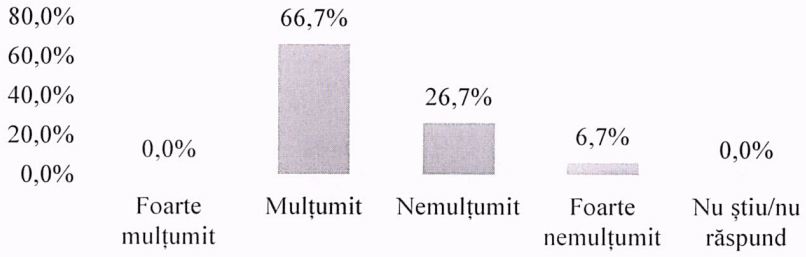

Figura IV.28: Aprecierea performanțelor elevilor

Se constată faptul că aprecierea performanțelor elevilor din orașul Solca s-a făcut în corelare cu aprecierea celorlalte aspecte privind educația. Astfel, 66,7% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți de performanțele elevilor din orașul Solca, existând de asemenea o pondere însemnată a respondenților nemulțumiți și foarte nemulțumiți față de acest aspect (33,4%).

Aprecierea infrastructurii sanitare
Numărul medicilor

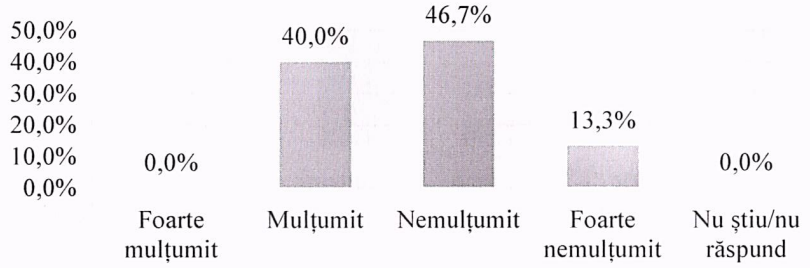

Figura IV.29: Aprecierea nivelului de mulțumire față de numărul medicilor

Din analiza efectuată reiese lipsa personalului medical. Astfel, peste 45% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți față de numărul medicilor din orașul Solca, în timp ce peste 13% s-au declarat foarte nemulțumiți. Cu toate acestea, 40% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți justificându-se faptul că sunt necesare măsuri la nivelul tuturor unităților sanitare și implicit la nivelul tuturor specialităților medicale.

Competența medicilor

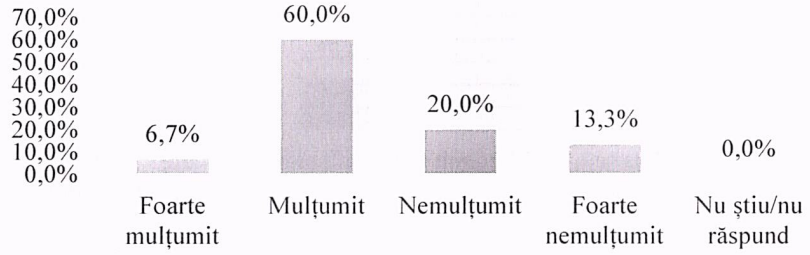

Figura IV.30: Aprecierea nivelului de mulțumire față de competențele medicilor

În ceea ce privește competența medicilor, rezultatele se corelează cu cele obținute în analiza numărului medicilor. Astfel, un procent de 60% dintre respondenți au apreciat faptul că sunt mulțumiți de competența medicilor în timp ce peste 30% s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți. Sunt necesare măsuri integrate de profesionalizare a cadrelor medicale și de atragerea cadrelor medicale tinere în orașul Solca.

Numărul farmaciilor

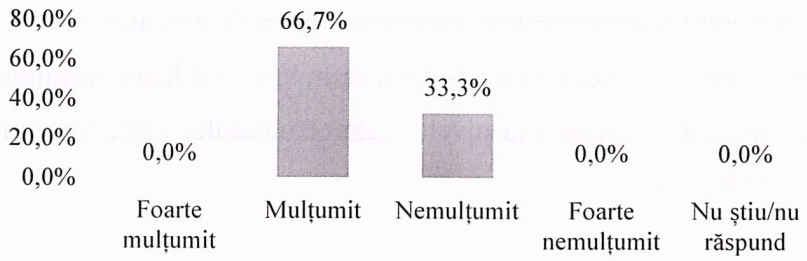

Figura IV.31: Aprecierea nivelului de mulțumire față de numărul farmaciilor

Referitor la numărul farmaciilor, se constată faptul că peste 65% dintre respondenți sunt mulțumiți, în timp ce peste 30% sunt nemulțumiți de acest aspect. Astfel, la nivelul orașului Solca numărul farmaciilor nu satisface complet necesitățile populației.

Aprovizionarea farmaciilor

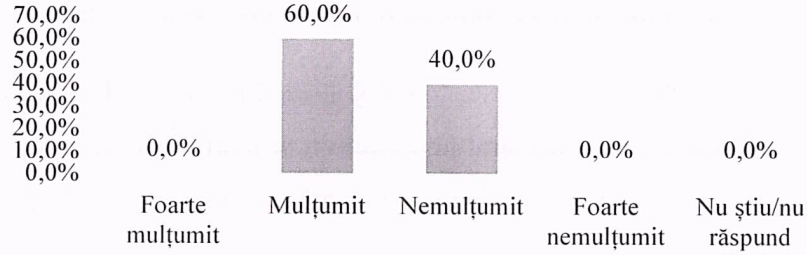

Figura IV.32: Aprecierea nivelului de mulțumire față de aprovizionarea farmaciilor

Răspunsurile privind aprecierea aprovizionării farmaciilor se corelează cu răspunsurile privind numărul farmaciilor. Populația respondentă s-a declarat majoritar mulțumită.

Condițiile din cabinetele medicale

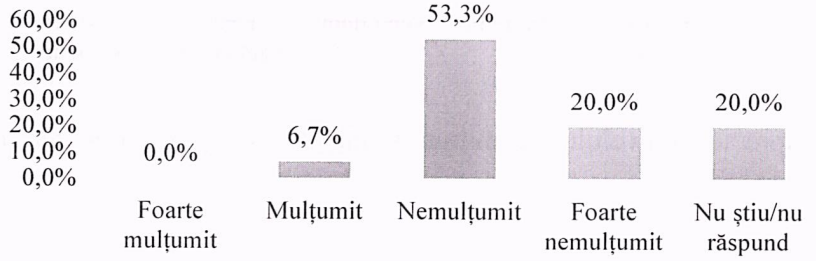

Figura IV.33: Aprecierea nivelului de mulțumire față de condițiile cabinetelor medicale

Referitor la condițiile din cabinetele medicale (Figura IV.33), analiza efectuată evidențiază faptul că peste 70% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți. Astfel, sunt necesare proiecte integrate și măsuri la nivelul tuturor unităților sanitare și implicit la nivelul tuturor specialităților medicale.

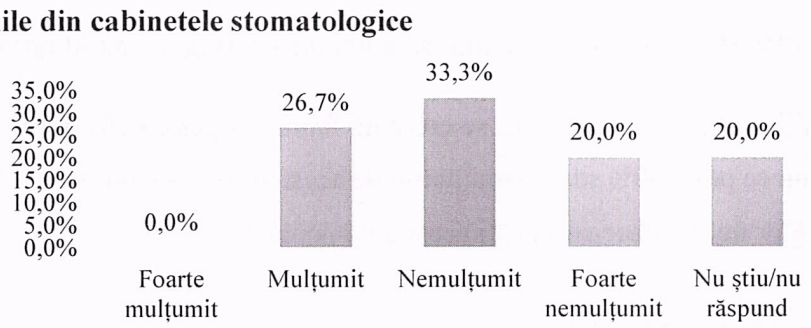

Figura IV.34: Aprecierea nivelului de mulțumire față de condițiile cabinetelor stomatologice

Referitor la condițiile din cabinetele stomatologice, din analiza efectuată a reieșit faptul că peste 50% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, fiind doar 26,7% mulțumiți de acest aspect. Este necesară luarea unor măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor din cabinetele stomatologice.

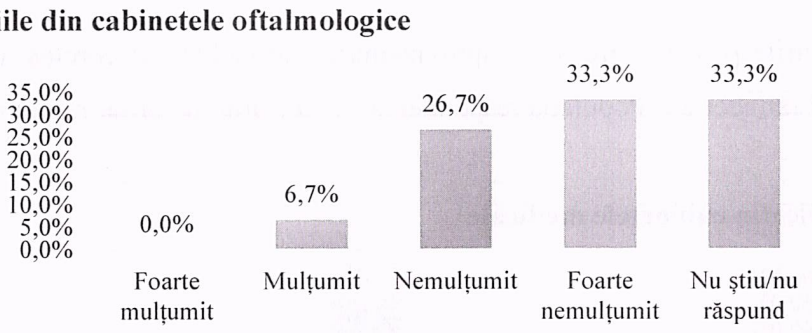

Figura IV.35: Aprecierea nivelului de mulțumire față de condițiile cabinetelor oftalmologice

Referitor la condițiile din cabinetele oftalmologice, 26,7% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și peste 30% s-au declarat foarte nemulțumiți, fapt ce arată necesitatea implementării de proiecte de dezvoltare a infrastructurii.

Condițiile din cabinetele de obstretică și ginecologie

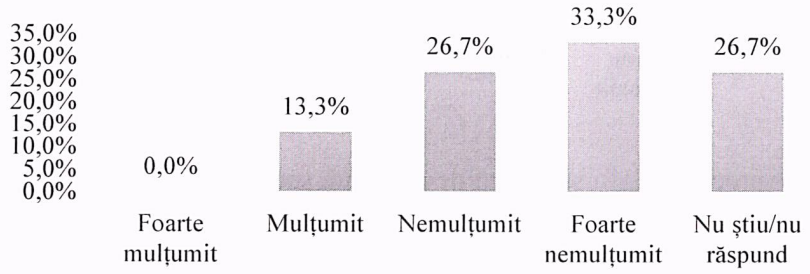

Figura IV.36: Aprecierea nivelului de mulțumire față de condițiile cabinetelor specializate

Peste 50% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți de condițiile din cabinetele de obstretică și ginecologie. Urmând ca 13,3% dintre respondenți să se declare mulțumiți de acest aspect, fapt ce scoate în evidență existența unor probleme și necesitatea implementării unor proiecte de dezvoltare.

Aprecierea aspectelor referitoare la asistența socială

Asistență socială pentru bătrâni

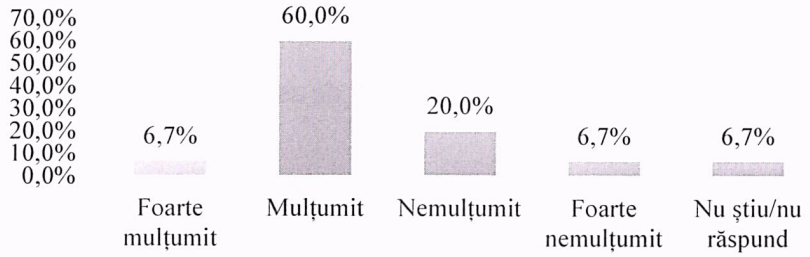

Figura IV.37: Aprecierea infrastructurii de asistență socială pentru bătrâni

Peste 60% dintre respondenți sunt mulțumiți și foarte mulțumiți față de infrastructura de asistență socială pentru bătrâni, în timp ce 26,7% se consideră nemulțumiți și foarte nemulțumiți. Astfel, sunt necesare proiecte integrate de dezvoltare a infrastructurii de asistență socială.

Asistență socială pentru persoanele cu handicap

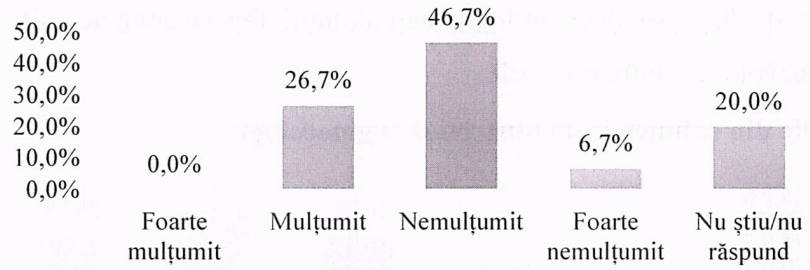

Figura IV.38: Aprecierea infrastructurii de asistență socială pentru persoanele cu handicap

În ceea ce privește infrastructura de asistență socială pentru persoanele cu handicap, analiza efectuată scoate în evidență un grad ridicat de nemulțumire a populației respondente, în proporție 53,4%. Astfel, sunt necesare măsuri de dezvoltare a infrastructurii de asistență socială pentru persoanele cu handicap.

Asistență socială pentru copii (orfani, abandonați)

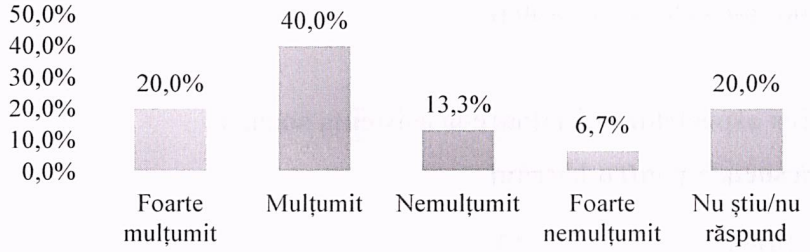

Figura IV.39: Aprecierea infrastructurii de asistență socială pentru copii

Referitor la infrastructura de asistență socială pentru copii, analiza efectuată scoate în evidență un grad ridicat de mulțumire a populației respondente (60%). Se pot aduce îmbunătățiri acestei componente prin intermediul proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

Domenii de investiții

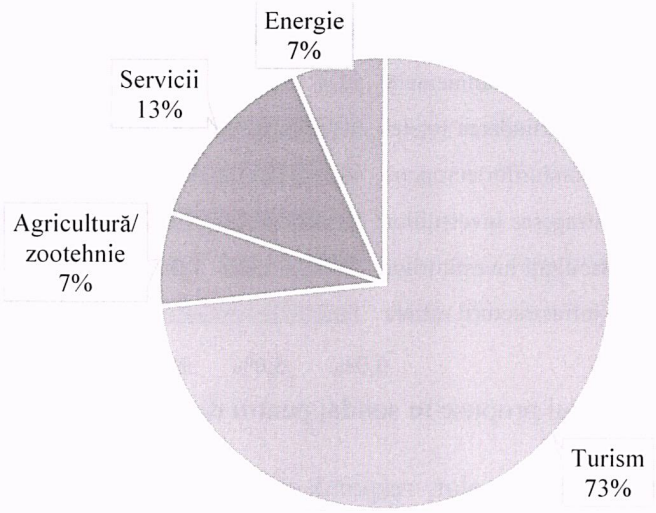

Figura IV.40: Domenii de interes în vederea realizării unei investiții

Analizând oportunitatea de a investi în orașul Solca, peste 70% dintre respondenți ar investi în sectorul turismului dacă ar dispune de resurse financiare. Ponderi însemnate au fost înregistrate și în sectorul serviciilor. Această analiză scoate în evidență potențialul antreprenorial al locuitorilor orașului Solca.

Ierarhizarea problemelor orașului Solca

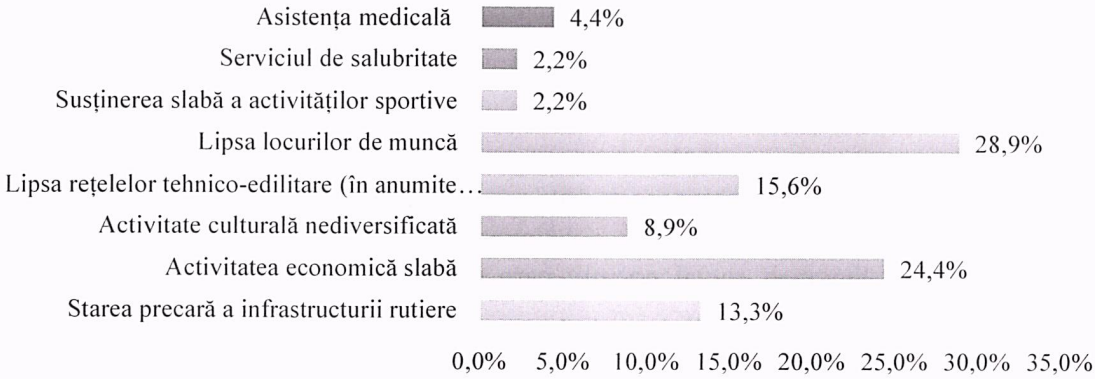

Figura IV.41: Principalele probleme ale orașului Solca

Referitor la ierarhizarea principalelor probleme ale orașului Solca, analizând răspunsurile primite, sunt necesare intervenții pentru remedierea următoarelor probleme principale: lipsa locurilor de muncă, activitatea economică slabă, lipsa rețelelor tehnico-edilitare, starea precară a infrastructurii rutiere.

Acțiuni propuse pentru rezolvarea problemelor

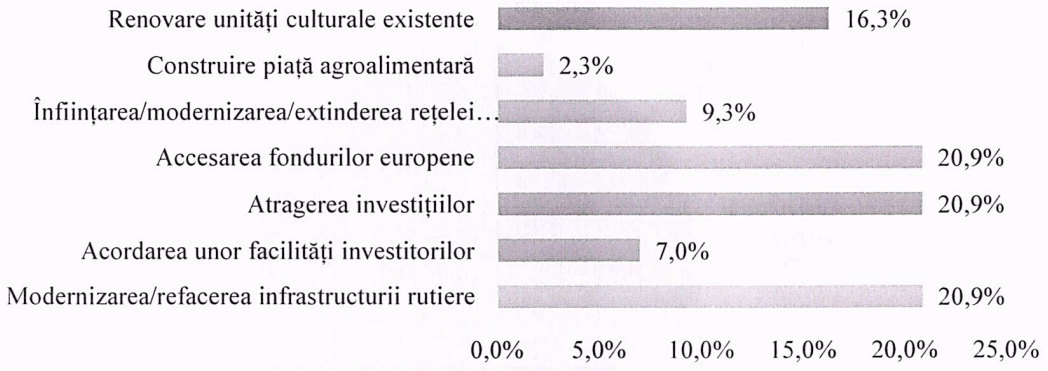

Figura IV.42: Acțiuni propuse în sondaj pentru rezolvarea problemelor

Corelat cu ierarhizarea problemelor, respondenții au apreciat care sunt acțiunile pentru rezolvarea principalelor probleme: accesarea fondurilor europene, atragerea investițiilor, modernizarea/ refacerea infrastructurii rutiere, renovarea unităților culturale existente.

Fenomene sociale

Figura IV.43: Fenomene sociale negative care afectează orașul Solca

Principalul fenomen social negativ care afectează orașul Solca, evidențiat în analiza efectuată este reprezentat de sărăcia populație, acest fenomen fiind în strânsă corelație cu șomajul ridicat și migrarea forței de muncă. Astfel, dezvoltarea orașului Solca este în strânsă legătură cu implicarea cetățenilor în activități productive. Lipsa locurilor de muncă va genera sărăcie, fapt ce va duce la încetinirea fenomenului de dezvoltare.

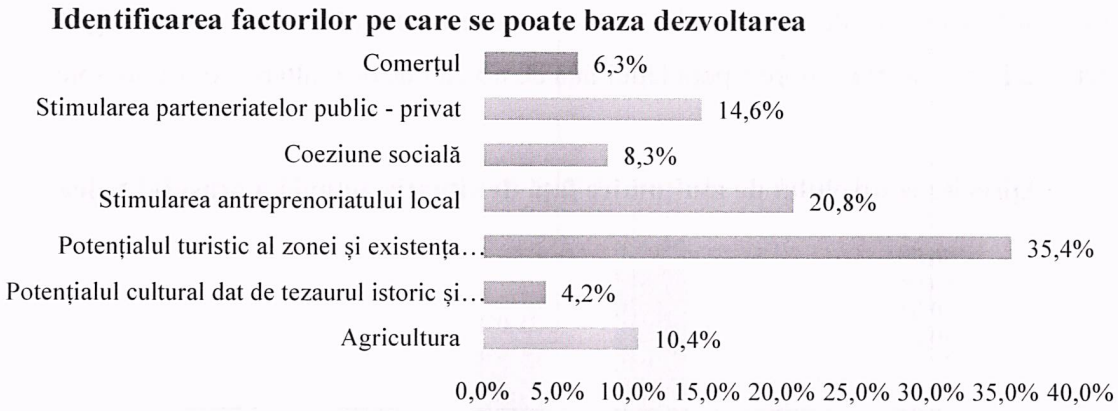

Figura IV.44: Elemente pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a orașului Solca

Privind la principalii factori pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a orașului Solca, se constată faptul că peste 30% dintre respondenți consideră faptul că potențialul turistic este un element foarte important pentru dezvoltarea orașului și creșterea nivelului de trai totodată, urmând ca 20,8% dintre respondenți să afirme faptul că stimularea antreprenortiatului local poate aduce o plus valoare imprtantă în comunitate, precum și stimularea parteneriatelor public-privat.

IV.1.2 Viziunea proprie a cetățenilor privind dezvoltarea orașului Solca

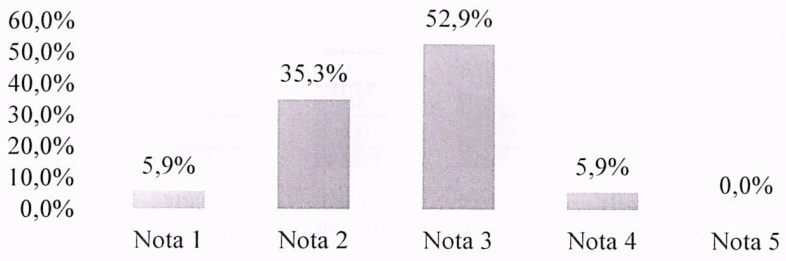

Figura IV.45: Aprecierea nivelului de dezvoltare a orașului Solca

Respondenții și-au exprimat viziunea proprie privind dezvoltarea orașului Solca. Astfel, nivelul de dezvoltare a orașului Solca a fost apreciat de cetățeni pe o scară de la 1 la 5, unde: Nota 1 – deloc dezvoltat; Nota 2 – subdezvoltat; Nota 3 – dezvoltare medie; Nota 4 – dezvoltat; Nota 5 – foarte dezvoltat.

Din analiza răspunsurilor primite, se constată faptul că populația orașului Solca este nemulțumită față de nivelul de dezvoltare a orașului Solca. Astfel, 41,2% dintre respondenți au acordat note sub medie, din care 5,9% au acordat nota 1 și 35,3% au acordat nota 2. Procentul

majoritar a fost obținut de nota 3 (53,3%) indică necesitatea luării unor măsuri urgente pentru creșterea gradului de mulțumire a populației față de nivelul de dezvoltare a orașului Solca.

Aprecierea nivelului de mulțumire față de situația actuală a orașului Solca

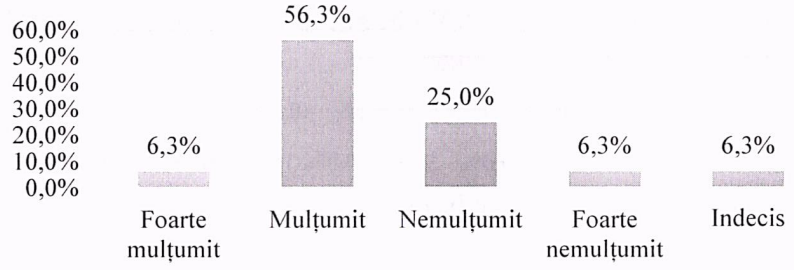

Figura IV.46: Aprecierea nivelului de mulțumire față de situația actuală a orașului Solca

Rezultatele obținute arată o oarecare mulțumire față de situația actuală a orașului Solca. Astfel, peste 50% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți față de situația actuală a orașului Solca.

Viziunea proprie privind rolul respondentului în dezvoltarea orașului Solca

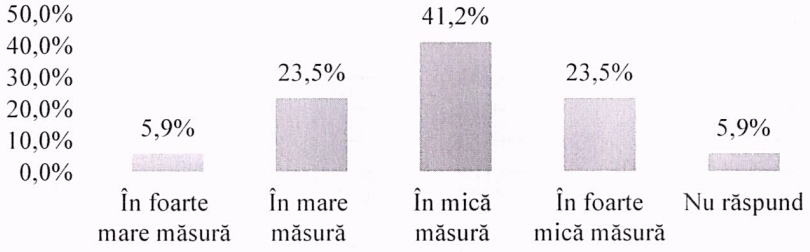

Figura IV.47: Viziunea proprie privind în dezvoltarea orașului Solca

Privind rolul respondenților în dezvoltarea orașului Solca, peste 60% dintre aceștia consideră faptul că impactul lor în dezvoltarea orașului este *în mică măsură* și *în foarte mică măsură*.

Procesul de dezvoltare a orașului Solca este strâns legat de capitalul uman din zonă. Cu cât va crește nivelul de educație a populației cu atât aceasta va deveni mai conștientă de rolul pe care îl are în dezvoltarea comunității și cu atât va fi mai antrenată în activitățile desfășurate în orașul

Solca. Populația locală poate deveni un accelerator al dezvoltării prin realizarea de activități cu valoarea adăugată pentru orașul Solca.

IV.1.3 Calitatea vieții în orașul Solca – analiză comparativă la nivel local – național – european

Pentru a afla date despre bunăstarea locuitorilor orașului Solca, se analizează comparativ datele existente la nivel local, național și european (datele la nivel național și european fiind disponibile pe platforma EUROSTAT). Rolul analizei constă în evidențierea decalajelor de dezvoltare acolo unde este cazul.

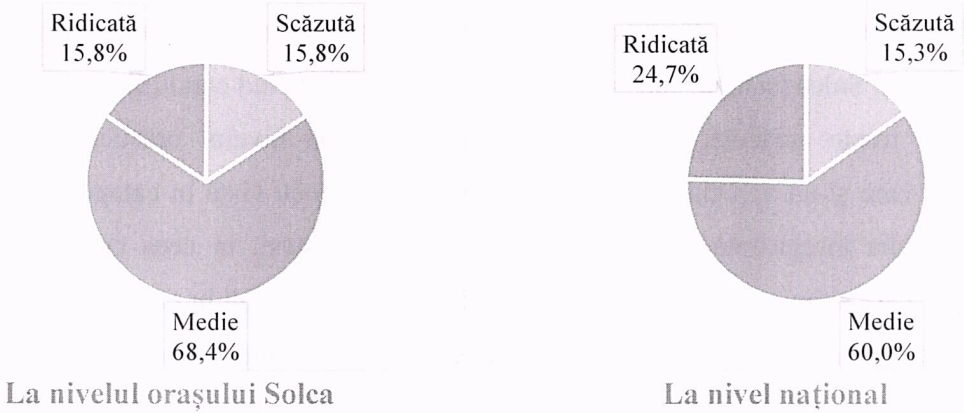

Figura IV.48: Aprecierea satisfacției generale a vieții

Procentele afișate arată ponderea persoanelor din orașul Solca și România care și-au evaluat satisfacția pe o scară de la 0 (cel mai mic) la 10 (cel mai mare). Rezultatele sunt grupate în 3 categorii: Scăzută (0-5), Medie (6-8) și Ridicată (9-10). Această medie se calculează prin însumarea tuturor evaluărilor oferite de oameni la nivelul lor subiectiv de satisfacție, care variază între 0 și 10 puncte, iar ulterior această sumă este împărțită la numărul total de respondenți pentru a obține media. România are aceeași medie cu cea a UE, respectiv 7,3/10, Finlanda și Irlanda împărțind primul loc cu o medie de 8,1/10 iar la capătul opus se află Bulgaria cu o medie privind satisfacția generală a vieții de 5,4/10. La nivelul orașului Solca media rezultată este de 7,31/10, aceasta situându-se puțin peste media națională.

Satisfacție financiară

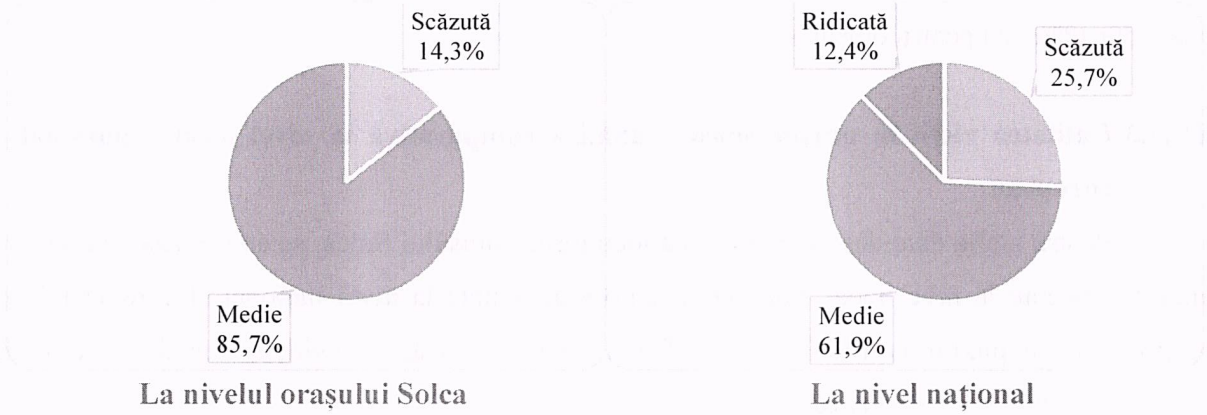

Figura IV.49: Aprecierea satisfacției financiare

Procentele afișate arată ponderea respondenților la nivel național (dreapta), respectiv la nivelul orașului Solca (stânga) care și-au evaluat satisfacția privind condițiile de viață materiale în următoarele trepte: scăzută, medie și ridicată. Astfel, la nivelul orașului Solca, ponderea persoanelor care și-au apreciat satisfacția privind condițiile de viață în categoria *scăzută* (14%) este sub media înregistrată la nivel național (25,7%). Totuși, în ceea ce privește ponderea persoanelor care și-au evaluat satisfacția privind condițiile de viață în categoria *ridicată* (0%) se situează sub media națională (12,4%). România se situează deasupra mediei Uniunii Europene cu o medie de 6,6/10 privind satisfacția materială. Țările nordice precum Danemarca, Finlanda și Suedia au cea mai mare rată de satisfacție privind condițiile materiale, aceasta fiind de 7,6/10, Bulgaria are o satisfacție monetară scăzută comparativ cu media UE, fiind de 4,3/10.

Satisfacția privind condițiile de locuit

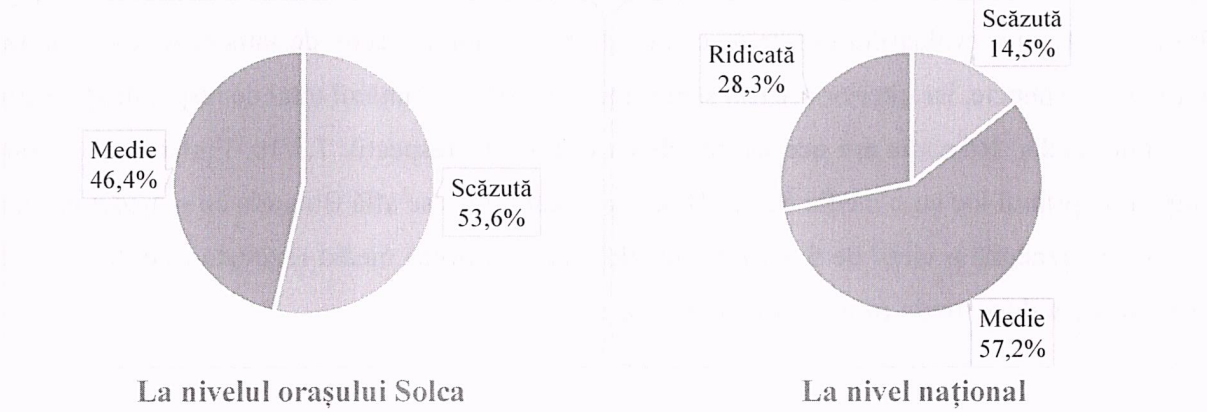

Figura IV.50: Satisfacția privind condițiile de locuit

Procentele afișate (Figura IV.50) arată ponderea respondenților la nivel național (dreapta), respectiv la nivelul orașului Solca (stânga) care și-au evaluat satisfacția privind condițiile de locuit în următoarele trepte: scăzută, medie și ridicată. Analizând ponderea persoanelor care și-au evaluat satisfacția față de condițiile de locuit în categoria *medie,* la nivel național (57,2%) cu ponderea persoanelor care au ales aceeași categorie la nivelul orașului Solca (46,4%), se constată faptul că valoarea este mai scăzută pentru orașul Solca, astfel în România 28,3% dintre respondenți prezintă o satisfacție ridicată și 14,5% prezintă o satisfacție scăzută în timp ce respondenții orașului Solca înregistrează un procent de 0% pentru satisfacția ridicată și 53,6% pentru o satisfacție scăzută, fiind mai ridicat decât valoarea națională.

România se situează la același nivel de satisfacție privind condițiile de locuit cu Uniunea Europeană având media de 7,4/10. Țările nordice au cel mai ridicat nivel de satisfacție, acesta fiind de 8,4/10 pentru Danemarca și Finlanda în timp ce Bulgaria înregistrează cea mai mică medie europeană de 6,0/10.

Coeficientul de supraaglomerare a locuinței

Figura IV.51: Rata de supraaglomerare a locuințe

La capitolul supraaglomerare a locuinței România se situează pe ultimul loc cu un procent de 45,1%, cu 28% mai mult față de media UE. Cipru înregistrează cele mai bune rezultate la acest capitol cu o valoare de 2,2%. Conform anchetei sociologice realizate, la nivelul orașului Solca rata de supraaglomerare a locuinței este de 13%, aceasta situându-se sub media europeană, care este de 17%.

Media numărului de ore lucrate pe săptămână

Figura IV.52: Numărul de ore lucrate pe săptămână

Numărul mediu de ore de lucru pe săptămână, la nivel național, este de 39,9 ore, cu 8,1 ore mai mult decât media UE. La nivelul orașului Solca, conform răspunsurilor respondenților s-a calculat o medie a numărului de ore lucrate pe săptămână de 37,8 ore, medie mai redusă față de cea națională. Danemarca are cea mai ridicată medie a satisfacției timpului utilizat, fiind de 7,8/10, și privind în polul opus, Bulgaria înregistrează o satisfacție medie de doar 5,7/10. Olanda lucrează mai inteligent, nu mai greu, cu o medie de doar 19,9 ore pe săptămână, iar la polul opus se află chiar România cu cea mai ridicată medie de ore de lucru pe săptămână de 39,9 ore.

Aprecierea satisfacției locului de muncă

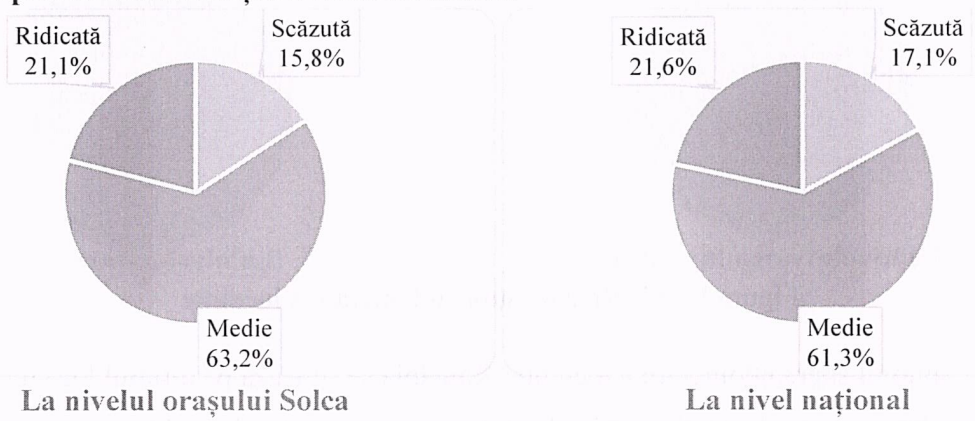

Figura IV.53: Aprecierea satisfacției locului de muncă

În ceea ce privește satisfacția la locul de muncă, România se încadrează în media Uniunii Europene de 7,2/10, dar are o rată de angajare de 61,9% fiind sub media UE de 68,4%. La nivelul orașului Solca, 63,2% din populația respondentă înregistrează o satisfacție medie a locului de muncă. Grecia este pe ultimul loc cu o satisfacție medie de 6,2/10 și o rată de angajare de 57,2%.

Pe primul loc se află Finlanda pentru satisfacția la locul de muncă cu o medie de 8,1/10 iar cea mai mare rată de angajare o deține Olanda fiind de 80,1%.

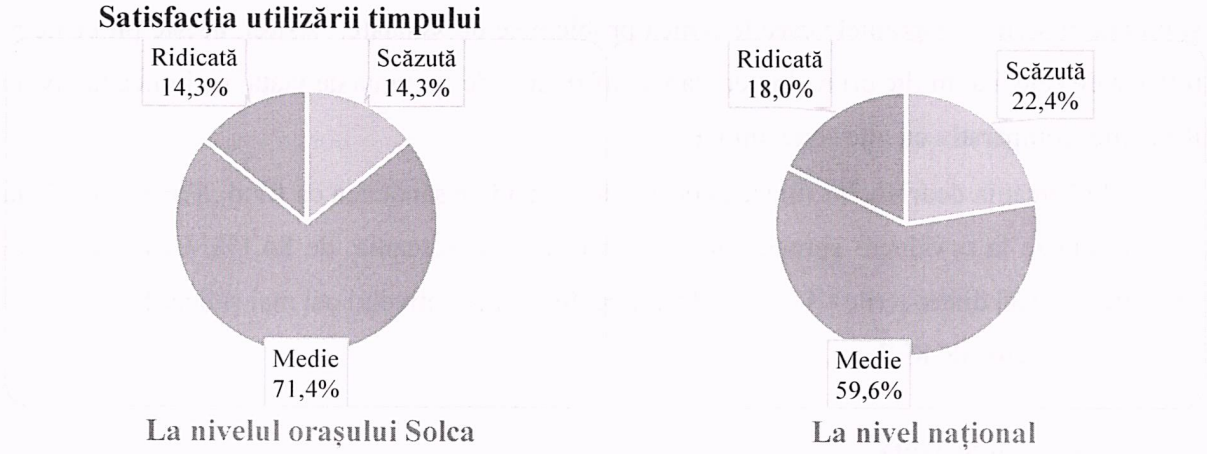

Figura IV.54: Aprecierea satisfacției utilizării timpului

Pentru satisfacția folosirii timpului, ponderea populației respondente care înregistrează o satisfacție medie (71,4%) se situează peste ponderea înregistrată la nivel național (59,6%). Cu toate acestea, ponderea populației care înregistrează o satisfacție ridicată a locului de muncă la nivelul orașului Solca (14,3%) se situează sub media națională (18%).

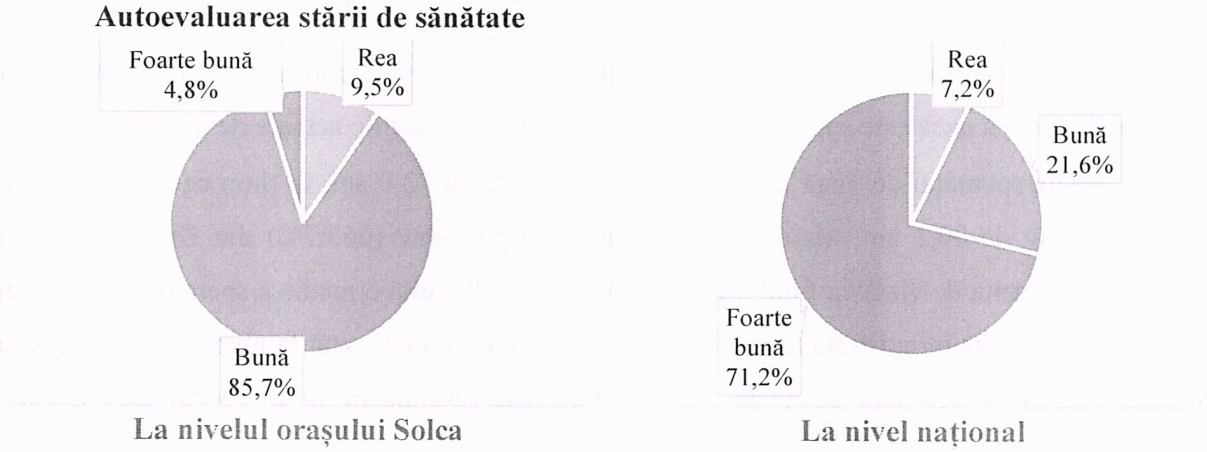

Figura IV.55: Autoevaluarea stării de sănătate

Analizând autoperceperea sănătății în România 71,2% dintre respondenți au declarat faptul că își consideră sănătatea ca fiind „Foarte bună" depășind media UE de 68,6%, în schimb România se situează spre finalul clasamentului privind speranța de viață, care este de 72,9 ani, mai mică

decât media UE. La nivelul orașului Solca, 85,7% din populația respondentă și-a autoperceput starea de sănătate ca fiind bună. Deși românii se consideră sănătoși în proporție de peste 90%, prezintă o reticiență față de sistemul medical/ medici, refuză să-și facă analize generale periodice și nu iau în serios simptomele care le indică problemele de sănătate. Astfel, aceste procente nu reflectă de cele mai multe ori realitatea, fapt confirmat și de speranța de viață, mai mică la nivelul României comparativ cu alte state din UE.

În Lituania doar 46,2% dintre persoane își consideră sănătatea ca fiind „Foarte bună", iar Irlanda ajunge la o valoare aproape dublă comparativ cu Lituania, de 84,1%. Cea mai redusă speranță de viață dintre țările UE este în Bulgaria de 71,4 ani, nivelul cel mai ridicat fiind atins de Spania cu o medie de 83,3 ani.

Speranța de viață

Figura IV.56: Aprecierea speranței de viață

Speranța de viață la naștere arată numărul mediu de ani în care un nou-născut se poate aștepta să trăiască dacă este supus de-a lungul vieții sale la condițiile actuale de mortalitate.

Media speranței de viață la nivelul României este de 72,9 ani, în timp ce media Uniunii Europene este de 80,1 ani. Majoritatea populației respondente (66,67%) din Orașul Solca își evaluează speranța de viață ca fiind între 60 și 80 de ani. Rezultă o medie a speranței de viață de 69,3 ani, sub media înregistrată la nivel național. Datele prezentate, atât la nivel național cât și la nivelul orașului Solca sunt calculate după răspunsurile respondenților în cadrul unor anchete sociologice.

Satisfacția privind relațiile sociale

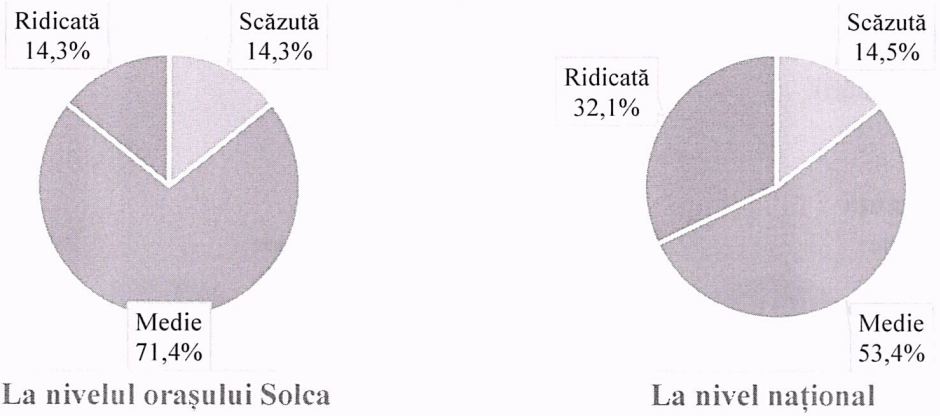

Figura IV.57: Aprecierea satisfacției privind relațiile sociale

Locuitorii din orașul Solca înregistrează o satisfacție *medie* (71,4%) în ceea ce privește relațiile sociale, care se situează peste media națională (53,4%). Impactul relațiilor sociale se reflectă în societate. Astfel, comunitățile se dezvoltă prin buna comunicare între membri și realizarea de proiecte comune cu valoare adăugată.

Figura IV.58: Rata populației care consideră că are pe cine se baza la nevoie

Satisfacția față de relațiile personale în România este de 7,6/10, cu 0,3 mai mică comparativ cu media UE. O pondere de 93,7% din persoanele respondente din România au spus că au pe cineva pe care să se bazeze la nevoie, depășind media UE cu 0,5%. La nivelul orașului Solca ponderea persoanelor care au răspuns că au pe cine se baza la nevoie este de 95%, situându-se peste media națională. Bulgaria, precum și în indicatorii anteriori analizați se situează pe ultimul loc cu o medie de 6,6/10, în timp ce Austria, Irlanda, Malta și Slovenia se luptă pentru primul loc, cu o medie de 8,6/10 în ceea ce privește satisfacția față de relațiile personale. Doar 84,7% dintre persoanele din Luxemburg au pe cine se baza la nevoie, în timp ce în Slovacia 98,6% dintre persoane au în cine să își pună baza la nevoie. Relațiile dintre membrii unei comunități influențează

semnificativ cursul lucrurilor și au un impact enorm în atingerea obiectivelor de dezvoltare. Comunitățile strânse, care lucrează împreună, determină fluxuri pozitive și creează un cadru favorabil dezvoltării.

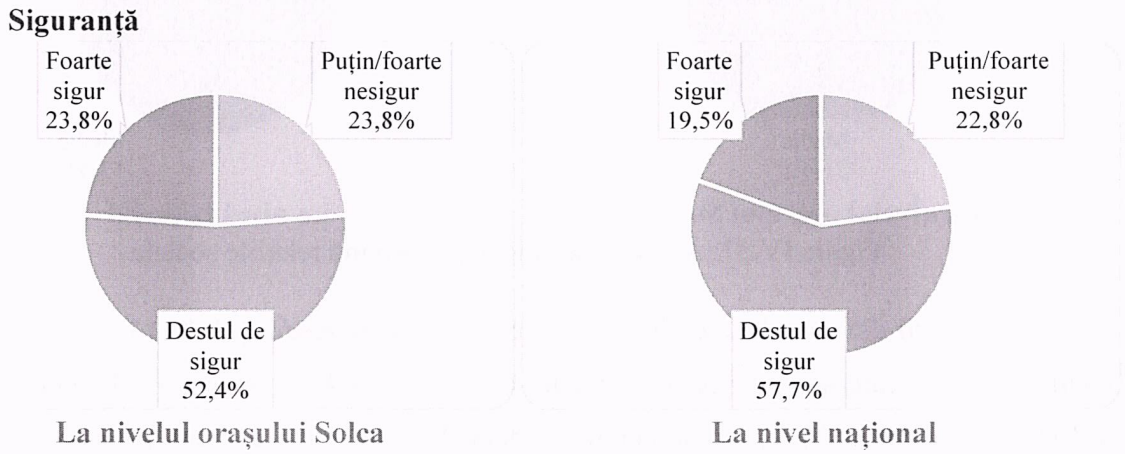

Figura IV.59: Aprecierea siguranței publice

În România, doar 19,5% din populația respondentă a declarat că se simte „foarte în siguranță" când merge pe jos pe timp de noapte în întuneric, ponderea fiind sub media UE de 27,2%. Populația care raportează acte de violență și vandalism în România reprezintă un procent de 8,8%, cu aproximativ 2% mai puțin decât media Uniunii Europene.

În orașul Solca 23,8% din populația respondentă se simte „foarte în siguranță" fiind peste media națională, în timp ce un procent similar de 23,8% dintre respondenți se simt nesiguri mergând pe jos pe timp de noapte în întuneric, fiind o valoare mai ridicată comparativ cu cea de la nivel național.

Lituania este pe ultimul loc privind siguranța, doar 9,8% din populație se simte „foarte în siguranță", în timp ce în Malta 66,4% din populație se simte „foarte în siguranță".

Încrederea în sistemul de guvernare

La nivelul orașului Solca La nivel național

Figura IV.60: Aprecierea încrederii în sistemul de guvernare

Încrederea în sistemul de guvernare în România reprezintă o medie de 5,8/10, fiind peste media UE de 4,5/10. La nivelul orașului Solca, media înregistrată este de 5/10, situându-se sub media națională. Încrederea cetățenilor din România în Parlamentul European este de 55% ceea ce reprezintă faptul că același procent din populație are opinii pozitive despre Parlamentul European, iar media UE este de 50%.

Mediu

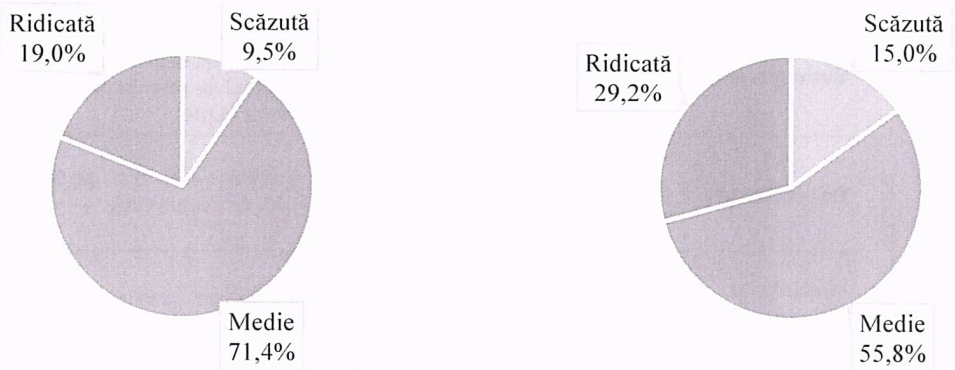

La nivelul orașului Solca La nivel național

Figura IV.61: Aprecierea satisfacției privind mediul înconjurător

Media în România în legătură cu satisfacția privind mediul înconjurător este de 7,4/10, cu 0,2 mai mare decât media UE. În România populația urbană este expusă la 25,6 $\mu g/m^3$, în timp ce media UE este de 20,5$\mu g/m^3$ (micrograme per metru cub).

Austria are cea mai ridicată medie a satisfacției privind mediul înconjurător atingând 8,4/10, în timp ce Bulgaria se situează pe ultimul loc cu o medie de 5,2/10.

Cea mai „verde" țară europeană este Finlanda având o valoare de 10,2$\mu g/m^3$, Croația prezintă cel mai ridicat nivel de poluare, având valoarea de 30,9$\mu g/m^3$.

CAPITOLUL V. DIRECȚII DE ACȚIUNE – PORTOFOLIUL DE PROIECTE

La nivelul orașului Solca, din județul Suceava, prioritățile sunt orientate de nevoile grupurilor-țintă. Autoritățile locale gestionează politicile și investițiile cu referire la trei categorii principale de constituenți: cetățeni, sectorul privat și turiști, luând în considerare, de asemenea, aspecte transversale precum incluziunea socială și schimbările climatice. Un model de ierarhizare a acestor nevoi este prezentat în continuare, oferind sprijin în identificarea obiectivelor strategice și în elaborarea unei liste de proiecte prioritare. Practic, orice Strategie Teritorială de Dezvoltare Locală (SDL) trebuie să fie concepută pentru a răspunde nevoilor a trei mari grupuri de actori: cetățeni, mediul privat și turiști. Piramidele de mai jos sunt concepute conform principiului Piramidei Nevoilor Umane al lui Maslow.

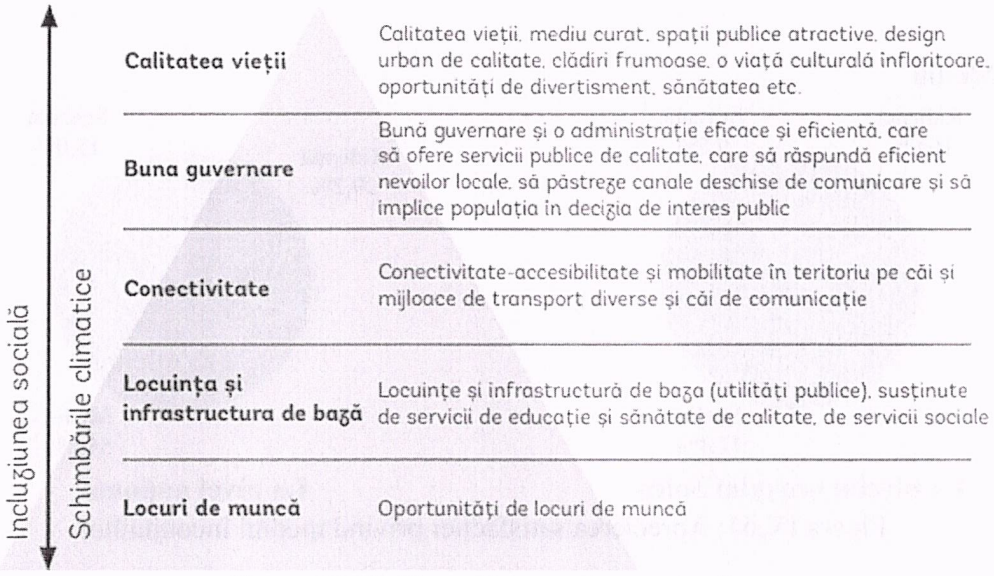

Figura V.62: Piramida nevoilor cetățenilor

Incluziunea socială ↕ Schimbările climatice

Calitatea vieții	Calitatea vieții - sănătatea, mediu curat, spații publice atractive, design urban de calitate, clădiri frumoase, o viață culturală înfloritoare, oportunități de divertisment etc.
Buna guvernare	Bună guvernare și o administrație eficace și eficientă, care să ofere servicii publice de calitate, regulamente clare și autorizații de construcție eliberate în timp util, politici fiscale adecvate.
Conectivitate	Conectivitate - infrastructură locală și regională bine dezvoltată pentru a facilita navetismul și accesul la piețe (rețea de autostrăzi modernizată, o infrastructură aeroportuară, feroviară și navală în bună stare, precum și disponibilitatea unei infrastructuri TIC.
Teren echipat edilitar servicii	Terenuri, spații de birouri și infrastructură de bază, informații asupra pieței imobiliare, terenuri industriale dezafectate/ terenuri neexploatate.
Forță de muncă calificată	Forță de muncă calificată - disponibilitatea resursei umane, nivelul de educație și de calificare a acesteia.

Figura V.63: Piramida nevoilor sectorului privat

Incluziunea socială ↕ Schimbările climatice

Serviciile de calitate	Serviciile de calitate - serviciile oferite de sectorul privat și serviciile oferite de sectorul public (de exemplu: infrastructură publică de calitate, un sistem de transport public funcțional, un mediu înconjurător sănătos).
Cazarea	Cazarea - Încurajarea dezvoltării sectorului - de exemplu, concesiunea terenului / a clădirilor sau dezvoltarea de asociații de afaceri.
Conectivitate	Conectivitatea - accesul facil la aeroporturi, infrastructură rutieră majoră, la punctele feroviare și navale.
Informațiile	Informațiile - obiective care merită vizitate promovate pe o piață-țintă bine definită.
Obiectivele turistice	Obiectivele turistice - ce atracții pot oferi turiștilor și care sunt cele mai bune metode de a le promova.

Figura V.64: Piramida nevoilor turiștilor

V.1 Lista proiectelor cu caracter integrat ale orașului Solca pentru perioada 2021 – 2027

1. Proiect integrat de valorificare turistică a Mănăstirii Solca prin consolidare/ restaurare și conservare a acesteia și de regenerare a spațiilor urbane din zona locuințelor colective prin circulații pietonale, spații verzi amenajate, locuri de joacă pentru copii, piste de biciclete;
Scop: Îmbunătățirea mediului urban şi conservarea, protecția şi valorificarea durabilă și sustenabilă a patrimoniului cultural; Punerea în valoare a potențialului cicloturistic al zonei Solca, prin marcarea de trasee de bicicletă, prin formarea unor zone sigure de pedalat și antrenament; Îmbunătățirea infrastructurii pietonale, de ciclism și a spațiilor verzi din orașul Solca; **Rezultate așteptate:** Îmbunătățirea infrastructurii obiectivului cultural. Creșterea numărului mediu anual de vizitatori. Creșterea gradului de expunere a Mănăstirii Solca; Dezvoltarea turismului în zona, implicarea tinerilor în activități turistice, în practicarea ciclismului; Înfrumusețarea spațiilor urbane prin regenerarea acestora. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
2. Proiect integrat pentru înființare/ construcție/ dezvoltare Centru de Agrement cu Aqua Park și de regenerare a spațiilor urbane din zona locuințelor colective prin circulații pietonale, spații verzi amenajate, locuri de joacă pentru copii, piste de biciclete.
Scop: Dezvoltarea orașului ca stațiune turistică prin acest Centru de Agrement. Nu există în oraș un astfel de centru; Punerea în valoare a potențialului cicloturistic al zonei Solca, prin marcarea de trasee de bicicletă, prin formarea unor zone sigure de pedalat și antrenament; Îmbunătățirea infrastructurii pietonale, de ciclism și a spațiilor verzi din orașul Solca; **Rezultat așteptat:** Atragerea de investitori și creșterea veniturilor la bugetul local; Legarea relațiilor sociale; Creșterea numărului mediu anual de vizitatori; Dezvoltarea turismului în zona, implicarea tinerilor în activități turistice, în practicarea ciclismului; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
3. Proiect integrat de regenerare a spațiilor urbane din orașul Solca și reamenajarea/ modernizarea parcurilor sau spațiilor de joacă.
Scop: Regenerarea, reabilitarea și extinderea spațiilor urbane; Modernizarea parcurilor și a spațiilor verzi;

Rezultat așteptat: Creșterea suprafeței de spații verzi pe cap de locuitor. Creșterea calității vieții locuitorilor. **Prioritatea 7. Solca – O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
4. Proiect integrat în vederea achiziționării și montării de mobilier stradal inteligent în spațiile publice și instalarea unui sistem de supraveghere video inteligent cu senzori IoT.
Scop: Se dorește modernizarea spațiilor publice prin amplasarea băncilor cu încărcătoare USB, stâlpi de iluminat cu panouri fotovoltaice, semaforizare inteligentă; Instalarea de sisteme de supraveghere cu senzor IoT **Rezultat așteptat**: Îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii orașului; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
5. Proiect integrat de amenajare zone de camping și configurarea/ amenajarea de trasee turistice (hicking sau ciclism).
Scop: Crearea de trasee turistice cu ajutorul unor ghizi calificați pentru vizitarea obiectivelor din orașul Solca și împrejurimi; **Rezultat așteptat**: Îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii orașului; Creșterea numărului de turiști ce vizitează teritoriul, dezvoltarea turismului cultural; Implicarea tinerilor în activități turistice, în practicarea ciclismului **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.

V.2 Lista proiectelor individuale din cadrul SDT a orașului Solca pentru perioada 2021 – 2027

1. Construirea de baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere în orașul Solca
Scop: Construirea de baze sportive și amenajarea unor spații de odihnă și recreere: **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii de pregătire sportivă și creșterea calității vieții locuitorilor: **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul.**

Obiectiv specific FEDR: RSO2.7. Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare **Surse posibile de finanțare**: PR 2021 – 2027, CNI, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
2.Infrastructură de orientare și informare turistică în orașul Solca
Scop: Promovarea, prin instalarea de panouri de informare şi direcţionare, a obiectivelor turistice din orașul Solca: **Rezultat așteptat:** Creșterea fluxului de turiști către obiective turistice mai puțin cunoscute: **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
3. Dezvoltarea rețelei de turism ecumenic
Scop: Realizarea unei rețele de turism ecumenic. Atât în orașul Solca cât și în imediata vecinătate există lăcașuri de cult cu o îndelungată istorie. Promovarea orașului Solca se poate realiza prin dezvoltarea rețelei de turism ecumenic; **Rezultat așteptat:** Promovarea orașului Solca și a locațiilor de cult; **Prioritatea 7. Solca – O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
4. Digitalizarea locațiilor turistice
Scop: Digitalizarea locaţiilor turistice din orașul Solca prin crearea de servicii publice digitale noi sau îmbunătățite **Rezultatul aşteptat:** Creşterea eficienţei activităţilor lucrătorilor din instituţiile turistice. Promovarea locaţiilor turistice. Creşterea numărului de turişti; **Prioritatea 2. Solca - O regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane.

Surse posibile de finanțare: Strategia de Specializare Inteligentă (RIS3 BI), PR 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
5.Consolidarea/ Restaurarea și Conservarea Mănăstirii Solca
Scop: Îmbunătățirea mediului urban şi conservarea, protecția şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; **Rezultate așteptate:** Îmbunătățirea infrastructurii obiectivului cultural. Creșterea numărului mediu anual de vizitatori. Creșterea gradului de expunere a Mănăstirii Solca; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
6.Construire și dotare casă mortuară și abilitare cimitir
Scop: Facilitarea locuitorilor la servicii monacale conform cu legislațiile în vigoare şi implicarea preoților. **Rezultate așteptate:** Realizarea și asigurarea unui cadru corespunzător pentru desfășurarea procesului de înmormântare; **Prioritatea 3. Solca - o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
7.Îngrădire/ Împrejmuire cimitir evreiesc
Scop: Amenajarea cimitirului evreiesc prin împrejmuire, reîmprospătarea spațiilor verzi; **Rezultate așteptate:** O zonă protejată pentru desfășurarea procesului de înmormântare; **Prioritatea 5. Solca - o regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
8. Realizarea de trasee turistice către obiective turistice cu ghid turistic
Scop: Crearea de trasee turistice cu ajutorul unor ghizi calificați pentru vizitarea obiectivelor din orașul Solca și Împrejurimi;

Rezultat așteptat: Creșterea numărului de turiști ce vizitează lăcașe de cult, dezvoltarea turismului religios; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
9.Realizarea și înființarea unui circuit gastronomic pentru turiști și locuitori.
Scop: Promovarea și dezvoltarea potențialului gastronomic al zonei, așadar atragând turiști și contribuind la dezvoltarea economică locală; **Rezultat așteptat:** Un circuit gastronomic poate atrage turiști interesați de experiențe culinare autentice; Promovarea produselor locale; Creșterea vizibilității orașului Solca. **Prioritatea 5. Solca - o regiune mai accesibilă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile
10.Acreditarea izvoarelor cu apă sărată de pe raza orașului Solca
Scop: Orașul Solca, fiind în trecut o stațiune balneclimaterică renumită, se dorește acreditarea izvoarelor cu apa sărată pentru reînființarea stațiunii și potențarea turismului balnear. **Rezultat așteptat:** Acreditarea izvoarelor cu apă sărată ar pune în valoare resursa naturală existentă în zonă. Promovarea turismului balnear și a wellnes-ului ar putea atrage vizitatori din toată țara. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
11.Construire Teatru de Vară
Scop: Facilitarea accesului la spații publice destinate activităților culturale și educaționale pentru locuitorii orașului; **Rezultat așteptat:** Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber, creșterea calității vieții locuitorilor; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.**

Obiectiv specific FEDR: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
12. Dezvoltarea infrastructurii velo, a infrastructurii pietonale și amenajarea/ regenerarea spațiilor verzi
Scop: Îmbunătățirea infrastructurii pietonale, de ciclism și a spațiilor verzi din orașul Solca; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii pietonale, de ciclism și a spațiilor verzi din orașul Solca; **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, AFM, fonduri proprii + alte surse; nerambursabile.
13. Implementarea unui sistem de monitorizare și management a traficului în principalele intersecții și dezvoltarea unui centru de comandă și control
Scop: Îmbunătățirea accesibilității orașului Solca prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea activității de control a traficului, stimularea șoferilor la respectarea regulilor de circulație; **Prioritatea 2. Solca - o regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse; nerambursabile;
14. Montarea de indicatoare rutiere în zonele sensibile
Scop: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere; **Rezultat așteptat:** Punerea în evidență a restricțiilor/ regulilor în zonele propuse, reducerea numărului de accidente pe baza lipsei de informație privind regulile de trafic aplicabile în zonele respective, fluidizarea traficului; **Prioritatea 5. Solca - o regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
15. Reforma politicii de parcare și amenajarea spațiilor de parcare în zona centrală
Scop: Crearea unei scheme inteligente de repoziționare a parcărilor;

Rezultat aşteptat: Eliminarea blocajelor din trafic şi utilizarea eficientă a locurilor de parcare; **Prioritatea 5. Solca - o regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea şi ameliorarea unei mobilităţi naţionale, regionale şi locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente şi intermodale, inclusiv îmbunătăţirea accesului la TEN-T şi a mobilităţii transfrontaliere. **Surse posibile de finanţare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
16. Program multianual pentru reabilitarea, modernizarea şi întreţinerea străzilor şi drumurilor din oraşul Solca
Scop: Achiziţionarea utilajelor necesare derulării acestui tip de program; **Rezultat aşteptat:** Îmbunătăţirea infrastructurii de transport; Drumuri asfaltate şi moderne; **Prioritatea 5. Solca - o regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea şi ameliorarea unei mobilităţi naţionale, regionale şi locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente şi intermodale, inclusiv îmbunătăţirea accesului la TEN-T şi a mobilităţii transfrontaliere. **Surse posibile de finanţare: :** PR 2021 – 2027, PNRR, CNI, Fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
17.Amenajare locuri de parcare şi căi de acces pentru persoanele cu dizabilităţi
Scop: Amenajarea de locuri de parcare, instalarea de rampe, modificarea intrărilor în unităţile turistice în beneficiul persoanelor cu dizabilităţi; **Rezultat aşteptat:** Creşterea calităţii vieţii persoanelor cu dizabilităţi; **Prioritatea 4. Solca - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO2.8.** Promovarea mobilităţii urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziţiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea şi ameliorarea unei mobilităţi naţionale, regionale şi locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente şi intermodale, inclusiv îmbunătăţirea accesului la TEN-T şi a mobilităţii transfrontaliere. **Surse posibile de finanţare:** PR 2021 – 2027, PNRR, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
18. Proiecte de intabulare a ruinelor de pe raza localităţii
Scop: Înscrierea dreptului de proprietate asupra clădirilor în cartea funciară; **Rezultat aşteptat:** Aflarea şi cunoaşterea în detaliu a ruinelor de pe raza oraşului; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă**

Obiectiv specific FEDR: RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** Fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
19. Reabilitarea podurilor și podețelor existente în orașul Solca
Scop: Expertizare/ consolidare/ modernizare/ supralărgire poduri; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii de transport și siguranța circulației; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
20. Reglementarea urbanistică, lotizarea și repartizarea de terenuri pentru locuințe
Scop: Elaborarea planurilor urbanistice generale, zonale şi de detaliu în scopul dezvoltării fondului locativ pe raza orașului Solca; **Rezultat așteptat:** Asigurarea unui cadru legislativ privind dezvoltarea urbană; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Prioritatea 4. Solca - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO2.8.** Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
21. Program multianual de reabilitare, modernizare, reparații și dotare în unitățile de învățământ
Scop: Întreținerea anuală a clădirilor unde îşi desfăşoară activitățile elevii; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii de învățământ; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată**

Obiectiv specific FEDR: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Surse posibile de finanțare:** Fonduri proprii şi alte surse nerambursabile.
22. Dezvoltarea învățământului profesional dual în orașul Solca
Scop: Promovarea şi stimularea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ tehnic şi profesional şi agenții economici; **Rezultat așteptat:** Formarea de personal calificat în concordanță cu cerințele actuale ale pieței muncii; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată** **Obiectiv specific FEDR: RSO4.2.** Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PEO 2021 – 2027 (Programul Educație și Ocupare) + fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
23. Construire și dotare creșă
Scop: Construirea și dotarea unei creșe cu echipamentele necesare pentru desfășurarea activităților educaționale; **Rezultat așteptat:** Creșterea numărului copiilor înscriși în creșe, îmbunătățirea calității vieții și îmbunătățirea infrastructurii educaționale; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată** **Obiectiv specific FEDR: RSO4.2.** Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PR 2021 – 2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
24. Angajarea și acordarea de benefiicii pentru personalul (învățători/ profesori/ bucătari/ îngrijitori) care dorește să lucreze în instituțiile de învățământ (grădinițe cu program prelungit, școli, creșe)
Scop: Angajarea și acordarea de beneficii (salarii motivante, cazare în oraș, plata abonamentului la mijloacele de transport) pentru personalul doritor să profeseze în oraș ar ajuta dezvoltarea educațională al orașului; **Rezultat așteptat:** Prevenirea abandonului școlar. Formarea unui colectiv profesional;

Prioritatea 6. Solca - O regiune educată **Obiectiv specific FEDR: RSO4.2.** Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
25. Creare și dezvoltarea de spații pentru activități extrașcolare
Scop: Este necesară creeare de spații pentru activități pentru elevi în afara curiculei școlare pentru dezvoltarea relațiilor sociale, gradul de cooperativitate între elevi; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată** **Obiectiv specific FEDR: RSO4.2.** Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii școlare în vederea desfășurării activităților extrașcolare; **Surse posibile de finanțare:** PEO 2021 – 2027, PR 2021-2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
26. Construire/ dotare casă de cultură/ centru de festivități
Scop: Se dorește construcția unei case de cultură/ centru de festivități pentru buna desfășurare a activităților culturale și pentru festivități locale; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii culturale; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PR 2021-2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
27.Programe și proiecte în vederea acordării beneficiilor în transport public gratuit pentru elevi

Scop: Se are în vedere dezvoltarea de programe în ceea ce privește transportul în comun gratuit pentru elevi pentru ca aceștia să nu mai întrerupă studiile școlare; **Rezultat așteptate:** Dezvoltarea transportului public gratuit pentru elevi. Ajutorarea copiilor și elevilor care au distanțe lungi de parcurs până la instituțiile de învățământ. Reducerea poluării survenite din cauza mașinilor personale cu care părinții își transportă elevii la instituțiile de învățământ; **Prioritatea 4. Solca - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO2.8.** Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PEO 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
28. Înființare și dezvoltare serviciu de transport în comun și achiziția a doua mijloace de transport (autobuze) care să deservească două trasee
Scop: Se dorește înființarea unui serviciu de transport public pentru locuitorii orașului pentru creșterea mobilității urbane și pentru ajutorarea deplasării. Achiziția a doua mijloace de transport în comun este dorită pentru dezvoltarea acestui proiect. **Rezultate așteptate:** Creșterea mobilității urbane, reducerea noxelor produse de mașinile personale, îmbunătățirea infrastructurii rutiere. **Prioritatea 4. Solca – O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO2.8.** Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
29. Derularea de proiecte de cooperare teritorială europeană
Scop: Formarea unor noi legături teritoriale; **Rezultat asteptat:** Promovarea legăturilor teritoriale; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.

30. Realizarea unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitara între Orașul Solca, comunele Cacica și Arbore și comunele limitrofe.
Scop: Formarea de legături intercomunitare între oraș și comunele limitrofe; **Rezultat așteptat:** Dezvoltarea infrastructurii prin colaborare pentru construcția și modernizarea drumurilor, rețelelor de apă, dezvoltarea economică regională în ADI, orașul Solca și comunele învecinate pot colabora pentru gestionarea mai eficientă a resurselor cum ar fi apa, energie; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
31. Reabilitarea/ modernizarea stadionului din orașul Solca
Scop: Amenajarea terenului pentru desfășurarea activității sportive; amenajarea și dotarea vestiarelor cu mobilier și aparatură specifică; amenajarea locurilor pentru spectatori; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea condițiilor pentru desfășurarea activităților sportive. Creșterea numărului de competiții sportive organizate la nivelul orașului Solca; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată** **Obiectiv specific FEDR: RSO4.2.** Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, CNI, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
32. Înființare și dotare club sportiv
Scop: Dezvoltarea de echipe sportive în diferite sporturi, antrenate pentru a concura în competiții. Îmbunătățirea infrastructurii socio – sportive; **Rezultat asteptat**: Încurajarea desfășurării de activități sportive prin oferirea unor condiții optime pentru antrenamente și competiții; **Prioritatea 6. Solca - O regiune educată**

Obiectiv specific FEDR: RSO4.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, CNI, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
33.Reabilitarea și modernizarea locurilor de joacă din orașul Solca
Scop: Amenjararea spațiilor de joacă prin dotarea acestora cu noi echipamente de joacă, diversificarea activităților de recreere ale copiilor, amenajarea spațiilor verzi adiacente locurilor de joacă; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii spațiilor publice; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** Fonduri proprii și alte surse nerambursabile.
34. Achiziția și implementarea de mobilier stradal inteligent în vederea digitalizării
Scop: Se dorește modernizarea spațiilor publice prin amplasarea bancilor cu încărcătoare USB, stâlpi de iluminat cu panouri fotovoltaice, semaforizare inteligentă; **Prioritatea 2. Solca - O regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii orașului; **Surse posibile de finanțare:** POR, PNRR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane.
35. Înființarea unui centru rezidențial pentru vârstnici în orașul Solca

Scop: Realizarea centrului rezidențial, amenajarea de spații verzi, înființarea de cabinete medicale în apropierea centrului promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea calității vieții a persoanelor vârstnice; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, CNI, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
36. Înființarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu în orașul Solca
Scop: Asigurarea serviciilor de îngrijire periodică a persoanelor aflate în dificultate; **Rezultat așteptat:** Creșterea calității vieții acestei categorii de persoane; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR:** RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
37. Înființarea unui centru de zi pentru tinerii din orașul Solca
Scop: Amenajare spațiu destinat petrecerii timpului liber tinerilor din oraș; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea serviciilor sociale pentru tineri; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
38. Înființarea unui centru pentru persoanele afectate de violența în familie și pentru persoanele aflate în dificultate
Scop: Construirea de locuințe/ camere destinate protejării persoanelor aflate în dificultate; **Rezultat așteptat:** Protejarea populației aflată în dificultate; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.**

Obiectiv specific FEDR: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021-2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii
39. Înființare centru de zi pentru persoanele cu dizabilități din orașul Solca
Scop: Amenajare spaţii destinate petrecerii timpului şi socializării pentru persoanele cu dizabilități; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea serviciilor sociale, şi implicit a calității vietii, pentru persoanele cu dizabilități; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR:** RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
40. Instalarea unui sistem de supraveghere video în orașul Solca
Scop: Dotarea cu echipamente video de supraveghere pentru creşterea nivelului de siguranță a rezidenților; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea sistemului de securitate, digitalizarea orașului Solca și îmbunătățirea calității vieții pentru locuitori; **Prioritatea 2. Solca - O regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
41. Realizarea unui ecosistem digital interinstituțional interconectat si interoperabil
Scop: Digitalizarea aparatului de specialitate al Primarului precum si al serviciilor publice locale din subordinea Consiliului Local Solca în vederea asigurării unei interconectivităţi si interoperabilităţi instituționale la nivel local şi județean **Rezultat așteptat:** Va fi permisă digitalizarea proceselor specifice si se vor asigura canalele de legătura cu alte entități; Va fi eficientizată activitatea funcționarilor publici şi va fi permis beneficiarilor de servicii publice (persoanelor fizice si juridice) accesul la serviciile oferite, asigurându-se fluidizarea circularii informațiilor si documentelor specifice, creşterea gradului de trasabilitate operațională si un nivel înalt de transparentă decizionala; **Prioritatea 2. Solca - o regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
42. Înființarea zonei de afaceri Solca

Scop: Punerea în comun a potențialului antreprenorial de la nivelul orașului Solca în sprijinul start-up-urilor locale prin crearea unui incubator de afaceri. Construcția unor hale complet utilate și dotarea unui parc industrial care să sprijine cluster-ul format din antreprenori, creșterea numărului locurilor de muncă, dezvoltarea spiritului antreprenorial; **Rezultat așteptat:** Punerea în comun a potențialului antreprenorial de la nivelul orașului Solca în sprijinul start-up-urilor locale; **Prioritatea 1. Solca - O regiune mai competitivă, mai inovativă** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.3** Impulsionarea creșterii si competitivității IMM-urilor **Surse posibile de finanțare:** PCIDIF (Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare) 2021 – 2027, POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
43. Construire/ Proiectare/ modernizare piețe agroalimentare
Scop: Creșterea suprafeței utile, amenajarea de spații de parcare, realizarea de spații frigorifice pentru depozitarea produselor; **Rezultat așteptat:** Reducerea supraaglomerării piețelor, eficientizarea energiei electrice folosite, promovarea produselor locale și a unei alimentații mai sănătoase; **Prioritatea 1. Solca - O regiune mai competitivă, mai inovativă** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.3** Impulsionarea creșterii si competitivității IMM-urilor **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR:** RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** Fonduri proprii și alte surse nerambursabile.
44.Înființare/ Construcție Aqua Park
Scop: Dezvoltarea orașului ca stațiune turistică prin acest Centru de Agrement. Nu există în oraș un astfel de centru; **Rezultat așteptat:** Atragerea de investitori și creșterea veniturilor la bugetul local; Legarea relațiilor sociale; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, CNI, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
45. Inființare/ Construire Aventura Park

Scop: Prin crearea acestei structuri de agrement turistic, proiectul conduce la punerea în valoare a resurselor naturale existente în orașul Solca în scop turistic, precum și la diversificarea serviciilor turistice oferite de oraș. **Rezultat așteptat:** Dezvoltarea durabilă şi promovarea turismului. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale şi creşterii calităţii serviciilor turistice". **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
46. Implementarea schemei de minimis pentru stimularea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă în orașul Solca
Scop: Acordarea de facilităţi fiscale investitorilor; **Rezultat așteptat:** Stimularea investițiilor și crearea de noi locuri de muncă; **Prioritatea 1. Solca - O regiune mai competitivă, mai inovativă** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.4.** Dezvoltare a competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat; **Surse posibile de finanțare:** PCIDIF 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
47. Digitalizarea piețelor și dezvoltarea unei platforme online
Scop: Digitalizarea piețelor agroalimentare și dezvoltarea unui site/ aplicații pentru punerea în evidență a produselor, în special cele locale. **Rezultat așteptat:** Promovarea produselor locale agroalimentare în format digital, livrarea produselor direct de către producător către consumator reducându-se astfel timpii de așteptare și efectele negative asupra mediului. **Prioritatea 2. Solca - o regiune mai digitalizată** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.2.** Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021-2027, PNRR, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
48. Regenerarea spațiilor urbane din zona locuințelor colective
Scop: Regenerarea, reabilitarea și extinderea spațiilor urbane. **Rezultat așteptat:** Creșterea suprafeței de spații verzi pe cap de locuitor. Creșterea calității vieții locuitorilor. **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.**

Obiectiv specific FEDR: RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, PCIDIF 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
49. Dezvoltarea cicloturismului și alcătuirea de rute turistice dinspre orașul Solca spre comunele limitrofe Arbore, Cacica și până la masivul Pietrele Doamnei.
Scop: Punerea în valoare a potențialului cicloturistic al zonei Solca, prin marcarea de trasee de bicicletă, prin formarea unor zone sigure de pedalat și antrenament; Îmbunătățirea infrastructurii pietonale, de ciclism și a spațiilor verzi din orașul Solca; **Rezultat așteptat:** Dezvoltarea turismului în zona, implicarea tinerilor în activități turistice, în practicarea ciclismului; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare. **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, CNI, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
50. Crearea/ Dezvoltarea unui brand local Solca
Scop: Susținerea demersurilor pentru crearea unui brand local prin producători locali, zone turistice, zone de recreere; **Rezultat așteptat:** Creșterea vizibilității producătorilor locali prin și zonelor turistice prin crearea și promovarea unui brand local; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane. **Surse posibile de finanțare:** surse proprii + program național + program european + alte surse.
51. Modernizarea infrastructurii de colectare și transport a deșeurilor din orașul Solca
Scop: Creșterea numărului de pubele/ coșuri de gunoi, promovarea colectării selective, înființarea de centre de colectare prin aport voluntar (CAV) achiziția de noi autospeciale pentru transportul deșeurilor, realizarea unui centru de reciclare și revalorificare a materialelor provenite din demolări, deșeuri menajere etc.; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii de salubritate și creșterea gradului de reciclare;

Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare. **Surse posibile de finanțare:** PDD 2021 – 2027, PNRR, AFM, + fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
52. Modernizarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor publice la nivelul orașului Solca
Scop: Construirea de insule de colectare gunoi în oraș și operaționalizarea acestora în zonele cu blocuri de apartamente; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea, controlul și monitorizare parametrilor de calitate a mediului în cadrul sistemului de gestionare a deșeurilor. Creșterea nivelului de colectare selectivă a deșeurilor; **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare. **Surse posibile de finanțare:** PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.
53. Derularea de campanii de promovare a colectării selective și de ecologizare în orașul Solca
Scop: Campanii de conștientizare privind protecția mediului prin colectarea selectivă a deșeurilor; **Rezultat așteptat**: Îmbunătățirea spiritului civic și a responsabilităților față de comunitate. Îmbunătățirea calității vieții; **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare; **Surse posibile de finanțare:** Fonduri nerambursabile, PNRR, AFM, + fonduri proprii.
54. Extinderea rețelei de apa curentă/ rețea de canalizare
Scop: Extinderea rețelei de apă curentă și canalizare **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare. **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare; **Surse posibile de finanțare:** Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
55.Înființare/ Construire platformă industrială

Scop: Amenjarea unei zone în scopul dezvoltării industriale; **Rezultat așteptat:** Îmbunătățirea mediului de afaceri, crearea de locuri de muncă; **Prioritatea 1. Solca - O regiune mai competitivă, mai inovativă** **Obiectiv specific FEDR: RSO1.3** Impulsionarea creșterii si competitivității IMM-urilor; **Prioritatea 7. Solca - O regiune mai atractivă.** **Obiectiv specific FEDR: RSO5.1.** Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane; **Surse posibile de finanțare:** , PCIDIF 2021 – 2027, Programe Regionale (PR) 2021-2027, fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
56. Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă
Scop: Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă și amplasarea acestora pe întreaga rază a orașului Solca. **Rezultat așteptat:** Reducerea cantității deșeurilor lăsate în locuri necorespunzătoare, reducerea poluării, creșterea gradului de reciclare. **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare; **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
57. Amenajare stații de încărcare mașini electrice
Scop: Crearea de puncte de încărcare pentru autovehicule electrice; **Rezultat așteptat:** Creșterea gradului de utilizare a surselor regenerabile de energie, precum și a eficienței energetice, îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de carbon; **Prioritatea 4. Solca - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO2.8.** Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon; **Prioritatea 5. Solca - O regiune mai accesibilă** **Obiectiv specific FEDR: RSO3.2.** Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere; **Surse posibile de finanțare:** Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.

58. Reabilitarea infrastructurii de canale deschise și de bălți pentru colectarea apelor pluviale
Scop: Modernizarea şi extinderea infrastructurii tehnico – edilitare din orașului Solca în vederea îmbunătăţirii calităţii vieţii locuitorilor şi protecţiei mediului înconjurător; **Rezultat așteptat:** Extinderea rețelelor de canalizare menajeră și pluvială, îmbunătățirea accesului populației orașului Solca la utilitățile edilitare de bază, creșterea ponderii populației deservite de stația de epurare. Evitarea inundațiilor în condiții de fenomene meteorologice extreme. Îmbunătățirea accesului populației orașului Solca la utilitățile edilitare de bază; Evitarea inundațiilor în condiții de fenomene meteorologice extreme. **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare; **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
59. Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din orașul Solca
Scop: Anveloparea blocurilor, schimbarea stoleriei şi a geamurilor cu alternative eficiente, înlocuirea centralelor termice cu centrale mai eficiente, tranziția către surse de energie regenerabilă prin montarea de panouri fotovoltaice pe/ în vecinătatea blocurilor; **Rezultat așteptat:** Diminuarea consumului de energie electrică şi a emisiilor de carbon, protejarea mediului, menținerea unei surse alternative de energie în cazul penelor de curent; **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare; **Surse posibile de finanțare:** PR 2021 – 2027, PNRR, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.
60. Reabilitare/ modernizare sediu primărie pentru creșterea eficienței energetice
Scop: Clădirea în care își desfășoară activitatea primăria necesită lucrări de modernizare pentru creșterea eficienței energetice a clădirii și dotări pentru o mai bună funcționare a activităților; **Rezultat așteptat:** Modernizarea clădirilor administrative, diminuarea consumului de energie electrică; **Prioritatea 3. Solca - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul** **Obiective specifice FEDR: RSO2.7.** Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;

Surse posibile de finanțare: PR 2021 – 2027, PNRR, alte surse nerambursabile + fonduri proprii.

V.3 Lista scurtă a proiectelor din cadrul PMUD Solca – Plan de Mobilitate Urbană Durabilă

COD	Lista scurtă de proiecte din cadrul PMUD Solca
P.1	**Amenajare stații pentru combustibili alternativi în orașul Solca.**
P.1.2	Achiziția și instalarea de stații de încărcare electrice.
P.1.3	Achiziția și instalarea de stații de încărcare electrice pentru consumatorii privați.
P.1.4	Achiziția și instalarea de stații de încărcare electrice pentru transportul public destinat elevilor.
P.2	**Amenajarea de parcuri prin reconversia sau refuncționalizarea unor terenuri din orașul Solca.**
P.1.10	Amenajarea de parcuri în proximitatea instituțiilor publice din UAT_Solca.
P.1.39	Realizarea unui sistem de colectare a apelor meteorice si reutilizarea acestora în sisteme de irigat inteligente.
P.3	**Construire de noi segmente de drum pentru conectare facilă a zonelor din orașul Solca.**
P.1.32	Modernizarea infrastructurii stradale aferente transportului public pe traseul nr. 1 , respectiv modernizarea căilor de rulare, amenajarea trotuarelor și a sistemului de iluminat public din surse regenerabile.
P.1.33	Modernizarea infrastructurii stradale aferente transportului public pe traseul nr. 2 , respectiv modernizarea căilor de rulare, amenajarea trotuarelor și a sistemului de iluminat public din surse regenerabile.
P.1.34	Modernizarea infrastructurii stradale aferente transportului public pe traseul nr. 3 , respectiv modernizarea căilor de rulare, amenajarea trotuarelor și a sistemului de iluminat public din surse regenerabile.
P.4	**Construirea de spații park & plot în orașul Solca.**
P.1.11	Amenajarea a 2 stații de transfer modal.
P.1.17	Amenajarea de zone de stocare/închiriere biciclete („bike-sharing").
P.5	**Construirea unei șosele de centură pentru devierea traficului greu din centrul orașului Solca.**
P.1.41	Realizarea unui punct modal de transport public și parcare supraterana în zona centrală.
P.6	**„Coridorul Verde" – Amenajarea de parcuri, fațade și acoperișuri verzi în zonele urbane din orașul Solca.**
P.1.7	Amenajare spațiu urban cu caracter recreativ.
P.1.19	Amenajarea de alei cu structura non-invazivă adiacent râului Solca.
P.1.19	Igienizarea vegetației existente, modelarea terenului și plantarea cu plante perene/gazonarea suprafețelor.
P.7	**Creșterea siguranței traficului prin amenajarea și modernizarea de șosele, trotuare și refugii pe traseele de transport public în orașul Solca.**
P.1.1	Achiziția și dotarea de sisteme de monitorizare și securitate în spațiile publice din UAT_Solca.
P.1.13	Amenajarea de stații de călători și refugii pentru staționarea mijloacelor de transport în comun.
P.1.27	Implementarea unui sistem de informare cu privire la trasee, minutele de așteptare și rutele optime.
P.1.30	Înființarea și dotarea unui centru de comandă integrat.

P.1.35	Monitorizare, gestionarea şi asigurarea mentenanţei pentru sistemul integrat de piste pentru biciclişti.
P.1.40	Realizarea unui sistemul de iluminat public – corpuri de iluminat tip LED cu sistem de telegestiune şi de monitorizare/securitate.
P.8	**Îmbunătăţirea mobilităţii şi a accesibilităţii drumurilor naţionale de interes regional prin construirea unui pod peste râul Solca.**
P.1.42	Reconfigurarea drumurilor locale şi realizarea de străzi cu sens unic.
P.9	**Implementarea de treceri de pietoni inteligente în oraşul Solca.**
P.1.14	Amenajarea de treceri de pietoni inteligente la nivelul drumurilor locale.
P.10	**Implementarea unui sistem de management inteligent al parcărilor în oraşul Solca.**
P.1.11	Amenajarea de spaţii de informare şi promenadă pe traseele de biciclete.
P.1.17	Campanii de informare şi conştientizare despre beneficiile transportului nemotorizat.
P.11	**Realizare/extinderea sistemului integrat de piste de biciclete cu o lungime totală de peste 30 km în oraşul Solca.**
P.1.21	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de piste de biciclete – Tronson 2 trama stradală principală.
P.1.22	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de piste de biciclete – Tronson 3 trama stradală secundară
P.1.23	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de piste de biciclete in parteneriat – Tronson 4 Str. Gheorghe Doja – localitatea Marginea
P.1.24	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de piste de biciclete in parteneriat – Tronson 5 strada Ion Creangă – localitatea Cacica.
P.1.25	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de piste de biciclete in parteneriat – Tronson 6 strada Tomşa Vodă – localitatea Arbore.
P.1.26	Îmbunătăţirea mobilităţii urbane prin amenajarea de trasee de biciclete pe partea carosabilă.
P.12	**Realizarea unei zonei pietonale centrale a oraşului Solca.**
P.1.12	Amenajarea de spaţii verzi şi platforme de popas în zona pietonală centrală.
P.1.15	Amenajarea de unei baze multi sport în aer liber.
P.1.43	Reconfigurarea zonei pietonale centrale
P.13	**Realizarea unui sistem de securitate în spaţiile publice din oraşul Solca.**
P.1.36	Monitorizarea, gestionare şi asigurarea mentenanţei la nivelul sistemului integrat de spaţii verzi amenajate, locuri de agrement, sport şi loisir.
P.1.38	Realizarea unui ghid de călătorie urbană sub forma unei aplicaţi pentru telefoanele mobile.
P.14	**Reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane din oraşul Solca.**
P.1.31	Modernizarea drumurilor locale.
P.15	**Revitalizarea şi regenerarea oraşului Solca, prin investiţii în modernizarea şi reabilitarea infrastructurii rutiere.**
P.1.18	Construcţia şi dotarea unui centru de logistica şi întreţinerea mijloacelor de rulare.
P.1.28	Implementarea, monitorizarea şi gestionarea unui sistem de colectare a deşeurilor menajere.

P.1.29	Implementarea, monitorizarea și gestionarea unui sistem de salubrizare a spațiilor publice.
P.16	**Revitalizarea spațiului public urban în zona râului Solca din orașul Solca.**
P.1.37	Realizarea unui ghid de amenajare a grădinilor și a spațiilor verzi la nivelul UAT Solca.
P.17	**Transport verde și gratuit pentru elevi, achiziția de microbuze școlare electrice.**
P.1.5	Achiziția a 2 microbuze nepoluante destinate transportului de elevi la nivelul sistemului urban Solca.
P.1.6	Activități de educație civică extra și curriculară în cadrul școlilor

CAPITOLUL VI. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Monitorizarea tehnică și financiară a depunerii și implementării proiectelor va fi o componentă esențială a acestui proces. Din punct de vedere operațional, implementarea SDT va fi gestionată de o echipă formată din experți din cadrul primăriei orașului Solca și experți cooptați din firme de consultanță.

VI.1 Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei

În cadrul secțiunii VII.1 - Responsabilitățile și planul de acțiune pentru implementarea strategiei, procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Teritorială (SDT) pentru orașul Solca a implicat o strânsă colaborare între Primăria orașului Solca, reprezentanții principalelor instituții publice și entități private din oraș. Această colaborare a avut ca scop crearea unei viziuni comune și stabilirea priorităților de dezvoltare. Rezultatul acestui efort comun este un portofoliu de proiecte care acoperă toate domeniile strategice de interes pentru orașul Solca.

Implementarea SDT va implica o strânsă colaborare între Primăria orașului Solca și instituțiile beneficiare ale proiectelor propuse. Monitorizarea tehnică și financiară a depunerii și implementării proiectelor va fi o componentă esențială a acestui proces. Din punct de vedere operațional, implementarea SDT va fi gestionată de o echipă formată din experți din cadrul primăriei orașului Solca și experți cooptați din firme de consultanță.

Responsabilitățile principale ale structurii de implementare SDT vor include:

- *Menținerea unei colaborări continue și consultare permanentă cu celelalte autorități publice locale și actorii economici implicați. Comunicarea constantă și cooperarea cu alte entități sunt esențiale, având în vedere influența factorilor externi asupra economiei locale, cum ar fi pandemia COVID-19.*
- *Monitorizarea permanentă a surselor de finanțare și prioritizarea proiectelor în funcție de sesiunile deschise. O atenție deosebită va fi acordată absorbției fondurilor alocate în Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, prin monitorizarea atentă a programelor de finanțare și pregătirea documentațiilor necesare pentru înscrierea la sesiunile deschise.*

- *Negocierea participării autorității publice în diverse forme de cooperare (tip cluster) pentru obținerea unor finanțări externe. Oportunitatea participării orașului Solca la clustere pe domenii strategice va fi explorată pentru accelerarea dezvoltării economice.*
- *Monitorizarea continuă a nevoilor comunității locale și corelarea acestora cu prioritățile stabilite în SDT. Diagnoza periodică a nevoilor interne și externe ale locuitorilor va asigura alinierea cu obiectivele strategice.*
- *Raportarea continuă a rezultatelor implementării SDT către grupurile tematice constituite. Comunicarea și raportarea cu echipele de proiect și reprezentanții instituțiilor beneficiare vor fi menținute pentru a asigura coerența și progresul implementării.*

Structura de implementare SDT va menține un dialog permanent cu echipele de proiect și va coopera strâns cu reprezentanții instituțiilor beneficiare și cu organismele intermediare și autoritățile de management. Relațiile cu alte autorități locale vor implica coordonare, consultare și raportare pentru asigurarea unei implementări eficiente a SDT.

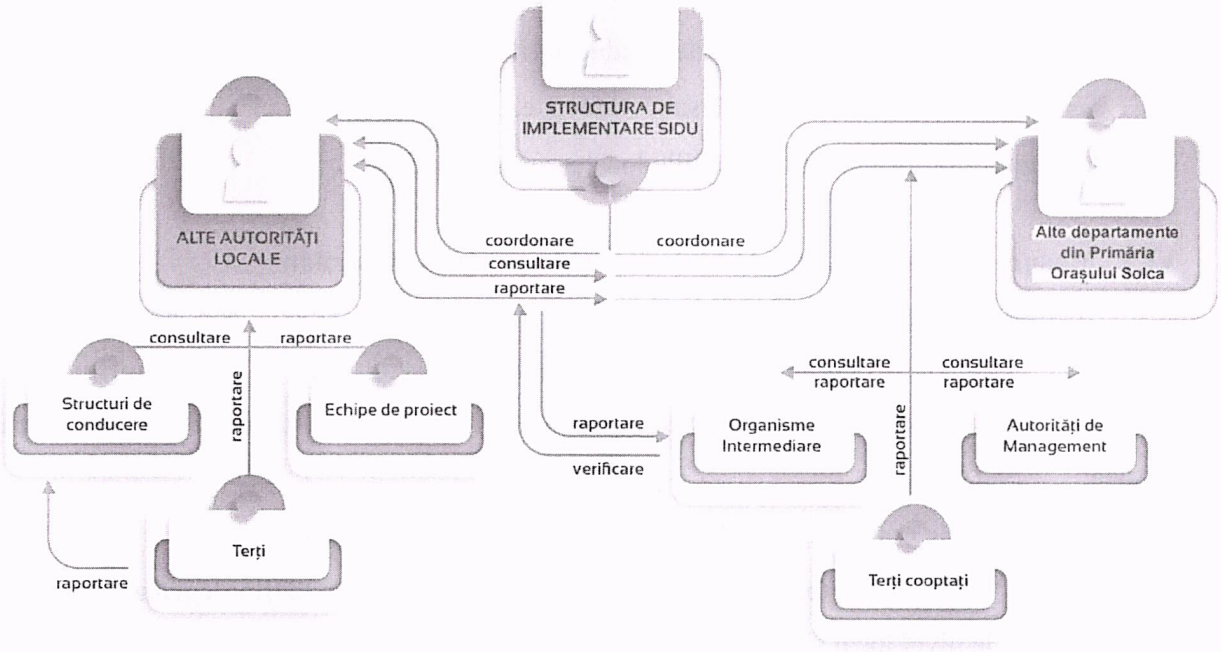

Figura VI.65: Structura de implementare SDT SOLCA

Structura de Implementare a Strategiei de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca este o structură operativă permanentă a Primăriei SOLCA, responsabilă de implementarea SIDU; în acest sens, coordonează şi monitorizează activitatea echipelor de proiect, urmărind realizarea portofoliului de proiecte. Atribuțiile Structurii de Implementare a de Dezvoltare Teritorială a orașului Solca:

- urmărește implementarea Planului de Acţiune al SDT și a proiectelor din Lista de proiecte prioritare;
- monitorizează graficul de implementare a SDT;
- urmărește inițierea implementării proiectelor în conformitate cu planul de acţiune al SDT;
- identifică posibile surse de finanțare a proiectelor cuprinse în SDT;
- menține legătura cu Autorităţile Contractante, prin intermediul ADR NORD-EST, în vederea obţinerii finanţării;
- coordonează şi monitorizează activitatea echipelor de proiect.

Structurile de conducere vor fi formate din 2 – 3 persoane, printre care, primarul și secretarul general al orașului.

Implementarea fiecărui proiect în parte va fi realizată de echipele de proiect constituite la nivelul solicitantului pentru respectivul proiect. Persoanele care vor face parte din echipele de proiect vor fi desemnate prin dispoziţiile conducătorilor instituţiilor din care fac parte.

Terți pot fi firme de consultanță subcontractate.

Alte autorități locale pot fi consiliile locale sau județene.

VI.2 Măsuri de atenuare a probabilităților și impactului riscurilor

Pentru strategia de dezvoltare teritorială pentru orașul Solca, este important să fie identificate unele măsuri de atenuare a probabilității și impactului riscurilor în implementare și monitorizarea strategiei. Iată câteva exemple de riscuri specifice și măsuri de atenuare pentru acestea:

1. **Schimbările politice și legislative** care pot afecta implementarea:
   - **Măsură de atenuare**: Monitorizarea constantă a schimbărilor legislative și politice la nivel local și național și adaptarea strategiei în funcție de noile reglementări.
2. **Rezistența comunității locale la schimbare**:
   - **Măsură de atenuare**: Implicarea comunității în procesul de luare a deciziilor și comunicarea eficientă a beneficiilor pe termen lung ale strategiei.

3. **Neprevăzutul (dezastre naturale, pandemii etc.)**:
    - **Măsură de atenuare**: Dezvoltarea unui plan de continuitate a afacerilor și a unui sistem de alertă timpurie pentru a gestiona crizele neprevăzute.
4. **Nerespectarea termenelor de implementare**:
    - **Măsură de atenuare**: Stabilirea unui plan de proiect bine definit cu termene realiste și mecanisme de urmărire a progresului în timp real.
5. **Lipsa expertizei și a resurselor umane calificate**:
    - **Măsură de atenuare**: Investirea în dezvoltarea competențelor personalului sau angajarea de experți externi pentru a asigura gestionarea eficientă a proiectelor.
6. **Dependența excesivă de o singură sursă de venit sau de un singur sector economic**:
    - **Măsură de atenuare**: Diversificarea economiei locale prin promovarea dezvoltării mai multor sectoare și crearea de oportunități pentru întreprinderi mici și mijlocii.
7. **Lipsa participării publice sau a sprijinului comunității**:
    - **Măsură de atenuare**: Desfășurarea campanii de conștientizare și implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor pentru a asigura sprijinul lor continuu.
8. **Sarcini prea complexe sau nerealiste în planul de acțiune**:
    - **Măsură de atenuare**: Revizuirea periodică a planului de acțiune pentru a evalua fezabilitatea și realizarea sarcinilor, ajustându-le, dacă este necesar.
9. **Probleme tehnice sau de infrastructură neprevăzute**:
    - **Măsură de atenuare**: Planificarea și evaluarea periodică a stadiului proiectelor, astfel încât să se poată face intervenții și ajustări la timp în caz de probleme tehnice.

VI.3 Indicatori pentru monitorizarea și implementarea strategiei

Monitorizarea și evaluarea implementării unei Strategii de Dezvoltare Teritorială (SDT) sunt esențiale pentru a asigura că obiectivele strategice sunt atinse și pentru a face ajustări în timp real în caz de necesitate. Pentru a efectua o monitorizare și evaluare eficiente, este important să fie identificați indicatori relevanți.

1. **Indicatori economici**:
    - Creșterea PIB-ului local sau regional.
    - Creșterea numărului de locuri de muncă create în sectoarele prioritare.
    - Creșterea cifrei de afaceri a întreprinderilor locale.

2. **Indicatori sociali**:
   - Reducerea ratei șomajului și a subocupării.
   - Creșterea calității vieții, măsurată prin indicatori precum rata sărăciei sau rata mortalității infantile.
   - Creșterea accesului la servicii sociale, educaționale și medicale.
3. **Indicatori de mediu**:
   - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
   - Creșterea ariei spațiilor verzi sau a suprafețelor protejate.
   - Reducerea poluării aerului și a calității apei.
4. **Indicatori de infrastructură și mobilitate**:
   - Creșterea calității și extinderii infrastructurii de transport public.
   - Reducerea congestionării traficului și a timpului de călătorie.
   - Creșterea accesibilității la infrastructura de bază, cum ar fi apă, canalizare și energie electrică.
5. **Indicatori demografici**:
   - Creșterea populației locale sau a ratei de creștere a populației.
   - Creșterea migrației de intrare și scăderea migrației de ieșire.
   - Creșterea ratei de natalitate.
6. **Indicatori de dezvoltare urbană**:
   - Creșterea densității populației în zonele urbane planificate.
   - Extinderea sau revitalizarea zonelor urbane centrale.
   - Creșterea ratei de ocupare a spațiilor urbane disponibile.
7. **Indicatori financiari**:
   - Creșterea veniturilor fiscale locale.
   - Creșterea investițiilor publice și private în oraș.
   - Creșterea gradului de utilizare a fondurilor europene și a altor surse de finanțare.
8. **Indicatori de satisfacție și implicare a comunității**:
   - Evaluarea nivelului de satisfacție al cetățenilor față de serviciile publice și infrastructură.
   - Gradul de implicare a comunității în procesul de dezvoltare și luare a deciziilor.
   - Evaluarea feedback-ului și a sesiunilor de consultare publică.

PRIMAR,
Cornel-Trifan ȚEHANIUC

SECRETAR GENERAL,
Angelica BAHAN

ROMÂNIA
JUDEŢUL SUCEAVA
ORAŞUL SOLCA
PRIMAR

Înregistrat sub nr. 6516 din 31.10.2023

REFERAT DE APROBARE
La proiectul de hotărâre
privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a oraşului Solca, judeţul Suceava

Doamnelor şi domnilor consilieri,

Misiunea autorităţii locale este aceea de a fi permanent în slujba cetăţenilor oraşului, de a le rezolva nevoile într-o manieră profesionistă, eficientă, echitabilă şi transparent şi de a le asigura prosperitatea prin furnizarea de servicii la standarde europene.

Obiectivele de dezvoltare economică şi socială ale fiecărei localităţi trebuie să contribuie la realizarea obiectivelor Planului Naţional de Dezvoltare a României şi ale Strategiei Naţionale de Dezvoltare Economică. Aceste obiective locale trebuie să fie stabilite printr-o analiză a factorilor determinanţi, specifici fiecărei localităţi, reliefând foarte clar finanţatorului încadrarea în strategiile sus-amintite, precum şi modul de abordare a problemelor şi resurselor comunităţii.

În data de 21 iulie 2023, Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027 a lansat, Documentul Cadru de Implementare a Dezvoltarii Urbane, pentru apelurile de strategii de dezvoltare teritorială (SDT) PR/NE/2023/DUI/1 şi PR/NE/2023/DUI/2.

Acest document se adresează tuturor potenţialilor solicitanţi (Unităţi Administrativ Teritoriale urbane din Regiunea Nord-Est şi Unităţi Administrativ-Teritoriale urbane în parteneriat cu Unităţi Administrativ-Teritoriale Judeţ/Unităţi Administrative Comune din ZUF/ZM) care doresc să acceseze finanţări nerambursabile pe următoarele priorităţi ale Programului Regional Nord-Est 2021-2027: – Prioritatea nr. 2: NE - o regiune mai digitalizată – Prioritatea nr. 3: NE - o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul – Prioritatea nr. 4: NE - o regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă; – Prioritatea nr. 6: NE - o regiune educată; – Prioritatea nr. 7: NE - o regiune mai atractivă.

Pentru a răspunde provocărilor economice, de mediu, climatice, demografice şi sociale, Comisia Europeană promovează conceptul de "dezvoltare urbană durabilă" bazat pe Strategii de Dezvoltare Teritorială (SDT) la nivel local sau la nivel de zonă urbană funcţională/zona metropolitană.

Principalele caracteristici ale DUI:

- Existenţa unei strategii de dezvoltare teritorială (SDT), pentru perioada de implementare 2021-2027, întocmită în conformitate cu prevederile art. 29, alin. 1 din Regulamentul (UE) 2021/1060, care să conţină o descriere a unei abordări integrate;
- Prioritizarea operaţiunilor rezultate în urma elaborării SDT, realizată în baza unei proceduri aprobate de foruri decizionale, prin aplicarea unor criterii şi proceduri nediscriminatorii şi transparente, care asigură accesibilitatea pentru persoanele cu handicap şi egalitatea de gen şi ţin seama de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de principiul dezvoltării durabile şi de politica Uniunii în domeniul mediului (conform prevederilor art. 73 din Regulamentul UE 1060/2020);
- Mecanismul de guvernanţă structurat pe două nivele, respectiv nivelul decizional şi nivelul executiv, cu atribuţii clar definite pentru fiecare în parte;

• Nivelul decizional va avea responsabilitatea de a legifera/aproba procedurile şi documentele strategice elaborate de aparatul tehnic al Unităţii Administrativ Teritoriale(UAT)/Parteneriat/ADI şi de a asigura mecanismul de guvernanţă;

• Nivelul executiv va trebui să elaboreze/actualizeze, implementeze, monitorizeze şi evalueze documentele strategice realizate la nivelul UAT/ZUF /ZM, să deruleze procesele de consultare partenerială, să elaboreze proceduri de prioritizare a ideilor de proiecte şi să prioritizeze operaţiunile; -

Dezvoltarea de fişe de proiecte, pentru operaţiunile prioritizate care se doresc a fi finanţate din prioritatea P7 din PR Nord-Est 2021-2027, pe baza modelului anexat la document (Anexa 8).

Acest instrument va fi utilizat în mod obligatoriu de:

1. Toate municipiile reşedinţă de judeţ din Regiunea Nord-Est, pentru toate intervenţiile şi pentru toate prioritățile programului, exceptând Prioritatea nr. 1 şi Prioritatea nr. 5.

2. Toate municipiile, altele decât reşedinţă de judeţ, precum şi toate oraşele care doresc să abordeze într-o manieră integrată provocări locale multiple, de ordin economic, social, demografic, climatic, etc., prin proiecte care prin specificul lor se încadrează în operaţiunile menţionate la Prioritatea nr. 7 din PR NORD-EST 2021-2027.

Conform PR Nord-Est 2021-2027, în Regiunea Nord-Est, dezvoltarea urbană va fi implementată având în vedere următoarele priorităţi şi obiective specifice:

- Prioritatea nr. 2: "Nord-Est - O regiune mai digitalizată" - OS 1.2 Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetăţenilor, al companiilor, al organizaţiilor de cercetare şi al autorităţilor publice;
- Prioritatea nr. 3: "Nord-Est - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul" - OS 2.1 Promovarea eficienţei energetice şi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră şi OS 2.7. Intensificarea acţiunilor de protecţie şi conservare a naturii, a biodiversităţii şi a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum şi reducerea tuturor formelor de poluare;
- Prioritatea nr. 4: "Nord-Est - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă" - OS 2.8. Promovarea mobilităţii urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziţiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon;
- Prioritatea nr. 6: "Nord-Est - O regiune educată" - OS 4.2. Îmbunătăţirea accesului la servicii favorabile incluziunii şi de calitate în educaţie, formare şi învăţare pe tot parcursul vieţii prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienţei pentru educaţia şi formarea la distanţă şi online;
- Prioritatea nr.7: "Nord-Est - O regiune mai atractivă" - OS 5.1. Promovarea dezvoltării integrate şi incluzive în domeniul social, economic şi al mediului, precum şi a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil şi a securităţii în zonele urbane.

Depunerea de către APL-urile din Regiunea Nord Est, care utilizează instrumentul DUI NE, a cererilor de finanţare în cadrul PR Nord-Est 2021-2027 (pe oricare din priorităţile P2, P3, P4, P6 şi P7 în cazul municipiilor reşedinţă de judeţ, respectiv doar pe P7 în cazul municipiilor şi oraşelor), va fi condiţionată de existenţa unui Aviz de Conformitate (AC), eliberat de SDU din cadrul AM PR Nord-Est.

Existenţa unei strategii de dezvoltare teritorială (SDT), constituie condiţia obligatorie pentru accesarea finanţărilor disponibile pentru dezvoltare urbană durabilă. SDT trebuie, în mod obligatoriu, să cuprindă un minimum de elemente specifice unui document strategic de dezvoltare, în concordanţă cu cerinţele menţionate în această privinţă de art. 29 din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060. În măsura în care la nivelul municipiului reşedinţă de judeţ/municipiului/oraşului, zonei urbane funcţionale sau zonei metropolitane, după caz, este deja elaborat un document strategic care acoperă perioada de implementare 2021-2027, acesta se poate folosi sau revizui (dacă este cazul) plecând de la conţinutul cadru orientativ.

Faţă de cele mai sus prezentate am iniţiat un Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a oraşului Solca, judeţul Suceava.

În continuare permiteţi-mi să prezint proiectul de hotărâre iniţiat, cu rugămintea ca dumneavostră să-l luaţi în dezbatere, în vederea adoptării.

PRIMAR,
Cornel-Trifan ŢEHANIUC